İŞKUR

2013

KARAMAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KARAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Raporu Hazırlayan

Boratav Ersin GÜLEÇ

SUNUŞ

Bilgi çağının hâkim olduğu günümüzde; bilimde ve buna paralel olarak teknolojide sürekli değişim hayatımızın bir parçası haline gelmiştir. Bu değişime ayak uydurabilmek, iyi yetişmiş, nitelikli insan gücü ile mümkündür. Bunun yanı sıra dünya ekonomisinde rekabet edebilme düne göre daha önemlidir. Rekabet gücü ise, nitelikli işgücünün istihdamından geçmektedir.

Günümüzün gelişmiş ülkeleri, işgücü piyasalarını hayatın akışına bırakmış ülkeler değil, işgücü piyasalarını, çalışma yaşamının tamamını, önceden belirlenen politikalar doğrultusunda yönlendirebilen ülkelerdir. Bunu mümkün kılan da, her türlü verinin, sağlıklı bir biçimde, belirli standartlarda ve güncel olarak kayıt altında tutulabilmesidir. Bu sayede insan gücü, eğitim ve işgücü planlamaları, sağlıklı ve güncel verilerden çıkarılan bilgilere dayanılarak yapılmaktadır.

Bir ülkenin en büyük sermayesi sahip olduğu nitelikli insan gücüdür. Çünkü iyi yetişmiş insan olmadan diğer üretim faktörleri hiçbir anlam ifade etmemektedir. Türkiye, günümüzde işgücünün üretime katkısı açısından altın dönemini yaşamaktadır. Dünyanın 18. büyük ekonomisine, Avrupa'nın 7. büyük ekonomisine sahip olan ülkemiz ekonomisi, ileri teknoloji ve eğitimli işgücü ile gelecekte dünyanın en güçlü ülkeleri arasındaki yerini alacaktır.

Bu gerçekler ışığında hızlı bir şekilde gelişmekte olan ilimizin çalışma hayatının tüm sektörlerini doğrudan ilgilendiren nitelikli eleman açığını tespit etmek ve önümüzdeki yıllarda alınacak yerel istihdam politikası kararlarına fizibilite oluşturmak amacıyla "İşgücü Piyasası Analiz Çalışması" yaptırılmıştır. Bu plan ile önümüzdeki süreçte farklı sektörlerde ihtiyaç duyulan insan gücü planlaması ile geleceği öngörmek ve insanımıza sahip çıkabilmek mümkün olacaktır.

"Karaman'da hangi meslekte, hangi beceride, hangi eğitim düzeyinde ne kadar elemana ihtiyaç vardır?" sorusu, bu çalışma ile cevap bulacaktır. Gerek İŞKUR İl Müdürlüğümüz, gerekse diğer ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu kararları doğrultusunda insan kaynaklarının geliştirilmesi amacıyla düzenlenen mesleki eğitim faaliyetleri, daha isabetli ve işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleşecek, dolayısıyla kamu kaynakları daha etkin ve verimli kullanılmış olacaktır. Bu itibarla elinizdeki çalışma, ilimizde işgücü piyasası açısından önemli bir boşluğu dolduracaktır.

Başta İŞKUR Müdürümüz olmak üzere bu çalışmanın veri toplama, verilerin sisteme girişi ve özellikle raporlaştırılması aşamasında emeği geçen bütün personele teşekkür eder, çalışmanın ilgili tüm taraflara faydalı olmasını dilerim.

Murat KOCA

Karaman Valisi

ÖNSÖZ

Sosyal ve ekonomik hayatın en önemli sorunları arasında yer alan işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik doğru istihdam politikaları geliştirebilmek için profesyonel bir yaklaşımla işgücü piyasasının iyi bilinmesi gerekmektedir.

Bu fikir ve yaklaşımla bakıldığında son yıllarda ilimizin sanayi, ticaret ve sosyal yapısında hızlı değişimler ve gelişmeler yaşandığı, oldukça dinamik ve değişken bir yapıya sahip olan ilimiz işgücü piyasasının ihtiyaçlarını, beklentilerini, hedeflerini sağlıklı bir şekilde analiz etmek, gelecekteki istihdam ve işgücü politikalarını sağlam temellere oturtmak gerektiği önemli bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır.

İlimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesini sağlamayı amaçlayan 2013 yılı Karaman İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA 2013) ile, "Karaman düzeyinde işgücünün yapısı, sektörler bazında çalışanların mesleklere ve cinsiyete göre dağılımları" , "Karaman düzeyinde ihtiyaç duyulan işgücü için talep edilen eğitim ve beceri durumları","işverenlerin temininde güçlük çektikleri meslekler ve teminde güçlük çekme nedenlerine ilişkin beyanları", "yıl içerisinde işe giriş ve işten çıkışlara ilişkin beyanları", "2013 yılı sonunda ve 2014 yılı ortasında gelecek dönemlere ilişkin işgücü piyasasında mesleki değişim eğilimleri" hakkında önemli bilgiler derlenmiştir.

Özellikle işgücünün talep yönünün ve gelecek kısa dönemde işgücünün eğilimlerinin ölçülmesi, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceğinin belirlenmesi ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi hedeflenmiş ve bu anlamda Kurumsal olarak, aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlayabilecek bir çalışma yapılmıştır.

Müdürlüğümüzün kendi imkânlarıyla ve iş piyasa analizi konusunda eğitimli personel yönetiminde bir ekiple, Mayıs-Haziran 2013 referans döneminde gerçekleştirilen bu çalışma sonucunda, ilin ekonomik büyüklüğü, işletmelerin istihdam yapısı, mevcut işsizlerin genel profili, işgücüne ihtiyaç duyulan meslekler ve sosyal güvenlik yapısı gibi İŞKUR İl Müdürlüğümüzün İşgücü Uyum Faaliyetlerine ışık tutacak işgücü piyasasının beklentilerine cevap verecek, çalışma hayatı için alınacak tüm kararları etkileyebilecek çok önemli bulguları ortaya çıkarmıştır.

Bu çalışmanın sonucunda çıkan raporun kitap şeklinde yayımlanmasının son derece faydalı olacağı düşünülmüştür. Bu bağlamda ilimiz "İşgücü Piyasası Analiz Çalışması Raporu"nun Karaman iş dünyasına ve çalışma hayatını organize eden Kamu Kurum ve kuruluşlarına faydalı bir kaynak olması temennisiyle emeği geçen başta Sayın Valime, Sayın Genel Müdürüme, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulumuzun değerli üyelerine, katkı veren Sivil Toplum Kuruluşlarımıza, Üniversitemize, işverenlerimize Kamu Kurum ve Kuruluşlarımız ile tüm esnafımıza ve İl Müdürlüğümüzün değerli çalışanlarına şükranlarımı sunuyorum.

Kenan ATEŞ

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ v
ŞEKİLLER LİSTESİ vii
KISALTMALAR viii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 8
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 8
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 8
1-1) EKONOMİK VERİLER 9
1-1-1) Gayri Safi Katma Değer ve Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer 10
1-1-2) Yatırım Teşvikleri 13
1-1-3) Kamu Yatırımları 24
1-1-4) Açılan Kapanan İşyerleri 28
1-2) NÜFUS GÖSTERGELERİ 31
1-2-1) Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus; Toplam ve Yüzde 32
1-2-2) Nüfusun Özelliklerine Göre Dağılımı 33
1-2-3) Göç Durumu 38
1-3) EĞİTİM GÖSTERGELERİ 39
1-3-1) Okullaşma Oranı 40
1-3-2) Genel Ortaöğretim ile Mesleki Ortaöğretimde Öğrenci Sayısı 41
1-4) GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 44
1-4-1) İşgücü; İşgücüne Katılım Oranı, İstihdam Oranı ve İşsizlik Oranı 45
1-4-2) İstihdam 46
1-4-3) Kayıt Dışı İstihdam 50
1-4-4) İşsizlik 52
1-4-4) İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Verileri 55
1-5) İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 58
1-5-1) İŞKUR'a Yapılan İşgücü Başvuruları 59
1-5-2) İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler 62
1-5-3) İŞKUR Tarafından Alınan Açık İşler 70

1-5-4) İŞKUR Tarafından Gerçekleştirilen İşe Yerleştirmeler 72

1-5-5) İşsizlik Ödeneği Başvuruları 81

1-5-6) İŞKUR Tarafından Tertiplenen İşgücü Uyum Hizmetleri (Meslek Kursları ve Programları) 87

İKİNCİ BÖLÜM 91
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 91
AMAÇ VE YÖNTEM 91

2-1) İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 94

2-1-1) İşyeri Sayıları 95

2-1-2) Mevcut İstihdam 97

2-2) AÇIK İŞLER 101

2-3) TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 109

2-5) GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 118

2-5-1) Net İstihdam Değişim Beklentisi 119

2-5-2) Net İstihdam Değişim Oranı 125

SONUÇ 129
KAYNAKÇA 133
EKLER 134
EK-1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 134

EK-2: Ek 2a: İPTA 2012'de Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi (Tam Sayım Yapılan İller Hariç) 137

EK-2: Ek 2b: İPTA 2012'de Tahmin ve Notasyonlar (Tam Sayım Yapılan İller Hariç) 138

EK-2: Ek-2c: İPTA 2012'nin Araştırma Yöntemi 139

EK-3: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 142

EK-4: Ek Tablolar 150

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Sektörlere Göre Türkiye ve TR52 Düzey 2 Bölgesinde GSKD Karşılaştırma Tablosu 10
Tablo 2. Kişi Başına Gayrisafi Katma Değer GSKD (TL/Dolar) 12
Tablo 3. Ülke Geneli ve Karaman İli Yatırım Teşvikleri 2008-2012, Sayısal ve Oransal Dağılım 13
Tablo 4. Ülke Geneli ve Karaman İli Yatırım Teşvikleri 2008-2012, Sayısal ve Oransal Dağılım 15
Tablo 5. 2008 Yılı Devlet Teşvikli Yatırımlarda İllerin Sabit Yatırım Miktarı Sıralaması 18
Tablo 6. 2012 Yılı Devlet Teşvikli Yatırımlarda İllerin Sabit Yatırım Miktarı Sıralaması 19
Tablo 7. 2008 Yılı Devlet Teşvikli Yatırımlarda İllerin İstihdam Sıralaması 20
Tablo 8. 2012 Yılı Devlet Teşvikli Yatırımlarda İllerin İstihdam Sıralaması 21
Tablo 9. 2012/3305 sayılı BK Kararına Göre Yatırım Teşvik Uygulamalarında Bölgeler ve İller 22
Tablo 10. İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması SEGE 2011 23
Tablo 11. İllere Yapılan Kamu Yatırımlarında Karaman'ın Yeri 24
Tablo 13. Karaman'da Sektörel Kamu Yatırımlarının Ülke Toplamındaki Payı, 2008-2012 26
Tablo 14. Açılan, Tasfiye Edilen ve Kapanan İşyerleri, Oransal, 2009-2012 28
Tablo 15. Açılan, Tasfiye Edilen ve Kapanan İşyerleri Karaman Türkiye Oransal, 2009-2012 29
Tablo 16. Nüfusun Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı 2008-2012 32
Tablo 17. Toplam Nüfus İçerisinde Cinsiyet ve Çalışma Yaşı Gruplarına Göre Nüfus 33
Tablo 19. İllerin Net Göç Hızı Sıralamasında Karaman'ın Yeri 38
Tablo 20. Yaş Grupların Göre Göç Durumu, 2012 38
Tablo 21. Okullaşma Oranı, 2012-2013 Öğretim Yılı 40
Tablo 22. Yerleşim Yeri ve Eğitim Seviyesinde Öğrenci Sayısı Mezun Yeni Kayıt, Karaman Türkiye 41
Tablo 22. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları 45
Tablo 23. Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam ve İşsizlik 2012 yılı 45
Tablo 24. Sektörlerdeki İstihdamın Eğitim Durumu, 2012 yılı TR52 48
Tablo 25. İstihdamın Cinsiyet ve Yaş Gruplarına göre Tahlili, 2012 yılı TR52 48
Tablo 26. Cinsiyet ve Sektörler Bölüğünde, İşteki Duruma Göre İstihdam, 2012 yılı TR52 49
Tablo 27. Daha Önce Çalışılan Faaliyete Göre İşsizlerin Eğitim Durumu, 2012 TR52-Türkiye 53
Tablo 28. Daha Önce Çalışılan Faaliyete ve Cinsiyete Göre İşsizlerin İş Arama Süresi, 2012 TR52 54
Tablo 29. Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İşsizlerin İş Arama Süresi, 2012 TR52 54
Tablo 30. Cinsiyetler Bazında İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, 2012 TR52 56
Tablo 31. Genç Nüfusta Cinsiyet-Eğitim Durumuna göre İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, 2012 TR52 57
Tablo 32. Geniş Yaş Grupları ve Cinsiyetler Bazında İŞKUR'a Başvurular 59
Tablo 33. Eğitim Durumları Bazında İŞKUR'a Başvurular 60
Tablo 34. Meslekler Bazında İŞKUR'a Başvurular 61
Tablo 35. İŞKUR'un İşsizlere Ulaşımı 63
Tablo 37. Geniş Yaş Grupları Bazında İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler 63
Tablo 37. 15-19 Yaş Grubunda İşsizlerin İŞKUR'a Kayıtlılık Durumu (2010, 2011, 2012) 65
Tablo 38. Eğitim Durumuna göre İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler 66
Tablo 39. Meslekler Bazında İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler 68
Tablo 40. Bekleme Sürelerine Göre İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler 69
Tablo 41. Kamu & Özel Sektör ve Tarım İçi & Tarım Dışı Tasnifinde İŞKUR Tarafından Alınan Açık İşler 71
Tablo 42. İŞKUR Tarafından İş Görüşmesine Gönderilen İş Gücünün İş Görüşmesi Sonuçları 73
Tablo 43. İŞKUR Tarafından Geniş Yaş Grupları Bazında İşe Yerleştirmeler 74
Tablo 44. Kamu & Özel Sektör ve Tarım İçi & Tarım Dışı Tasnifinde İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler 75
Tablo 45. Eğitim Durumuna Göre İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler 77
Tablo 46. Türlerine Göre İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler 78
Tablo 47. Mesleklere Göre İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler 79
Tablo 48. Cinsiyetler Bazında İŞKUR'a Başvurular, İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler, İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler 80
Tablo 49. Geniş Yaş Grupları Bazında İŞKUR'a yapılan İşsizlik Ödeneği Başvuruları ve Hakedişler 83
Tablo 50. Eğitim Durumu Bazında İŞKUR'a yapılan İşsizlik Ödeneği Başvuruları ve Hak edişler 84
Tablo 51. İşsizlik Ödeneği Alanlar ve İşsizlik Ödeneği Alanların Tekrar İşe Girişleri 85

Tablo 52. İŞKUR Tarafından Düzenlenen İşgücü Uyum Hizmetlerinin Sayısı ve Katılımcı Sayıları..... 87
Tablo 53. İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2013)..... 92
Tablo 54. Sektörlere Göre İşyeri Sayıları 96
Tablo 55. Sektörlere Göre Çalışan Sayıları..... 97
Tablo 56. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları..... 98
Tablo 57. Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı..... 99
Tablo 58. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, (Kişi Sayısı Toplamında Tasnif)..... 110
Tablo 59. Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler..... 113
Tablo 60. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler (Meslekler Bazında) 114
Tablo 61. Kurs ve Program Açılması Uygun Olan Meslekler 116
Tablo 62. Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Beklentisi 119
Tablo 63. Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Beklentisi 121
Tablo 64. Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Beklentisi 123
Tablo 65. Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı 125
Tablo 66. Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Oranı..... 127
Tablo 68. İPTA 2012’te İllere Göre Tercih Edilen Araştırma Yöntemi 140
Tablo 69. İPTA 2013’te İllere Göre Tercih Edilen Araştırma Yöntemi 141

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Sektörlere Göre Yıllık GSKD Değişimi, Türkiye ve TR52 11
Şekil 2. Karaman ilinde Sektörel Kamu Yatırımlarının Türkiye Geneli Sektörler İçindeki Payları 27
Şekil 3. Yaş Gruplarındaki Nüfusun Oransal Değişimi, 2008 yılına göre 2012 34
Şekil 4. Eğitim Durumuna Göre Nüfusun Oransal Değişimi, 2008 yılına göre 2012 36
Şekil 5. Yaş Bağımlılık Oranları 37
Şekil 6. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı, 2012 TR52-Türkiye 46
Şekil 7. Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, 2012 TR-52 46
Şekil 8. Tarım ve Tarım Dışı Sektörlerde Cinsiyete Göre İstihdam Durumu, 2012 TR-52-Türkiye 47
Şekil 9. Genç Nüfusun(15-24 yaş) İstihdamda Sektörlere Dağılımı, 2012 TR52-Türkiye 49
Şekil 10. Sektörlere Göre Kayıtdışı istihdam, 2012 TR-52-Türkiye 50
Şekil 11. Eğitim Durumu ve Cinsiyetlere Göre Kayıtdışı İstihdam, 2012 TR52-Türkiye 51
Şekil 12. İşteki Duruma Göre Kayıt dışı İstihdam Oranı, 2012 TR52-Türkiye 51
Şekil 13. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı, 2012 TR52 52
Şekil 14. Genel Yaş Gruplarında İşsizlik Oranı, 2012 TR52 53
Şekil 15. Eğitim Durumu ve Cinsiyetlere Göre İşgücüne Dâhil Olmama Oranı, 2012 TR52 55
Şekil 16. İPTA 2013 Çalışan Sayılarına Göre İşyeri Büyüklükleri 95
Şekil 17. Sektörler Bazında Açık İş Oranları 102
Şekil 18. Meslek Grupları Bazında Açık İş Oranları 103
Şekil 19. Meslekler Bazında Açık İş Oranları 104
Şekil 20. İşverenlerin Açık İş Durumu Bildirimlerindeki Asgari Eğitim Seviyesi Talepleri 105
Şekil 21. İşverenlerin Açık İş Durumu Bildirimlerindeki Beceri Talepleri 106
Şekil 22. Açık İşlerin Karşılanma Yolları, (İşverenlerin Açık İş Durumu Bildirimleri Bazında) 107
Şekil 23. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, (İşyeri Toplamında Tasnif) 111
Şekil 24. Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, (İşgücü Talep Yönlü) 115

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

age: Adı geçen eser

AİO: Açık iş Oranı

BİMER: Başbakanlık İletişim Merkezi

Alo 170: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Çağrı Merkezi

BK: Bakanlar Kurulu

Bknz: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

GSKD: Gayrisafi Katma Değer

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflaması

İBBS2: NUTS2 olarak da bilinen, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyum süreci doğrultusunda, Avrupa Birliği ülkelerinin kullandığı istatistik bölge birimi sınıflandırmasına paralel olarak Türkiye için üç ayrı düzeyde istatistikî bölgeleri kapsayan istatistikî sınıflama

ILO: Uluslararası Çalışma Örgütü

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İMD: Sözleşmeli İş ve Meslek Danışmanı

İL MÜDÜRLÜĞÜ: Karaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

İPTA: İşgücü Piyasası Talep Araştırması

İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜ: Bu çalışmada işyerleri 3 büyüklük grubunda incelenmektedir: '1-9'; '10-49' ve '50+' . *'1-9'* ifadesi 9 veya daha az sayıda işçi çalıştıran işyerlerini, *'10-49'* ifadesi 49'dan az 10'dan fazla sayıda işçi çalıştıran işyerlerini *'50+'* ifadesi ise 50 ve üzeri işçi çalıştıran işyerlerini ifade etmektedir.

KBGSKD: Kişi Başı Gayrisafi Katma Değer

KPSS: Kamu Personeli Seçme Sınavı

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MEVKA: Mevlana Kalkınma Ajansı

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NACE Rev2: Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflamasının 2 nolu revizyonu

NVİGM: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

RG: Resmi Gazete

SEGE: Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Endeksi

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

SGK Kanunu: 31/5/2006 tarihli 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

SSK Kanunu: 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu

SODES: İŞKUR işgücü uyum hizmetlerinden biri olan Sosyal Destek Projeleri

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TL: Türk Lirası

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsala Birliği

TR52: 22/9/2012 tarihli ve 24884 sayılı R.G.'de yayımlanmış olan *"Bölgesel İstatistiklerin Toplanması, Geliştirilmesi, Bölgelerin Sosyo Ekonomik Analizlerinin Yapılması, Bölgesel Politikaların Çerçevesinin Belirlenmesi ve Avrupa Birliği Bölgesel İstatistik Sistemine Uygun Karşılaştırılabilir İstatistikî Veri Tabanı Oluşturulması Amacıyla Ülke Çapında İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırılmasının Tanımlanmasına ilişkin Karar"* a göre **Karaman** ilinin yer aldığı istatistiki bölge birimi sınıfı; TR 52 Düzey 2 Bölgesi (Konya Karaman)

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜSİAD: Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği

UAVT: Ulusal Adres Veri Tabanı

UMEM Beceri'10 Projesi Kursları: Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi

VHKİ: Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni

6111 Sayılı Kanun: 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"

6287 Sayılı Kanun: 5/1/1961 tarihli ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda değişiklik yaparak zorunlu eğitimi 8 yıldan kademeli olarak 12 yıla çıkaran (4 yıl ilkokul, 4 yıl ortaokul ve 4 yıl lise) kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen Kanun.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Gayri safi katma değer değişimi sektörler toplamında 2004 yılı ve 2010 yılı için değerlendirmeye alınacak olur ise, 6 yılın sonunda ülke genelinde %98'İlk, TR52 Düzey 2 Bölgesinde %91'lik bir artış bulunmaktadır. TR52 Düzey 2 Bölgesi, 2004-2010 yedi yıllık döneminde arasında ülke ile aşağı yukarı aynı oranda büyümüştür.

Sektörler içindeki büyüme üzerinde bir değerlendirme yapılmak istendiğinde, Karaman'ın da içinde yer aldığı TR52 Düzey 2 Bölgesinde tarım sektörünün, ülke değerlerinde olduğu gibi en az gayri safi katma değer ürettiği görülmektedir. Bununla birlikte 2006 yılında tarım sektöründe %0.1 'lik bir azalış hesaba dâhil edilmezse, bütün sektörlerde gayri safi katma değer değişimi pozitif eğimlidir. TR52 Düzey 2 Bölgesinde Hizmet sektörü ülke görüntüsünde olduğu gibi en fazla gayri safi katma değer üreten sektördür.

Karaman'ında içinde yer aldığı TR52 Düzey 2 Bölgesi için kişi başına gayri safi katma değerin ülke ortalamasının altında olduğu gözlemlenmektedir. Bunun yanında, TR52 Düzey 2 Bölgesinin, Düzey2 bölgeleri arasında Kişi Başına Gayrisafi Katma Değer sıralaması yapıldığında 2004 yılına göre 2010 yılında sıralamadaki yerini 1 sıra iyileştirdiği ve 13. sırada yer aldığı görülmektedir. Bununla birlikte Karaman'ın da içinde yer aldığı TR52 Düzey 2 Bölgesinde kişi başı gayrisafi katma değer artışı, yıllar bazında Türkiye artışına yakındır.

Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi 2011'de ilk üç il İstanbul, Ankara, İzmir, son üç il ise Ağrı, Hakkâri ve Muş olarak sıralanmıştır. 3 numaralı yatırım destek bölgesinde 12 il yer almakta olup, Karaman, bu yatırım bölgesinin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında sondan ikincidir. Türkiye genelindeki sıralamada ise Karaman 32. inci sırada yer almaktadır.

2013 yılı ile 2008 yılları karşılaştırıldığında kamu yatırımları ülke toplamının neredeyse 2,5 katının üzerine çıktığı, il genelinde ise yaklaşık 1/3 oranında azaldığı görülmektedir.2012 yılı ile 2013 yılları karşılaştırılacak olursa, ülke genelinde toplam kamu yatırımları %19 artış göstermiştir. Karaman ili için söz konusu artış %30 oranındadır.

2009 da 88.766 işyeri kurulmuş, 15.904 işyeri tasfiye edilmiş 44.535 işyeri ise kapanmıştır. Söz konusu dönemde ise Karaman'da 199 işyeri açılmış, 41 işyeri tasfiye edilmiş, 166 işyeri ise kapanmıştır. 2013 yılının ilk dokuz aylık dönemine ülke genelinde bakıldığında, 82.092 işyerinin açıldığı, 14.310 işyerinin tasfiye edildiği ve 71.343 işyerinin kapandığı görülmektedir. 2013 yılının ilk üççeyreğine Karaman genelinde bakıldığında ise 167 işyerinin kurulduğu, 12 işyerinin tasfiye dildiği ve 95 işyerinin kapandığı bilgisine ulaşılmaktadır ki bu anlamda il genelinde 2012 yılına göre 2013 yılının ilk dokuz ayında daha az sayıda işyeri kapanmış veya tasfiye edilmiştir. Ülkemizde ise artış mevcuttur.

İşsizlik 2011 yılına göre 2012 yılında TR52 bölgesinde düşmüş olmakla birlikte, bu düşüş istihdama yansımamış bilakis daha derin bir problem olarak bir önceki yıla göre 12.000 kişi aktif olarak iş aramayı bırakmış iş piyasasından kopmuştur.

2010 yılında da 2009 yılında olduğu gibi, gerek işgücüne katılım, gerek işsizlik gerekse istihdam oranında Türkiye sıralaması ve oranlar göz önünde bulundurulduğunda Karaman temel işgücü

göstergeleri anlamında güvenli bir yerdedir. 2011 yılında 2010 yılına göre ülkemizde işgücü piyasası ile ilgili parametreler işgücü piyasasının oldukça olumlu gelişmeler kaydettiğini göstermekteyken, TR52 bölgesinde işsizliğin düşmesi haricinde işgücü piyasasında gerilemenin mevcudiyeti aşikâr olmuştur.

Karaman, TR52 bölgesi ve Türkiye için 2010 2011 yılı verilerinin yanında 2009 yılına ait temel işgücü piyasası göstergeleri de incelendiğinde söz konusu verilerdeki değişim TR52 bölgesinde dolaysısıyla Karaman'da işsizliğin düşmesi haricinde işgücü piyasasında gerilemeyi işaret etmektedir ki, Karaman'da 2010 yılında 2009 yılına göre işsizlik de artış göstermiştir.

2013 yılının ilk dokuz ayında, İŞKUR'a ülke genelinde 4.401 farklı meslekte, ADKNS'ye göre Karaman'da oturan İŞKUR'a kayıtlı 589 farklı meslekte başvuru yapılmıştır. Anılan başvurularda 2013 yılında beden işçisi (genel) toplam başvurular içerisindeki yoğunluğuna bakılacak olursa, ülkemizde 382.019 başvuru ile %22, Karaman'da ise 1.222 başvuru ile %20 oranları ile karşılaşılmaktadır. Bu oranlar 2011 yılı için, mezkûr meslekte Türkiye'de 572.862 başvuru ile %25, Karaman'da ise 3.614 başvuru ile %38'dir. Bu anlamda İŞKUR'a başvurulardaki vasıfsız işgücü oranı, 2012 yılına göre 2013 yılının ilk dokuz ayında ülkemizde ve Karaman'da düşmekle birlikte, Karaman'da iyileşme oransal anlamda ülkemiz geneline göre daha olumludur.

Karaman 2013 yılının ilk dokuz ayı sonunda, 2012 yılsonu verileri bağılında, Karaman İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı azalmış olan iller arasında yer almaktadır. 2013 yılının ilk dokuz ayında kayıtlı işsiz sayısında diğer illere göre 64'ncü sırada yer alan Karaman'da, 2012 yılı sonuna göre Kuruma kayıtlı işsiz sayısı 738 azalmış böylelikle azalmanın sayıca en fazla olduğu 15'nci il oranca ise 7'nci il olmuştur. Bununla birlikte mevzu zaman serisinde ülke toplamında Kuruma kayıtlı işsiz sayısının 81.762 ile %3 artarak 2.454.024'e ulaştığını ancak söz konusu artışın 2011 yılına göre 2012 artış oranının (%29) neredeyse onda biri olduğunu belirtmekte fayda bulunmaktadır.

2013 yılının ilk dokuz ayında ve 2012 yılı sonu itibariyle yıllarında gerek Türkiye'de gerek Karaman'da, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin en yoğun olduğu eğitim seviyesi '*lise altı*', en az kayıt bulunan eğitim seviyesi ise '*okuma yazma bilmeyen'* dir. Bununla birlikte 2011 yılına göre 2012 yılında Türkiye ve Karaman'da, iŞKUR'a kayıtlı işsizlerde oransal olarak yükseköğretimlilerde bir artış, okuma yazma bilmeyenlerde ise azalış görülmektedir.

2013 yılının ilk dokuz ayında 2012 yılı sonuna göre, ADKNS'ye göre Karaman'da ikamet eden ve İŞKUR'a kayıtlı 0-6 ay süreli işsizler ve 6-12 ay bekleme süreli işsizler azalmış iken 12 ay ve üzeri bekleme süreli işsizler ülke genel toplamında olduğu gibi artış göstermiştir.

İŞKUR tarafından ülke genelinde yapılan işe yerleştirmeler 2013 yılı ilk üççeyreğinde 539.193 değerine ulaşmıştır. Karaman'da ise 2013 yılının ilk dokuz ayında 1.924 işsizin işe yerleştirildiğinden, 2012 yılının ilk dokuz ayı skoru olan 1.737'ye göre, 2013 yılının ilk dokuz ayında Karaman'da İŞKUR'un işe yerleştirme verileri geçen yılın aynı dönemine göre daha iyidir.

Lise altı eğitim seviyeli grup Türkiye'de olduğu gibi, Karaman'da da 2013 yılının ilk dokuz ayında İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde 2009-2012 dört yıllık döneminde olduğu gibi eğitim durumuna göre baskın olan gruptur.

2012 yılı için İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde beden işçileri, yani vasıfsız işgücü, hem Karaman'da hem Türkiye'de %45'lik bir paya sahiptir. Bununla birlikte, İŞKUR tarafından

gerçekleştirilen işe yerleştirmelerdeki vasıfsız işgücü oranı, 2012 yılına göre 2013 yılının ilk dokuz aylık dönemindeki skorun içinde, ülkemizde %35'e Karaman'da ise daha iyi bir iyileşme ile %30'a gerilemiştir.

2010 yılına göre 2013 yılının ilk üççeyreğinde Karaman'da İŞKUR tarafından kurslar vasıtasıyla işe yerleştirilenlerin sayısı, *il genelinde İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde kurslar vasıtasıyla işe yerleştirmelerin yoğunluğunu* da arttıracak şekilde artış göstermiştir.

200-2012 3 yıllık döneminde olduğu gibi 2013 yılının ilk dokuz ayında da, İŞKUR'a başvurularda, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerde ve İŞKUR tarafından işe yerleştirmede kadınlar ülke geneline göre Karaman'da erkeklere sayıca daha yakındır.

Karaman'da, işsizlik ödeneği başvurularında önceki yılın gerçekleşme skorunu 2013 yılının ilk üç çeyreğinde yakalamıştır. Bu durum Konya ili için de benzerdir. Söz konusu gerçekleşmenin, 2013 yılında TR52 bölgesinde işsizliğin artışta olduğu olgusunun bir yansıması olduğu düşünülmektedir. Eğitim durumu itibariyle, 2013 yılının ilk üççeyreğinde de, 2010-2012 üç yıllık döneminde olduğu gibi, işsizlik sigortası alan yükseköğretimlilerin yıllar itibariyle sayısı artmaktadır ancak, yükseköğretimliler işsizlik sigortası alanlar içindeki payda gerek Türkiye'de gerek Karaman'da %20'nin hep altında kalmışlardır.

İŞKUR'un sunduğu işgücü uyum hizmetlerinin sayısı ve katılımcı sayıları 2013 yılı ilk dokuz ayındaki skorlar nazarında, önceki yıllara göre daha titizce seçilen işsizlere ve daha iyi tasarlanan kurs/programlara göre meyvelerini vermektedir. Öyle ki, gelinen nokta itibariyle kurs/program alan işsiziler geçen yıllara göre daha büyük oranda işe girmektedir.

Türkiye de İPTA 2013 çalışmasında ziyaret edilen işyeri sayısı 87.719'dur. Karaman'da ise İPTA 2012 çalışmasında ziyaret edilen işyeri sayısı 442'dir.

İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde çalışan sayısı en çok olan sektör 1.991.454 ve %36'lık pay ile *'imalat'* sektörüdür. Karaman'da ise en çok çalışanı olan sektörün Türkiye'deki gibi imalat sektörü olduğu görülmektedir ki, İPA 2013'te Karaman'da ziyaret edilen işyerlerinde çalışan 20.839 çalışanın 13.436'sı, yani %64'lük bir bölümü imalat sektöründe çalışmaktadır.

İPTA 2013 çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinden derlenen verilere göre Türkiye'de 91.029 işyerinde 258.082; Karaman'da ise 276 işyerinde 835 açık iş mevcuttur. Bu anlamda Türkiye'de açık iş oranı %4,4; Karaman'da ise %3,9'dur. İPTA 2013 verilerine göre, Türkiye'de en çok açık iş, 113.084 işgücü talebi ve %44'lük oran ile *'imalat'* sektöründedir. Karaman'da ise en çok açık iş, 567 işgücü talebi ve %68'lik oran ile ülkemizde olduğu gibi *'imalat'* sektörüdür.

Türkiye'de İPTA 2013 çalışmasında derlenen açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu %5,8 açık iş oranı ile *'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* meslek grubu; Karaman'da ise %5,0 ile *'hizmet ve satış elemanları'* meslek grubudur. Ülkemizde açık işlerin en fazla görüldüğü meslek *makineci(dikiş)*, Karaman'da ise *bisküvi imalat işçisi*dir.

İPTA 2013 çalışması sonuçlarına göre Karaman ve Türkiye'de alınan açık işlerde işverenlerin beyan ettikleri mesleklere göre açık işlerdeki asgari eğitim seviyesi talepleri pastasında fark etmez ve lisans ön plana çıkmıştır. Bu anlamda, geçen yılın tam aksine 2013 yılında eğitim seviyesinin önemsenmediği

her 10 açık işten en az 3'ünü saymazsak, geriye kalan 7 açık işte eğitim düzeyi işverenlerce son derece önemli görülmektedir.

Gerek Karaman'da, gerek Türkiye'de İPTA 2013 sonuçlarına göre en çok talep edilen ilk üç beceri düzeyi arasında *'mesleğe ilişkin yeterli bilgi', 'takım çalışması' ve 'fiziki ve bedensel yeterlilik'*yer almaktadır.

Türkiye'de olduğu gibi, Karaman'da da İPTA 2013 sonuçlarına göre açık işlerin karşılanmasında işverenlerin tercih ettiği aracı müesseselerde İŞKUR'un yeri geçen yıllara göre çok daha iyidir. İŞKUR hem Karaman'da, hem Türkiye'de işverenlerin işgücü taleplerini karşılamada tercih ettikleri aracı müesseselerde, en çok güvenilen 'müesseselerden biridir. Hatta bu karşılaştırmada Karaman Türkiye'den daha iyi durumdadır. Öyle ki İPTA 2013 sonuçlarına göre Türkiye'de *açık işlerde işverenlerin beyan ettikleri meslekler* bazında açık işlerin karşılanma yolları %39'u; Karaman'da ise %97'si açık işlerini İŞKUR vasıtasıyla karşılamaktadır. İŞKUR Karaman'da işyerlerinin işgücü arama yolları alışkanlığında ilk akla gelen çözüm ortağıdır.

İPTA 2013 kapsamında, işgücü temininde en fazla güçlük çekildiği gözlemlenen ilk beş meslek Türkiye'de *'makineci(dikiş)'*, 'güvenlik görevlisi' ve 'garson (servis elemanı)';Karaman'da ise 'bisküvi imalat işçisi', *'madenci(genel)'*, ve *'makineci(dikiş)'*tir. Ülkemizde sektördeki işyeri yüzdeleri bakımından, *''insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri' sektörü* en az bir meslekte en çok işgücü temin güçlüğü çeken işyerinin bulunduğu sektör iken, Karaman'da ise '*idari ve destek hizmet faaliyetleri' sektörü* en az bir meslekte en çok işgücü temin güçlüğü çeken işyerinin bulunduğu sektördür.Türkiye'de işgücü temininde en fazla güçlük çekildiği gözlemlenen ilk meslek %7 oran ile makineci(dikiş) ; Karaman'da ise işgücü temininde en fazla güçlük çekilen meslek %29 oran ile '*bisküvi imalat işçisi'*dir. Karaman'da makineci(dikiş) mesleğindeki temin güçlüğü ise ülkemize yakındır ve %5 oranındadır.İPA 2013'e göre, temininde güçlük çekilen mesleklerde *'eleman bulunmaması', 'beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması'* ve *'iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması'* gibi temininde güçlük çekilme nedenlerin gerek Türkiye'de, gerek Karaman'da baskınlığı dikkat çekmektedir.

İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerince İPTA 2013 referans dönemi mevcut istihdamına göre, 31 Aralık 2013 itibariyle Türkiye'de istihdam artışının beklendiği mesleklerde 263.906 kişilik, Karaman'da söz konusu tarih itibariyle 475 kişilik istihdam artışının olacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte, İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerince İPTA 2013 referans dönemi mevcut istihdamına göre, 30 Haziran 2014 itibariyle Türkiye'de istihdam artışının beklendiği mesleklerde 268.334 kişilik, Karaman'da söz konusu tarih itibariyle 629 kişilik istihdam artışının olacağı düşünülmektedir.İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerince İPTA 2013 referans dönemi mevcut istihdamına göre; 31 Aralık 2013 itibariyle Türkiye'de net istihdam beklenti oranı %5 (%4,7) iken Karaman'da %2; 30 Haziran 2014 itibariyle Türkiye'de net istihdam beklenti oranı %5 (%4,8) iken Karaman'da %3'tür.

Yani 2014 yılı 2013 yılına göre, hem ülkemizde hem Karaman'da istihdamın artış göstereceği bir yıl olacaktır. Bununla birlikte İPTA 2013 sonuçlarına göre, Karaman'da, en çok temin güçlüğü bildirdikleri mesleklerde aynı zamanda istihdam artış beklentileri de mevcut olan işyerlerinin, hizmet sektöründe hizmet sunumu sırasında işgücü eksikliği sebebiyle yaşanacak zaman kayıplarının ve hizmet sunum kalitesindeki düşüklüğün müşteride yaşatacağı memnuniyetsizliği; imalat sektöründe yetiştirilmesi gereken siparişlerin işgücü eksikliği kaynaklı gecikmesi ile doğabilecek zararları ve rekabetçi üretim sürecindeki dar boğazları da göz önünde bulundurarak işgücü çalışma imkân ve koşullarını (ücretler, alışma süresi, sosyal haklar v.b.) tekrar gözden geçirmelerinde fayda bulunmaktadır.

GİRİŞ

Karaman İşgücü Piyasası Analizi'nin amacı illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır. Bu raporda il düzeyinde işgücü arzı ve talebine ilişkin temel veriler sunulacaktır. Bu çerçevede, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Karaman'ın da içinde bulunduğu 81 ilde İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir. Karaman İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın amacı tüm ilçe ve köylerini de kapsayacak biçimde Karaman ilinde işsizliğin indirgenmesi ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin işgücü talebini değişik boyutlarıyla tespit etmek, ve işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemeye katkıda bulunmaktır. Böyle bir talep araştırması ile desteklenen Karaman İşgücü Piyasası Analizi'nin özellikle işgücünün talep açısından ve gelecek kısa dönemde eğilimlerinin ölçülmesi, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilmesi, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceğinin belirlenmesi ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi gibi hedefleri vardır. Bir bütün olarak bu rapor, işgücü politikalarının tümüne veri sağlayabilecek bir çalışma olarak değerlendirilebilir.

Karaman İşgücü Piyasası Analizi raporu iki temel bölümden oluşmaktadır. İşgücü piyasasını etkileyen unsurlardan genel ekonomik yapı, demografik özellikler ve eğitim durumu raporun ilk kısmını oluşturmaktadır. Raporun ilk bölümünün ikinci bileşeninde Karaman ili işgücü piyasasını arz açısından analiz etmeye yarayacak bileşenler incelenmektedir. Bu bileşenler işgücüne katılım, işgücü dışı nüfus istihdam, kayıtdışı istihdam ve işsizlik başlıkları altında toplanmaktadır. Bu bölümde ayrıca işgücü piyasasında çoğunlukla dezavantajlı gruplar olarak adlandırılan kadınlar ve gençlerin durumuna da ayrı başlıklar altında bakılmaktadır. Raporun ilk bölümünün son bileşeninde ise, Karaman ili özelinde en son veriler ışığında İŞKUR kapsamında gerçekleşen arz ve talep eşleştirmelerine bakmakta, bu çerçevede Karaman ilinde açık işlere yapılan başvurular, bu işlere yapılan yerleştirmeler ve işgücü yetiştirme çabalarını özetlemektedir.

Raporun ikinci bölümünde ise Karaman ili işgücü piyasasına talep yönünden bakmakta ve Karaman İli İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının sonuçlarını derlemektedir. Bu çerçevede işyerlerinin dağılımı, çalışanların dağılımı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler, işverenlerin gelecek istihdam beklentisi gibi bileşenlere ait veriler özetlenmektedir.

Raporla ilgili değerlendirmelerin yer aldığı sonuç bölümünde ise işgücü piyasanın önemli unsurları arasındaki ilişkilerden yola çıkarak işgücü arzı ve talebi açısından karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmakta ve politika önerileri sunulmaktadır.

Karaman İşgücü Piyasası Analizi raporunda çeşitli kaynaklardan derlenen veriler kullanılmıştır. İlk iki bölüm çerçevesinde genel ekonomik durum, demografik yapı ve eğitim durumuna ait verilerle, Karaman ili işgücü piyasasında işgücü arzına ait veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından hazırlanan Genel Nüfus Sayımları ve Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Büyük çoğunluğu en güncel haliyle 2012 yılına ait olan verilerden bir kısmı Karaman iline özel olsa da, işgücü arzına ait birçok veri il bazında değil NUTS2 belgelendirme sistemi çerçevesinde Karaman ilinin yer almış olduğu TR52 bölgesi (Konya, Karaman) geneline ait verilerdir. Karaman iline özel kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlere ilişkin en yeni veriler Karaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından temin

edilmiştir. Raporun işgücü talebi ile ilgili bölümünde ise İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın sonucunda elde edilen veriler kullanılmaktadır. Araştırma çerçevesi Karaman ilinde 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleri[1] ile sınırlıdır. İşyerleri listesi TÜİK'in 2013 yılı İşyeri Kayıt Sistemi listesinden oluşturmuştur[2]. İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve ülkemiz genelinde aynı anda başlatılan işgücü piyasası ihtiyaç analizi saha çalışmasında, sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si[3] kapsama dâhil edilmiş olup, Karaman'da 16 sektör kapsam dâhilindedir[4]. Karaman için İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın alan uygulaması 15 Mart-30 Haziran 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş, araştırmada yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır.

Kontrolörlüğünü İl Müdür Yardımcısı Şevket SARIKAYA'nın yaptığı, çalışmanın yüz yüze görüşme bölümü İMD Keziban KAÇAR GARİP, Ayşe DOĞAN, Muhammed AKKAFA, Hasan TAŞ, Hakan ÇABUKEL, Gülçin SAKIZLI, Marziya SAYALAN, Tayyip HANAS, Rahim BİLGİÇ ve Halil BOZKURT tarafından tamamlanmıştır.

Çalışmanın işyeri randevuları ve işyeri ziyaret formlarının veri işleme sistemine giriş öncesi ön kontrolleri İMD Ezgi KOYUNCU ve Ayşe ALKAN tarafından; işyeri ziyaret formlarının sisteme girişi VHKİ Halit YALÇIN tarafından yapılmıştır.

Çalışmanın analiz-yorumlama ve rapor yazımı süreci ise, Boratav Ersin GÜLEÇ tarafından gerçekleştirilmiştir.

Elde edilen sonuçlar içerisinde işyeri cevap durumlarına göre ağırlıklandırma yapılmıştır. Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde her sektör için ayrı ayrı hesaplanmış olan cevapsızlık oranına göre cevapsızlık düzeltmesi[5] yapılmıştır. Bu

---

[1] Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.

[2] Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

[3] "Madencilik ve taş ocakçılığı"; "İmalat"; "Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı"; "Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri"; "İnşaat; "Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı"; "Ulaştırma ve depolama"; "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri"; "Bilgi ve iletişim"; "Finans ve sigorta faaliyetleri"; "Gayrimenkul faaliyetleri"; "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler"; "İdari ve destek hizmet faaliyetleri"; "Eğitim"; "İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri", "Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor" ve "Diğer hizmet faaliyetleri".

[4] Kapsama ülke genelinde dahil edilmeyen sektörler "Tarım, orman, balıkçılık; Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik"; "Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri (Hanehalkları tarafından kendi kullanımlarına yönelik olarak ayrım yapılmamış mal ve hizmet üretim faaliyetleri)"; "Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri". Karaman'da ise bir iktisadi faaliyet kolunda araştırmaya dâhil edilen işyeri sayısı sıfırdır. Bu iktisadi faaliyet kolu, "Bilgi ve iletişim" dir. Bunun yanında, ülke genelinde İPTA 2013'te yer almasına karşın "Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor" iktisadi faaliyet kolunda 2013 TÜİK İşyeri Kayıt Sisteminde ilimizde 10 ve üzeri sayıda işçi istihdamlı işyeri olmadığı için, Karaman İPTA 2013'e "Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor" iktisadi faaliyet kolundaki işyerleri dâhil olmamıştır.

[5] Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir.

Karaman İPA 2013 Raporuna ve İPTA 2013 kapsamında tüm iller ve Türkiye geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişim mümkündür.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=sektörde seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / sektörde cevaplı birim sayısıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasası, ekonomik ve demografik faktörlerden çok yakından etkilenir. Örneğin ekonomik gelişmeler, yatırımlar, nüfus ve nüfus artış hızı, göç ve eğitim istihdamı ve dolayısıyla işsizliği doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, birinci bölümde işgücü piyasasının arka planını oluşturması açısından, Karaman ilinin Bu kısımda işgücü piyasası ile ilgili olabilecek "Ekonomik Veriler" "Nüfus Göstergeleri" "Eğitim Göstergeleri "Genel İşgücü Göstergeleri" "İŞKUR'a Kayıtlı İşgücü Göstergeleri" ne ilişkin yorum, değerlendirme ve analizler yapılacaktır.

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri) veri setleridir. [6] Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir. Bu durum Karaman ilinin yer aldığı TR52 (Konya ve Karaman illerini içeren bölge) için de geçerlidir. Örneğin SEGE2011'e göre bölgede gelişmişlik sıralaması nazarında Konya Karaman'dan 12 sıra daha öndedir, öyle ki Karaman 32. nci sırada Konya ise 20. nci sırada yer almaktadır. (Bknz Tablo:10)

İllerin işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranları gibi özellikle TÜİK'ten elde edilen 2013 yılına ait bir takım işgücü piyasası arz verileri İPTA 2013 çalışmasının raporunun hazırlanması sürecinde yayımlanmamıştır. (TÜİK'in anılan verileri 2014 Ocak'ta yayımlayacağı tahmin edilmektedir.) Bu anlamda söz konusu parametrelerdeki en güncel veri seti, TÜİK'in 2013 yılında yayımladığı 2012 yılı verileridir ki, alınması gerekli bulunan kararlarda bu durum göz ardı edilmemelidir.

Bu bölümde Karaman Türkiye ile karşılaştırılmak suretiyle 5 ana başlık atkında analiz edilecektir:

Ekonomik Veriler

Nüfus Göstergeleri

Eğitim Göstergeleri

Genel İşgücü Göstergeleri

İŞKUR'a Kayıtlı İşgücü Göstergeleri

---

[6] **Bu İşgücü verileri Bölüm 1-4) Genel İşgücü Göstergelerinde Türkiye TR52 karşılaştırılmasında analiz edilmiştir. TÜİK işgücü göstergelerini her yıl ocak ayında 26 alt grubu olan İBBS II seviyesine göre açıklamakta olduğunda il seviyesinde bilgilere ulaşmak mümkün olamayabilmektedir. Özellikle Ankara, İstanbul ve İzmir İBBS II'ye göre sadece 1 ilin yer aldığı bölge birimleri içerisinde gruplanmışken geriye kalan 78 il 23 grup içerinde en az iki il bir arada olacak şekilde gruplanmıştır. (Bknz Ek:4 Tablo 12)**

Mesela Karaman İBBS II'ye göre TR52 bölgesinde Konya ili ile birlikte yer almaktadır. Bu anlamda çalışmamızda kullandığımız sektörler bazında gayri safi katma değer, kişi başı gayri safi katma değer gibi ekonomik veriler ile temel İşgücü göstergelerini TÜİK'in veri yayımlama metodolojisi sebebiyle, Karaman özelinde değil *"Karaman verilerini gömülü olarak arz eden TR52 bölgesi"* seviyesinde analiz edilebilmektedir.

1-1) EKONOMİK VERİLER

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir.

Bununla birlikte analize başlamadan önce belirtmekte fayda bulunmaktadır ki ekonomik veri setinin önemli bir bölümü TÜİK tarafından İBBS2 seviyesi için verilmektedir. Bu anlamda il bazında ekonomik verilerin bir bölümü ilin yer aldığı TR52 bölgesi nazarında incelenecektir. TÜİK tarafından üçer aylık dönemler itibariyle harcama yöntemine göre gayri safi yurt içi hasıla tahminlerinde kapsam tüm Türkiye'dir, iller bazında veya İBBS2 gruplamasında bu anlamda gayri safi yurt içi hasıla veri seti bulunmamaktadır. Söz konusu iktisadi gösterge için ikame olarak kullanılabilecek gayri safi katma değer ve kişi başı gayri safi katma değer verileri ise TÜİK tarafından en son 2013[7] yılında yayımlanmış olup, 2010 yılı değerlerini içermektedir. 2011 ve 2012 yılları değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

Aynı zamanda bu kısımda, Ekonomi Bakanlığı verilerine göre yatırım teşvikleri ve Kalkınma Bakanlığı verilerine göre kamu yatırımları 2008-2012 yıllarını; TOBB verilerine göre açılan kapanan işyerleri ise 2009-2012[8] yıllarını kapsayacak şekilde analiz edilecek, iş bu raporun hazırlanma sürecinde veri kaynağı sağlayıcısı kurum/kuruluşların yayımladığı en son verilere göre de 2013 yılı verileri de değerlendirmeye dâhil edilecektir.

Bu bölümde Karaman dört başlık altında analiz edilecektir:

1-1-1) Gayri Safi Katma Değer ve Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer

1-1-2) Yatırım Teşvikleri

1-1-3) Kamu Yatırımları

1-1-4) Açılan Kapanan İşyerleri

[7] **25/9/2013 tarihinde güncellenmiştir.**

[8] **TOBB tarafından Ticaret Sicil Gazetesi verilerine göre hazırlanan açılan kapanan işyerlerine ait verileri içeren bültenler 2010 yılından beri yayımlanmaktadır. 2010 yılı verileri 2009 gerçekleşmelerini de izlemeye imkan tanımaktadır. Anılan veri setinde, aktüel yıl gerçekleşmeleri bir önceki yılın revize edilmiş gerçekleştirmeleriyle karşılaştırılarak sunulmaktadır. Bir önceki yılın revize edilmiş güncellemeleri 'tasfiye edilmiş şirket sayısı' ile ilgilidir.**

1-1-1) Gayri Safi Katma Değer ve Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer

Tablo 1. Sektörlere Göre Türkiye ve TR52 Düzey 2 Bölgesinde GSKD Karşılaştırma Tablosu

YILLAR	SEKTÖRLERE GÖRE TÜRKİYE ve TR52 DÜZEY2 BÖLGESİ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER KARŞILAŞTIRMA TABLOSU (1000 TL)	TR52 Konya Karaman	TR Türkiye	TR52/TR Oranı (Ülke Geneli Sektör Toplamında TR52 Payı)
2010	TARIM SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	4.403.430	92.739.021	4,7%
	SANAYİ SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	5.187.915	259.022.057	2,0%
	HİZMETLER SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	13.143.768	628.785.937	2,1%
	TOPLAM GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	**22.735.113**	**980.547.016**	2,3%
2009	TARIM SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	4.530.212	78.775.886	5,8%
	SANAYİ SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	4.393.561	218.623.211	2,0%
	HİZMETLER SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	12.005.299	567.050.589	2,1%
	TOPLAM GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	**20.929.072**	**864.449.686**	2,4%
2008	TARIM SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	4.056.912	72.274.585	5,6%
	SANAYİ SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	4.519.005	232.475.082	1,9%
	HİZMETLER SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	11.694.460	549.835.548	2,1%
	TOPLAM GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	**20.270.377**	**854.585.214**	2,4%
2007	TARIM SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	3.605.921	64.331.717	5,6%
	SANAYİ SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	4.095.627	209.515.201	2,0%
	HİZMETLER SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	10.006.375	480.537.624	2,1%
	TOPLAM GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	**17.707.924**	**754.384.542**	2,3%
2006	TARIM SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	3.260.428	62.662.754	5,2%
	SANAYİ SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	3.790.429	188.646.805	2,0%
	HİZMETLER SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	8.452.424	417.108.706	2,0%
	TOPLAM GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	**15.503.281**	**668.418.265**	2,3%
2005	TARIM SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	3.263.435	60.713.747	5,4%
	SANAYİ SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	3.435.121	160.331.023	2,1%
	HİZMETLER SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	6.950.404	350.669.700	2,0%
	TOPLAM GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	**13.648.959**	**571.714.470**	2,4%
2004	TARIM SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	2.931.178	52.997.645	5,5%
	SANAYİ SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	2.969.751	138.411.722	2,1%
	HİZMETLER SEKTÖRÜ GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	5.995.024	303.474.641	2,0%
	TOPLAM GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	**11.895.953**	**494.884.058**	2,4%

Kaynak: TÜİK, 2013

İktisadi analizde çok önemli bir veri olan gayri safi katma değer (GSKD) TR52 Düzey 2 Bölgesi için TÜİK tarafından en son 2012 yılında revize edilmiştir. Anılan veri seti en son 2010 yılı için derlenen verileri kapsamakta olup, 2004-2010 yıllarına ait verilerin yer aldığı bu çalışmaya göre, TR52 Düzey 2 bölgesinin yarattığı GSKD ülke gayri safi katma değerinin %2,4 lik bir kısmını oluşturmaktadır. GSKD değişimi sektörler toplamında 2004 yılı ve 2010 yılı için değerlendirmeye alınacak olur ise, 6 yılın sonunda ülke genelinde %98'İlk, TR52 Düzey 2 Bölgesinde %91'lik bir artış bulunmaktadır. Bu durum Konya Karaman istatistik bölge biriminde, GSKD değişiminin ülke genelindeki değişim toplamına uyum gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bir diğer ifadeyle, TR52 Düzey 2 Bölgesi, 2004-2010 arasında ülke ile aşağı yukarı aynı oranda büyümüştür. Ancak bu değerlendirmenin, 2013 fiyatlarına göre değil cari fiyatlara göre oluşturulmuş olan bir veri seti üzerinden yapıldığı unutulmamalıdır.

Şekil 1. Sektörlere Göre Yıllık GSKD Değişimi, Türkiye ve TR52

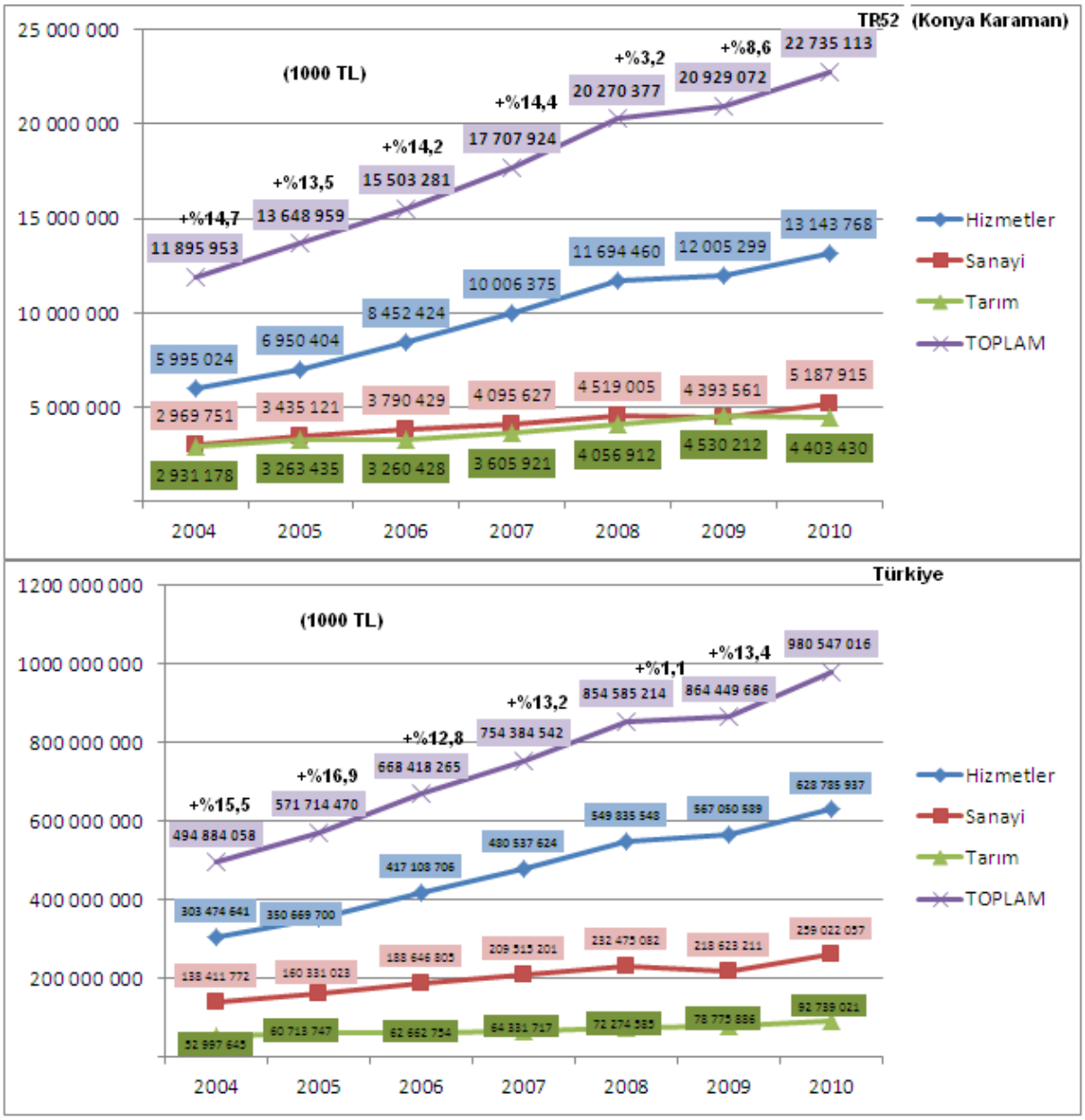

Kaynak: TÜİK, 2013

Şekil 1. ‘de ülkemizde ve TR52 Düzey 2 Bölgesinde sektörlere göre GSKD nicelikleri ile toplam GSKD değişim oranını gösteren veriler yer almaktadır. Söz konusu tablodan da görüleceği üzere TR52 Düzey 2 Bölgesinde, tarım sektörünün ülke değerlerinde olduğu gibi en az GSKD üreten sektör olduğu görülmektedir. Gerek ülke genelinde, gerek TR52 Düzey 2 Bölgesinde hizmet sektörü ülke görüntüsünde olduğu gibi en fazla GSKD üreten sektördür. Sektörler toplamına bakıldığında ülke genelinde ve TR52 Düzey 2 Bölgesinde GSKD toplamda 2004-2010 arasında her yıl bir önceki yıla göre artış göstermiş, bu artış hem ülkemiz hem TR52 Düzey 2 Bölgesinde 2008-2009 döneminde en az artışını kaydetmiştir. GSKD anılan 6 dönem ortalamasında ülkemiz için % 12, TR52 Düzey 2 bölgesi için %11 artıştır. Bununla birlikte 2006 yılında TR52 Düzey 2 Bölgesinde tarım sektöründe %0,1 ‘lik azalış hesaba dâhil edilmezse, ülke genelinde ve TR52 Düzey 2 Bölgesinde bütün sektörlerde GSKD değişimi pozitif eğimlidir.

Tablo 2. Kişi Başına Gayrisafi Katma Değer GSKD (TL/Dolar)

KBGSKD (TL)	2010	Sıra	2009	Sıra	2008	Sıra	2007	Sıra	2006	Sıra	2005	Sıra	2004	Sıra
TR52	10.170	13	9460	13	9239	13	8124	13	7157	13	6343	13	5567	14
Türkiye	13.406		12.000		12.020		10.747		9632		8338		7307	

KBGSKD ($)	2010	Sıra	2009	Sıra	2008	Sıra	2007	Sıra	2006	Sıra	2005	Sıra	2004	Sıra
TR52	6771	13	6125	13	7213	13	6251	13	4968	13	4706	13	3887	14
Türkiye	8926		7769		9384		8267		6686		6187		5103	

Kaynak: TÜİK, 2013

Tablo 2, TÜİK tarafından ADNKS sonuçlarına göre 2013 yılında yenilenen yıl ortası nüfus tahminleri ve projeksiyonları kullanılarak güncellenen, 2004-2010 yılları ile ilgili kişi başı gayri safi katma değer (KBGSKD) verilerini ortaya koymaktadır. [9] TR52 Düzey 2 Bölgesi için KBGSKD'nin ülke ortalamasının altında olduğu gözlemlenmektedir. Zaman serisinin başladığı 2004 yılında KBGSKD, TR52 Düzey 2 Bölgesinde Türkiye KBGSKD'sinin %76 kadarıdır ki, 2010 yılı için de aynı oran ile ilgili değişim irdelendiğinde, KBGSKD TR52 Düzey 2 Bölgesinde Türkiye KBGSKD'sinin yine %76'sında kaldığı göze çarpmaktadır. Ayrıca, Karaman'ın da içinde yer aldığı TR52 Düzey 2 Bölgesinde KBGSKD artışının, yıllar bazında Türkiye artışına yakın olduğu görülmektedir. Örneğin, 2007 yılında Türkiye KBGSKD'si 10.744 TL iken, bu değer 2008 yılında 2007 yılına göre %12 lik bir artış ile 12.020 TL'ye yükselmiştir. TR52 KBGSKD'si ise 8.124 TL iken, bu değer 2008 yılında 2007 yılına göre %14 lük bir artış ile 9239 TL'ye yükselmiştir. KBGSKD değişimi 2004 yılı ve 2010 yılı için değerlendirmeye alınacak olur ise, 6 senenin sonunda TL bazında hem ülke genelinde, hem TR52 Düzey 2 Bölgesinde %83'lük bir artışa karşın $ bazında ülke genelinde %75'lik, TR52 Düzey 2 Bölgesinde %74'lük bir artış izlenmiştir.

KBGSKD değişimi konu edilen zaman serisinde değerlendirmeye alınacak olur ise, TR52 Düzey 2 Bölgesi KBGSKD bakımından ülkeyi iki-üç sene geriden takip etmektedir. Türkiye TL bazında KBGSKD'de 5 haneli sayısal değerlere 2007 yılında geçmiş iken, TR52 Düzey 2 Bölgesi 2010 yılı itibariyle 10.170 TL'yi görmüştür.

Bunun yanında, Ek:4 te bulunan tablo 1'de de, TR52 Düzey 2 Bölgesinin, Düzey2 bölgeleri arasında KBGSKD sıralaması yapıldığında 2004 yılına göre 2010 yılında sıralamadaki yerini 1 sıra iyileştirdiği ve 13. sırada yer aldığı görülmektedir. Gerek incelenen zaman serisinin başladığı 2004 yılında, gerek 2013 yılı itibariyle yıl bazında TÜİK tarafından KBGSKD verisi açıklanmış olan 2010 yılında sıralamada TR52 Düzey 2 Bölgesi ortalarda yer almaktadır. Anılan tabloda ilk sıra 2010 yılında da 2004 yılında olduğu gibi TR10 Düzey 2 Bölgesinde tek başına yer alan İstanbul ilimizdedir. Söz konusu tabloda en son 4 sıra 2004 yılında olduğu gibi 2010 yılında da aynıdır. Mezkur bölgeler, Mardin, Batman, Şırnak ve Siirt illerinden oluşan TRC3 Düzey 2 Bölgesi; Şanlıurfa ve Diyarbakır TRC2 Düzey 2 Bölgesi; Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan'dan oluşan TRA2 Düzey 2 Bölgesi ile Van, Muş, Bitlis ve Hakkari şehirlerini ifade eden TRB2 Düzey 2 Bölgesidir. Sözü edilen bölgelerde yaşayan 1 kişinin ürettiği gayri safi katma değer, ülke genelinde diğer yerlerde üretilen KBGSKD'den niceliksel anlamda düşüktür. Bununla

[9] **Anılan zaman serisinde 2004, 2005 ve 2006 yıllarının yenilenen yıl ortası nüfus projeksiyonları ile tazelendiği veri sağlayıcı (TÜİK) tarafından bildirilmektedir.**

birlikte 2004-2010 döneminde sıralaması en çok iyileşen Düzey 2 Bölgesi Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin ve Gümüşhane illerinden oluşan TR90 iken, en çok gerileyen Düzey 2 Bölgesi ise Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerinden oluşan TR82 bölgesidir. (Bknz Ek:4 Tablo 1)

1-1-2) Yatırım Teşvikleri

Tablo 3. Ülke Geneli ve Karaman İli Yatırım Teşvikleri 2008-2012, Sayısal ve Oransal Dağılım

		KARAMAN				TÜRKİYE			
	Sermaye Türü	Toplam Yatırım Teşvik Belgesi Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Toplam İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)	Toplam Yatırım Teşvik Belgesi Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Toplam İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
2012	Yabancı Sermaye	2	26	65	394.842	237	7.080	14.715	481.236
	Yerli Sermaye	16	208	652	318.580	4.089	50.634	132.352	382.571
	Genel Toplam	**18**	**233**	**717**	**325.493**	**4.326**	**57.714**	**147.065**	**392.442**
2011	Yabancı Sermaye	2	11	76	147.199	212	9.449	9.543	990.193
	Yerli Sermaye	24	54	547	98.601	4.203	44.633	116.593	382.808
	Genel Toplam	**26**	**65**	**623**	**104.530**	**4.415**	**54.082**	**126.136**	**428.761**
2010	Yabancı Sermaye	1	23	75	302.924	211	7.782	17.090	455.339
	Yerli Sermaye	39	481	789	609.433	3.974	55.358	134.271	412.286
	Genel Toplam	**40**	**504**	**864**	**582.826**	**4.185**	**63.140**	**151.361**	**417.147**
2009	Yabancı Sermaye	0	0	0		165	11.593	16.601	698.358
	Yerli Sermaye	11	19	484	38.661	2.163	18.303	68.718	266.352
	Genel Toplam	**11**	**19**	**484**	**38.661**	**2.328**	**29.897**	**85.319**	**350.410**
2008	Yabancı Sermaye	0	0	0		182	5.654	21.136	267.484
	Yerli Sermaye	11	73	218	335.517	2.795	19.634	92.330	212.648
	Genel Toplam	**11**	**73**	**218**	**335.517**	**2.977**	**25.287**	**113.466**	**222.863**

		KARAMAN			TÜRKİYE		
	Sermaye Türü	Toplam Yatırım Teşvik Belgesi Adedi	Sabit Yatırım Tutarı	Toplam İstihdam	Toplam Yatırım Teşvik Belgesi Adedi	Sabit Yatırım Tutarı	Toplam İstihdam
2012	Yabancı Sermaye	0,05%	0,04%	0,04%	5%	12%	10%
	Yerli Sermaye	0,37%	0,36%	0,44%	95%	88%	90%
	Genel Toplam	0,42%	0,40%	0,49%	**100%**	**100%**	**100%**
2011	Yabancı Sermaye	0,05%	0,02%	0,06%	5%	17%	8%
	Yerli Sermaye	0,54%	0,10%	0,43%	95%	83%	92%
	Genel Toplam	0,59%	0,12%	0,49%	**100%**	**100%**	**100%**
2010	Yabancı Sermaye	0,02%	0,04%	0,05%	5%	12%	11%
	Yerli Sermaye	0,93%	0,76%	0,52%	95%	88%	89%
	Genel Toplam	0,96%	0,80%	0,57%	**100%**	**100%**	**100%**
2009	Yabancı Sermaye				7%	39%	19%
	Yerli Sermaye	0,47%	0,06%	0,57%	93%	61%	81%
	Genel Toplam	0,47%	0,06%	0,57%	**100%**	**100%**	**100%**
2008	Yabancı Sermaye				6%	22%	19%
	Yerli Sermaye	0,37%	0,29%	0,19%	94%	78%	81%
	Genel Toplam	0,37%	0,29%	0,19%	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2013

Ekonomi Bakanlığı tarafından 4/10/2013 tarihinde yenilenen aktif ve tamamlama vizesi yapılmış kayıtları içeren Tablo 3' teki verilerde, Türkiye genelinde ve Karaman İli için 2008-2012 yılları arasında yabancı sermaye veya yerli sermaye desteği ile gerçekleşen yatırım girişimleri için alınan toplam yatırım teşvik belge adedi, TL bazında sabit yatırım tutarı ve sözü edilen yatırım girişimlerinin ortaya koyacağı düşünülen tahmini istihdam durumu analiz edilmiştir.

Tablo 3'teki veriler ışığında yapılacak genel bir değerlendirme ile 2008-2012 döneminde ülkemizde yapılan her 100 yatırımdan 95'i yerli sermayelidir. Bu şekilde anılan zaman serisinde ülkemizde yapılan yatırımların toplam maliyetinin %78-88'lik kısmı yerli sermaye kaynaklıdır. Bununla birlikte 2008-2009 döneminde ülkemizde yapılan yatırımlardan beklenen istihdamın %80-90'ı yerli yatırım kaynaklıdır. İncelenen yıllarda Karaman ilinde yerli sermayenin yatırım teşvikinden yararlanan

girişimlere işaret eden alınan belge sayısında ve bu teşvikli yatırımların yarattığı istihdamda istikrardan ziyade bir dalgalanma trendi gözlemlenmektedir ve ülke geneline göre yüzdelik paylardan ziyade bindelik hatta on bindelik paylarla ifade edilebilecek kadar küçük paylar söz konusudur. Örneğin, 2012 yılında ülkemizde toplam 4326 yatırım teşvik belgesi verilmiş iken anılan yıl itibariyle Karaman'da yapılan yatırımlar için sadece 18 yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Mezkûr yıl için ülkemizde 57.714 milyon TL'lik sabit yatırım mevcut iken, Karaman'da 233 milyon TL ile sözü edilen meblağın on binde 40'ı kadar bir yatırım görülmektedir.

Aynı referans dönemleri için 2012 yılıyla 2010 yılı karşılaştırılacak olursa, 2012 yılında 2010 yılına göre ilde yatırım teşvik belgesi adedi, sabit yatırım ve söz konusu teşviklerin ortaya koyduğu toplam istihdamda düşüş görülmektedir. Ancak 2012 yılında 2010 yılına göre teşvikli yatırımlardaki sabit yatırım tutarı %54 azalmasına rağmen, bu teşvikli yatırımların yarattığı istihdamda sadece %17 lik bir azalış olmuştur. [10]

Genel toplamlar bakımından oransal dağılıma bakıldığında ise anılan zaman serisinde, Karaman'ın gerek toplam yatırım teşvik belgesi adedi, gerek sabit yatırım, gerek beklenen istihdamda ülke toplamında göre yüzdesel olarak oldukça düşük paylara sahip olduğu görülmekle birlikte, mezkûr payların en yüksek olduğu yıl 2010 yılıdır. Bununla birlikte, 2008-2012 döneminde ülke genelinde ve Karaman'da sabit yatırım(yerli ve yabancı sermaye toplamında) öngörülen istihdam ilişkisi kurulmak istendiğinde, yatırım teşviki ile ortaya konacağı öngörülen 1 kişilik istihdamın maliyeti Türkiye için sırasıyla 222.863 TL, 350.410 TL, 417.147 TL, 428.761 TL ve 392.442 TL ile bu dört değerin ortalamasında 362.324 TL iken, aynı referans dönemde Karaman'da yatırım teşviki ile ortaya konacağı öngörülen 1 kişilik istihdamın maliyeti sırasıyla 335.417 TL, 38,661 TL, 582.826 TL, 104.530 TL ve 325.493 TL ile bu dört değerin ortalamasında 277.385 TL'dır.[11]

---

[10] **Bu azalışta 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı ile resmileşen devlet yardımları uygulamalarına ilişkin usul ve esaslara açıklık getirme amaçlı olarak 20/06/2012 tarihli ve28329 sayılı R.G'de yayımlanan 2012/1 sayılı *"Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ"* in iş piyasasına getirdiği yeniliklere ilgili paydaşların adaptasyon sürecinin etkisi göz ardı edilmemelidir.**

[11] **Yapılan karşılaştırmanın sektörler kümülâtifinde olduğu; ileri teknoloji gerektiren iktisadi faaliyet kollarında büyük yatırımların küçük istihdam imkânlarına karşın büyük katma değeri çıktısı verdiği, buna karşın düşük seviye teknoloji gerektiren iktisadi faaliyet kollarının daha küçük yatırım desteği ile kurulabildiği ve büyük istihdam eldesine karşın nispeten daha az katma değer ürettiği unutulmamalı, *"yatırım teşviklerinin ortaya koyabileceği istihdamın her iktisadi faaliyet kolunda aynı olmayacağı"* göz önünde bulundurulmalıdır. Değerlendirme yapılırken göz önünde bulundurulması gereken bir diğer faktör ise, yıllar itibariyle 1 kişilik istihdam yaratma maliyetinde meydana gelen dalgalanmaların özellikle yerel birimlerde, yatırımın yapıldığı sektör ile de ilişikli olacağı gerçeğidir.**

Tablo 4. Ülke Geneli ve Karaman İli Yatırım Teşvikleri 2008-2012, Sayısal ve Oransal Dağılım

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye Karaman 2012 Oransal		11,1%	11,0%	9,1%
	ENERJİ			
	HİZMETLER			
	İMALAT	11,1%	11,0%	9,1%
	MADENCİLİK			
	TARIM			
Yerli Sermaye Karaman 2012 Oransal		88,9%	89,0%	90,9%
	ENERJİ	22,2%	49,5%	7,9%
	HİZMETLER	16,7%	4,2%	1,5%
	İMALAT	27,8%	26,5%	70,6%
	MADENCİLİK	16,7%	2,6%	5,0%
	TARIM	5,6%	6,2%	5,9%
Genel Toplam		100%	100%	100%

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2012 Oransal		5,5%	12,3%	10,0%
	ENERJİ	0,2%	3,0%	0,2%
	HİZMETLER	1,1%	2,6%	3,0%
	İMALAT	3,8%	6,4%	6,5%
	MADENCİLİK	0,2%	0,3%	0,2%
	TARIM	0,1%	0,1%	0,1%
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2012 Oransal		94,5%	87,7%	90,0%
	ENERJİ	4,3%	19,0%	2,2%
	HİZMETLER	25,4%	23,8%	35,3%
	İMALAT	55,7%	40,1%	45,2%
	MADENCİLİK	6,3%	3,5%	5,3%
	TARIM	2,7%	1,3%	2,0%
Genel Toplam		100%	100%	100%

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye Karaman 2011 Oransal		7,7%	17,2%	12,2%
	ENERJİ			
	HİZMETLER	3,8%	1,1%	1,9%
	İMALAT	3,8%	16,1%	10,3%
	MADENCİLİK			
	TARIM			
Yerli Sermaye Karaman 2011 Oransal		92,3%	82,8%	87,8%
	ENERJİ			
	HİZMETLER	38,5%	27,0%	23,9%
	İMALAT	46,2%	47,2%	60,7%
	MADENCİLİK	7,7%	8,6%	3,2%
	TARIM			
Genel Toplam		100%	100%	100%

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2011 Oransal		4,8%	17,5%	7,6%
	ENERJİ	0,4%	7,8%	0,3%
	HİZMETLER	0,7%	4,7%	1,8%
	İMALAT	3,4%	4,8%	5,2%
	MADENCİLİK	0,1%	0,1%	0,1%
	TARIM	0,1%	0,1%	0,2%
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2011 Oransal		95,2%	82,5%	92,4%
	ENERJİ	4,4%	20,4%	3,1%
	HİZMETLER	27,0%	22,2%	31,7%
	İMALAT	52,0%	34,6%	47,8%
	MADENCİLİK	6,3%	2,6%	4,5%
	TARIM	5,5%	2,8%	5,2%
Genel Toplam		100%	100%	100%

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye Karaman 2010 Oransal		2,5%	4,5%	8,7%
	ENERJİ			
	HİZMETLER			
	İMALAT	2,5%	4,5%	8,7%
	MADENCİLİK			
	TARIM			
Yerli Sermaye Karaman 2010 Oransal		97,5%	95,5%	91,3%
	ENERJİ	5,0%	47,7%	1,9%
	HİZMETLER	30,0%	7,7%	19,9%
	İMALAT	47,5%	27,2%	55,8%
	MADENCİLİK	7,5%	2,0%	3,8%
	TARIM	7,5%	10,9%	10,0%
Genel Toplam		100%	100%	100%

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2010 Oransal		5,0%	12,3%	11,3%
	ENERJİ	0,3%	2,7%	0,1%
	HİZMETLER	0,7%	1,5%	2,2%
	İMALAT	3,6%	7,9%	8,2%
	MADENCİLİK	0,2%	0,0%	0,3%
	TARIM	0,2%	0,1%	0,4%
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2010 Oransal		95,0%	87,7%	88,7%
	ENERJİ	3,5%	11,6%	1,8%
	HİZMETLER	24,1%	23,2%	33,3%
	İMALAT	50,5%	45,2%	41,1%
	MADENCİLİK	5,8%	3,1%	3,5%
	TARIM	11,0%	4,5%	9,0%
Genel Toplam		100%	100%	100%

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye Karaman 2009 Oransal				
	ENERJİ			
	HİZMETLER			
	İMALAT			
	MADENCİLİK			
	TARIM			
Yerli Sermaye Karaman 2009 Oransal		100%	100%	100%
	ENERJİ			
	HİZMETLER	27,3%	36,5%	64,3%
	İMALAT	54,5%	34,9%	23,3%
	MADENCİLİK	18,2%	28,6%	12,4%
	TARIM			
Genel Toplam		100%	100%	100%

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2009 Oransal		7,1%	38,8%	19,5%
	ENERJİ	0,7%	11,1%	0,5%
	HİZMETLER	1,5%	11,1%	4,8%
	İMALAT	4,5%	15,5%	13,6%
	MADENCİLİK	0,3%	1,1%	0,6%
	TARIM	0,1%	0,0%	0,1%
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2009 Oransal		92,9%	61,2%	80,5%
	ENERJİ	4,1%	22,3%	1,8%
	HİZMETLER	21,4%	15,8%	28,6%
	İMALAT	58,3%	19,9%	44,3%
	MADENCİLİK	5,4%	2,1%	3,6%
	TARIM	3,7%	1,1%	2,2%
Genel Toplam		100%	100%	100%

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye Karaman 2008 Oransal				
	ENERJİ			
	HİZMETLER			
	İMALAT			
	MADENCİLİK			
	TARIM			
Yerli Sermaye Karaman 2008 Oransal		100%	100%	100%
	ENERJİ	27,3%	91,4%	45,9%
	HİZMETLER	18,2%	2,9%	12,8%
	İMALAT	54,5%	5,7%	41,3%
	MADENCİLİK			
	TARIM			
Genel Toplam		100%	100%	100%

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2008 Oransal		6,1%	22,4%	18,6%
	ENERJİ	0,4%	11,4%	0,2%
	HİZMETLER	1,0%	4,5%	5,5%
	İMALAT	4,4%	6,2%	12,7%
	MADENCİLİK	0,2%	0,3%	0,2%
	TARIM	0,1%	0,0%	0,0%
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2008 Oransal		93,9%	77,6%	81,4%
	ENERJİ	4,1%	29,3%	3,3%
	HİZMETLER	20,6%	27,3%	28,6%
	İMALAT	61,9%	18,2%	43,7%
	MADENCİLİK	4,2%	1,9%	3,7%
	TARIM	3,1%	0,9%	2,0%
Genel Toplam		100%	100%	100%

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2013

Ekonomi Bakanlığı tarafından 4/10/2013 tarihinde yenilenen aktif ve tamamlama vizesi yapılmış kayıtları içeren ek-4: tablo 2-c'deki verilere göre derlenmiş olan Tablo 4'teki verilerde, Türkiye genelinde ve Karaman ili için 2008-2012 yılları arasında yabancı sermaye veya yerli sermaye desteği ile gerçekleşen yatırım girişimleri için alınan toplam yatırım teşvik belge adedi, TL bazında sabit yatırım tutarı ve sözü edilen yatırım girişimlerinin ortaya koyacağı düşünülen tahmini istihdam durumu *enerji, hizmetler, imalat, madencilik ve tarım sektörleri*[12] ayrımında irdelenmektedir. Sözü edilen yıllar itibariyle ülkemizde istihdam yaratmada en maliyetli sektör gerek yabancı sermaye kaynağında, gerek yerli sermaye kaynağında enerji sektörüdür. Anılan tablodan da görüleceği üzere, 2008-2012 yılları arasında gerek ülkemizde gerek Karaman'da gerçekleştirilen sabit yatırımlarda daha önce de ifade edildiği gibi, yerli yatırımlar ön plandadır. Bununla birlikte en fazla sabit yatırım her iki sermaye türünde de hem belge bazında, hem yatırım tutarı bazında ülkemizde imalat sektöründedir. Anılan zaman serisinde durum belge bazında her iki sermaye türünde de Karaman için, ülke özetine benzerdir. Bunun yanında yatırım tutarına bakıldığında Karaman'da 2008 ve 2010 yıllarında enerji sektörü, 2009 yılında ise hizmet sektörü ön plana çıkmıştır. Tablo 4'teki verilerde 2008-2012 döneminde ülke genelinde sabit yatırımlar sonucunda beklenen istihdam artışında en fazla artış beklentisinin yine yerli sermaye kaynaklı sabit yatırımlarda olduğu görülmektedir. Ayrıca, her iki sermaye bölüğünde de istihdam artışının en fazla imalat sektöründe olduğu göze çarpmaktadır. Karaman'da ise, sabit yatırımlar sonucunda beklenen istihdam artışında en fazla artış beklentisi ülkemizde olduğu gibi yerli sermaye kaynaklıdır lakin sektörel boyutta beklenen istihdamda imalat sektörü ön plana çıkmaktayken, 2008 senesinde enerji, 2009 senesinde ise hizmetler sektörünün ön plana çıktığı görülmektedir. Karaman'da da ülke genelinde olduğu gibi istihdam artışının lokomotifi yerli sermaye kaynaklı yatırımlardır. Öyle ki, Karaman'a 2008 senesinde ve 2009 senesinde hiç yabancı sermaye kaynaklı yatırım yapılmamıştır.

Ek-4: Tablo 2-ç'deki verilerde, ülkemize ve Karaman'a yapılan sabit yatırımların sektörler bakımından bir kişilik ilave istihdam yaratma maliyetindeki değişim 2008-2012 döneminde incelenmektedir. Anılan tablodaki verilerden de anlaşılacağı üzere, istihdam yaratma maliyetinin en düşük olduğu sektör genel görünümde tarım sektörüdür. Söz konusu analizde, Karaman için panorama, anılan tablodaki verilerde görünen bir kısım dalgalanmaya karşın ülke gerçekleşmesinden farklı değildir.

Ekonomi Bakanlığı tarafından 4/10/2013 tarihinde yenilenen aktif ve tamamlama vizesi yapılmış kayıtları içeren ek-4: tablo 2-ç'deki verilerde, yatırım teşvikleri ülke geneli ile Karaman karşılaştırmasında yerli yatırım ve yabancı yatırım ile sektörler değişkeninde yatırım teşvik belgesi adedi, sabit yatırım ve söz konusu teşviklerin ortaya koyduğu öngörülmüş toplam istihdam ve 1 kişilik istihdam yaratmanın maliyeti 2013 yılı ilk dokuz ayı için incelenmektedir.[13]

---

[12] **Ekonomi Bakanlığı, verilerini iktisadi faaliyet kollarını kendi aralarında birleştirerek *enerji, hizmetler, imalat, madencilik ve tarım* sektörü olarak 5 ana sektörde açıklarken, TÜİK verilerini iktisadi faaliyet kollarının hizmet, sanayi ve tarım olarak üç ana sektör başlığında toplandığı bir gruplamada sunmaktadır. Bu minvalde, iki Kurumun veri derleme kapsam ve yöntemindeki benzerlikler dikkate alınıp olası farklılıklar göz ardı edilerek, TÜİK veri sertlerinde yer alan sanayi sektörünün Ekonomi Bakanlığı veri setlerinde bulunan "enerji, imalat ve madencilik" sektörlerini karşıladığı varsayılmıştır. İŞKUR iktisadi faaliyetlerin sınıflamasına dayanan verilerinde Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2'yi kullanmaktadır. Sözü edilen evrensel sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si İPTA 2013'e dâhildir.**

[13] **İşbu rapor hazırlanırken yatırım teşvikleri ile ilgili Ekonomi Bakanlığı tarafından açıklanmış olan en güncel veri seti 1 Ocak-31 Ağustos 2013 dönemi itibariyledir**.

Anılan ek tablo'da Karaman'ın toplam sabit yatırımlardaki ağırlığının arttığı görülmektedir. Öyle ki Tablo 3'teki verilerde Karaman, ülke geneli toplam sabit yatırımlardaki payın en fazla %0,8 'ini görmüş iken(2010 yılı), 2013 yılının ilk üççeyreğinde kaydedilen verilere göre Karaman ülke toplamının %2,9'luk kısmını yakaladığını göze çarpmaktadır. Bununla birlikte Karaman'daki sabit yatırımlardaki yükseliş yabancı sermayeli sabit yatırımdaki tutara (niceliksel veri) ve orana bakıldığında daha açıktır. Anılan dönemde yabancı sermaye kaynaklı sabit yatırım tutarı Türkiye'de 8 milyar 756 milyon TL iken bu tutarın 1 milyar 401 milyon TL'lik bölümü ile sırf %16'sının Karaman'da yer alması dikkati çekmektedir. Mezkûr yabancı kaynaklı yatırımın %99,9 (1 milyar 400 milyon'luk) kısmı "*elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*" iktisadi faaliyet koluna ait (enerji sektöründen) yekpare bir yatırımdır. [14]

2013 yılının ilk üç çeyreğinde Karaman'da yabancı sermayeli sabit yatırım, ile yapılan toplam sabit yatırımın %96'ı iken, ülkede yabancı sermayeli sabit yatırımın %15,9'da kaldığı gözlenmektedir. Söz konusu dönem kümülatifinde en çok yatırımın yapıldığı sektör ülkemizde imalat sektörü iken, Karaman'da enerji sektörüdür. Alınan teşvik belgesi niceliğine bakılacak olur ise, Türkiye'de mezkur dönemde kayda alınan 3710 belgenin sektörler itibariyle 2229'unun imalat sektöründe yer aldığı, sermaye kaynağı bakımından ise 3525'inin yerli sermayeli sabit yatırımlara dağıldığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte Karaman'da da sermaye türü ve sektör baskınlığı 2013 yılının ilk 9 ayında ülkemizdeki görünüme benzerdir. Karaman'da mezkûr dönemde kayda alınan 16 belgenin sektörler itibariyle dağılımında, 10 teşvik ile imalat sektörü, sermaye kaynağı bakımından ise 14 teşvik belgesi ile yerli sermayeli sabit yatırımların ön planda olduğu anlaşılmaktadır.

Bir kişilik istihdam yaratmanın maliyeti, 2013 yılının ilk üççeyreğindeki kayıtlara göre, Karaman'da 4.108.036 TL iken ülkemizde bu nicelik 416.118 TL'dir. Türkiye ile ilimiz arasındaki bu açık farkın nedeni ilimize yapılan enerji yatırımının sabit yatırım tutarının büyüklüğü karşısında istihdama yapacağı olası ilave katkının düşüklüğünden kaynaklanmaktadır. Enerji yatırımları diğer sektörlerdeki yatırımlara göre daha çok sabit yatırım gerektirmektedir. Öyle ki, anılan dönem itibariyle ülkemizde ve ilimizde enerji sektöründe yapılan sabit yatırımların yaratacağı öngörülen istihdama bakılacak olursa, bir kişilik istihdam yaratmanın maliyeti sırasıyla 5.118.222 TL ve 17.500.000 TL'dir.

Ek-4: Tablo 2-ç'deki veriler göstermektedir ki, mezkur dönemde, ülkemizde bir kişilik istihdam yaratmanın maliyetinin en düşük olduğu sektör yine geçmiş yıllarda olduğu gibi tarım sektörüdür, Karaman'da ise en düşük orana sahip olduğu sektörün 193.539 TL/kişi oranı ile imalat sektörü olduğu anlaşılmaktadır.

---

[14] **Ekonomi Bakanlığı tarafından yatırım teşvikleri ile ilgili bilgiler aylık dönemler halinde Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır. 30/4/2013 tarihli ve 28633 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan ve 1-31/3/2013 döneminde verilen yatırım teşvikleri ile ilgili duyuruda Karaman'da yapılması planlanan 1 milyar 400 milyon TL sabit yatırım tutarlı yatırım ile ilgili bilgi mevcuttur. 1/1-30/9-2013 döneminde ülkemizde yapılan yatırımlara bakıldığında enerji sektöründeki en büyük ikinci yatırım, tüm iktisadi sektörler itibariyle ise dördüncü en büyük yatırım Karaman'da yapılması öngörülen mezkûr yatırımdır. Anılan yatırım ileri teknoloji ve sabit yatırım gerektiren bir yatırım olmakla birlikte, söz konusu enerji yatırımıyla beklenen istihdam artışı 80 kişidir.**

(Bknz internet sitesi: erişim tarihi 25.10.2013

< http://www.ekonomi.gov.tr/index.cfm?sayfa=0C1BE780-AEF9-90AA-FD45D5C658E47130 >

< http://www.ekonomi.gov.tr/upload/AA1CB77E-C64B-34B5-D60BDD6C954C9BC5/Eylul_2013.xls >)

Tablo 5. 2008 Yılı Devlet Teşvikli Yatırımlarda İllerin Sabit Yatırım Miktarı Sıralaması

SIRA	Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	SIRA	Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
1	İSTANBUL	492	5.141	24.257	42	BİNGÖL	3	95	60
2	BALIKESİR	51	1.772	1.931	43	DÜZCE	26	87	877
3	KOCAELİ	112	1.345	7.246	44	ORDU	25	78	815
4	MUHTELİF İLLER	11	1.204	968	45	ÇANKIRI	14	74	555
5	SİNOP	13	1.200	336	**46**	**KARAMAN**	**11**	**73**	**218**
6	ANTALYA	120	1.072	7.649	47	KARS	2	67	40
7	İZMİR	138	1.045	4.096	48	BURDUR	15	64	270
8	ANKARA	148	1.026	4.956	49	KÜTAHYA	18	61	490
9	ÇANAKKALE	23	860	864	50	KARABÜK	5	59	31
10	ADANA	72	611	3.318	51	AFYONKARAHİSAR	29	58	627
11	MANİSA	66	588	2.858	52	GÜMÜŞHANE	4	57	326
12	BURSA	148	578	6.197	53	SİVAS	35	54	834
13	TEKİRDAĞ	76	509	3.450	54	SAMSUN	31	52	939
14	MERSİN	76	480	1.571	55	BİLECİK	10	49	371
15	ERZURUM	24	478	312	56	MARDİN	19	47	564
16	SİİRT	8	459	173	57	ERZİNCAN	10	44	340
17	OSMANİYE	27	409	881	58	HAKKARİ	9	37	193
18	AYDIN	38	380	5.131	59	ISPARTA	19	36	301
19	KAHRAMANMARAŞ	28	369	1.479	60	BİTLİS	17	35	286
20	GAZİANTEP	118	347	2.541	61	NEVŞEHİR	16	33	358
21	YALOVA	41	345	1.941	62	DİYARBAKIR	17	31	394
22	ZONGULDAK	27	339	693	63	AMASYA	11	31	373
23	MUĞLA	35	326	1.556	64	BOLU	11	29	280
24	HATAY	27	263	762	65	NİĞDE	19	29	444
25	GİRESUN	17	229	325	66	ÇORUM	24	28	861
26	ADIYAMAN	25	210	840	67	TOKAT	25	26	829
27	RİZE	6	199	218	68	KIRŞEHİR	5	23	137
28	KONYA	119	188	2.191	69	EDİRNE	7	22	140
29	VAN	27	184	587	70	YOZGAT	8	21	280
30	ELAZIĞ	23	161	1.003	71	MUŞ	10	21	233
31	SAKARYA	36	155	1.481	72	IĞDIR	3	20	180
32	KIRKLARELİ	7	154	337	73	ŞIRNAK	2	20	60
33	TRABZON	35	151	731	74	AKSARAY	17	19	441
34	BATMAN	18	146	522	75	ARDAHAN	3	18	41
35	ARTVİN	10	145	280	76	KASTAMONU	16	16	366
36	ESKİŞEHİR	38	131	1.658	77	KIRIKKALE	8	12	164
37	DENİZLİ	35	123	1.001	78	BARTIN	3	8	90
38	KAYSERİ	51	114	1.084	79	AĞRI	4	6	30
39	UŞAK	22	113	488	80	TUNCELİ	2	4	36
40	MALATYA	42	97	994	81	KİLİS	1	0	5
41	ŞANLIURFA	32	97	656	82	BAYBURT	1	0	25
Genel		**2.977**	**25.287**	**113.466**		**Genel Toplam**	**2.977**	**25.287**	**113.466**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2013

Ekonomi Bakanlığı tarafından 4/10/2013 tarihinde yenilenen aktif ve tamamlama vizesi yapılmış kayıtları içeren tablo 5'teki verilerde 2008 yılı için devlet teşvikli toplam sabit yatırımlar sıralamasında ilk üç ilin İstanbul, Balıkesir ve Kocaeli olduğu, son üç ilin ise Bayburt, Kilis ve Tunceli olarak sıralandığı görülmektedir. Karaman bu sıralamada 46. ncı sıradadır. Sözü edilen referans dönemde ilk sırada yer alan İstanbul tek başına devlet teşvikli tüm sabit yatırımlarının %20'sini çekmişken. Karaman, İstanbul ili devlet teşvikli toplam sabit yatırım tutarının sadece %1,4'ü kadarlık bir kısmına sahiptir. 2008 yılında en çok yatırım teşvik belgesi alan il ise, 492 belge ile İstanbul'dur.

Tablo 6. 2012 Yılı Devlet Teşvikli Yatırımlarda İllerin Sabit Yatırım Miktarı Sıralaması

SIRA	Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	SIRA	Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
1	İZMİR	210	8.918	7.367	42	KASTAMONU	29	313	821
2	İSTANBUL	573	4.991	17.920	43	VAN	68	300	1.496
3	ADANA	89	2.837	2.017	44	ERZİNCAN	17	292	255
4	KOCAELİ	164	2.783	5.835	45	GİRESUN	21	251	413
5	BURSA	215	2.603	6.738	46	KARS	14	235	557
6	HATAY	67	2.278	2.088	**47**	**KARAMAN**	**18**	**233**	**717**
7	GAZİANTEP	227	1.875	4.515	48	ÇANAKKALE	18	221	463
8	ANTALYA	115	1.813	6.956	49	NİĞDE	22	213	795
9	ANKARA	178	1.712	8.354	50	BATMAN	38	172	3.731
10	MANİSA	102	1.479	2.979	51	SİVAS	39	165	902
11	KAHRAMANMARAŞ	74	1.428	2.092	52	KIRIKKALE	16	163	338
12	MUHTELİF İLLER	10	1.264	164	53	ERZURUM	18	156	301
13	MARDİN	48	1.193	2.865	54	YOZGAT	28	143	809
14	TEKİRDAĞ	121	1.168	3.712	55	ELAZIĞ	31	125	567
15	ESKİŞEHİR	52	1.117	3.058	56	ZONGULDAK	25	124	609
16	MERSİN	95	1.110	2.282	57	SİİRT	7	123	731
17	MUŞ	19	1.042	432	58	TOKAT	28	119	1.036
18	BALIKESİR	68	952	1.915	59	BURDUR	30	115	542
19	AYDIN	51	912	2.262	60	RİZE	14	106	407
20	KONYA	198	852	3.901	61	BİTLİS	27	104	915
21	YALOVA	24	718	1.651	62	ÇORUM	22	102	641
22	AKSARAY	24	701	1.801	63	ORDU	24	100	1.268
23	AFYONKARAHİSAR	59	670	1.449	64	ISPARTA	17	96	293
24	BİLECİK	19	641	1.132	65	SİNOP	13	84	416
25	ADIYAMAN	29	620	1.274	66	NEVŞEHİR	30	78	552
26	ŞANLIURFA	99	602	5.657	67	AĞRI	17	78	1.704
27	MUĞLA	57	595	2.030	68	EDİRNE	17	78	422
28	SAKARYA	44	544	2.359	69	BİNGÖL	14	76	540
29	BOLU	14	537	658	70	AMASYA	21	73	770
30	KAYSERİ	66	522	1.816	71	BARTIN	7	53	224
31	KIRŞEHİR	11	501	188	72	KİLİS	8	48	244
32	DÜZCE	48	498	3.555	73	KARABÜK	3	46	155
33	MALATYA	45	487	2.425	74	ARTVİN	12	45	205
34	KIRKLARELİ	25	450	634	75	ŞIRNAK	12	33	338
35	DENİZLİ	71	408	1.364	76	BAYBURT	5	33	99
36	SAMSUN	45	396	840	77	IĞDIR	10	28	416
37	DİYARBAKIR	68	350	2.620	78	HAKKARİ	7	23	103
38	UŞAK	31	350	489	79	ÇANKIRI	9	23	99
39	KÜTAHYA	36	342	1.151	80	TUNCELİ	4	17	86
40	OSMANİYE	27	326	502	81	GÜMÜŞHANE	5	14	79
41	TRABZON	40	318	933	82	ARDAHAN	3	8	26
	Genel Toplam	**4.326**	**57.714**	**147.065**		**Genel Toplam**	**4.326**	**57.714**	**147.065**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2013

Ekonomi Bakanlığı tarafından 4/10/2013 tarihinde yenilenen aktif ve tamamlama vizesi yapılmış kayıtları içeren tablo 6'daki verilerde 2012 yılı için devlet teşvikli toplam sabit yatırımlar sıralamasında ilk üç ilin İzmir, İstanbul ve Adana olduğu, son üç ilin ise Ardahan, Gümüşhane ve Tunceli olarak sıralandığı görülmektedir. Karaman bu sıralamada 47. ncı sıradadır. Sözü edilen referans dönemde ilk sırada yer alan İzmir tek başına devlet teşvikli tüm sabit yatırımlarının %16'sını çekmişken Karaman, İzmir ili devlet teşvikli toplam sabit yatırım tutarının sadece %2,6'lık kadarlık bir kısmına sahiptir. 2012 yılında en çok yatırım teşvik belgesi alan il ise 573 belge ile İstanbul'dur.

Bu veriler rehberliğinde devlet teşvikli toplam sabit yatırımlar sıralamasında 2008 yılı ile 2012 yılları karşılaştırılacak olursa Karaman 4 içerisinde hem birinci il ile olan nispi büyüklüğünü neredeyse 2 kat arttırmış, lakin hem de 46. ncı sıradaki konumunu 1 sıra kaybederek 47. nci sıraya gerilemiştir.

Ekonomi Bakanlığı tarafından 4/10/2013 tarihinde yenilenen aktif ve tamamlama vizesi yapılmış kayıtları içeren 2013 yılının ilk 9 aylık verilerine göre ise, Karaman devlet teşvikli toplam sabit yatırımlar sıralamasında 13'nci sırada yer almaktadır. Birincilik koltuğunda tek başına devlet teşvikli tüm sabit yatırımlarının %9'luk kısmını çekerek oturan İstanbul ili anılan dönemde 502 teşvik belgesi ile de ülke birincisidir. Karaman ise 2013 yılının ilk üççeyreğinde devlet teşvikli toplam sabit yatırım tutarında dönem birincisi İstanbul'un %29'luk kısmı kadar yatırım çekmiştir. (Bknz Ek:4 Tablo 2-e)

Tablo 7. 2008 Yılı Devlet Teşvikli Yatırımlarda İllerin İstihdam Sıralaması

SIRA	Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	SIRA	Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
1	İSTANBUL	492	5.141	24.257	42	BATMAN	18	146	522
2	ANTALYA	120	1.072	7.649	43	KÜTAHYA	18	61	490
3	KOCAELİ	112	1.345	7.246	44	UŞAK	22	113	488
4	BURSA	148	578	6.197	45	NİĞDE	19	29	444
5	AYDIN	38	380	5.131	46	AKSARAY	17	19	441
6	ANKARA	148	1.026	4.956	47	DİYARBAKIR	17	31	394
7	İZMİR	138	1.045	4.096	48	AMASYA	11	31	373
8	TEKİRDAĞ	76	509	3.450	49	BİLECİK	10	49	371
9	ADANA	72	611	3.318	50	KASTAMONU	16	16	366
10	MANİSA	66	588	2.858	51	NEVŞEHİR	16	33	358
11	GAZİANTEP	118	347	2.541	52	ERZİNCAN	10	44	340
12	KONYA	119	188	2.191	53	KIRKLARELİ	7	154	337
13	YALOVA	41	345	1.941	54	SİNOP	13	1.200	336
14	BALIKESİR	51	1.772	1.931	55	GÜMÜŞHANE	4	57	326
15	ESKİŞEHİR	38	131	1.658	56	GİRESUN	17	229	325
16	MERSİN	76	480	1.571	57	ERZURUM	24	478	312
17	MUĞLA	35	326	1.556	58	ISPARTA	19	36	301
18	SAKARYA	36	155	1.481	59	BİTLİS	17	35	286
19	KAHRAMANMARAŞ	28	369	1.479	60	ARTVİN	10	145	280
20	KAYSERİ	51	114	1.084	61	BOLU	11	29	280
21	ELAZIĞ	23	161	1.003	62	YOZGAT	8	21	280
22	DENİZLİ	35	123	1.001	63	BURDUR	15	64	270
23	MALATYA	42	97	994	64	MUŞ	10	21	233
24	MUHTELİF İLLER	11	1.204	968	65	RİZE	6	199	218
25	SAMSUN	31	52	939	66	**KARAMAN**	**11**	**73**	**218**
26	OSMANİYE	27	409	881	67	HAKKARİ	9	37	193
27	DÜZCE	26	87	877	68	IĞDIR	3	20	180
28	ÇANAKKALE	23	860	864	69	SİİRT	8	459	173
29	ÇORUM	24	28	861	70	KIRIKKALE	8	12	164
30	ADIYAMAN	25	210	840	71	EDİRNE	7	22	140
31	SİVAS	35	54	834	72	KIRŞEHİR	5	23	137
32	TOKAT	25	26	829	73	BARTIN	3	8	90
33	ORDU	25	78	815	74	BİNGÖL	3	95	60
34	HATAY	27	263	762	75	ŞIRNAK	2	20	60
35	TRABZON	35	151	731	76	ARDAHAN	3	18	41
36	ZONGULDAK	27	339	693	77	KARS	2	67	40
37	ŞANLIURFA	32	97	656	78	TUNCELİ	2	4	36
38	AFYONKARAHİSAR	29	58	627	79	KARABÜK	5	59	31
39	VAN	27	184	587	80	AĞRI	4	6	30
40	MARDİN	19	47	564	81	BAYBURT	1	0	25
41	ÇANKIRI	14	74	555	82	KİLİS	1	0	5
	Genel Toplam	**2.977**	**25.287**	**113.466**		**Genel Toplam**	**2.977**	**25.287**	**113.466**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2013

Ekonomi Bakanlığı tarafından 4/10/2013 tarihinde yenilenen aktif ve tamamlama vizesi yapılmış kayıtları içeren tablo 7'de 2008 yılı için devlet teşvikli yatırımların yarattığı istihdam sıralamasında ilk

üç ilin İstanbul, Antalya ve Kocaeli olduğu, son üç ilin ise Kilis, Bayburt ve Ağrı olarak sıralandığı görülmektedir. Karaman bu sıralamada 66. ncı sıradadır. Sözü edilen referans dönemde ilk sırada yer alan İstanbul tek başına devlet teşvikli yatırımların yarattığı toplam istihdamın %21 ini kazanmışken. Karaman'da, İstanbul devlet teşvikli yatırımların yarattığı istihdamın %0,9 u kadar bir istihdam artışı öngörülmüştür.

Tablo 8. 2012 Yılı Devlet Teşvikli Yatırımlarda İllerin İstihdam Sıralaması

SIRA	Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	SIRA	Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
1	İSTANBUL	573	4.991	17.920	42	KASTAMONU	29	313	821
2	ANKARA	178	1.712	8.354	43	YOZGAT	28	143	809
3	İZMİR	210	8.918	7.367	44	NİĞDE	22	213	795
4	ANTALYA	115	1.813	6.956	45	AMASYA	21	73	770
5	BURSA	215	2.603	6.738	46	SİİRT	7	123	731
6	KOCAELİ	164	2.783	5.835	47	KARAMAN	18	233	717
7	ŞANLIURFA	99	602	5.657	48	BOLU	14	537	658
8	GAZİANTEP	227	1.875	4.515	49	ÇORUM	22	102	641
9	KONYA	198	852	3.901	50	KIRKLARELİ	25	450	634
10	BATMAN	38	172	3.731	51	ZONGULDAK	25	124	609
11	TEKİRDAĞ	121	1.168	3.712	52	ELAZIĞ	31	125	567
12	DÜZCE	48	498	3.555	53	KARS	14	235	557
13	ESKİŞEHİR	52	1.117	3.058	54	NEVŞEHİR	30	78	552
14	MANİSA	102	1.479	2.979	55	BURDUR	30	115	542
15	MARDİN	48	1.193	2.865	56	BİNGÖL	14	76	540
16	DİYARBAKIR	68	350	2.620	57	OSMANİYE	27	326	502
17	MALATYA	45	487	2.425	58	UŞAK	31	350	489
18	SAKARYA	44	544	2.359	59	ÇANAKKALE	18	221	463
19	MERSİN	95	1.110	2.282	60	MUŞ	19	1.042	432
20	AYDIN	51	912	2.262	61	EDİRNE	17	78	422
21	KAHRAMANMARAŞ	74	1.428	2.092	62	IĞDIR	10	28	416
22	HATAY	67	2.278	2.088	63	SİNOP	13	84	416
23	MUĞLA	57	595	2.030	64	GİRESUN	21	251	413
24	ADANA	89	2.837	2.017	65	RİZE	14	106	407
25	BALIKESİR	68	952	1.915	66	KIRIKKALE	16	163	338
26	KAYSERİ	66	522	1.816	67	ŞIRNAK	12	33	338
27	AKSARAY	24	701	1.801	68	ERZURUM	18	156	301
28	AĞRI	17	78	1.704	69	ISPARTA	17	96	293
29	YALOVA	24	718	1.651	70	ERZİNCAN	17	292	255
30	VAN	68	300	1.496	71	KİLİS	8	48	244
31	AFYONKARAHİSAR	59	670	1.449	72	BARTIN	7	53	224
32	DENİZLİ	71	408	1.364	73	ARTVİN	12	45	205
33	ADIYAMAN	29	620	1.274	74	KIRŞEHİR	11	501	188
34	ORDU	24	100	1.268	75	MUHTELİF İLLER	10	1.264	164
35	KÜTAHYA	36	342	1.151	76	KARABÜK	3	46	155
36	BİLECİK	19	641	1.132	77	HAKKARİ	7	23	103
37	TOKAT	28	119	1.036	78	BAYBURT	5	33	99
38	TRABZON	40	318	933	79	ÇANKIRI	9	23	99
39	BİTLİS	27	104	915	80	TUNCELİ	4	17	86
40	SİVAS	39	165	902	81	GÜMÜŞHANE	5	14	79
41	SAMSUN	45	396	840	82	ARDAHAN	3	8	26
	Genel Toplam	**4.326**	**57.714**	**147.065**		**Genel Toplam**	**4.326**	**57.714**	**147.065**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2013

Ekonomi Bakanlığı tarafından 4/10/2013 tarihinde yenilenen aktif ve tamamlama vizesi yapılmış kayıtları içeren tablo 8'de 2012 yılı için devlet teşvikli yatırımların yarattığı istihdam sıralamasında ilk üç ilin İstanbul, Ankara ve İzmir olduğu, son üç ilin ise Ardahan, Gümüşhane ve Tunceli olarak

sıralandığı görülmektedir. Karaman bu sıralamada 47. inci sıradadır. Sözü edilen referans dönemde ilk sırada yer alan İstanbul tek başına devlet teşvikli yatırımların yarattığı toplam istihdamın %12 sine haizken; Karaman, İstanbul ili devlet teşvikli yatırımların yaratması öngörülen toplam istihdamın %4, ü kadar bir büyüklüğe gebedir. Bu veriler rehberliğinde, devlet teşvikli yatırımların yaratacağı öngörülen istihdam sıralamasında 2008 yılı ile 2012 yılları karşılaştırılacak olursa Karaman dört yıl içerisinde hem birinci il ile olan nispi büyüklüğünü 4,5 katına çıkarmış, hem de 66. ncı sıradaki yerini 19 sıra iyileştirerek 47. inci sıraya yükselmiştir.

Ekonomi Bakanlığı tarafından 4/10/2013 tarihinde yenilenen aktif ve tamamlama vizesi yapılmış kayıtları içeren 2013 yılının ilk 9 aylık verilerine göre ise, Karaman devlet teşvikli toplam sabit yatırımların yaratması öngörülen istihdam artışı iller sıralamasında 67'nci sırada yer almaktadır. Birincilik koltuğuna devlet teşvikli tüm sabit yatırımlarının yaratması öngörülen istihdamda tek başına %14'lük kısmı çekerek İstanbul ili oturmuştur. Karaman ilinde ise 2013 yılının ilk üççeyreğinde yapılan devlet teşvikli sabit yatırımlar sayesinde, dönem birincisi İstanbul'da yaratılacağı öngörülen istihdam artışının yaklaşık %2 si kadar bir artışın yaşanacağı öngörülmektedir. (Bknz Ek:4 Tablo 2-e)

Ekonomi Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 2011 yılında ilgili paydaşların kullanımına sunulan "İl İl Dış Ticaret Potansiyeli Araştırması"nda *'sıradan olmayan ürünler ihraç eden çeşitliliği düşük iller'* arasında sayılan Karaman'da ihracatın artması için, yatırım teşviklerinden ziyade mevcut sektörlerinin rekabet gücünü arttıracak devlet yardımları tavsiye edilmektedir. [15]

Tablo 9. 2012/3305 sayılı BK Kararına Göre Yatırım Teşvik Uygulamalarında Bölgeler ve İller

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA BÖLGELER

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Adana	Balıkesir	Afyonkarahisar	Adıyaman	Ağrı
Antalya	Aydın	Bilecik	Amasya	Aksaray	Ardahan
Bursa	Bolu	Burdur	Artvin	Bayburt	Batman
Eskişehir	Çanakkale (Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri Hariç)	Gaziantep	Bartın	Çankırı	Bingöl
İstanbul	Denizli	Karabük	Çorum	Erzurum	Bitlis
İzmir	Edirne	Karaman	Düzce	Giresun	Diyarbakır
Kocaeli	Isparta	Manisa	Elazığ	Gümüşhane	Hakkâri
Muğla	Kayseri	Mersin	Erzincan	K.Maraş	Iğdır
	Kırklareli	Samsun	Hatay	Kilis	Kars
	Konya	Trabzon	Kastamonu	Niğde	Mardin
	Sakarya	Uşak	Kırıkkale	Ordu	Muş
	Tekirdağ	Zonguldak	Kırşehir	Osmaniye	Siirt
	Yalova		Kütahya	Sinop	Şanlıurfa
			Malatya	Tokat	Şırnak
			Nevşehir	Tunceli	Van
			Rize	Yozgat	Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri
			Sivas		

Kaynak: 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar Eki

[15] **Ekonomi Bakanlığı (2011), İl İl Dış Ticaret Araştırması. Erişim, 25 Ekim 2012** < http://www.ekonomi.gov.tr/upload/7EF56F48-D8D3-8566-452092D48A1F70B1/kitapmakro.pdf >

Nitekim 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararında illerimiz SEGE 2011'e[16] göre 8 istihdam, 15 yenilikçilik ve rekabetçilik, 7 mali, 5 demografik, 6 eğitim, 5 sağlık, 6 erişebilirlik, 9 yaşam kalitesi olmak üzere 61 ayrı parametreye göre sıralama yapılarak 6 yatırım teşvik bölgesine ayrılmıştır. (Bknz Ek:4 Şekil 1) İlk üç bölge nispeten yatırım çıktı görünümleri oturmuş olan illeri kapsamakta iken son üç bölge kendi aralarında da izafi olmakla birlikte yatırım görünümleri az gelişmiş, yarı oluşmuş ya da oluşmamış illerden müteşekkildir. 2012/3305 nolu BK kararında Karaman 3 nolu yatırım destek bölgesinde yer almakta olup, kararda ildeki mevcut sektörlerinin rekabet gücünü arttıracak devlet yardımlarının ön planda tutulduğu görülmektedir.

Tablo 10. İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması SEGE 2011

İLLERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI SEGE-2011

İl Kodu	İller	SEGE 2011 Sırası	İl Kodu	İller	SEGE 2011 Sırası
TR100	İstanbul	1	TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16	TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17	TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18	TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19	TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20	TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21	TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22	TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23	TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24	TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25	TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26	TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27	TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28	TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29	TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30	TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31	TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32	TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33	TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34	TRB21	Van	75
TR423	Düzce	35	TRB23	Bitlis	76
TR714	Nevşehir	36	TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37	TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38	TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39	TRB24	Hakkari	80
TR715	Kırşehir	40	TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41			

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2013

[16] **Kalkınma Bakanlığı, en son 2003 yılında yayımlanan "İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması'nı (SEGE) güncellemiştir. SEGE 2011 ile ilgili basın açıklamasında SEGE 2003 göstergelerden 25'inin SEGE 2011'de yer aldı, ancak SEGE 2003 ile SEGE-2011 çalışmaları farklı değişken setlerinin kullanılması nedeniyle "karşılaştırılabilir" nitelikte olmadığı vurgulanmıştır. SEGE'nin 2 yıllık periyotlarda yenilenmesi planlanmaktadır. (Bknz Kalkınma Bakanlığı internet sitesi, erişim tarihi 27.12.2012** < http://www.dpt.gov.tr/DocObjects/view/14197/BASIN_A%C3%87IKLAMASI-sege_2011-v6.pdf > **)**

2003 yılında yapılan SEGE'de ilk üç il İstanbul, Ankara ve İzmir son üç il ise Bitlis, Ağrı ve Muş olarak sıralanmıştır; Karaman SEGE 2003'te 35 .nci sırada yer almıştır. (Bknz Ek:4 Tablo 2-b)

2012 yılında Kalkınma Bakanlığı tarafından yayımlanmış olan SEGE 2011'de ilk üç il İstanbul, Ankara, İzmir, son üç il ise Ağrı, Hakkâri ve Muş olarak sıralanmıştır.3 numaralı yatırım destek bölgesinde 12 il yer almakta olup[17], Karaman, bu yatırım bölgesinin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında sondan ikincidir. Türkiye genelindeki sıralamada ise Karaman 32. inci sırada yer almaktadır.

1-1-3) Kamu Yatırımları

Tablo 11. İllere Yapılan Kamu Yatırımlarında Karaman'ın Yeri

(BİN TL)	2012		2011		2010		2009		2008	
İLLER	Kamu Yatırımı	Sıralama	Kamu Yatırımı	Sıralama	Kamu Yatırımı	Sıralama	Kamu Yatırımı	Sıralama	Kamu Yatırımı	Sıralama
KARAMAN	130.059	50	121.223	50	315.741	15	263.785	13	238.792	13
TÜRKİYE TOPLAMI	44.434.287		36.400.287		33.832.966		27.458.727		21.915.452	

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı,2013[18]

9 ncu Kalkınma Planındaki hedeflerde yer alıp, Kalkınma Bakanlığı tarafından yayımlanan verilerle oluşturulan Ek:4 Tablo 3'ten derlenen tablo 11'de, Karaman iline yapılması planlanan kamu yatırımları tutarı 2008-2012 dönemi itibariyle incelenmiştir. Buna göre tablo 11'de görünmektedir ki, ilimize yapılması planlanan kamu yatırımları 2008'den 2010'a kadar artış göstermiş, 2011 yılında 2008 yılının neredeyse yarısına düşmüş ve 2012 yılında ise bir miktar artış ile 2008 yılının %54'ü seviyesinde bir kamu yatırımı planlaması ortaya çıkmıştır. Bu şekilde, ülkemizde yapılması planlanan kamu yatımlarının her on bin TL'sinin 2008 yılında 1.090 TL'si; 2009 yılında 1.024 TL'si; 2010 yılında 1.441 TL'si; 2011 yılında azalış eğilimine girererek 553 TL'si ve 2012 yılında ise 293 TL'si Karaman'a ayrılmıştır.

2012 yılı ile 2008 yılları karşılaştırıldığında kamu yatırımları, il genelinde ise yaklaşık 7,5 katına çıktığı görülmektedir. Ülke geneli kamu yatırımlarında Karaman'ın aldığı paya bakılacak olursa, 2008-20012 döneminde yıllık sırasıyla, ‰11, ‰10, ‰9, ‰3 ve yine ‰3'lük bir pay mevcuttur. Bu durumda, 2012 yılında Karaman'ın ülke geneli kamu yatırımlardan aldığı pay 2008 yılına göre %73 azalmıştır. [19]

Karşılaştırma yapılan söz konusu yıllarda ilk üç il arasında İstanbul ve Ankara'nın sürekli yer aldığı görülmektedir. Buna karşın sıralamanın son sıralarında genellikle sosyoekonomik gelişmişlik endeksi diğer illere nispeten düşük olan Bayburt ilinin yer aldığı göze çarpmaktadır. Bununla birlikte mezkur

---

[17] **SEGE 2011 göstergeleriyle hazırlanmış olan 2012/3305 nlu BK kararına göre 3. yatırım teşvik bölgesinde SEGE sıralamasına göre sırasıyla Balıkesir, Manisa, Mersin, Uşak, Burdur, Bilecik, Karabük, Zonguldak, Gaziantep, Trabzon Karaman ve Samsun illeri yer almaktadır.**

[18] **Proje bazında dağıtılamayan tahsisler Muhtelif İller başlığı altında yer almaktadır.**

[19] **Bilindiği gibi kamu yatırımlarının tutarından çok yerindeliği ön plandadır. Ancak henüz Kalkınma Bakanlığı tarafından, anılan yatırım programının kaynağını teşkil eden 9 ncu Kalkınma Planının gerçekleşmelerini, hedeflerinin gerçekleşme durumunu oraya koyan bir geri bildirim çalışması yapılmamıştır. Bu minvalde İPA 2013'ün 1-1-3 nolu Kamu Yatırımları bölümünde kamu yatırımlarının planlanan tutarları ve sektörel dağılımları irdelenmiştir.**

zaman serisinin başında 45 inci sırada bulunan Yalova ili, 2008 yılına nazaran her yıl kademeli olarak sıralamada daha gerilerde yer bularak kamu yatırımları skalasında 2011 yılında 80, 2012 yılında ise 81'nci sırada konumlanmıştır. (Bknz Ek:4 Tablo 3) Karaman ise anılan zaman serisinde sırasıyla 13,13, 15, 50 ve yine 50 nci sırada yer almıştır. Buradan da görüleceği, bir önceki paragrafta da belirtildiği üzere ilimiz, kamu yatırımlarında 2008 yılına göre 2012 yılında kademeli olarak daha az pay alır duruma gelmiş ve bu gelişmeye nazarında en çok kamu yatırımı yapılan iller sıralamasında da gerileme göstermiştir.[19]

2013 yılında ülkemizde planlanan kamu yatırımı tutarı 52.881.620.000 TL'dir. Bu minvalde, bir önceki yıla göre 2013 yılında ülke geneli planlanan kamu yatırımlarında %19'luk artış mevcuttur. Karaman'da ise 2013 yılında 165.826.000 TL'lik kamu yatırımı planlanmaktadır. Bir başka ifade ile 2013 yılında ülkemizde yapılması öngörülen her on bin TL'lik yatırımın 314 TL'si ilimize ayrılmıştır. 2013 yılında Karaman'a ayrılan 165.826.000 TL'lik kamu yatırımı tutarı, 2012 yılı için planlanmış il yatırım tutarı ile karşılaştırıldığında, %27'lik bir artış meydana geldiği görülmektedir ki, bu artış 2012 yılına göre 2013 yılı ülke geneli artış oranı olan %19'dan daha fazladır. 2013 yılında da 2008-2012 döneminde olduğu gibi ilk üç il arasında İstanbul ve Ankara'ya karşın sıralamanın son sıralarında yine Bayburt ili yer almaktadır. 2013 yılı kamu yatırımları iller sıralamasında Karaman yerini gerek 2012 yılına göre 3 sıra geliştirerek 47 nci sıraya yerleşmiştir. İlin kamu yatımları bakımından 2013 dönemindeki iller sıralamasındaki yeri, 2008-2012 dönemindeki 5 yıldan da daha iyidir. (Bknz: Tablo 11 ve Ek-4: Tablo 5)

Tablo 12. Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımları[20]

		TARIM	MADENCİLİK	İMALAT	ENERJİ	ULAŞTIRMA HABERLEŞME	TURİZM	KONUT	EĞİTİM	SAĞLIK	DİĞER KAMU HİZMETLERİ	TOPLAM
2012	Karaman	15%	0%		30%	1%			33%	3%	17%	100%
	Türkiye	13%	3%	1%	8%	31%	1%	1%	15%	5%	22%	100%
2010	Karaman	15%	1%		42%	1%			25%	2%	12%	100%
	Türkiye	13%	5%	1%	9%	30%	1%	1%	14%	6%	22%	100%
2011	Karaman	6%	0%		80%	0%			6%	1%	6%	100%
	Türkiye	12%	4%	1%	10%	33%	1%	0%	13%	6%	21%	100%
2009	Karaman	7%	2%		81%	0%			5%		5%	100%
	Türkiye	11%	3%	1%	10%	31%	1%	1%	13%	6%	23%	100%
2008	Karaman	5%	0%		84%	0%			3%	0%	8%	100%
	Türkiye	8%	4%	2%	11%	30%	0%	1%	13%	7%	24%	100%

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2013

9 ncu Kalkınma Planındaki hedeflerde yer alıp, Kalkınma Bakanlığı tarafından yayımlanan verilerle oluşturulan Ek:4 Tablo 4'ten derlenen tablo 12'de 2008-20012 döneminde sektörlere göre kamu yatırımlarının payları ülke genelinde ve Karaman ilinde 10 sektöre göre incelenmektedir. Zaman serisinde yer alan 5 yıl itibariyle, ülke genelinde en çok kamu yatırım çeken sektörün "ulaştırma-haberleşme" sektörü olduğu görülürken, Karaman'da enerji sektöründeki yatırımların diğer sektörlere nispeten tutarca daha büyük olduğu görülmektedir. Bununla birlikte ifade etmekte fayda bulunmaktadır ki, Karaman'da 2012 yılında eğitim sektörü yatırımları, bir önceki yıla göre %40 artış

[20] **Yatırım Programında "toplam dışı tutulan yatırımlara göre" dağılım göz ardı edilmiştir. Bununla birlikte eğitim sektörü yatırımları, Karaman'da 2012 yılında yatırım bir önceki yıla göre %40 artış göstererek en çok kamu yatımı yapılan sektör haline gelmiştir.**

göstererek 2012 yılında 'Karaman'da en çok kamu yatımı yapılan sektör' haline gelmiştir. (Bknz Ek: 4 Tablo 4)

Tablo 12'de göze çarpan bir diğer önemli unsur ise, karşılaştırma yapılan mezkûr beş dönem için de, turizm sektöründe ülke geneli toplam kamu yatırım payında az da olsa bir artış, imalat sektöründe azalma olmasına rağmen bir yatırım devamlılığı vardır. Karaman'a sözü edilen iki sektörde de kamu yatırımı görülmemektedir. 2008-2012 dönemindeki beş yıl için de Karaman'da kamu yatırımı planlaması yapılmayan sektörler değişiklik göstermemiştir. Anılan 3 sektör imalat, turizm ve konut sektörü olarak sıralanmaktadır, Bununla birlikte, Karaman'da 2009 yılında sağlık sektöründe kamu yatırımı planlaması yapılmadığı görülmektedir. (Bknz Ek: 4 Tablo 4)

2008 yılına göre bir karşılaştırma yapıldığında 2012 yılında ülke genelinde toplam kamu yatımlarının sektörlere dağılımında oransal ölçekte sıralama trendini bozacak bir değişiklik gözlenmemekle birlikte, ilk üç sektör, ulaştırma- haberleşme, diğer kamu hizmetleri ve eğitim olarak sıralanmaktadır. Karaman'da ise 2008 yılında en çok kamu yatırımı yapılan ilk üç sektör enerji, diğer kamu hizmetleri ve tarım sektörüyken; 2012 yılında bu sıralamanın eğitim, enerji ve diğer kamu hizmetleri sektörleri olarak sıralandığı görülmektedir. Ülke genelinde 2008-2012 döneminde en çok yatırım yapılan sektör olmayı koruyan ulaştırma-haberleşme sektörüne yapılan yatırımlar yüzdelik dağılımda ilimizde 2012 yılında altıncı sırada yer almaktadır. (Bknz: Tablo 12.)

2013 yılında ülke genelinde en çok kamu yatırım çeken sektör, 2008-2012 5 yıllık döneminde olduğu gibi ulaştırma- haberleşme sektörüdür. Karaman'da ise 2013 yılında 2012 yılındaki çıkışını sürdüren eğitim sektörünün ilde en çok kamu yatırımı planlanan sektör olduğu gözlemlenmektedir. Bununla birlikte 2008-2012 5 yıllık dönemindeki yükseliş trendine paralel, 2013 yılı için tarım sektöründe planlanan kamu yatırımlarının il kamu yarımlarından aldığı pay artmaya devam etmektedir.[21] Ayrıca 2013 yılı için Türkiye'de en az sektörel kamu yatırımının yapıldığı sektörler sırasıyla turizm, konut ve imalat iken, sözü edilen sektörlerden konut ve imalat sektörlerinde 2013 yılında herhangi bir kamu yatırımı planlanmamıştır. (Bknz: Tablo 12 ve Ek-4: Tablo 5)

Tablo 13. Karaman'da Sektörel Kamu Yatırımlarının Ülke Toplamındaki Payı, 2008-2012

		TARIM	MADENCİLİK	İMALAT	ENERJİ	ULAŞTIRMA HABERLEŞME	TURİZM	KONUT	EĞİTİM	SAĞLIK	DİĞER KAMU HİZMETLERİ	TOPLAM
2012	Karaman	0,045%	0,001%		0,088%	0,004%			0,097%	0,008%	0,050%	0,293%
	Türkiye	13%	3%	1%	8%	31%	1%	1%	15%	5%	22%	100%
2010	Karaman	0,051%	0,004%		0,141%	0,004%			0,085%	0,007%	0,041%	0,553%
	Türkiye	13%	5%	1%	9%	30%	1%	1%	14%	6%	22%	100%
2011	Karaman	0,058%	0,002%		0,747%	0,001%			0,056%	0,010%	0,060%	1,441%
	Türkiye	12%	4%	1%	10%	33%	1%	0%	13%	6%	21%	100%
2009	Karaman	0,065%	0,014%		0,775%	0,004%			0,051%		0,051%	1,204%
	Türkiye	11%	3%	1%	10%	31%	1%	1%	13%	6%	23%	100%
2008	Karaman	0,054%	0,002%		0,913%	0,005%			0,029%	0,004%	0,084%	1,090%
	Türkiye	8%	4%	2%	11%	30%	0%	1%	13%	7%	24%	100%

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2013

[21] **Bu artışta Konya Ovası Projesi'nin tarımsal alt yapı çalışmaları ön plandadır. (Bknz: 2013 Yılı Yatırım Programı, Kalkınma Bakanlığı, 2013)**

9 ncu Kalkınma Planındaki hedeflerde yer alıp, Kalkınma Bakanlığı tarafından yayımlanan verilerle oluşturulan Ek:4 Tablo 4'ten derlenen tablo 13'te 2008-2012 5 yıllık döneminde Karaman ilinin sektörel kırılımda ülke geneli kamu yatırımlarından aldığı payları gösteren oranlar yer almaktadır. Söz konusu dönemde, ilimizdeki sektörel kamu yatırımların payı on bindelik paylarla ifade edilmektedir bu anılan paylar en az on binde 1 ile 2012 yılında ilde yapılması öngörülen madencilik sektörü kamu yatırımları iken, en çok on binde 913' lik pay ile enerji sektöründe 2008 yılında yapılan enerji sektörü kamu yatırımları göze çarpmaktadır.

Bunun yanında ülkemiz genelindeki pastadan ilimizin aldığı sektörel kamu yatırımlarında 2008-2012 döneminde enerji sektöründe on binde 913'ten 88'e düşüş varken, eğitim sektörü kamu yatırımlarında on binde 29'dan 97'ye yükseliş dikkat çekicidir. Ayrıca söz konusu dönemde ülkemizde tarım sektörüne yapılması planlanan her on bin liralık yatırımın 45-65 TL'si Karaman'a ayrılmıştır.

2013 yılında da ilimizde yapılması planlanan tarım sektörü kamu yatırımlarında artış oransal ve niceliksel mahiyette devam etmiştir. Ülkemizde yapılması planlanan her on bin TL'lik kamu yatırımının 70 TL'si Karaman ilinde tarım sektörüne tahsis edilmiştir. 2013 yılında Karaman ilinin sektörel kırılımda ülke geneli kamu yatırımlarından aldığı paylarda ise en çok payın on binde 121 ile eğitim sektörü kamu yatırımlarına en az payı on binde 1 ile madencilik sektörüne düştüğü anlaşılmaktadır. (Bknz: Tablo 11, Tablo 13 ve Ek-4: Tablo 5)

Şekil 2. Karaman ilinde Sektörel Kamu Yatırımlarının Türkiye Geneli Sektörler İçindeki Payları

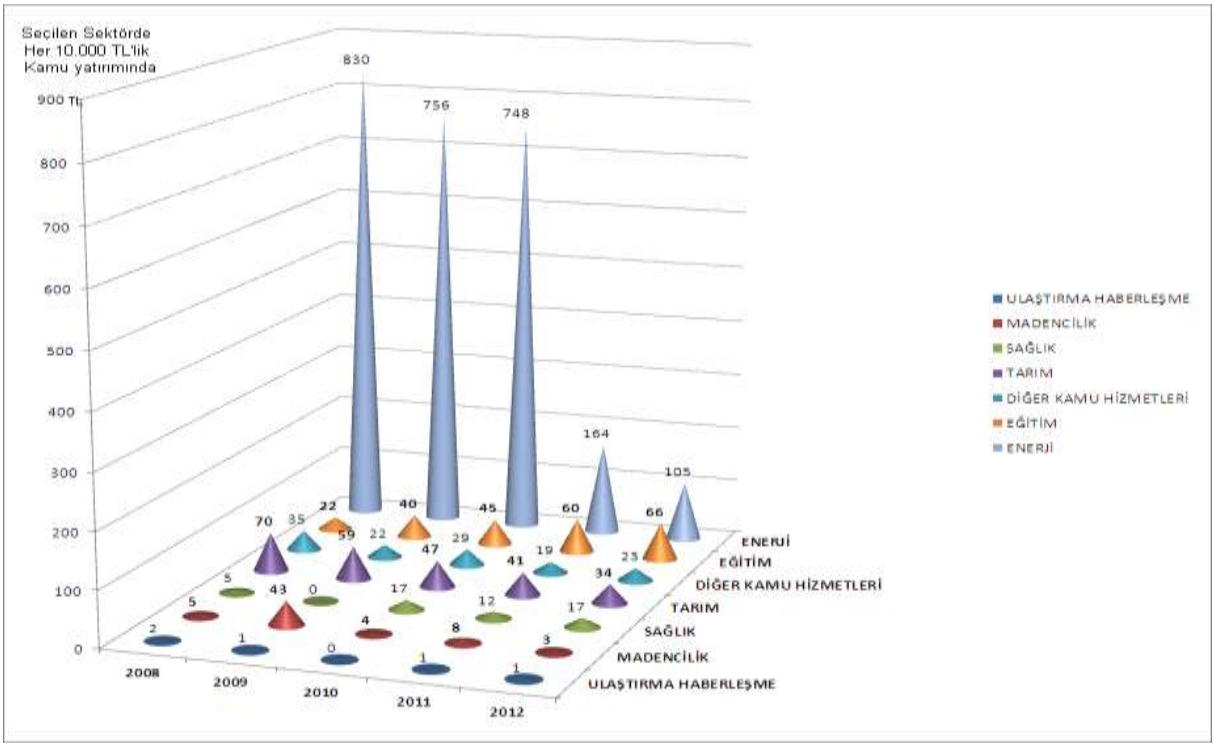

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2013

Ek-4: Tablo 4'teki verilerden yararlanılarak hazırlanmış olan şekil 2'de, 2008-2012 döneminde ilimizde sektörler itibariyle yapılması öngörülen kamu yatırımlarının ülke geneli sektörler içindeki payları on bindelik bir veri sunum skalasında grafik üzerinde görülmektedir. Turizm, konut ve imalat sektöründe ülke geneli kamu yatırımlarından söz konusu zaman serisinde pay almayan Karaman'da 'diğer kamu hizmetleri' dahil 7 sektörde kamu yatırımı mevcuttur. Öyle ki, mezkûr 5 yıl için ülke genelinde

ulaştırma-haberleşme sektörüne yapılması planlanan her on bin TL'lik yatırımın yıllık en fazla 2 TL'si Karaman'a ayrılmış iken, enerji sektöründe 2008 senesinde yapılması planlanan her on bin TL'lik yatırımın 830 TL'si, 2012 yılında ise 105 TL'si Karaman'a ayrılmıştır. Bunun yanında şekil 2'ye göre ülke genelinde tarım sektörüne yapılması planlanan kamu yatırımlarından Karaman'ın aldığı payın 2008-2012 5 yıllık döneminde azaldığı, eğitim sektöründe ise arttığı görülmektedir.

2013 yılında ise, görünüm 2008-2012 5 yıllık dönemine benzerlik göstermektedir. Ancak ülke genelinde tarım sektörüne yapılması planlanan kamu yatırımlarından Karaman'ın aldığı pay 2011 yılında on binde 41'den, 2012 yılında on binde 34'e düşmüş iken, 2013 yılında on binde 61'e çıkmıştır. Yani bir başka ifade ile, 2013 yılında ülkemizde tarım sektörüne yapılması planlanan her on bin TL'lik kamu yatırımının 61 TL'si Karaman'a tahsis edilmiştir. (Bknz: Şekil 2 ve Ek-4: Tablo 5)

1-1-4) Açılan Kapanan İşyerleri

Tablo 14. Açılan, Tasfiye Edilen ve Kapanan İşyerleri, Oransal, 2009-2012

		KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2012	KARAMAN	19%	3%	78%	100%		15%	4%	81%
	TÜRKİYE	*36%*	*1%*	*63%*	*89%*	*11%*	*30%*	*4%*	*67%*
2011	KARAMAN	27%	3%	70%	90%	10%	12%	1%	87%
	TÜRKİYE	*46%*	*1%*	*53%*	*89%*	*11%*	*23%*	*3%*	*73%*
2010	KARAMAN	40%	4%	56%	80%	20%	5%	3%	92%
	TÜRKİYE	*49%*	*2%*	*50%*	*85%*	*15%*	*26%*	*5%*	*69%*
2009	KARAMAN	38%		62%	75%	25%	8%	2%	90%
	TÜRKİYE	*49%*	*1%*	*50%*	*85%*	*15%*	*23%*	*4%*	*73%*

Kaynak: TOBB, 2013

Türkiye Ticari Sicil Gazetesinde yayımlanan ve TOBB tarafından derlenerek kamuoyu ile paylaşılan açılan kapanan işyerleri sayısına ait verilerin yer aldığı Ek-4: Tablo 6'ya göre hazırlanmış olan Tablo 14'te, 2009-2012 dört yıllık döneminde Karaman ve Türkiye genelinde kurulan, tasfiye edilen ve kapanan *şirket, kooperatif ve gerçek kişi ticari işletmelerinin* il içi ve ülke içi paylarını gösteri veriler yer almaktadır. 2009-2012 4 yıllık döneminde, kurulan işyeri sayısı tasfiye edilen işyeri sayısından ve kapanan işyeri sayısından fazladır. Bunun yanında ülkemizde kurulan gerçek kişi ticari işletmelerin sayısı ve oranı mevzusu geçen 4 yıllık dönemde artış göstermiş, şirket sayısı ise 2011 yılına kadar artmış 2012 yılında ise 2011 yılına göre azalmış oransal büyüklük bakımından ise azalış trendi sergilemiştir. Ayrıca ifade etmekte fayda bulunmaktadır ki, 2010 yılında hem Karaman'da hem ülkemizde kurulan şirket sayısı incelenen 4 yıllık dönemin tavanını görmüştür. Lakin kurulan işyerleri içerisinde gerek ülkemizde gerek Karaman'da kooperatiflerin oransal olarak azlığı dikkat çekicidir. [22] Halbuki söz konusu 4 yıllık dönemde, gerek kapanan işyerleri istatistikleri gerek tasfiye edilen işyeri istatistikleri kooperatif tipi işyerlerinin oransal olarak da, sayısal olarak da gerek şirket tipi

[22] **Bu durum (*kurulan kooperatiflerin, kurulan şirketlerin sayısından görece az olması, kurulan gerçek kişi ticari işletmelerinin ise şirketlerin sayısından çok daha fazla olması)* incelenen 4 yıllık dönemde, hem ülkemizde hem Karaman'da işyeri kurmak isteyenlerde kooperatif tipi işyerlerini seçerek birlikte karar alma&yönetime birlikte katılma anlayışından ziyade, karar alma süreçlerinde daha bağımsız olan bir işletme yönetim anlayışının hâkim olduğuna işaret etmektedir.**

işyerlerinden, gerek gerçek kişi ticari işletmelerinden daha az olduğu görülmektedir. Karaman'da da görünüm bir takım yıllık dalgalanmalar haricinde Türkiye görünümünden farklı değildir. (Bknz Ek-4: Tablo 6)

Tablo 14'teki verilere göre, 2012 yılında ülkemizde kurulan her 100 işyerinin 78'i gerçek kişi ticari işletmesi, 19'u şirket, 3'ü kooperatif iken Karaman da bu oranlar sırasıyla 100 işyerinde 63, 36 ve 1'dir. 2012 yılında Karaman'da tasfiye edilmiş kooperatif yok iken, ülkemizde tasfiye edilen her 100 işyerinden 11'i kooperatiftir. Kapanan işyerlerinde ise, 2012 yılında ülkemizde kapanan her 100 işyerinden 81'i gerçek kişi ticari işletmesi, 15'i şirket ve 4'ü kooperatif iken Karaman'da bu oranlar 100 işyerinde sırasıyla 67, 30 ve 4'tür. Bu minvalde Karaman'da 2012 yılındaki kapanan şirketlerin kapanan işyerlerine oranı, ülkemiz genelinde kapanan şirketlerin kapanan işyerlerine oranından fazladır. (Bknz Ek-4: Tablo 6)

2012 yılı, 2009 yılındaki veriler ile karşılaştırıldığında ise ülkemiz genelinde kurulan işyeri sayısı %21 artmış iken Karaman'da %33 artmış; kapanan işyeri sayısı ülkemizde %8 artmış iken Karaman'da tam aksine %12 azalmış; ülkemizde tasfiye edilen işyeri sayısı %35 artmış iken Karaman da tersine %11 azalmıştır. (Bknz Ek-4: Tablo 6)

2013 yılının ilk 9 ayında kaydedilen verilere göre ülke genelinde 44.748, ilimizde 125 gerçek kişi ticari işletmesi kurulmuştur. Kurulu olan gerçek kişi ticari işletmelerinin ülke genelinde 58.738'i Karaman'da ise 73 'ü kapanmıştır. Ülke genelinde 36.609 şirket kurulmuş, 14.474 şirket tasfiye edilmiş, 11.210 şirket kapanmış iken Karaman'da 42 şirket kurulmuş, 9 şirket tasfiye edilmiş ve 20 şirket kapanmıştır. 2013 yılının ilk doku ayı kooperatif tipi işyerleri için değerlendirildiğinde ülke genelinde 735 kooperatifin kurulduğu, 1.836 kooperatifin tasfiye edildiği ve 1.395 kooperatifin kapandığı; Karaman'da ise kurulan kooperatifin olmadığı, var olan kooperatiflerin ise 2'sinin kapandığı, 3'ünün ise tasfiye edildiği görülmektedir. (Bknz Ek-4: Tablo 7)

Oransal analizlerin ortaya koyduğu değişken eğilimleri çözümlendiğinde, 2013'ün ilk üççeyreğinde açılan kapanan ve tasfiye edilen işyeri bakımından 2009-2012 4 yıllık dönemine uyumlu bir durum mevcuttur. (Bknz Ek-4: Tablo 7)

Tablo 15. Açılan, Tasfiye Edilen ve Kapanan İşyerleri Karaman Türkiye Oransal, 2009-2012

		KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2012	KARAMAN	0,13%	0,80%	0,31%	0,13%		0,15%	0,26%	0,35%
	TÜRKİYE	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2011	KARAMAN	0,16%	0,87%	0,36%	0,17%	0,14%	0,14%	0,05%	0,31%
	TÜRKİYE	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2010	KARAMAN	0,19%	0,65%	0,27%	0,10%	0,13%	0,13%	0,39%	0,85%
	TÜRKİYE	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2009	KARAMAN	0,18%		0,28%	0,16%	0,29%	0,12%	0,16%	0,43%
	TÜRKİYE	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

		KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2012	KARAMAN	0,048%	0,007%	0,192%	0,116%		0,044%	0,010%	0,231%
	TÜRKİYE	100%			100%		100%		
2011	KARAMAN	0,075%	0,008%	0,190%	0,150%	0,016%	0,032%	0,002%	0,225%
	TÜRKİYE	100%			100%		100%		
2010	KARAMAN	0,095%	0,010%	0,135%	0,082%	0,020%	0,035%	0,018%	0,588%
	TÜRKİYE	100%			100%		100%		
2009	KARAMAN	0,086%		0,139%	0,132%	0,044%	0,029%	0,007%	0,314%
	TÜRKİYE	100%			100%		100%		

Kaynak: TOBB, 2013

Türkiye Ticari Sicil Gazetesinde yayımlanan ve TOBB tarafından derlenerek kamuoyu ile paylaşılan açılan kapanan işyerleri sayısına ait verilerin yer aldığı Ek-4: Tablo 6'ya göre hazırlanmış olan Tablo 15'te, 2009-2012 dört yıllık döneminde Karaman ve Türkiye genelinde kurulan, tasfiye edilen ve kapanan *şirket, kooperatif ve gerçek kişi ticari işletmelerinin* ülke ilgili gerçekleşmelerindeki payları yer almaktadır. Anılan tabloya göre, 2009-2012 dört yıllık döneminde ülkemizde açılan her on bin şirketin 13 ila 18'i Karaman'da kurulmuştur; ülkemizde tasfiye edilen her on bin şirketin 10 ila 17'si Karaman'da tasfiye edilmiştir; ülkemizde kapanan her on bin şirketin 12 ila 15'i Karaman'dadır. Gerçek kişi ticari işletmeleri bakımından sözü edilen karşılaştırma yapılacak olur ise açılan her on bin gerçek kişi ticari işletmesinin 27 ila 36'sı Karaman'da kurulmuş; ülkemizde kapanan her on bin gerçek kişi ticari işletmesinin 31 ila 43'ü[23] Karaman'dadır. Anılan dönemde itibariyle, Karaman'da kurulan kooperatifler ülkemizde kurulan işyerleri ile karşılaştırıldığında görülmektedir ki, mezkur 4 yıllık dönemde ülkemizde kurulan her on bin işyerinden kooperatif olarak 7 ila 10'u Karaman'da kurulmuş; tasfiye edilen her on bin işyerinden kooperatif tip işyeri olarak 16-44'ü Karaman'da tasfiye edilmiş; kapanan her on bin işyerinden kooperatif tip işyeri olarak 2-18'i Karaman'da kapanmıştır.[24]

Oransal analizlerin ortaya koyduğu değişken eğilimleri çözümlendiğinde, 2013'ün ilk üççeyreğinde açılan kapanan ve tasfiye edilen işyeri, 2009-2012 4 yıllık dönemine benzer bir eğilim sergilemektedir. Ancak vurgulamakta yarar bulunmaktadır ki, yeni kurulan kooperatif tipi bir işyerinin olmadığı 2013 yılının ilk 9 ayında Karaman'da tasfiye edilen şirket tipi işyeri sayısında fark edilir bir azalış mevcuttur. Bununla birlikte *yılın son çeyreği ilk üç çeyreğindeki gerçekleşmeleri takip eder ise* varsayımında, 2013 yılı sonu itibariyle yıl içinde birikimli kurulan işyerleri sayısı ile kapanan veya tasfiye edilen işyeri sayısı 2012 senesinin altında skorlarda olacak görünümlüdür. (Bknz Ek-4: Tablo 6 ve Tablo 7)

---

[23] **2010 yılı ülkemiz için kapanan işyerleri bakımından da, kapanan şirket tipi işyerleri bakımından olduğu gibi 2009 yılından daha olumlu olmasına karşın Karaman'da 2010 yılında kapanan şirket tipi işyeri sayısı bir önceki yıla göre 140'dan 255'e ilerleyerek %86 artış göstermiştir. İncelenen zaman serisi dahilinde ülke geneli kapanan gerçek kişi ticaret işletmelerine nazaran Karaman'da kapanan gerçek kişi ticari işletmelerinde 2010 yılında tavan noktası görülmüştür. Bu durumun 2008 yılı krizinin yerel boyutta bir izdüşümü olduğu düşünülmektedir. Öyle ki, 2010 senesinde Karaman'da kapanan gerçek kişi ticari işletmeleri aynı yıl ülke genelinde kapanan gerçek kişi ticari işletmelerine oranlandığında on binde 85 gibi bir oran ortaya çıkmıştır ki bu oran bir önceki yıl on binde 43 seviyesinde kaydedilmiş iken, 2011 yılında ise toparlanma yaşanarak on binde 31 seviyesine gerilemiştir. (Bknz: Tablo 15 ve Ek-4: Tablo 7)**

[24] **2009 yılında hiç Kurulan kapanan ve tasfiye edilen işyeri sayısı bakımından dört haneli değerler kaydeden kooperatif tipi işyerleri ile ilgili değerlendirme için, işbu dipnotun yer aldığı paragrafta yapılacak sözü edilen değerlendirmenin kooperatifler mevzu olunca *ülke genelinde kurulan/kapanan/tasfiye edilen işyerleri* içerisinde yapılması daha anlaşılır sonuçlar doğurmaktadır. 2008-2012 dört yıllık dönenimde ülke genelinde kurulan, tasfiye edilen ve kapanan işyerleri içersinde kooperatif olarak Karaman'da yer alanların payı değerlendirilir iken, sayısal mahiyette Karaman'da kurulan kooperatif sayısının yine il içinde kapanan ve tasfiye edilenlere üstün olduğu unutulmamalıdır.**

1-2) NÜFUS GÖSTERGELERİ

İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır. Bu minvalde, işgücü piyasası ile demografik yapı arasında çok ciddi bir ilişki vardır. Çalışma çağı, nüfusun artması veya azalması istihdam ve işsizlik oranlarını doğrudan etkilemektedir. Öyle ki, belirli bir zaman diliminde bir yerleşim yerinde çalışma çağı nüfusunun o yerleşim yerinde gerçekleşen istihdamdan daha hızlı artış göstermesi o bölgede çalışma çağı nüfusuna yeterli iş imkânı sağlanamaması ile sonuçlanmakta böylelikle işsizlik olgusu ile karşı karşıya kalınmaktadır.

Bu bölümde Karaman ilinde yerleşim yerlerine göre nüfus, nüfusun yaş, cinsiyet ve eğitime göre dağılımı ile çalışma yaşındaki nüfus verilerine ulaşılacak, söz konusu veriler ışığında Karaman ili aldığı toplam göç, göç aldığı iller ve verdiği toplam göç ile göç aldığı iller bakımında analiz edilecektir. Bu şekilde İşgücü Piyasasını etkileyen bir arka plan, yani işgücü piyasası arz, unsuru olarak nüfus göstergeleri ortaya konmuş ve bir diğer arka plan unsuru olan Genel İşgücü Verilerine geçiş için alt yapı bütünlüğü sağlanacaktır.

Bölümde nüfus göstergeleri üç başlıkta incelenecektir:

1-2-1) Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus

1-2-2) Nüfusun Özelliklerine Göre Dağılımı

1-2-3) Göç Durumu

1-2-1) Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus; Toplam ve Yüzde

Tablo 16. Nüfusun Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı 2008-2012[25]

	İl/İlçe merkezi						Belde/Köy						Toplam					
	Toplam	Yüzde	Erkek	Yüzde	Kadın	Yüzde	Toplam	Yüzde	Erkek	Yüzde	Kadın	Yüzde	Toplam	Yüzde	Erkek	Yüzde	Kadın	Yüzde
Karaman 2012	165.564	70%	82.064	35%	83.500	35%	69.860	30%	34.784	15%	35.076	15%	235.424	100%	116.848	49,6%	118.576	50,4%
Türkiye 2012	58.448.431	77%	29.348.230	39%	29.100.201	38%	17.178.953	23%	8.607.938	11%	8.571.015	11%	75.627.384	100%	37.956.168	50,2%	37.671.216	49,8%
Karaman 2011	162.487	69%	80.958	35%	81.529	35%	71.518	31%	35.604	15%	35.914	15%	234.005	100%	116.562	49,8%	117.443	50,2%
Türkiye 2011	57.385.706	77%	28.853.575	39%	28.532.131	38%	17.338.563	23%	8.679.379	12%	8.659.184	12%	74.724.269	100%	37.532.954	50,2%	37.191.315	49,8%
Karaman 2010	159.834	69%	79.296	34%	80.538	35%	72.799	31%	36.136	16%	36.663	16%	232.633	100%	115.432	49,6%	117.201	50,4%
Türkiye 2010	56.222.356	76%	28.308.856	38%	27.913.500	38%	17.500.632	24%	8.734.326	12%	8.766.306	12%	73.722.988	100%	37.043.182	50,2%	36.679.806	49,8%
Karaman 2009	155.932	67%	77.351	33%	78.581	34%	75.940	33%	37.718	16%	38.222	16%	231.872	100%	115.069	49,6%	116.803	50,4%
Türkiye 2009	54.807.219	76%	27.589.487	38%	27.217.732	38%	17.754.093	24%	8.872.983	12%	8.881.110	12%	72.561.312	100%	36.462.470	50,3%	36.098.842	49,7%
Karaman 2008	151.822	66%	75.183	33%	76.639	33%	78.323	34%	39.047	17%	39.276	17%	230.145	100%	114.230	49,6%	115.915	50,4%
Türkiye 2008	53.611.723	75%	26.946.806	38%	26.664.917	37%	17.905.377	25%	8.954.348	13%	8.951.029	13%	71.517.100	100%	35.901.154	50,2%	35.615.946	49,8%

Kaynak: TÜİK, 2013

Tablo 16'da Karaman ve Türkiye nüfusunun cinsiyetler bazında yerleşim yerlerine dağılımı 2008-2012 5 yıllık dönemi itibariyle incelenmiştir. Karaman'da anılan 5 yıllık dönemde belde ve köylerde yaşayanların nüfusları il ve ilçe merkezinde yaşayan nüfusun yarısından daha azdır. Aynı durum Türkiye genelinde değerlendirildiği zaman belde ve köylerde yaşayanların nüfusları il ve ilçe merkezinde yaşayan nüfustan daha az olmakla birlikte, üçte birden daha az olduğu görülmektedir. Bu anlamda tablo 16 veri seti yıllarda ülke genelinde belde ve köy nüfusunun ülke nüfusunda kapladığı yer, Karaman ili genelinde belde ve köy nüfusunun il nüfusunda kapladığı yerden büyüktür.

Tablo 16 zaman serisinin sona erdiği 2012 yılı, zaman serisinin başladığı 2008 yılı ile mukayese edilir ise, 2012 yılında Karaman il ve ilçe merkezlerinde ikamet eden nüfus 2008 yılına göre %9 artmış, belde ve köy nüfusu ise 2008 yılına göre %11 azalmıştır. Aynı karşılaştırma Türkiye için yapıldığında, 2012 yılında il ve ilçe merkezlerinde ikamet eden nüfus 2008 yılına göre %9 artmış, belde ve köy nüfusu ise 2008 yılına göre %4 azalmıştır. 2012 yılında Karaman ülke toplamıyla karşılaştırılacak olursa, 2010 yılına göre Karaman belde ve köy nüfusunun azalış yüzdesi Türkiye belde ve köy nüfusları toplamındaki azalış yüzdesinin 3 katının üstündedir, bir başka ifadeyle Karaman'da belde ve köy nüfusu(bir bakıma kırsal nüfus) Türkiye'deki belde ve köy nüfusuna göre daha hızlı azalmaktadır. Bununla birlikte tablo 16'da 2008 yılında toplam il nüfusunun %66'sının il/ilçe merkezlerinde ikamet ettikleri 2012 yılında ise bu oranın yükselerek %70'e yaklaştığı görülmektedir. Ülkemizde ise bu oran anılan yıllar itibariyle %75-77 civarındadır ki, Karaman söz konusu 5 yıl boyunca Türkiye görünümüne benzerliğini artırmaktadır. Ülke nüfusu ile Karaman nüfusu karşılaştırılacak olursa 2008 yılında Karaman ülke nüfusunun %0,31'ine, 2012 yılında ise %0,32'sine ev sahipliği yapmaktadır. Yani 2008-2012 5 yıllık döneminde ülkemizde yaşayan her on bin kişiden 31-32'si Karaman'da ikamet etmektedir. Bununla birlikte 2008 yılında olduğu gibi 2012 yılında da Karaman'da yerleşim yerleri ölçeğinde kadın nüfusun erkek nüfusa yakın olmakla birlikte erkek nüfustan fazla olduğu

[25] **İl, ilçe, belediye, köy ve mahallelere göre nüfuslar belirlenirken: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, ilgili mevzuat ve idari kayıtlar uyarınca Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)'nda yerleşim yerlerine yönelik olarak yapılan; idari bağlılık, tüzel kişilik ve isim değişiklikleri dikkate alınmıştır.**

görülmektedir. Türkiye genelinde ise 2008 yılında da 2012 yılında da hem il/ilçe merkezlerinde, hem belde/köylerde, hem de toplamda erkek nüfus sayıca kadın nüfusa göre fazladır.

1-2-2) Nüfusun Özelliklerine Göre Dağılımı

Bu bölümde Karaman ve ülke genelinde 2008-2012 5 yıllık döneminin başlangıcı olan 2008 yılı ile söz konusu dönemin bitişi 2012 yılları, *nüfusun cinsiyet, çalışma yaşı ve bitirilen eğitim seviyesine göre dağılımında* mukayese edilerek analiz edilecektir.

Tablo 17. Toplam Nüfus İçerisinde Cinsiyet ve Çalışma Yaşı Gruplarına Göre Nüfus

		2012						2008					
	Yaş grubu	Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran	Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran
KARAMAN	0-14	57.669	24%	29.353	12%	28.316	12%	60.868	26%	31.084	14%	29.784	13%
	15-19	20.942	9%	10.524	4%	10.418	4%	19.944	9%	10.137	4%	9.807	4%
	20-24	18.211	8%	8.555	4%	9.656	4%	19.706	9%	9.576	4%	10.130	4%
	25-34	37.054	16%	19.117	8%	17.937	8%	36.273	16%	18.336	8%	17.937	8%
	35-54	60.056	26%	30.050	13%	30.006	13%	56.702	25%	28.172	12%	28.530	12%
	55-64	19.647	8%	9.497	4%	10.150	4%	16.717	7%	7.924	3%	8.793	4%
	65+	21.845	9%	9.752	4%	12.093	5%	19.935	9%	9.001	4%	10.934	5%
	Toplam	**235.424**	**100%**	**116.848**	50%	**118.576**	50%	**230.145**	**100%**	**114.230**	50%	**115.915**	50%
TÜRKİYE	0-14	18.857.179	25%	9.678.382	13%	9.178.797	12%	18.788.587	26%	9.646.960	13%	9.141.627	13%
	15-19	6.405.552	8%	3.286.864	4%	3.118.688	4%	6.185.104	9%	3.171.917	4%	3.013.187	4%
	20-24	6.186.089	8%	3.151.253	4%	3.034.836	4%	6.256.558	9%	3.187.625	4%	3.068.933	4%
	25-34	12.815.605	17%	6.492.756	9%	6.322.849	8%	12.328.944	17%	6.239.809	9%	6.089.135	9%
	35-54	19.533.856	26%	9.853.227	13%	9.680.629	13%	17.998.082	25%	9.056.656	13%	8.941.426	13%
	55-64	6.147.100	8%	3.019.773	4%	3.127.327	4%	5.066.402	7%	2.458.706	3%	2.607.696	4%
	65+	5.682.003	8%	2.473.913	3%	3.208.090	4%	4.893.423	7%	2.139.481	3%	2.753.942	4%
	Toplam	**75.627.384**	**100%**	**37.956.168**	50%	**37.671.216**	50%	**71.517.100**	**100%**	**35.901.154**	50%	**35.615.946**	50%

Kaynak: TÜİK, 2013

Tablo 17'de 2008 ve 2012 yılları için cinsiyete ve çalışma yaşı gruplarına[26] göre nüfusta Karaman Türkiye karşılaştırması ile ilgili veriler yer almaktadır. Çalışma yaşı gruplarının kırmızı dikdörtgen şerit içerisinde sağa yatık yazı tipi karakterleri ile gösterildiği tabloda, 2008 ve 2012 yıllarında, nüfus içerisinde 35-54 yaş grubunun diğer yaş gruplarına göre hem Karaman hem de ülke çapında yoğunluğu dikkat çekerken, 55-64 yaş grubu hem diğer yaş gruplarına göre hem de çalışma yaşı grupları içerisinde en az yoğunluğa sahip olan gruptur. Bununla birlikte yaş grubu ve cinsiyetlerin

[26] **ILO tarafından çalışma yaşı nüfusu 15-64 yaş olarak kabul edilmektedir. İPA Karaman 2013'de, çalışma yaşı "15-19", "20-24", "25-34", "35-54" ve "55-64" olarak 5 gruba ayrılmıştır. Söz konusu gruplama TÜİK tarafından veri sunumunda kullanılan 'geniş yaş grubu' ayrımına uyumludur.**

oluşturduğu alt gruplar oransal büyüklük bakımında Karaman ilinde ülke geneli paylarla karşılaştırıldığında oldukça benzer yapılıdır.

Şekil 3. Yaş Gruplarındaki Nüfusun Oransal Değişimi, 2008 yılına göre 2012

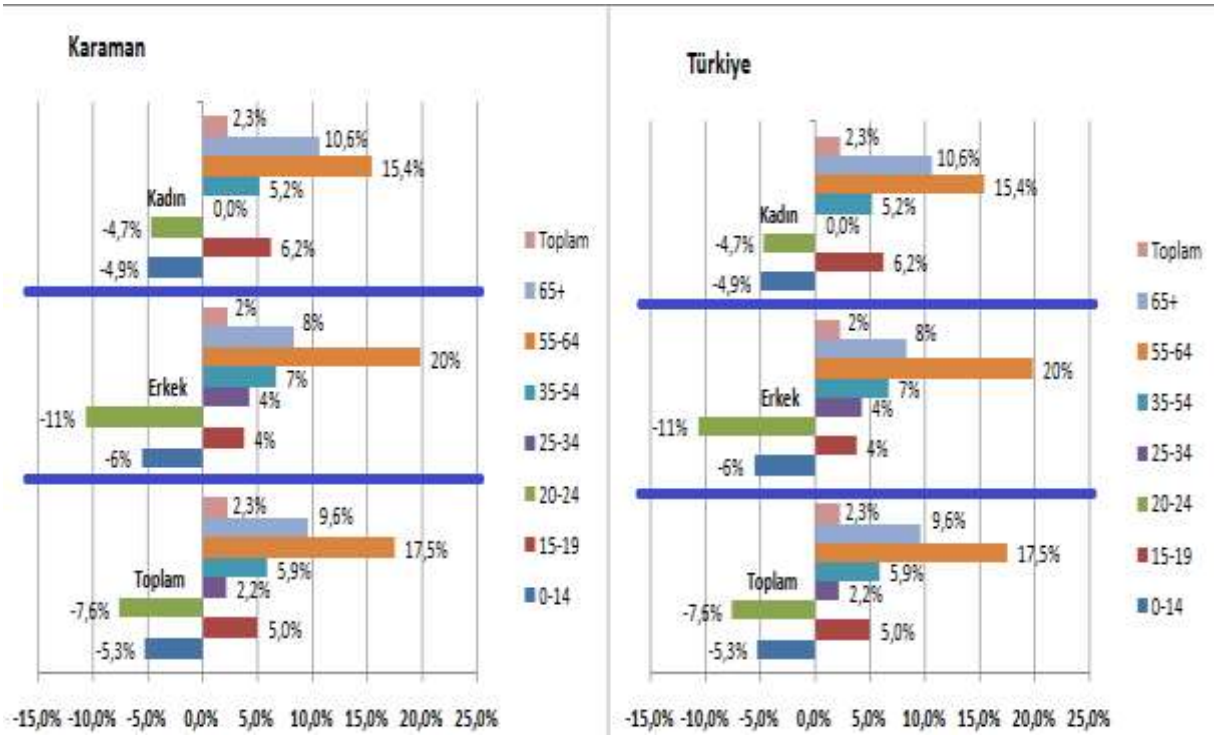

Kaynak: TÜİK, 2013

Şekil 3'te ülkemizin ve Karaman'ın 2012 yılında cinsiyetlere göre nüfus gruplarının 2008 yılına nazaran yüzdelik değişimi ile ilgili veriler yer almaktadır. Söz konusu referans dönemde Türkiye'de ve ilimizde çalışma nüfusu içerisindeki en büyük düşüş ise 20-24 yaş grubunda yer almaktadır. Karaman da ise mezkûr karşılaştırma dönemi ve kıstasında, 20-24 yaş grubundaki erkeklerin nüfusu, diğer cinsiyet yaş gruplarına göre oransal olarak en çok azalış görülen grup olmuştur. [27] Karaman'da 2008 yılına göre 2012 yılında oransal olarak en çok azalışın kaydedildiği grup kadınlarda 0-14 yaş grubudur ki bu anlamda şekilde yer alan hem 7 yaş grubuna içinde ikinci, hem de çalışma yaşı gruplarında ise birinci sıradaki azalış 20-24 yaş grubunda kaydedilmiştir. Şekil 3'teki verilere bakıldığında hem ülkemizde hem Karaman'da 2012 yılında 55-64 yaş grubuna dâhil gerek erkeklerin gerek kadınların sayısının 2008 yılına göre en fazla artış gösteren nüfus grubu olduğu görülmektedir.

Sözü edilen yaş grubu sosyal güvenlik sitemimize göre emeklilik çağı yaş grubudur. (Bknz: SSK Kanununun ve SGK Kanununun ilgili maddeleri) Bu durum ülkemizdeki emeklilik çağındaki yaşlı nüfusunun oransal anlamda bir önceki yıla göre hem Türkiye'de hem de ilimizde arttığını göstermektedir. Emekliliklerin çalışma yaşındaki nüfus için istihdam rahatlaması sağlayacağı

[27] **Bu değerlendirmelerin oransal değişim ile ilgili çıkarım sonucunda elde edildiği göz önünde bulundurulmalıdır. Öyle ki, Karaman'da 2012 yılında 2008 yılına nazaran erkek nüfusta 20-24 yaş yaş grubuna dahil olan 1.021 kişilik değişim olmuştur. (Bknz: Tablo 17.) 2008-2012 zaman serisi itibariyle 2008 yılında Karaman'da 9.576 bireyden oluşan 20-24 yaş grubundaki erkek nüfus, 2012 yılında 8.555 bireylik bir popülâsyona gerilediği için oransal anlamda %11 lik bir azalış meydana gelmiştir.**

düşünülecek olursa, gözlemlenen bu gelişme işsizlikle mücadele ve istihdam anlamında olumlu bir ilerleme olarak kabul edilebilir.

Tablo 18. Cinsiyet ve Eğitim Durumu göre Çalışma Yaşı Nüfusu[28]

		2012						2008					
		Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran	Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran
KARAMAN	Okuma yazma bilmeyen	2.092	1%	414	0%	1.678	1%	5.291	4%	940	1%	4.351	3%
	Lise altı	103.580	67%	47.781	31%	55.799	36%	102.349	69%	47.569	32%	54.780	37%
	Lise ve dengi meslek okulu	32.106	21%	18.336	12%	13.770	9%	26.358	18%	15.625	10%	10.733	7%
	Yükseköğretim	15.641	10%	9.789	6%	5.852	4%	8.962	6%	6.138	4%	2.824	2%
	Bilinmeyen	2.112	1%	1.229	1%	883	1%	6.289	4%	3.831	3%	2.458	2%
	Toplam	**155.531**	**100%**	**77.549**	50%	**77.982**	50%	**149.249**	**100%**	**74.103**	50%	**75.146**	50%
		Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran	Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran
TÜRKİYE	Okuma yazma bilmeyen	1.420.610	3%	221.608	0%	1.199.002	2%	3.051.420	6%	559.078	1%	2.492.342	5%
	Lise altı	29.951.711	59%	14.363.831	28%	15.587.880	31%	27.560.884	58%	13.617.808	29%	13.943.076	29%
	Lise ve dengi meslek okulu	11.842.358	23%	6.799.991	13%	5.042.367	10%	9.794.220	21%	5.645.287	12%	4.148.933	9%
	Yükseköğretim	6.215.278	12%	3.544.950	7%	2.670.328	5%	3.683.568	8%	2.195.579	5%	1.487.989	3%
	Bilinmeyen	1.422.270	3%	773.435	2%	648.835	1%	3.659.877	8%	2.061.279	4%	1.598.598	3%
	Toplam	**50.852.227**	**100%**	**25.703.815**	51%	**25.148.412**	49%	**47.749.969**	**100%**	**24.079.031**	50%	**23.670.938**	50%

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 18'de Karaman ilinde ve Türkiye'de 2008 ve 2012 yıllarına ait cinsiyete ve eğitim durumuna göre çalışma yaşı nüfusu[26] verileri yer almaktadır. Tablodan 2012 yılında 2008 yılına göre hem Türkiye toplamında hem de il toplamında çalışma yaşı nüfusunun arttığı görülmekte olup artış oranı ülkemiz için ve il için sırasıyla, %6,5 ve %4,2' dir.

Çalışma yaşı gruplarında yükseköğrenimliler ve lise ve dengi eğitimliler haricindeki eğitim seviyesi gruplar toplamında (bilinmeyen grubu da dâhil), ise Türkiye ve Karaman Karşılaştırmasında 2008 yılında sırasıyla %53 ve %54 olan kadın oranlı mevcudiyet 2012 yılında yine aynı kalarak devam etmiştir.

2008 yılına göre 2012 yılında Türkiye'de eğitim durumu yükseköğretim olan çalışma çağı nüfusunda 2.531.730 kişilik bir artış ve %61,5'lik bir artış oranına karşın, Karaman'da aynı grupta 6.679 kişilik bir artış ve %74,5'lik bir artış meydana gelmiştir. Karşılaştırmanın yapıldığı her iki yıl için de, gerek ülkemizde, gerek Karaman'da çalışma çağındaki kadınların en yoğun olduğu eğitim seviyesi "*lise altı*"; en az bulunduğu grup *"okuma yazma bilmeyen"*dir. Erkekler için de durum aynıdır. 2012 yılında ülkemizde yükseköğretim mezunu çalışma nüfusundaki kadınlar aynı yıl içinde ülkemizde aynı eğitim durumuna haiz çalışma yaş grubu içerisinde %43'lük bir orana sahiptir. Ancak 2012 yılında Karaman'da yaşayan yükseköğrenim mezunu çalışma nüfusundaki kadınlar, aynı yıl için Karaman'da yaşayan yükseköğrenim mezunu nüfus içerisinde %37 lik bir oranı kaplamaktadır. Bu oranlar Türkiye ve Karaman için 2008 yılında da sırasıyla %44 ve %32'dir. Söz konusu oranlara bakıldığında 2008 ve 2012 yıllarında Karaman'da yaşayan çalışma yaş grubuna dâhil kadınların ülkemizde çalışma yaş grubuna dâhil kadınlara göre yükseköğrenim mezuniyet seviyesi göstergesinde oransal olarak geride

[28] **Yabancılar kapsama alınmamıştır.**

kaldığı ortadadır. Lakin mezkûr oranların 2008 yılına göre 2012 yılında, Türkiye için %44'ten %43'e gerilemesine karşın, Karaman'da %32'den %37 'ye çıkmıştır ki bu durum, kadınların yükseköğrenime katılımı noktasında Karaman'daki ilerlemenin göz ardı edilmemesi gerektiğini de göstermektedir.

Buna benzer bir karşılaştırma lise ve dengi meslek okulu eğitim seviyesi için yapılacak olur ise *yükseköğrenim mezunu çalışma yaşı kadın nüfusunun* benzeri bir durum görülmektedir; öyle ki, tablo 18'den lise ve dengi meslek okulu eğitim seviyesindeki kadınların 2012 yılında toplam lise ve dengi meslek okulu eğitim seviyesi çalışma nüfusunda karşılaştırma yapılan mekânlar tartısında (Türkiye ve Karaman) oranının hem Türkiye ve Karaman için %43; 2010 yılında ise aynı oranın sırasıyla %42 ve %41 olduğu bilgisine ulaşılmaktadır. Karaman 2008 yılına göre 2012 yılında eğitimli kadın nüfusu bakımından(lise ve üstü eğitimliler) Türkiye ortalamalarına doğru hızla yaklaştığı görülmektedir.

Bu istatistikler somutlaştırılmak istenirse; Karaman ilinde bir işveren tarafından Karaman'da ikamet etme koşuluyla sadece lise altı eğitim seviyesinde ve cinsiyet ayrımı yapılmadan bir iş ilanı verildiğinde başka bir koşul konulmadığında, bu iş talebine bir kadının başvuru yapması ihtimali, aynı talep aynı şartlar altında ülke genelinde açılmış olsaydı ülke genelinden bu ilana bir kadının başvuru yapma ihtimalinden daha yüksek olacaktı. Yine aynı şekilde Karaman ilinde bir işveren tarafından ilde ikamet edenlerden seçilmek üzere sadece yükseköğrenim eğitim seviyesinde ve cinsiyet ayrımı yapılmamak ve başka bir koşul koyulmamak üzere bir iş ilanı verildiğinde, bu iş talebine bir kadının başvuru yapması ihtimali, aynı ilan ülke genelinde yayımlanmış olsaydı bu durumda ilana bir kadının başvuru yapması ihtimalinden düşük olacaktı.

Şekil 4. Eğitim Durumuna Göre Nüfusun Oransal Değişimi, 2008 yılına göre 2012

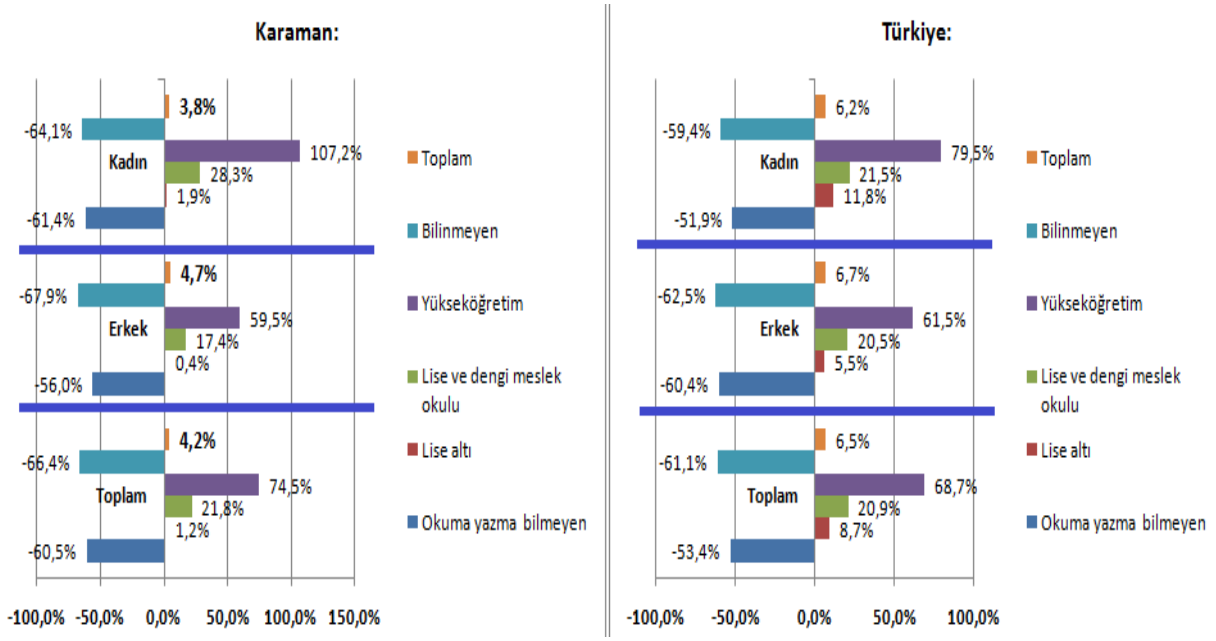

Kaynak: TÜİK,2013

Şekil 4'te Türkiye ve Karaman karşılaştırmasında, çalışma yaşına dâhil nüfusun cinsiyet bazında eğitim durumunun 2008 yılına göre 2012 yılında yüzdelik değişimi incelenmektedir. Şekildeki grafiklerin eğitim durumlarına göre görünümü Türkiye ve Karaman için benzeşim göstermektedir. Öyle ki 2012 yılında eğitim durumu *"bilinmeyen"* grup ve *"okuma yazma bilmeyen"* grup hem ülke genelinde hem de Karaman genelinde 2008 yılına göre yüzdelik anlamda azalmış; *"yükseköğretim"* mezunu grup, *"lise ve dengi meslek okulu"* mezunu grup ve *"lise altı"* eğitim seviyesindeki grup hem ülke genelinde

hem de Türkiye genelinde 2008 yılına göre yüzdelik anlamda artmıştır. Bununla birlikte, eğitim durumu yükseköğrenim olan çalışma yaşı nüfusundaki yüzdelik değişim Karaman'da Türkiye'ye göre daha büyüktür. Bu değerlendirmenin karar verme sürecinde kullanılırken niceliksel bir üstünlükten çok izafi ve oransal bir büyüklüğe dayandığı göz ardı edilmemelidir.

Şekil 4'teki *"toplam"* parametresi, çalışma yaşı nüfusunun artış yüzdesini ifade etmektedir. Anılan parametre incelenecek olursa, 2008 yılına göre 2012 yılında Karaman ilindeki artış yüzdesi ülke genelindeki artış yüzdesinin altında gerçekleşmiştir. Ülke genelinde cinsiyet bazında toplam çalışma yaşı nüfusundaki artış oranları birbiri ile mukayese edildiğinde ortaya çıkan sonuca göre, Karaman'da kadınlardaki toplamın artış oranı erkeklerdeki toplamın artış oranından Türkiye'de görünüme benzer şekilde daha yüksek olmakla birlikte aradaki fark sırasıyla Türkiye'de %79,5 'e %61,5 iken Karaman'da %107,2'ye %59,5 olarak gerçekleşmiştir. Toplam çalışma yaşı nüfusundaki kadınlar 2012 yılında 2008 yılındaki mevcudiyetlerine göre Karaman'da ülkemiz genelindeki benzer değişimden çok daha iyi bir artış sergilemiş iken erkeklerdeki artış durumu ülke geneli ile yakındır.

Şekil 5. Yaş Bağımlılık Oranları

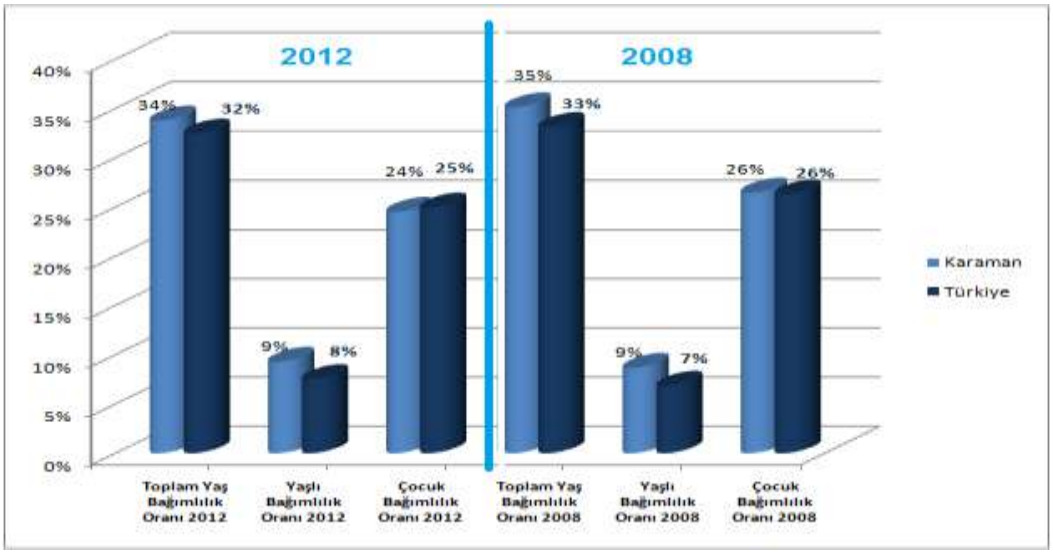

Kaynak: TÜİK, 2013

Yaş bağımlılık oranı, '0-14' ve '65 ve daha yukarı' yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir. Yaş bağımlılık oranı çalışma yaşındaki her 100 kişinin teorik anlamda bakmak zorunda olduğu çalışma yaşı dışında kalan yaşlı ve çocuk nüfusunu belirtmesi bakımından anlamlıdır. Yani bu oran üretime katkıda bulunan çalışma yaşındaki nüfusun kendileri ile birlikte üretime katılamayan nüfusa da yetecek kadar üretimde bulunması gerektiğini göstermektedir ki, yaş bağımlılık oranının yüksek olması kalkınmayı olumsuz etkileyeceği için, böyle bir düşüş trendi olumlu olarak yorumlanmaktadır.

Tablo 17'deki verilerden faydalanılarak hazırlanmış olan, Şekil 5'te 2012 ve 2008 yılları için Karaman ve ülkemizdeki yaş bağımlılık oranları ile ilgili grafik yer almaktadır.

Karaman'ın yaş bağımlılık oranları, Türkiye ortalamasından az da olsa farklılık göstermektedir. 2008 ve 2012 yılları için ilde, çocuk bağımlılık oranı Türkiye ortalamasına çok yakın iken, yaşlı bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Bunun sonucunda da Karaman ili toplam yaş bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının üzerinde seyretmektedir. Ancak 2008 yılına göre 2012 yılında Türkiye'de hem

Karaman'da yaş bağımlılık oranı azalmıştır. 2008 yılına göre 2012 yılında Türkiye'de Karaman'da da yaş bağımlılık oranı 1 puan azalmıştır.

1-2-3) Göç Durumu

Tablo 19. İllerin Net Göç Hızı[29] Sıralamasında Karaman'ın Yeri

KARAMAN	ADNKS Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
2012	235.424	8.191	8.066	125	0,53
2011	234.005	7.593	9.365	-1.772	-7,54
2010	232.633	7.478	8.927	-1.449	-6,21
2009	231.872	7.853	8.424	-571	-2,46
2008	230.145	8.904	8.145	759	3,3

Kaynak: TÜİK,2013

Karaman'ın net göç hızı 2008 yılında sonra negatife dönmüştür, yani il göç vermeye başlamıştır. Hatta bu oran 2011 yılında binde 7,54'e kadar yükselmiştir. Ancak 2012 yılında net göç hızının sıfıra yakın olacak şekilde pozitifleştiği görülmektedir. Bu durum ilin göç vererek nüfusunu kaybeden görüntüsünden, göç alarak nüfusunu artırma eğilimine geçtiğini göstermektedir.

Tablo 20. Yaş Grupların Göre Göç Durumu, 2012

2011-2012 yılı		TOPLAM			0-14 YAŞ			15-29 yaş grubu (Genç nüfus)			30 ve üzeri yaş grubu		
Cinsiyet		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Türkiye	Nüfus Hareketliliği	2.317.814	1.149.151	1.168.663	460.063	237.720	222.343	1.045.118	486.162	558.956	812.633	425.269	387.364
Karaman	Verilen GÖÇ	8.066	3.922	4.144	1.494	776	718	4.219	1.901	2.318	2.353	1.245	1.108
Karaman	Alınan GÖÇ	8.191	3.709	4.482	1.549	782	767	4.250	1.675	2.575	2.392	1.252	1.140

Kaynak: TÜİK,2013

Yaş gruplarına göre verilen göçte en aktif yaş grubu genç nüfus[30] olarak bilinen 15-29 yaş grubundadır. Bu durum Karaman içinde ülkemiz için de aynıdır.

---

[29] **Net göç hızı TÜİK tarafından aşağıdaki formüle göre hesaplanmaktadır.**

$$m_{(.i-i.)} = [(M_{.i}-M_{i.})/(P_{i,t+n}-0,5*(M_{.i}-M_{i.}))]*k$$

Burada; $m_{(.i-i.)}$ net göç hızını; $M_{.i}$ alınan göçü; $M_{i.}$ Verilen göçü; $M_{.i} - M_{i.}$:Net göçü; $P_{i,t+n}$ i'nin t+n zamandaki daimi ikametgah nüfusunu; t başlangıç tarihini; n yıl olarak süreyi; i göçün incelendiği alanını ifade etmektedir. Formüldeki k notasyonu 1000 'e eşittir ve sabittir.

[30] **Bilindiği gibi, Uluslararası Çalışma Örgütü'nde 15-24 yaş arası nüfus genç nüfus olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte, Avrupa Birliği ülkelerinde genç nüfus 15-29 yaş arası olarak kabul görmektedir.**

1-3) EĞİTİM GÖSTERGELERİ

Eğitim verileri işgücü arzının eğitim seviyesini ve eğitim politikalarının talebe cevap verecek şekilde yeniden düzenlenmesi konusunda öncü olan verilerdir. Bu veriler MEB, YÖK ve TÜİK tarafından yıllık olarak yayınlanmaktadır. Bu kapsamda ele alınacak veriler aşağıdadır.

İlin istihdam göstergeleri açısından ilköğretimden ortaöğretime ve ortaöğretimden yükseköğretime geçişte görülen okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus potansiyel işgücüdür. Bu kesim ilk kez iş arayan kesim olarak öncelikle potansiyel işsiz olarak işgücü piyasasına giriş yapacak, iş bulan kesim de istihdamda yer alacaktır. Bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır. Bu anlamda işgücü arzı ile ilgili veriler eğitim başlığında analizi önem taşımaktadır. Özellikle eğitim seviyeleri arasında eğitimi bırakma durumu işgücünü niceliksel olarak etkilemekte ve sonuç olarak istihdam ve işsizlik de bu eğilimden etkilenecektir.

Bu bölümde Karaman iki başlık altında analiz edilecektir:

1-3-1) Okullaşma Oranı

1-3-2) Genel Ortaöğretim ile Mesleki Ortaöğretimde Öğrenci Sayısı

1-3-1) Okullaşma Oranı

Bu bölümde yerleşim yeri ve eğitim seviyesine göre yeni kayıtlı öğrenci sayısı 2012-2013 yılı için Karaman ili ile Türkiye karşılaştırmasıyla analiz edilecektir.

Tablo 21. Okullaşma Oranı, 2012-2013 Öğretim Yılı

Okullaşma Oranı

	Okullaşma Oranı	Yaş	Okul Öncesi Toplam	Okul Öncesi Erkek	Okul Öncesi Kadın	İlkokul Toplam	İlkokul Erkek	İlkokul Kadın	Ortaokul Toplam	Ortaokul Erkek	Ortaokul Kadın	Ortaöğretim Toplam	Ortaöğretim Erkek	Ortaöğretim Kadın
Karaman	Brüt	3-5 Yaş	37,32	38,09	36,52									
	Brüt	4-5 Yaş	55,23	55,90	54,54									
	Brüt	5 Yaş	76,80	79,56	73,94									
	Brüt					105,39	105,32	105,46	104,20	103,51	104,89	98,61	95,43	101,92
	Net					98,65	98,81	98,49	94,69	94,68	94,70	74,38	71,50	77,36
Türkiye	Okullaşma Oranı	Yaş	Okul Öncesi Toplam	Okul Öncesi Erkek	Okul Öncesi Kadın	İlkokul Toplam	İlkokul Erkek	İlkokul Kadın	Ortaokul Toplam	Ortaokul Erkek	Ortaokul Kadın	Ortaöğretim Toplam	Ortaöğretim Erkek	Ortaöğretim Kadın
	Brüt	3-5 Yaş	30,93	31,42	30,41									
	Net		26,63	26,94	26,31									
	Brüt	4-5 Yaş	44,04	44,86	43,18									
	Net		37,36	37,88	36,80									
	Brüt	5 Yaş	55,35	57,34	53,24									
	Net		39,72	41,03	38,33									
	Brüt					107,52	107,21	107,84	107,64	106,12	109,24	96,77	99,60	93,77
	Net					98,86	98,81	98,92	93,09	93,19	92,98	70,06	70,77	69,31

Kaynak: MEB, 2013

Tablo 21'e göre 2012-2013 eğitim öğretim yılında gerek Türkiye'de gerek ilimizde okul öncesi ve ilkokul okullaşma oranı iki cinsiyette de yakındır bununla birlikte ortaokul brüt okullaşma oranı[31] ülkemizde Karaman'a göre ileri iken, net okullaşma oranı bakımından Karaman'ın ülkemizden her iki cinsiyette de daha iyi bir durumda olduğu görülmektedir. Ortaöğretimde ise Karaman'da kadınlar brüt okullaşma oranında ülkemizin aksine erkeklerden daha iyi bir orana sahiptir. Bu görünüm net okullaşma oranında da geçerlidir. Toplamda ise ortaöğretimde brüt okullaşma oranı bakımından da net okullaşma oranı bakımından da Karaman ülkemizden daha iyi durumdadır. Bu görünümün sebebi 12 yıllık zorunlu eğitime geçiş kaynaklı ülke çaplı gecikmelerdir.

[31] **İlgili öğrenim türündeki tüm öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubuna bulunan toplam nüfusa bölünmesiyle elde edilen orana brüt okullaşma oranı denir. Brüt okullaşma oranı, ilgili teorik yaş grubunda bulunabilecek nüfus, ilgili yaş grubundaki gerçek nüfustan az olabileceği için %100'den büyük olabilmektedir. Net okullaşma oranı ise, İlgili öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilir. Bu sebeple net okullaşma oranı hiçbir zaman %100'den büyük olamaz.**

1-3-2) Genel Ortaöğretim ile Mesleki Ortaöğretimde Öğrenci Sayısı

Bu bölümde yerleşim yeri ve eğitim seviyesine göre mezun öğrenci sayısı 2010 ve 2011 yılları değişkeninde Karaman ili ile Türkiye karşılaştırmasıyla analiz edilecektir.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları endüstrinin ara elaman olarak tabir edilen işgücü istihdamının niteliksel açıdan yetkinliği ve niceliksel anlamda da yeterliliği ile ilgili önemli bir aktördür. Ülkemizde sanayinin gelişmesi ortaöğretimin bu sınıfındaki iyileşme ve gelişmeye paralellik gösterecektir. Genel ortaöğretimin uzun süreli eğitim ve mesleki anlamda lisans eğitimine geçiş için hazırlık oluşu ve bu ortaöğretim sınıfındaki öğrencilerin iş piyasasında rol almaları için daha uzun bir zaman dilimine ihtiyaç duyulmasını gerektirmektedir.

Bu bağlamda, iş piyasasının özellikle hizmet ve sanayi sektörlerinin ihtiyacı, mesleki ve teknik ortaöğretim seviyesinde eğitim-öğretim görmüş, işyeri ortamı farkındalığı ortaöğretim eğitimi sürecinde gördüğü staj eğitimi sayesinde oluşmuş ve çalışma hayatı prensiplerine uyumu kolaylaştırması açısından daha erken yaşta olan işgücüdür. Mesleki ve teknik ortaöğretim seviyesinde eğitim almış işgücünün iş piyasası için cazip olmasının bir başka önemli sebebi ise, yükseköğrenim görmüş işgücüne göre daha ucuz karşılanabilmesidir.

Karaman'da ülkemizde olduğu mesleki ve teknik ortaöğretime kayıtta görülen artış iş piyasası için oldukça sevindirici bir gelişme olarak yorumlanabilir. Ancak bu durumu daha iyi analiz edebilmek için, ülkemizde öğrenimine devam zorunluluğu olan ilköğretim seviyesinden mezun olan öğrencilerin ne kadar kayıp vererek ortaöğretime kayıt yaptırdığını incelemek gerekmektedir ki, ilköğretim mezunu olup eğitim hayatına devam etmeyen öğrenci artış iş piyasası için işgücüdür. Söz konusu işgücünün en kritik ve tehlike arz eden özelliği ise sırasıyla vasıfsızlığı ve kayıt dışı istihdama yatkınlığıdır. Bölüm 1-3-2'te ilköğretim seviyesinde mezun olan öğrencilerin ortaöğretime kayıt durumunun, iş piyasasının vasıfsız işgücünü ihtiyacının karşılanabilirliği noktasında çözümlenmesi hedeflenmiştir.

Tablo 22. Yerleşim Yeri ve Eğitim Seviyesinde Öğrenci Sayısı Mezun Yeni Kayıt, Karaman Türkiye

Karaman		8. Sınıfı Bitiren Öğrenci Sayısı			Ortaöğretim					
					Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2011-2012 Mezun	Toplam	4 306	2 148	2 158	1 336	606	730	1 047	560	487
	Şehir	3 479	1 737	1 742	1 237	558	679	1 047	560	487
	Köy	827	411	416	99	48	51			
2012-2013 Yeni Kayıt		İlkokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	5 252	2 711	2 541	2 097	947	1 150	2 025	1 082	943
	Şehir	3 890	2 011	1 879	1 977	891	1 086	2 025	1 082	943
	Köy	1 362	700	662	120	56	64	-	-	-

Türkiye		8. Sınıfı Bitiren Öğrenci Sayısı			Ortaöğretim					
					Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2011-2012 Mezun	Toplam	1 252 147	653 022	599 125	380 548	179 947	200 601	332 154	175 510	156 644
	Şehir	1 009 453	524 943	484 510	365 846	172 512	193 334	317 842	167 248	150 594
	Köy	242 694	128 079	114 615	14 702	7 435	7 267	14 312	8 262	6 050
2012-2013 Yeni Kayıt		İlkokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	1 756 618	898 743	857 875	476 823	237 261	239 562	651 734	358 238	293 496
	Şehir	1 366 853	699 829	667 024	453 443	225 230	228 213	624 637	341 784	282 853
	Köy	389 765	198 914	190 851	23 380	12 031	11 349	27 097	16 454	10 643

Kaynak: MEB,2013

Tablo 22'de 2011-2012 öğretim yılı sonunda yerleşim yeri ve eğitim seviyesine göre Karaman ve Türkiye'de mezun öğrenci sayısı ile 2012-2013 öğretim yılı başında yeni kayıt öğrenci sayısıyla ilgili veriler yer almaktadır.

Tablo 22'deki verilere göre Karaman'da 2011-2012 öğretim yılı sonunda genel ortaöğretim seviyesinde mezun olan kadın sayısı erkek sayısından fazladır, bununla birlikte Türkiye'de de durum aynıdır. Mesleki ve teknik ortaöğretim mezunlarında hem Karaman, hem de ülke genelinde erkek öğrencilerin baskınlığı dikkat çekerken, sözü edilen baskınlığa karşın kadın mezun sayısının toplam mezun sayısına oranı Karaman'da ve ülkemizde sırasıyla %46 ve %47'dir. Bu anlamda Karaman Türkiye'nin biraz gerisinde kalmıştır. Köy şehir ayrımında, hem ülkemizde hem Karaman'da şehir yapısında mezunların her iki cinsiyet grubu için de eğitime devam durumu köyde eğitime devam etme durumundan daha iyidir. Köylerde yaşayan kadınların mezuniyet sonrası eğitime devam oranı, köylerde şehre göre daha düşük görünmekle birlikte Karaman'da %15, Türkiye'de %21 oranları mevcuttur. Karaman köy nüfusu eğitim durumun bakımından, ülke geneli köy nüfusu eğitim durumuna göre genel ortaöğretime geçiş ve eğitime devam anlamında geridedir.

İlin istihdam göstergeleri yorumlamak açısından ilköğretimden ortaöğretime ve ortaöğretimden yükseköğretime geçişte görülen okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus potansiyel işgücüdür. Bu kesim ilk kez iş arayan kesim olarak öncelikle potansiyel işsiz olarak işgücü piyasasına giriş yapacak, iş bulan kesim de istihdamda yer alacaktır. Bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır.

Tablo 22 ve Tablo 23'deki veriler birlikte değerlendirildiğinde, Karaman ilinde 2011-2012 öğretim döneminde ilköğretimden mezun olan 4.306 öğrenciden 2.097'si genel 1.326'sı mesleki ve teknik orta öğretim olmak üzere orta öğretime devam etmektedir. İlköğretimden mezun olan öğrencilerin %6'sına karşılık gelen 252 öğrenci eğitim hayatından tamamen ayrılmıştır. İlin 2010 yılında İlköğretimden ayrılma oranı %15,8 olan Türkiye oranının çok altındadır.

Ancak mezkûr iki tablodaki veriler birlikte değerlendirildiğinde Karaman ilinde 2011-2012 öğretim döneminde ilköğretimden mezun olan 4.334 öğrenciye karşın, 2012-2013 öğretim yılında 2.121'i genel 2.025'i mesleki ve teknik orta öğretim olmak üzere 4.122 öğrenci orta öğretime devam etmektedir. 2011-2012 yılında 10-14 yaş grubunda ilin aldığı göç ile verdiği göç yakın olduğundan, göç durumu gibi faktörler yokmuş gibi düşünüldüğünde, İlköğretimden mezun olan öğrencilerin, %5'ine karşılık gelen 212 öğrenci eğitim hayatından tamamen ayrılmıştır. Bu oran geçen yıl %14'tür. (Bknz: İl İPA Raporu 2012). Bir önceki yıla göre Karaman'da öğrenciler eğitim hayatlarına daha çok devam etme eğilimindedirler.

Bu durum ilde önümüzdeki yıllarda istihdam edilen ve edilecek düşük mesleki donanımın gerektiği vasıfsız işgücü arzındaki yetersizliğin, ilin beklentisini karşılayamaması gibi bir durumu ortaya koyabilir. Özellikle işgücü tarafından tatminkâr bulunmayan ücretler ile işyerinde günlük çalışma saatleri ve sosyal imkânlar ile ilgili işgücü şikâyetleri de bu faktöre eklenince, okuldan ayrılma oranının Karaman için Türkiye ortalamasının altında olması piyasaya her geçen yıl daha az sayıda vasıfsız eleman girişi ile sonuçlanmaktadır. Bu da ilin potansiyel vasıfsız işgücü kapasitesini düşürmektedir.

İş piyasası bu durumda işgücü ihtiyacını karşılamak için diğer illere özellikle komşu illere işgücü talebi götürmektedir.

Eğitimlilik seviyesindeki yükselme istihdamda uzun vadede oldukça önemlidir ve iş piyasasına şekil verebilecek bir kuvvettir. Öyle ki, önümüzdeki yıllarda Karaman'daki vasıfsız işgücü ihtiyacı yüksek olan düşük teknolojili gıda imalatı sanayi sektörü ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılayamaması durumunda, rekabet koşulları ve işletmelerin devamlılığı açısından ilin eğitim seviyesindeki iyileşmeye

paralel bir şekilde işgücü anlamında daha eğitimli ve mesleki donanımı daha iyi olan personele haiz bir sanayi yapısına geçiş yapmaya zorlanacak gibi görünmektedir.

TR52 İBBS2'de yer alan Karaman'da bir adet organize sanayi bölgesi bulunmaktadır ki, organize sanayi bölgesinde üretim Nace Rev2'ye göre "gıda ürünlerinin imalatında" yoğunlaşmaktadır. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayımlanmış olan *2012 81 İl Sanayi Raporu*'nda Karaman'da 2011 yılında sanayi sektöründe yer alan işletmelerin %31'inin gıda ürünleri imalatı yaptığı, ilde sanayi sektöründe istihdam edilen işçilerin %72'sinin 'gıda ürünleri imalatı'nda çalıştığı bildirilmektedir.

Gıda ürünleri imalatı Karaman için katma değer üreten ve hatta ihracatı göğüsleyen sektör olmasına rağmen, TR52 bölgesinde yer alan Konya'ya benzerlik gösterir şekilde düşük teknolojili vasıfsız işgücü emeğine dayalı üretimin yoğun olduğu bir yapı arz etmektedir.(Bknz: İl İPA 2012 Raporu, Ek:4 Tablo 11)

Bu duruma ilde okul bırakma oranındaki iyileşmeye paralel olarak, bir önceki bölümde incelenen göç başlığında da görüldüğü üzere ilin az göç alan bir il olması ve hatta verdiği göçü aldığı göç ile karşılayan demografisi sebebiyle vasıfsız işgücündeki azalmaya ve bir de vasıfsız işgücünün çalışma koşulları ve ücretlerindeki memnuniyetsizliği eklenince[32], mevcut haliyle il sanayisinde karşılanamayan bir işgücü talep yapısı ile karşılaşmak bir önceki yıl da olduğu gibi, referans dönemi için kaçınılmazdır. (Bknz: İl İPA Raporu 2012)

[32] **Karaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne Karaman'da çalışan işgücü tarafından 2012 yılında verilen bireysel iş uyuşmazlığı içerikli işyeri şikâyeti sayısı 396'dır. Söz konusu şikâyetlerin %78'i ücret alacakları ve ücret yetersizliği ile ilgili olup, %35'i hem ücret alacakları- ücret yetersizliği hem de fazla çalışma ve sosyal imkânların yetersizliği ile ilgilidir. 2011 yılında ise Karaman ile ilgili olarak Konya Çalışma Bölge Müdürlüğüne gelen şikâyet sayısı 293 iken bu şikâyetlerin %76'ı ücret ve ücret yetersizliği ile ilgili olup, %20'si fazla çalışma ve sosyal imkân yetersizliği ile ilgilidir. (Kaynak: İŞKUR, 2013)**

1-4) GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarına cinsiyet eşitliği, eğitim durumu, sektörler arası dağılım gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Bu tür bir analiz için gerekli verilerin çoğu TÜİK Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Ancak bu verilerin büyük bölümü Samsun iline özel değildir; NUTS2 bölümlemesinde Karaman ve Konya illerini kapsayan TR52 bölgesi bütününde mevcuttur. Dolayısıyla bu bölümde sunulacak analiz Karaman ili özelinden ziyade, bölgesel özellikleri yansıtmaktadır. Ancak bu analiz mümkün olduğu ölçüde Karaman iline ait verilerle de zenginleştirilmeye çalışacaktır.

Bu bölümde TR52 bölgesi beş başlık altında analiz edilecektir:

1-4-1) İşgücü; İşgücüne Katılım Oranı, İstihdam Oranı ve İşsizlik Oranı

1-4-2) İstihdam

1-4-3) Kayıt dışı istihdam

1-4-4) İşsizlik

1-4-5) İşgücüne Dâhil Olmayan Nüfus Verileri

1-4-1) İşgücü; İşgücüne Katılım Oranı, İstihdam Oranı ve İşsizlik Oranı

Tablo 22. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları

TEMEL İŞGÜCÜ PİYASASI GÖSTERGELERİ	BİN KİŞİ												
					İşgücü								
	NÜFUS	Çalışma Yaşındaki Nüfus	Kurumsal olmayan çalışma yaşındaki nüfus	İşgücüne dahil olmayan nüfus	İşgücü	İssiz	İstihdam edilenler				İşgücüne katılma oranı %	İşsizlik oranı %	İstihdam oranı %
							Toplam	Kayıtlı	Kayıtdışı	Kayıtlılık Oranı %			
KARAMAN 2012	235	178	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.
KARAMAN 2011 (İlk dokuz ay)	234	177	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	49,9%	7,1%	46,4%
KARAMAN 2010	232	173	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	53,4%	8,5%	48,8%
KARAMAN 2009	231	172	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	Açıklanmadı.	56,6%	7,5%	52,4%
TR52 (Konya,Karaman) 2012	2.288	1.695	1.613	824	789	48	741	415	326	56,0%	48,9%	6,1%	45,9%
TR52 (Konya,Karaman) 2011	2.273	1.675	1.608	812	796	54	742	370	372	49,9%	49,5%	6,8%	46,1%
TR52 (Konya,Karaman) 2010	2.246	1.647	1.592	773	820	69	751	343	408	45,7%	51,5%	8,4%	47,2%
TR52 (Konya,Karaman) 2009	2.225	1.623	1.573	743	830	84	746	351	395	47,1%	52,8%	10,1%	47,4%
TÜRKİYE 2012	75.627	56.770	54.724	27.385	27.339	2.518	24.821	15.134	9.628	61,0%	50,0%	9,2%	45,4%
TÜRKİYE 2011	74.724	55.838	53.593	26.867	26.725	2.615	24.110	13.971	10.139	57,9%	49,9%	9,8%	45,0%
TÜRKİYE 2010	73.723	54.845	52.541	26.901	25.641	3.046	22.594	12.822	9.772	56,7%	48,8%	11,9%	43,0%
TÜRKİYE 2009	72.561	53.702	51.686	26.938	24.748	3.471	21.277	11.949	9.328	56,2%	47,9%	14,0%	41,2%
Not. 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.	NOT: TÜİK İl bazında yıllık işgücü piyasası göstergelerini **'düzenli olarak'** yayımlamamaktadır.												

Kaynak: TÜİK, 2013

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Karaman ilinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının düşük olmasıdır. İşsizlik oranı 2011 yılı itibariyle %7,1'dir. İşgücüne katılım oranı % 50'dir. İstihdam oranı %46'dır. 2012 itibariyle, Düzey II bölgesi anlamında ise TR 52 bölgesi, işgücüne katılma oranında Türkiye'nin gerisindedir ancak gerek, işsizlik oranında gerek istihdam oranında ülkemiz ortalamalarından daha olumlu bir görünüme sahiptir.

Bununla birlikte değerlendirme yaparken, Tablo 22'de yer alan *kurumsal olmayan çalışma yaşındaki nüfus*un, TÜİK kurumsal olmayan nüfus tanımı ve yine TÜİK tarafından yayımlanmakta olan veri sunum metodolojisinin bütünselliği icabı, İLO tarafından 15-64 yaşları arasında tanımlanan *'çalışma yaşı nüfusu'*ndan farklı olarak kurumsal olmayan nüfusta yer alan 15 ve üzeri yaştaki nüfusu kapsadığı unutulmamalıdır.

Tablo 23. Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam ve İşsizlik 2012 yılı

15+ NÜFUS; (x1000)	Okuma yazma bilmeyen	Oran	Lise altı	Oran	Lise ve dengi meslek	Oran	Yükseköğretim	Oran	Toplam	Oran
Kurumsal Olmayan Nüfus	147	9%	1096	68%	219	14%	150	9%	1.613	100%
İşsiz	1	2%	28	58%	11	23%	8	17%	48	100%
İstihdam	19	3%	491	66%	117	16%	114	15%	741	100%
İşgücüne Dahil olmayanlar	127	15%	578	70%	91	11%	28	3%	824	100%

Kaynak: TÜİK, 2013

TR52 bölgesinde 15+yaş kurumsal olmayan nüfus 1.613.000 kişidir nüfusun okuma yazma bilmeyenleri ile yükseköğretimlileri birbirine sayıca çok yakındır ve söz konusu nüfusun %9'udur. Kurumsal olmayan sivil nüfusun % 68'i'i lise altı eğitimlidir, Bölgede yaşayan her 100 işsizden 58'i lise altı eğitimlidir. İstihdamda da %66 ile yine lise altı grubun ön planda olduğu görülmektedir. Kurumsal olmayan nüfus ise 824 bin kişi ile kurumsal olmayan nüfusun %50 sinden daha fazladır.

1-4-2) İstihdam

Şekil 6. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı, 2012 TR52-Türkiye

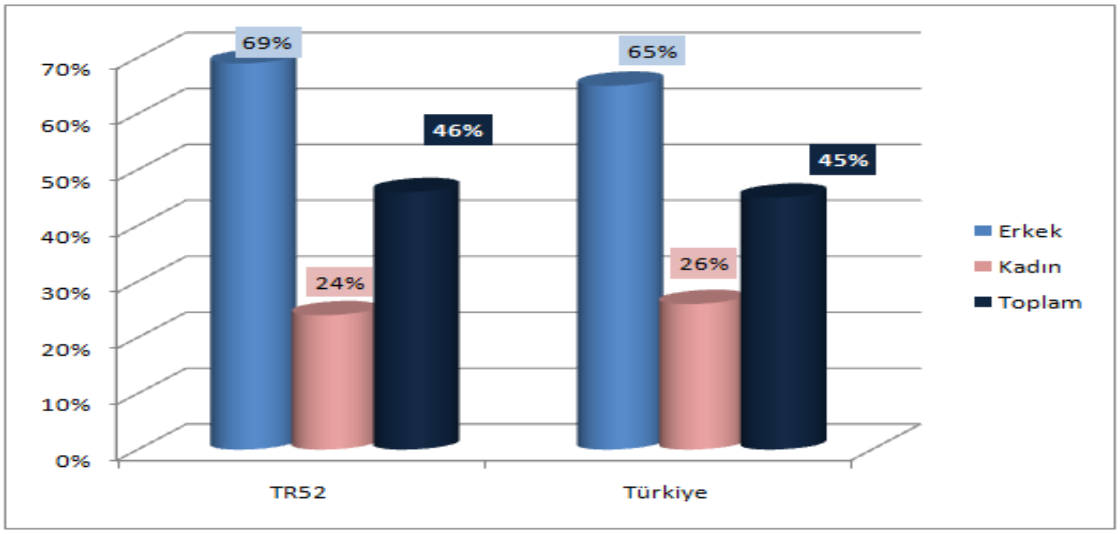

Kaynak: TÜİK,2013

Bölge istihdam oranı 2012 yılında %46 'dır. 2012 yılında bölgede yaşayan her 100 erkekten 69'u, 100 kadından 24'ü çalışmaktadır. Bu anlamda erkek istihdamı ülke ortaklamasının üzerinde iken kadın istihdamı ülke ortalamasının altında gerçekleşmiştir. Kadınlar 2011 yılında olduğu gibi 2012 yılında da TR52 bölgesinde, işgücü piyasasında ülkemiz geneline göre daha az yer almakta, hatta kalmayı tercih etmektedir. (Bknz: İl İPA Raporu 2012)

Şekil 7. Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, 2012 TR-52

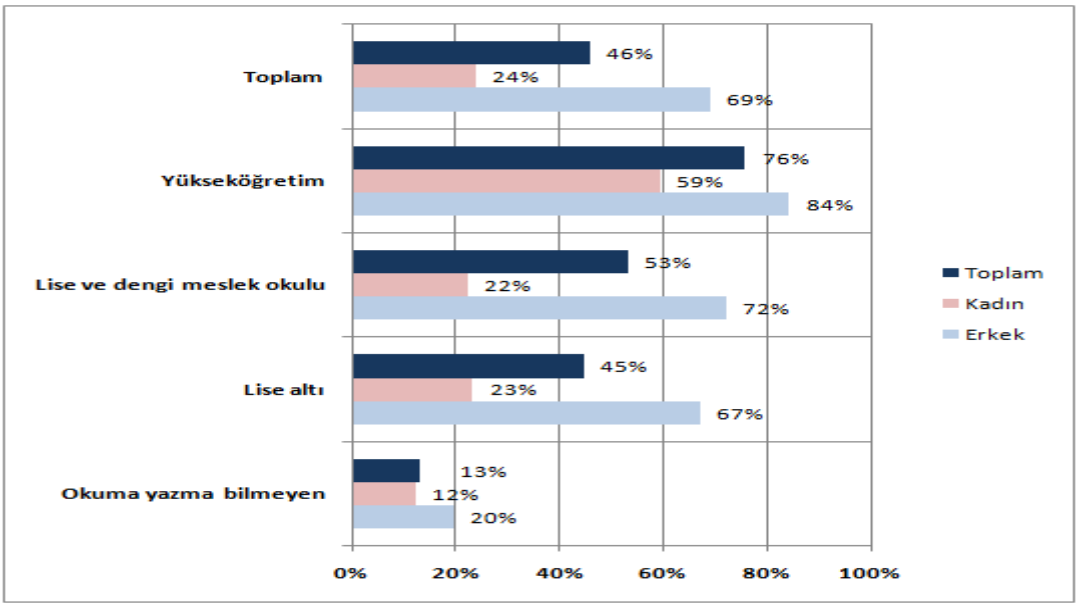

Kaynak: TÜİK,2013

2012 yılı itibariyle eğitim seviyesi yükseldikçe istihdam oranları bölgede de yükselmektedir. Eğitim düzeyi ve istihdam arasındaki pozitif ilişki özellikle erkeklerde daha belirgindir. Okur-yazar olmayanlarda %13 olan istihdam oranı, lise altı eğitimlilerde %45'e, lise ve dengi okul mezunlarında %43'e yüksek öğrenim mezunlarında %76'ya yükselmektedir. Ülke genelinde olduğu gibi TR52 bölgesinde de eğitim seviyesi ile istihdam arasında pozitif bir ilişki vardır. Kadınlarda lise altı eğitimlilerde %23 olan istihdam oranı puan artarak yüksek eğitimlilerde %59'a ulaşmaktadır. Erkeklerde ise bu durum incelendiğinde, lise altı eğitimlilerde %67 olan istihdam oranının 17 puan artarak yüksek eğitimlilerde %84'e ulaştığı görülmektedir. 2012 yılında TR 52 bölgesinde yükseköğrenim mezunu kadınlar, yükseköğrenim mezunu erkeklere göre oransal olarak daha az istihdama katılmışlardır.

2010 yılına göre 2011 yılında TR52 bölgesinde istihdam oranında meslek gruplarına göre en çok artış %13 ile *'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* en çok azalış ise %9 ile *'nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar'* grubunda; iktisadi faaliyet kollarına göre en çok artış, %1 ile hizmet sektöründe, en çok azalış ise %3,2 ile sanayi sektöründedir. Bununla birlikte TR52 bölgesinde sanayi sektöründeki *'profesyonel meslek mensupları'* 2010 yılına göre 2011 yılında %50 artmışken, *"kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler"* meslek grubunda çalışanların sayısında %14,3'lük azalış görülmektedir.

Bu durum TR52 bölgesinde hizmet sektörünün işgücü tarafından daha cazip hale geldiğini göstermektedir. Ülkemizde ise istihdam iktisadi faaliyet kolları nazarında her üç sektörde de artmakla birlikte, tarım sektöründe istihdamın daha fazla artış sağladığı görülmektedir. (Oranlar için Bknz Ek:4 Tablo 15)

Şekil 8. Tarım ve Tarım Dışı Sektörlerde Cinsiyete Göre İstihdam Durumu, 2012 TR-52-Türkiye

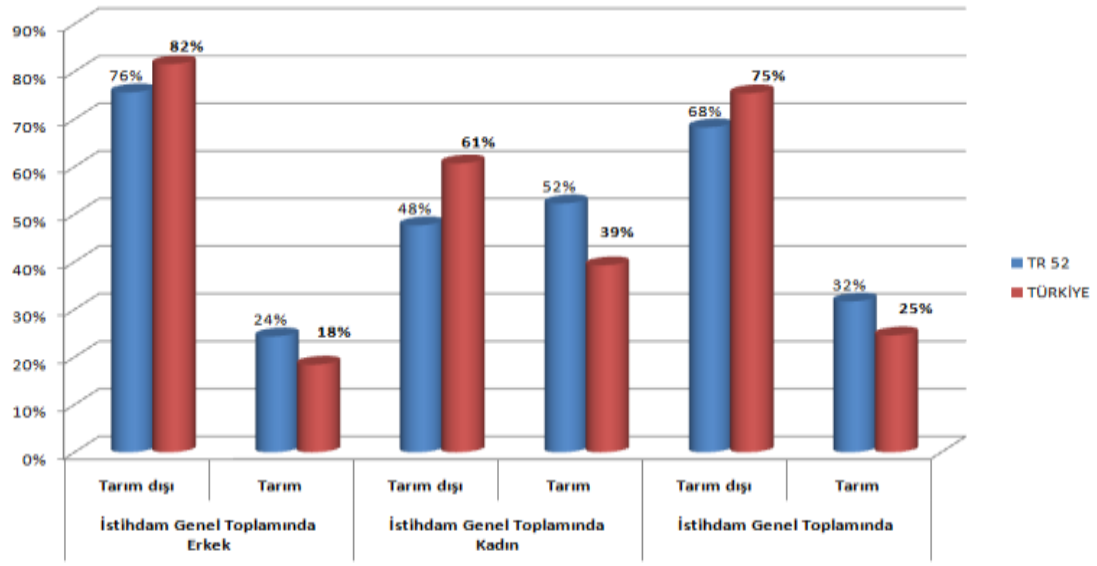

	İstihdamda Erkek			İstihdamda Kadın			İstihdam Genel Toplamı		
	Tarım dışı	Tarım	Toplam	Tarım dışı	Tarım	Toplam	Tarım dışı	Tarım	Toplam
TR 52	413	133	**546**	93	102	**195**	506	235	**741**
Türkiye	14.287	3.225	**17.512**	4.437	2.872	**7.309**	18.724	6.097	**24.821**

Kaynak: TÜİK,2013

Türkiye'de çalışan her yüz kadından 61'i tarım dışı sektörlerde çalışmaktayken bölgede, çalışan her yüz kadından %52'si tarım sektöründe çalışmaktadır. Bölge kadın istihdamında etkin sektör tarımdır. TR 52 bölgesinde erkek istihdamında ise tarım dışı sektörler %76 ile hâkim durumdadır. Bununla birlikte ülke genelinde istihdam olan her 4 kişiden 1'i tarım sektöründe çalışmaktadır.

Tablo 24. Sektörlerdeki İstihdamın Eğitim Durumu, 2012 yılı TR52

15+ yaş grubu (Nicelik ve Toplam değerleri için x1000)	TARIM		SANAYİ		HİZMET		Toplam
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	
Okuma yazma bilmeyen	16	7%	2	1%	1	0%	19
Lise altı	201	86%	137	74%	152	47%	491
Lise ve dengi meslek okulu	15	6%	30	16%	72	22%	117
Yükseköğretim	3	1%	14	8%	97	30%	114
Toplam	234	100%	184	100%	323	100%	741

Kaynak: TÜİK,2013

2012 yılında TR52 bölge istihdamında, tarım sektöründe olduğu gibi sanayi ve hizmet sektörünün baskın eğitim grubu sırasıyla %86, %74 ve %47 oranları ile lise altı mezunlardan oluşmaktadır. Sektörel anlamda hizmet sektöründeki istihdam en yüksek payı almakla birlikte, her 10 yükseköğretim mezunu istihdamın 85'i hizmet sektöründe çalışmaktadır. Yükseköğrenimlilerin tarım sektöründeki payı %1 ile diğer eğitim seviyelerinden oldukça düşüktür.

Tablo 25. İstihdamın Cinsiyet ve Yaş Gruplarına göre Tahlili, 2012 yılı TR52

x1000	Erkek		Kadın		Genel Toplam	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
15-19	38	73%	14	27%	52	100%
20-24	52	74%	18	26%	70	100%
25-34	159	73%	58	27%	217	100%
35-54	241	73%	89	27%	330	100%
55+	56	78%	16	22%	72	100%
Toplam	546	74%	195	26%	741	100%

x1000	Erkek		Kadın		Genel Toplam	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
15-19	38	7%	14	7%	52	7%
20-24	52	10%	18	9%	70	9%
25-34	159	29%	58	30%	217	29%
35-54	241	44%	89	46%	330	45%
55+	56	10%	16	8%	72	10%
Toplam	546	100%	195	100%	741	100%

Kaynak: TÜİK,2013

2012 yılında Tabloda TR52 bölgesinde toplamda ve gerek kadın, gerek erkek istihdamında en yoğun yaş grubu oranları sırasıyla %45, %46 ve %44 ile 35-54 yaş grubudur. Bununla birlikte istihdamda, yaş gurupları içinde cinsiyet dağılıma bakılırsa aynı yaş grubundaki her 10 istihdamdan 7'si erkek 3'ü kadındır.

Tablo 26. Cinsiyet ve Sektörler Bölüğünde, İşteki Duruma Göre İstihdam, 2012 yılı TR52

2012 TR52 (Konya, Karaman) Nicelik x1000	Ücretli veya yevmiyeli		İşveren veya kendi hesabına		Ücretsiz aile işçisi		Toplam
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	
Kadınlar: Tarım Sektörü	8	10%	8	32%	86	93%	102
Kadınlar: Sanayi Sektörü	17	22%	11	44%	1	1%	29
Kadınlar: Hizmet Sektörü	54	68%	6	24%	4	4%	64
Kadınlar: Toplam	79	100%	25	100%	92	100%	195
Erkekler: Tarım Sektörü	15	5%	90	49%	27	71%	133
Erkekler: SanayiSektörü	126	39%	26	14%	2	5%	154
Erkekler: Hizmet Sektörü	184	56%	66	36%	9	24%	259
Erkekler: Toplam	326	100%	182	100%	38	100%	546

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 26'da TR52 bölgesinde cinsiyet ve sektörler bölüğünde işteki duruma göre istihdam ile ilgili 2012 yılı verileri yer almaktadır. Buna göre toplam istihdamın erkeklerde de büyük bölümü ücretli veya yevmiyeli iken, kadınların büyük bir bölümü ücretsiz aile işçisidir. Öyle ki, TR52 bölgesinde 2012 yılında istihdamda olan her 100 kadından 47'si ücretsiz aile işçisidir, erkeklerde ise her 100 kişiden 60'ı ücretli veya yevmiyeli olarak çalışmaktadır. Ücretli veya yevmiyeli çalışanların hem erkeklerde hem kadınlarda sektörel dağılımında hâkimiyet hizmet sektöründe iken ücretsiz aile işçilerden kadınların %93'ü tarım erkelerin ise %71'i tarım sektöründe çalışmaktadır. Tarım sektörünün ücretsiz aile işçiliği ile yakınlığı, 2012 yılı için TR52 bölgesinde olduğu gibi ülkemizde de geçerlidir. (Bknz: Türkiye İPA 2012 II. Dönem Raporu)

Şekil 9. Genç Nüfusun(15-24 yaş) İstihdamda Sektörlere Dağılımı, 2012 TR52-Türkiye

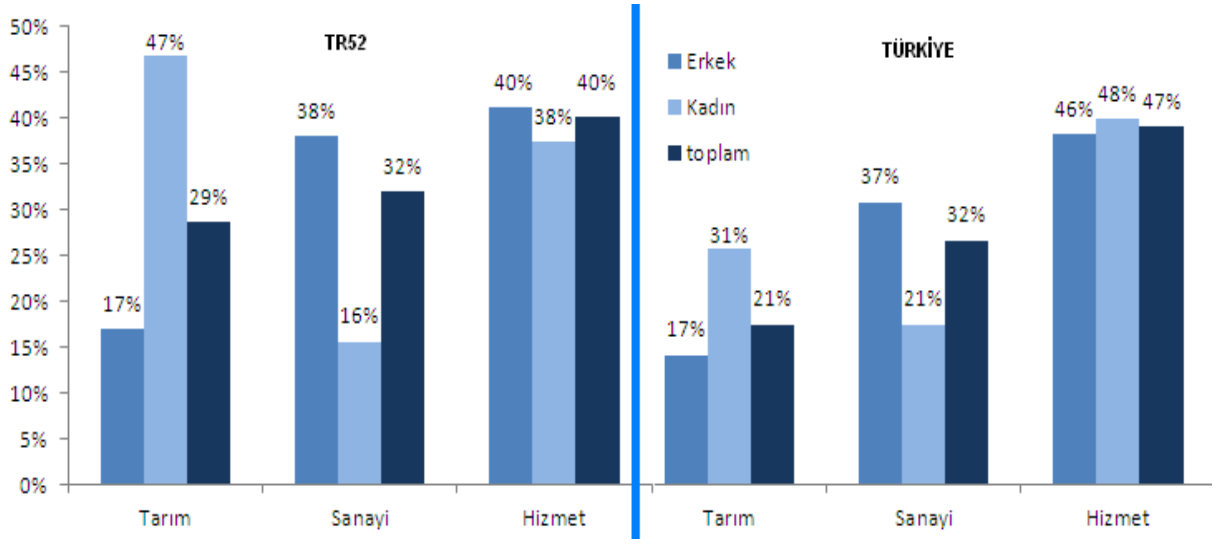

Kaynak: TÜİK,2013

TR52 bölgesinde 2012 yılında 15-24 yaş diliminde yer alan 90bin erkek 32bin kadın toplam 122bin genç istihdam edilmektedir. Şekil 9'da söz konusu gençlerin cinsiyetlere göre sektörel dağılımları ile

ilgili TR52 ve Türkiye oranları yer almaktadır. Genç nüfus 2012 yılında gerek TR52 bölgesinde gerek Türkiye'de sırasıyla %40 ve %47 ile hizmet sektöründe çalışmaktadır.

Cinsiyetler bakımından bir değerlendirme yapılacak olursa, TR52 bölgesinde yer alan her 100 genç nüfus kadınından 16'sı sanayi, 38'i hizmet ve 47'si tarım sektöründe çalışırken, Türkiye'de her 100 genç nüfus kadınından 21'i sanayi, 31'i tarım ve 48'i hizmet sektöründe istihdam edilmektedir. Bu anlamda 2012 yılında genç nüfus kadınlarının yoğunlaştığı sektör Türkiye'de hizmet iken, TR52 bölgesinde bölgenin tarım ekonomisindeki pozisyonu itibariyle tarım sektöründe yer almaktadır. TR52 bölgesinde olduğu gibi Türkiye'de de genç nüfus erkeklerinde ise en çok istihdamın görüldüğü sektörler sıralaması hizmet, sanayi ve tarımdır. (Bknz: Türkiye İPA 2012 II. Dönem Raporu)

1-4-3) Kayıt Dışı İstihdam

Şekil 10. Sektörlere Göre Kayıtdışı istihdam, 2012 TR-52-Türkiye

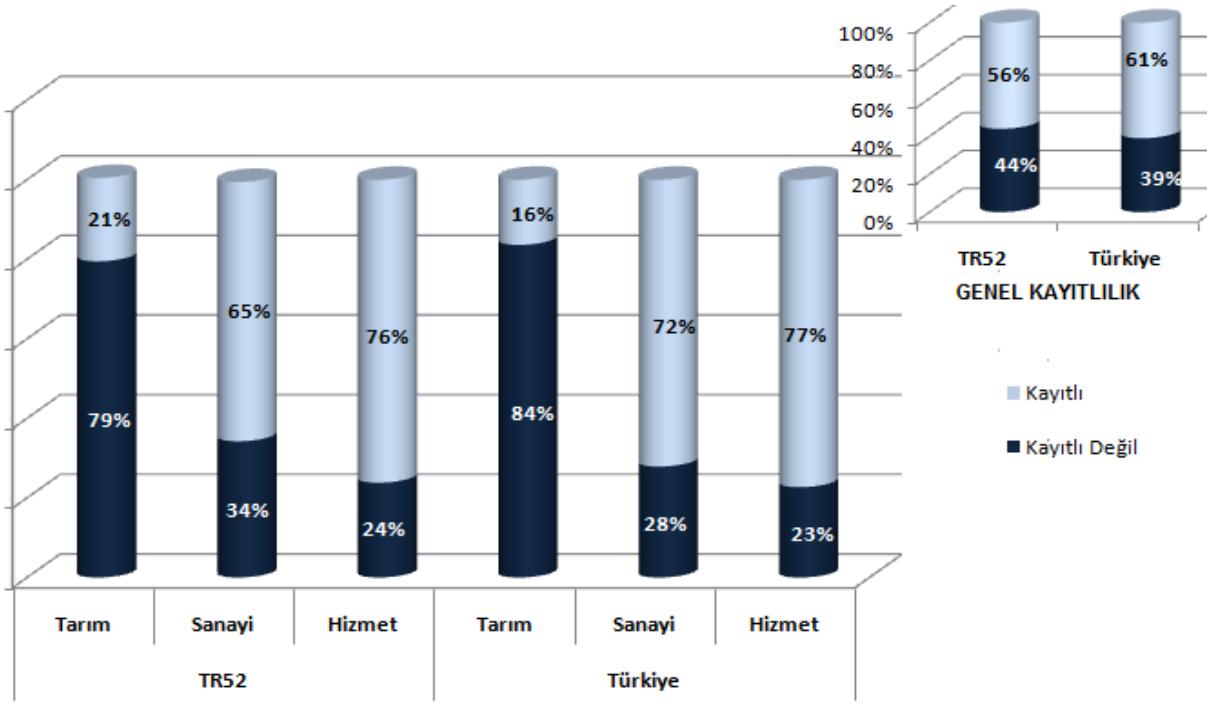

Kaynak: TÜİK,2013

Şekil 10' da görüleceği gibi, 2012 yılında TR52 bölgesi kayıtlı istihdamda Türkiye'nin gerisindedir. Öyle ki, 2012 yılında TR 52 bölgesinde istihdamda olan her 100 kişiden 56'sı SGK'ya kayıtlı olarak iş hayatına devam eder iken, Türkiye'de her 100 kişiden 61'i SGK'ya kayıtlıdır. Sektörlere göre kayıtlılık durumuna bakıldığında da, TR52 bölgesinde ülkemiz genelinde olduğu gibi tarım sektörü kayıt dışı çalışmada en öndedir. Bununla birlikte ülkemizde tarım sektöründeki kayıt dışılık %84 iken,TR52 bölgesinde kayıt dışılık daha az bir oran ile %79 seviyesindedir TR 52 bölgesinde de ülkemizde de hizmet sektöründeki kayıtdışı çalışma kayıtlı çalışma oranları oldukça yakındır. Sanayi sektöründe kayıt dışılık, TR 52 bölgesinde Türkiye oranından geride seyretmektedir.

Şekil 11. Eğitim Durumu ve Cinsiyetlere Göre Kayıtdışı İstihdam, 2012 TR52-Türkiye

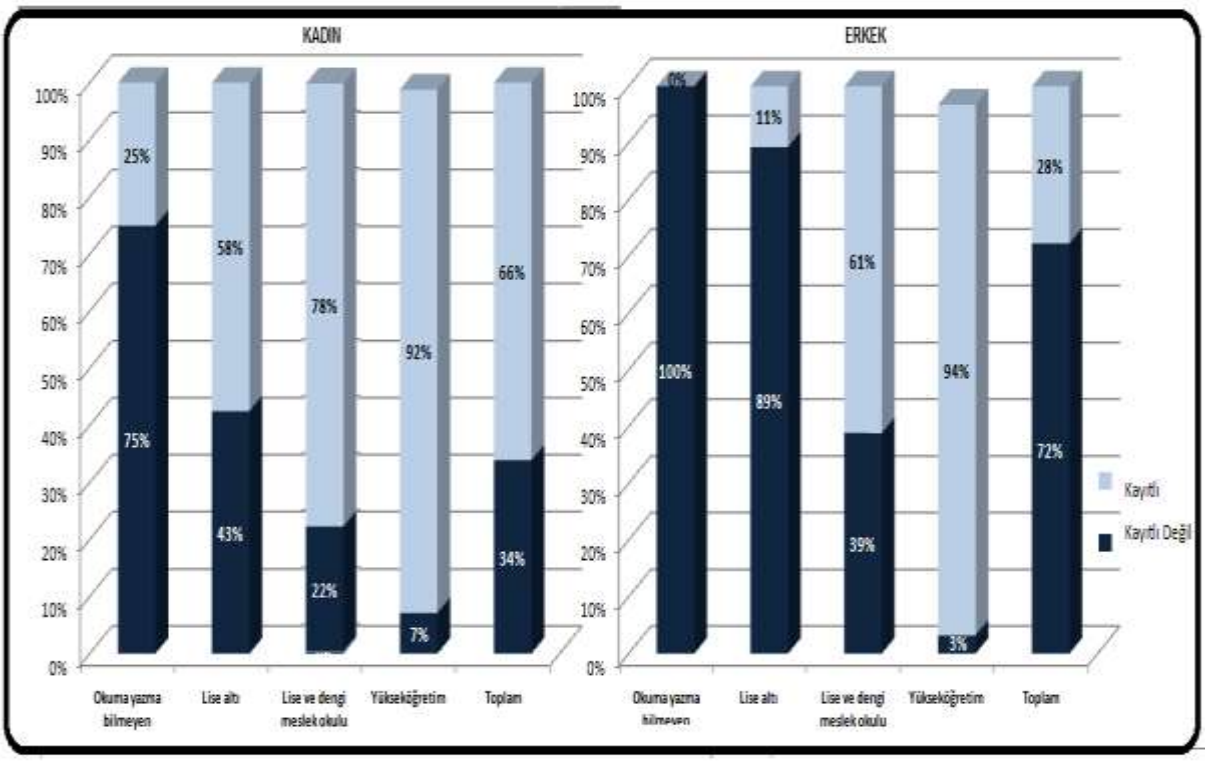

Kaynak: TÜİK,2013

Şekil 11'de TR52'de 2012 yılı, cinsiyet ve eğitim durumlarına göre SGK kayıtlılığı çatısında incelenmektedir.

Hem Türkiye hem de TR52 bölgesi için 2012 yıllarında kayıtlılığın baskın olduğu eğitim seviyesi yükseköğretim iken, kayıt dışılık en fazla okuma yazma bilmeyen grup içerisinde baskındır. Bu görüntü itibariyle, gerek cinsiyetler, gerek eğitim durumu bağlamında SGK'ya kayıtlılık çatısında TR52 bölgesi Türkiye ile benzerdir. (Bknz: Türkiye İPA 2012 II. Dönem Raporu)

Şekil 12. İşteki Duruma Göre Kayıt dışı İstihdam Oranı, 2012 TR52-Türkiye

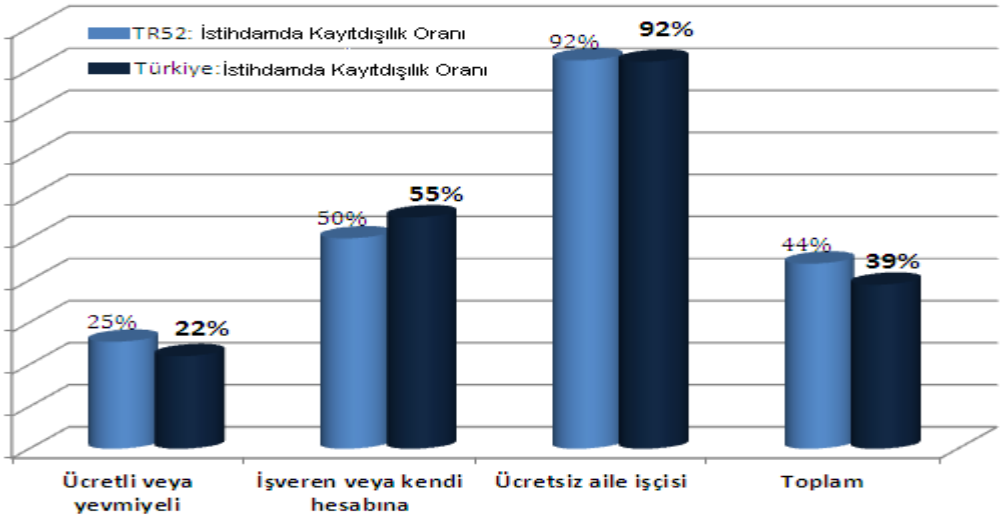

Kaynak: TÜİK,2013

Şekil 12'de 2012 yılında TR52 bölgesinde ve Karaman'da işteki duruma göre kayıt dışı istihdam oranları yer almaktadır. TR52 bölgesinde en düşük kayıt dışı istihdam ücretli ve yevmiyeli olarak çalışanlardadır. Ücretli veya yevmiyeli çalışanların %25'i kayıt dışı istihdam edilmektedir. Ücretsiz aile işçilerinde, kayıt dışı çalışma oranı ise ülkemiz oranı ile aynı olup %92'dir. Karaman'ın da yer aldığı TR52 bölgesinde, kayıt dışı istihdam oranı %44 iken ülkemizde %39'dur. TR52 bölgesi, kayıtdışı istihdamda ülkemiz ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

1-4-4) İşsizlik

Şekil 13. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı, 2012 TR52

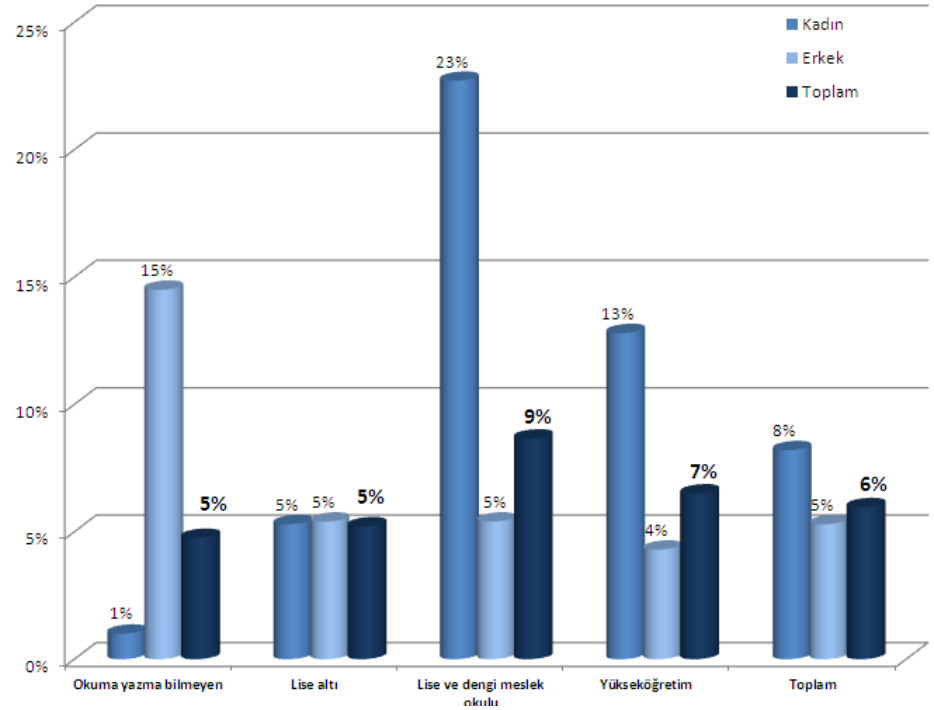

Kaynak: TÜİK,2013

Şekil 13'te 2012 yılında TR52 bölgesinde eğitim durumuna göre işsizlik oranları yer almaktadır. Buna göre, Toplamda en düşük işsizlik oranının görüldüğü eğitim seviyesi lise altı ve okuma yazma bilmeyenlerdir. Ancak anılan okuma yazma bilmeyenlerdeki istihdam ve işsiz sayısına bakılacak olursa, TR52 2012 yılı işgücü olan 789bin kişinin sadece 20bini okuma yazma bilmemektedir ve işsiz sayısı ise bin kadardır ki, TÜİK verileri bir grupta 2bin kişinin altında bir mevcudiyet söz konusu ise güvenilir tahminler için yeterli kabul edilmemektedir. Lakin lise altı eğitim grubu istihdam ve işsizlikte bölgenin 2012 işgücü niceliği olan 789bin kişi içerisinde 518bin kişilik bir bölük ile oldukça yoğun bir görünüme sahiptir. Bu anlamda, TR52 bölgesinde 2012 yılında en düşük işsizlik oranının görüldüğü eğitim seviyesi lise altıdır. Toplamda, İşsizlik oranı lise ve dengi meslek okulu mezunlarında %9 ile zirvededir. Lise ve dengi meslek okulu mezunu kadın işgücü içinde işsizlik %23 ile oldukça yüksektir. Gerek kadın işgücü gerek erkek işgücü içerisinde yükseköğrenim mezunlarının işsizlik oranı diğer eğitim seviyelerindeki hemcins işgücüne göre daha düşüktür. 2012 yılında TR52 bölgesinde ikamet eden yükseköğrenim mezunlarının işsizlik oranları ile lise ve dengi okul mezunların işsizlik oranları, cinsiyet kırılımında ve cinsiyet kırılımı olmaksızın toplamda Türkiye ile benzerdir. (Bknz: Türkiye İPA 2012 II. Dönem Raporu)

Şekil 14. Genel Yaş Gruplarında İşsizlik Oranı, 2012 TR52

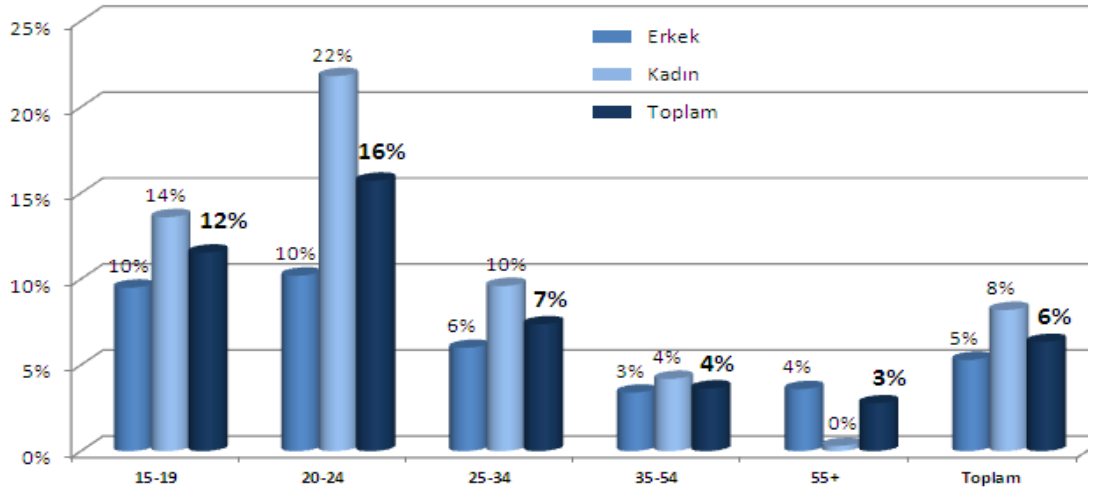

Kaynak: TÜİK,2013

Şekil 14'te 2012 yılında TR52 bölgesinde genel yaş gruplarına göre işsizlik oranları yer almaktadır. Söz konusu şekildeki grafikte de görüleceği üzere, en yüksek işsizlik oranı cinsiyet gözetmeksizin 25-34 yaş grubunda kendini hissettirmekte olup; erkeklerde, kadınlarda ve toplamda sırasıyla %10, %22 ve %16'dır. Türkiye'de ise 2012 yılında en yüksek işsizlik oranı yine 20-24 yaş grubundadır. Ancak, Türkiye'de 2012 yılında erkeklerde anılan yaş grubundaki işsizlik oranı %17 ile TR52'den daha olumsuz, kadınlarda ise %19 ile daha olumludur. İstihdamın görece baskın olduğu 35-54 yaş grubunda ise söz konusu istihdam kaynaklı işgücünün de şişmesi sebebiyle, Türkiye'de olduğu gibi TR52 bölgesinde de işsizlik oranları 2012 yılında düşük seyretmiştir.

Tablo 27. Daha Önce Çalışılan Faaliyete Göre İşsizlerin Eğitim Durumu, 2012 TR52-Türkiye

	Nicelik X 1000	Tarım		Sanayi		Hizmet		8 yıldan önce işten ayrılanlar		Daha önce çalışmamış olanlar		Toplam	
		Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
TR52	Okuma-yazma bilmeyen	0	0%	0	0%	0	0%					1	2%
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	0	0%	0	0%	0	0%			0	0%	1	2%
	İlkokul	3	6%	6	13%	5	11%	0	0%	0	0%	14	30%
	Ortaokul veya dengi meslek okul	0	0%	1	2%	1	2%	0	0%	0	0%	4	9%
	Genel lise	0	0%	1	2%	3	6%	0	0%	1	2%	6	13%
	Lise dengi meslek okul	0	0%	1	2%	3	6%	0	0%	1	2%	5	11%
	Yüksekokul veya fakülte	0	0%	1	2%	3	6%	0	0%	3	6%	8	17%
	İlköğretim	1	2%	4	9%	3	6%			0	0%	9	19%
	Toplam	5	11%	15	32%	20	43%	2	4%	6	13%	47	100%
TR	Okuma-yazma bilmeyen	10	0%	18	1%	13	1%	2	0%	2	0%	45	2%
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	19	1%	61	2%	38	2%	3	0%	8	0%	129	5%
	İlkokul	64	3%	316	13%	237	9%	29	1%	18	1%	664	26%
	Ortaokul veya dengi meslek okul	7	0%	78	3%	97	4%	13	1%	6	0%	200	8%
	Genel lise	9	0%	79	3%	190	8%	14	1%	42	2%	335	13%
	Lise dengi meslek okul	8	0%	82	3%	142	6%	12	0%	28	1%	272	11%
	Yüksekokul veya fakülte	7	0%	78	3%	278	11%	12	0%	128	5%	503	20%
	İlköğretim	28	1%	137	5%	155	6%	2	0%	48	2%	370	15%
	Toplam	153	6%	849	34%	1.149	46%	87	3%	280	11%	2.518	100%

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 27'de 2012 yılında TR52 bölgesinde ve Türkiye'de daha önce çalışılan faaliyete göre işsizlerin eğitim durumu ile ilgili veriler yer almaktadır. 2012 yılında, TR52'de işsiz nüfusun %13'ü, Türkiye'de

ise %11'i anılan yıl itibariyle daha önce hiç işe girmemiş, çalışma hayatı içinde yer almamıştır. Mezkur yıl itibariyle, TR52'de 8 yıldan uzun süredir her 100 işsizden 4 ü, Türkiye'de ise her 100 işsizden 3'ü 8 yıldan uzun bir süreden beri işsizdir. Tablo 27'den de görüleceği üzere, hem TR52 bölgesinde her Türkiye'de işsizler için en son çalışılan sektörler büyüklük oranı bakımından sıralamada hizmet, sanayi ve tarım sektörü olarak benzerdir.

Tablo 28. Daha Önce Çalışılan Faaliyete ve Cinsiyete Göre İşsizlerin İş Arama Süresi, 2012 TR52

	Nicelik X 1000	1 yıl yıldan az		1 yıl ve daha çok		İş bulmuş başlamak için bekleyen		Toplam	
		Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
ERKEK	Tarım	3	10%	1	3%			4	13%
	Sanayi	11	37%	2	7%	0	0%	13	43%
	Hizmet	9	30%	2	7%	0	0%	11	37%
	8 yıldan önce işten ayrılanlar	0	0%	0	0%			1	3%
	Daha önce çalışmamış olanlar	1	3%	0	0%	0	0%	2	7%
	Toplam	24	80%	6	20%	0	0%	30	100%
KADIN	Tarım	1	6%	0	0%			1	6%
	Sanayi	2	12%	1	6%	0	0%	2	12%
	Hizmet	7	41%	2	12%	0	0%	9	53%
	8 yıldan önce işten ayrılanlar	1	6%	0	0%			1	6%
	Daha önce çalışmamış olanlar	3	18%	1	6%			4	24%
	Toplam	13	76%	4	24%	0	0%	17	100%

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 28'de 2012 yılında TR52 bölgesinde daha önce çalışılan faaliyete ve cinsiyete göre işsizlerin iş arama süresi ile ilgili veriler mevcuttur. Anılan verilerden de görüleceği gibi TR52 bölgesinde 2012 yılı işsizlerinin %64'ü erkektir. 2012 yılında TR52 bölgesinde, işsiz erkeklerin %80'i 1 yıldan daha az süreden beri işsizdir, bu oran Türkiye'de 2012 yılında %79'dur. 2012 yılında TR52 bölgesinde, kadın işsizlerin ise %76'sı 1 yıldan daha az süredir işsizdir ki, bu oran Türkiye'de incelemesi yapılan yıl için %78'dir. (Bknz: TÜİK Türkiye İstatistik Yıllığı 2012)

Tablo 29. Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İşsizlerin İş Arama Süresi, 2012 TR52

	Nicelik X 1000	1 yıl yıldan az		1 yıl ve daha çok		İş bulmuş başlamak için bekleyen		Toplam	
		Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
ERKEK	Okuma yazma bilmeyen	1	3%					1	3%
	Lise altı	16	53%	4	13%	0	0%	20	67%
	Lise ve dengi meslek okulu	5	17%	1	3%	0	0%	6	20%
	Yükseköğretim	3	10%	1	3%	0	0%	4	13%
	Toplam	24	80%	6	20%	0	0%	30	100%
KADIN	Okuma yazma bilmeyen	0	0%					0	0%
	Lise altı	6	20%	1	3%			7	41%
	Lise ve dengi meslek okulu	4	13%	1	3%			5	29%
	Yükseköğretim	3	10%	2	7%	0	0%	4	24%
	Toplam	13	43%	4	13%	0	0%	17	100%

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 29'da 2012 yılında TR52 bölgesinde eğitim durumuna ve cinsiyete göre iş arama süresi ile ilgili veriler mevcuttur. 2012 yılında TR52 bölgesinde yükseköğrenim seviyeli işsizlerde her iki cinsiyet

grubunda da 1 yıldan daha az süreden beri işsiz olanların oranı %10'dur. Bununla birlikte, lise altı eğitimlilerin her iki cinsiyet grubunda da 1 yıldan az süredir işsizlerde en yoğun grup olduğu görülmektedir ki bu durum, lise altı eğitimlilerin işgücü piyasasının işgücü talebinde gerek TR52 bölgesinde, gerek ülkemizde dominant karakteri *nitelik gerektirmeyen işlere* en uygun eğitim seviyesi grubu ve neticede hızlı iş-işgücü eşleşmesi ile ilgilidir. (Bknz: İl İPA 2012 Raporu ve Türkiye İPA 2012 II. Dönem Raporu)

1-4-4) İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Verileri

Şekil 15. Eğitim Durumu ve Cinsiyetlere Göre İşgücüne Dâhil Olmama Oranı, 2012 TR52

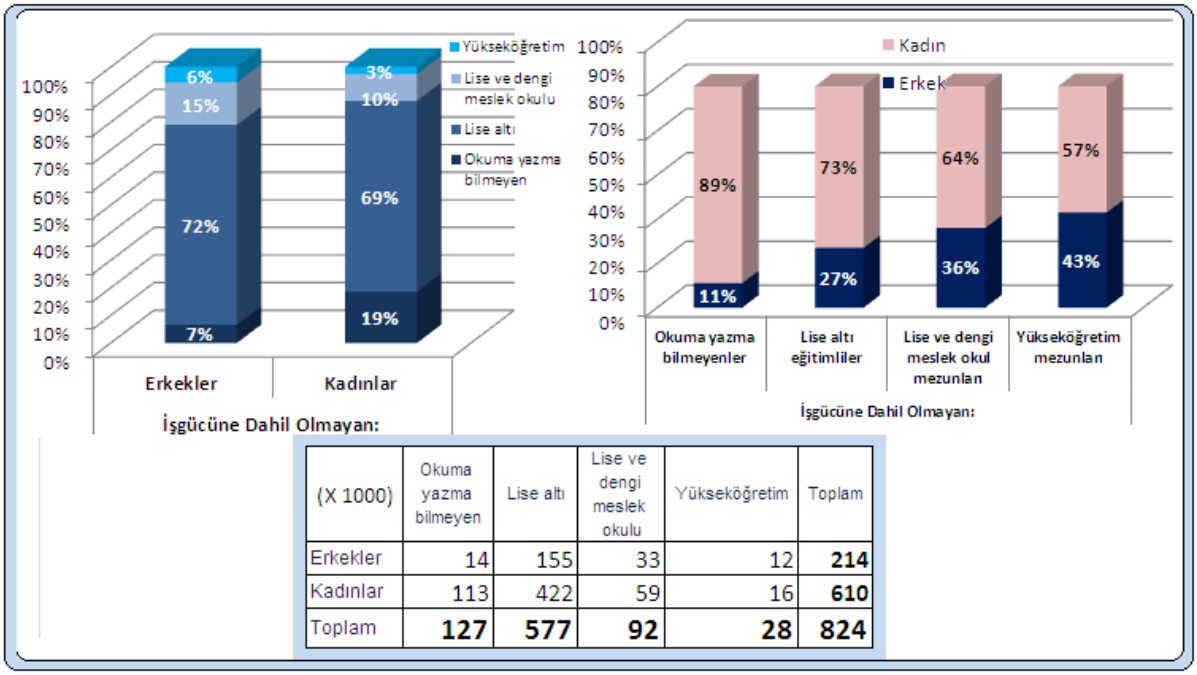

(X 1000)	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Erkekler	14	155	33	12	**214**
Kadınlar	113	422	59	16	**610**
Toplam	**127**	**577**	**92**	**28**	**824**

Kaynak: TÜİK,2013

Şekil 15'te 2012 yılında TR52 bölgesinde kurumsal olmayan sivil nüfusta yer alan ancak işgücüne dâhil olmayan nüfus, cinsiyetler ve eğitim durumuna göre analiz edilmiştir. Buna göre, işgücüne dâhil olmayan erkeklerin %72 ile en büyük kısmı lise altı eğitimlidir. İşgücüne dâhil olmayan kadınların da en büyük kısmı %69'luk oran ile lise ve altı eğitimlilerden oluşmaktadır. Mezkûr grup aynı zamanda, niceliksel olarak en yoğun alt grup olup, 422bin kişilik popülasyonu ile işgücüne dâhil olmayan nüfusun %51'ini kaplamaktadır. Şekil 15'te incelenen istatistikler de işaret etmektedir ki, TR52 bölgesinde işgücüne dâhil olmayan nüfusu azaltma çabası, lise altı eğitimli kadınların işgücü piyasasına çekilebilmesi ile ilgili plan ve stratejilere bağlıdır. Bu durum TÜİK verilerine göre Türkiye için de aynı ile vakidir. (Bknz: TÜİK Türkiye İstatistik Yıllığı 2012)

2012 yılında TR52 bölgesinde ikamet eden kurumsal olmayan sivil nüfustaki 790bin erkekten, %27 ile 214bini işgücü piyasası dışında yer almaktadır. Kadınlarda ise, kurumsal olmayan sivil nüfusta yer alan 823bin kadından, %75 ile 610bini işgücü piyasasında değildir. Bununla birlikte 2012 yılında TR52 bölgesinde yükseköğretim mezunlarında işgücüne katılmayanlarda kadınların baskınlığı dikkat çekicidir. Ancak mevcut durum ülkemizdeki 2012 görünümüne benzer istikamettedir, bu anlamda da işgücüne dâhil olmama ile mücadelenin süjesi kadındır.

Tablo 30. Cinsiyetler Bazında İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, 2012 TR52

Nicelik X 1000	Erkek		Kadın		Toplam	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
İş bulma ümidi yok	15	2%	10	1%	25	3%
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	25	3%	55	7%	80	10%
Mevsimlik çalışan	0	0%	0	0%	0	0%
Ev işleri ile meşgul	0	0%	321	39%	321	39%
Öğrenci(eğitim-öğretim)	55	7%	58	7%	113	14%
Emekli	78	9%	7	1%	85	10%
Özürlü yaşlı veya hasta	35	4%	92	11%	127	15%
Ailevi ve kişisel nedenler	2	0%	63	8%	65	8%
Diğer *	4	0%	4	0%	8	1%
Toplam	**214**	26%	**610**	74%	**824**	**100%**

Kaynak: TÜİK,2013

Bin kişiden küçük değerlerin 0 ile gösterildiği, tablo 30'da 2012 yılında TR52 bölgesinde cinsiyetler bazında işgücü dışında bulunma nedenleri ile ilgili veriler yer almaktadır. Buna göre, kadınlar daha önce de vurgulandığı gibi erkeklere göre işgücüne dâhil olmayan nüfusta daha belirgindir; hatta daha somut ifade etmek gerekirse 2012 yılında TR52 bölgesinde kurumsal olmayan sivil nüfusta yer alan, işgücüne dâhil olmayan her dört kişiden üçü kadındır. Bir başka ifade ile TR54 bölgesinde yer alan kurumsal olmayan sivil nüfus içindeki her 16 kadından 9'u ev işleri ile meşgul oldukları gerekçesi ile işgücü piyasası dışındadır. Bununla birlikte TR52 bölgesinde 2012 yılında işgücüne dâhil olmamış durumdaki her 100 kişiden 39'u ev işleri ile meşgul oldukları için işgücü piyasasında yer almadıklarını söyleyen kadınlardır.

Erkeklerde işgücüne dâhil olmamada niceliksel olarak en yoğun grup 78bin kişi ile emekli olduğu için işgücüne dâhil olmayanladır. Bu grup, toplam işgücüne dâhil olmayan toplam nüfus içerisinde %9'luk bir paya sahiptir. Kadınlarda is 321bin kişi ile ev işleri ile mevcut olma gerekçesinden işgücüne dâhil olmayanlar niceliksel olarak en kalabalık cinsiyet-neden grubudur.

Her iki cinsiyette ise en çok gösterilen işgücüne dâhil olmama gerekçeleri ise sırasıyla, %39 ile ev işleri ile meşguliyet (%100'ü kadın), %15 ile özürlü yaşlı ve hasta olmak ve %14 ile öğrenci olmak (eğitim öğretim)tır. Anılan üç gerekçenin toplamının TR52 bölgesinde işgücüne dahil olmama sebebi açısından %68'i bulması da işaret etmektedir ki ev işleri ile meşgul olan kadınlara, özürlülere ve öğrencilere yönelik olarak işgücü piyasasındaki işgücü talebini yapılandırma ve mezkur gruplar için yeni iş fırsatları yaratmak, TR52 bölgesinde işgücüne dahil olmayan nüfusu ve söz edilen pasifi nüfusun yarattığı ek milli tüketim yükünü azaltacak bir önlem olarak ön plana çıkmaktadır. TÜİK 2012 İstatistik Yıllığının 180'inci sayfasında yer alan *nedenlerine göre işgücüne dahil olmayan ülke geneli nüfus verileri 2008-2012 döneminde incelendiğinde* de açıkça görülmektedir ki, işgücü piyasasındaki işgücü talepleri ev işleri ile meşgul olan kadınlara, özürlülere ve öğrencilere yönelim sağlayacak şekilde devlet desteği ve teşviklerle düzenlenebildiği ölçüde, gerek ülkemizde gerek TR52 bölgesinde işgücü piyasasına katılım artırılabilecektir.

Tablo 31. Genç Nüfusta Cinsiyet-Eğitim Durumuna göre İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, 2012 TR52

	Nicelik X 1000	Okuma yazma bilmeyen		Lise altı		Lise ve dengi meslek okulu		Yükseköğretim		Toplam	
		Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
ERKEK	İş bulma ümidi yok	0	0%	3	4%	0	0%	0	0%	**4**	6%
	İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer		0%	3	4%	3	4%	0	0%	**7**	10%
	Mevsimlik çalışan		0%	0	0%		0%		0%	**0**	0%
	Ev işleri ile meşgul										
	Öğrenci(eğitim-öğretim)		0%	38	54%	15	21%	1	1%	**54**	76%
	Özürlü yaşlı veya hasta	1	1%	1	1%	0	0%		0%	**3**	4%
	Ailevi ve kişisel nedenler		0%	1	1%	0	0%	0	0%	**1**	1%
	Diğer *		0%	2	3%	1	1%	0	0%	**3**	4%
	Toplam	**1**	1%	**49**	69%	**20**	28%	**2**	3%	**71**	**100%**
KADIN	İş bulma ümidi yok		0%	1	1%	1	1%	0	0%	**2**	1%
	İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	0	0%	9	7%	4	3%	2	1%	**14**	10%
	Mevsimlik çalışan		0%	0	0%		0%		0%	**0**	0%
	Ev işleri ile meşgul	1	1%	39	29%	5	4%	1	1%	**47**	35%
	Öğrenci(eğitim-öğretim)		0%	40	30%	15	11%	1	1%	**57**	42%
	Özürlü yaşlı veya hasta	2	1%	1	1%	0	0%		0%	**2**	1%
	Ailevi ve kişisel nedenler	1	1%	9	7%	2	1%	0	0%	**12**	9%
	Diğer *		0%	1	1%	1	1%	0	0%	**2**	1%
	Toplam	**3**	2%	**100**	74%	**27**	20%	**4**	3%	**135**	**100%**

Kaynak: TÜİK,2013

Bin kişiden küçük değerlerin 0 ile gösterildiği, tablo 31'de 2012 yılında TR52 bölgesinde 15-24 yaş işgücü dışı nüfusun cinsiyetler ve eğitim durumu bazında işgücü dışında bulunma nedenleri ile ilgili veriler yer almaktadır. TR52 bölgesinde genç nüfusta yer almasına rağmen işgücü piyasasında bulunmayan 71 bin erkeğe karşın, yine işgücü pazarı dışında bulunan 135 bin kadın, kadının işgücü pazarı dışındaki genç nüfusta da baskın olduğunu göstermektedir. Ancak genç nüfusta her iki cinste de öğrencilik %76 ve %42 ile ön plandadır. Bununla birlikte eğitim durumu ile ters orantılı olarak kadınlar, ev işini gerekçe göstererek işgücü pazarında yer almamaktadırlar.

Tablo 31, Ülkemizdeki görünüme paralel olan bu durum işgücü pazarında özellikle genç nüfus işgücü pazarında yer almayan kurumsal olmayan sivil nüfusu azaltmak için alınması gereken önlemlerin ekseninde kadın ve eğitimin olduğunu göstermektedir.(Bknz: TÜİK Türkiye İstatistik Yıllığı 2012) Özellikle kadınlara yönelik eğitim öğretim çalışmalarının bireyin işgücü piyasasında yer alma sorumluluğunu da düşünerek ıslahı, çalışırken okuma ya da eğitim öğretim sırasında işgücü piyasasında emeği sunup katma değer üretimine katılımı kolaylaştıracak yerel ve ulusal politikalar tablo 31'deki verilerde de önemini hissettirmektedir.

Sonuç olarak, TR52 bölgesinde işsizlikle mücadeleye geçen yıllara göre daha disiplinli bir şekilde devam edilirken, işgücüne dâhil olmayan nüfusu azaltıcı, istihdamı arttırıcı önlemlerin biran önce devreye konulması gerekmektedir.

1-5) İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu bölümde Türkiye İş Kurumu 2010 İstatistik Yıllığı ve 2011 İstatistik Yıllığı verileri ile 2012 yılına ait Karaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verileri ışığında Karaman ilinde kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsiz verileri, alınan açık iş sayıları, kuruma yapılan başvurular, işlere yapılan yerleştirmeler ve işgücü yetiştirme kursları özetlenecektir.[33]

Bu veri seti sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen, Kuruma yapılan başvurularla işe yerleştirmelerin yaş, eğitim seviyesi ve kadın-erkek oranları açısından değerlendirilme yapılmasını sağlayacağı için ve il bazında cinsiyet, yaş, eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin sektörel dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından oldukça önemli özelliklere sahiptir.

Bu anlamda ilerleyen yıllarda gerçekleştirilecek eşleştirmelerin daha etkin bir şekilde yapılabilmesi anlamında ve alınacak olası kararların isabetliliği açısından oldukça önemli bir veri kaynağıdır.

Bu bölümde Karaman altı başlık altında analiz edilecektir:

1-5-1) İŞKUR'a Yapılan İşgücü Başvuruları

1-5-2) İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler

1-5-3) İŞKUR Tarafından Alınan Açık İşler

1-5-4) İŞKUR Tarafından Gerçekleştirilen İşe Yerleştirmeler

1-5-5) İşsizlik Ödeneği Başvuruları

1-5-6) İŞKUR Tarafından Tertiplenen İşgücü Uyum Hizmetleri (Meslek Kursları ve Programları)

[33] **Bununla birlikte, kayıtlı işsiz verileri incelenirken Türkiye ve Karaman'da İŞKUR faaliyetlerinin tanınırlığı ve İŞKUR'un işsizlere ulaşımı da analiz edilecektir. İşsizlik verileri TÜİK tarafından en güncel haliyle 2012 ve TR52 bölgesi düzeyinde yayımlandığı için, Karaman ile Türkiye karşılaştırmasının en güncel haliyle yapılabilmesi için, İBBS2'ye göre Karaman'ın içinde yer aldığı TR52 bölgesiyle Türkiye'nin 2011 ve 2012 yılları itibariyle karşılaştırılmasından faydalanılacaktır. Bununla birlikte 2013 yılının ilk dokuz ayı ile ilgili İŞKUR tarafından yayımlanmış olan kayıtlı işgücü göstergeleri verileri kullanılacaktır. *(İŞKUR 2011 ve 2012 Yıllarına ait İstatistik Bülteni verilerine göre derlenen TR52 bölgesi ile Türkiye'de İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin, TÜİK'ten elde edilmiş 2011 ve 2012 yıllarında TR52 bölgesinde ve Türkiye'deki işsizler içerisinde oranı elde edilmesi; bu şekilde de İŞKUR'un işsizlere ulaşımı ve tanınırlığı ile ilgili başarım değerlendirmesi karşılaştırmalı olarak yapılması hedeflenmektedir.)***

1-5-1) İŞKUR'a Yapılan İşgücü Başvuruları

Bu bölümde ADNKS'ye göre Karaman'da oturup İŞKUR'a kayıt olan işgücü[42] *'cinsiyetlere göre geniş yaş grupları', 'eğitim durumları'* ve *'meslekler'* bazında Türkiye ile karşılaştırılmak suretiyle 2011 ve 2012 yılları temel alınarak analiz edilecek; 2013 yılı Ocak-Eylül dönemi verileri söz konusu çözümleme sonucunda oluşan çıkarımlar ile sınanacaktır. Başvuru, iş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaat anlamına gelmektedir. Genel bir değerlendirme yapılacak olursa, Karaman'da 2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR'a başvuru yapan kişi sayısı artmıştır ki, Türkiye'de 2011 yılına göre 2012 yılında bütün illerde İŞKUR'a başvuran nüfus artmıştır. Öyle ki totalde ise ülke genelinde, İŞKUR'a başvurular 2012 yılında 2011 yılına göre %64,2 artmıştır. Karaman'da ise 2011 yılında 6.225 olan başvuru sayısı %57,8 artış göstererek 2012 yılında 9.822 çıkmıştır. Karaman 2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR'a başvurularda artış oranına göre iller arasında yapılan sıralamada 60'ıncı sırada yer almaktadır.

2011 yılında ülkemizde İŞKUR'a başvuru yapan nüfus 1.398.355 iken bu sayının %0,4'üne tekabül eden 6.225 kişi Karaman'da ikamet etmektedir.[34] 2012 yılında da, ülke genelinde İŞKUR'a başvuru yapan nüfus 2.296.325 iken bu sayının %0,4 'üne tekabül eden 9.822 kişinin Karaman'da ikamet ettiği görülmektedir. (Bknz Ek:4 Tablo 13).

2013 yılının ilk üççeyreğinde, ülkemizde İŞKUR'a başvuru yapan nüfus 1.849.716 iken bu sayının %0,4'üne tekabül eden 6.914 kişi Karaman'da ikamet etmektedir.

Tablo 32. Geniş Yaş Grupları ve Cinsiyetler Bazında İŞKUR'a Başvurular

GENİŞ YAŞ GRUPLARINA GÖRE İŞKUR'a BAŞVURULAR	Yaş Grupları										Toplam		
	15 -19		20 -24		25 -34		35 -54		55+				
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Toplam
TÜRKİYE 2012	118.670	73.925	323.385	198.210	581.716	299.782	428.759	239.608	23.734	8.536	1.476.264	820.061	2.296.325
TÜRKİYE 2011	88.679	57.124	233.756	152.189	296.082	180.527	221.974	139.051	19.715	9.258	860.206	538.149	1.398.355
KARAMAN 2012	475	368	1.194	909	2.125	1.457	1.653	1.512	88	41	5.535	4.287	9.822
KARAMAN 2011	331	320	1.060	746	1.005	936	813	908	64	42	3.273	2.952	6.225
GENİŞ YAŞ GRUPLARINA GÖRE İŞKUR'a BAŞVURULAR	Yaş Grupları										Toplam		
	15 -19		20 -24		25 -34		35 -54		55+				
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Toplam
TÜRKİYE 2011 yılına göre 2012 Yılı	33,8%	29,4%	38,3%	30,2%	96,5%	66,1%	93,2%	72,3%	20,4%	-7,8%	71,6%	52,4%	64,2%
KARAMAN 2011 yılına göre 2012 Yılı	43,5%	15,0%	12,6%	21,8%	111,4%	55,7%	103,3%	66,5%	37,5%	-2,4%	69,1%	45,2%	57,8%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 32'de Türkiye ve Karaman'da 2012 ve 2011 yıllarına ait İŞKUR'a başvurular ile ilgili geniş yaş grupları ve cinsiyetler bazında veriler yer almaktadır.

---

[34] **İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanmak için kayıt(başvuru) yapmak esastır. Bu anlamda, 447587 İŞKUR iletişim Hattı ile İŞKUR hizmetleri hakkında bilgi alınabilmekte, İŞKUR'a başvurular ALO 170 veya www.iskur.gov.tr internet adresinden veya doğrudan İl Müdürlükleri, İl Müdürlüklerine bağlı hizmet merkezleri ile anlaşmalı kurum ve kuruluşlardaki İŞKUR hizmet noktalarına gelerek "beyan esaslı" yapılabilmektedir. İŞKUR bilgi işlem altyapısı, başvuru yapan kişinin ADNKS'ye göre adres kaydı nerede ise, kişiyi o adresin bulunduğu ildeki İl Müdürlüğüne kayıtlı olarak kabul etmektedir.**

Karşılaştırmanın yapıldığı yıllar itibariyle her iki cinsiyet için de geçerli olacak şekilde, gerek Karaman'da, gerek Türkiye'de İŞKUR'a en çok başvurunun 20-24 ve 25-34 yaş gruplarında olduğu görülmektedir. Kadınlarda Türkiye için ve Karaman için en çok başvurunun geldiği yaş grubu 25-34'tür. Türkiye'de 2012 yılında da 2011 yılında olduğu gibi erkeklerde en çok başvurunun geldiği yaş grubu 25-34 iken, Karaman'da 2011 yılında 20-24 yaş grubundaki erkekler en baskın başvuru grubu iken, 2012 yılında Karaman'da 25-34 yaş grubundaki erkeklerin İŞKUR'a daha çok başvurduğu görülmektedir. Bu durum söz konusu yaş grubundaki işgücünün iş arama hareketliliğine bir im olarak yorumlanabilir. İş arama hareketliliği içerisinde gerek Türkiye gerek Karaman'da 20-24 ve 25-34 yaş grubu oldukça aktiftir.

Başvurularda cinsiyetler anlamında erkekler, her iki yıl içinde gerek Türkiye'de gerek Karaman'da baskındır. Tablo 32'ye göre 2012 Türkiye'de İŞKUR'a yapılan başvuruların %36'lık bir kısmı kadınlara aitken, Karaman'da bu oran %44'tür. 2011 yılı için ise Türkiye İŞKUR'a yapılan başvuruların %39'luk bir kısmı kadınlara aitken, Karaman'da bu oran %48'dir. Bu durum her iki yıl için de İŞKUR'a kayıt olmada kadınların payının Karaman'da, Türkiye'ye göre daha iyi bir durumda olduğunu göstermektedir.

Bununla birlikte 2011 yılında olduğu gibi 2012 yılında da gerek ülkemizde gerek Karaman'da İŞKUR'a başvurularda cinsiyetler anlamında erkeklerin kayıtlarında kadınların kayıtlarındaki artış oranından daha büyük bir artış söz konusudur. Öyle ki, 2012 yılında 2011 yılına göre Türkiye de kadınlardaki artış oranı %52,4, erkeklerin artış oranı ise %71,6'dır. Karaman'da ise artış cinsiyetler bazında Türkiye'dekinin altında olup, İŞKUR'a başvurular erkeklerde %69,1, kadınlarda ise %45,2 artış göstermiştir. 2013 yılının ilk üççeyreğinde başvurularda ise 2012 yılına göre, erkeklerde 4.118 kadınlarda 2.796 olarak kaydedilmiş, ülkemizde ise sırasıyla 1.178.143 ve 671.573 başvuru alınmıştır.

Tablo 33. Eğitim Durumları Bazında İŞKUR'a Başvurular

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞKUR'a BAŞVURULAR	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
TÜRKİYE 2012	30.604	1.173.789	708.001	383.931	2.296.325
TÜRKİYE 2011	211.208	675.907	342.786	168.454	1.398.355
KARAMAN 2012	44	6.262	2.404	1.112	9.822
KARAMAN 2011	558	3.809	1.355	503	6.225

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞKUR'a BAŞVURULAR	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
TÜRKİYE 2011 yılına göre 2012	-86%	74%	107%	128%	64%
KARAMAN 2011 yılına göre 2012	-92%	64%	77%	121%	58%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 33'te Türkiye ve Karaman'da 2012 ve 2011 yıllarına ait İŞKUR'a başvurular ile ilgili eğitim durumu temelinde veriler yer almaktadır.

Oransal değerlendirmeden çok, niceliksel boyutta yapılacak bir değerlendirme 2011 yılına göre 2012 yılında hem ülkemizde hem de Karaman'da İŞKUR'a başvurularda lise altı grubun baskınlığının devam ettiğini göstermektedir, bu durum İŞKUR'un sunduğu hizmetlerin lise altı eğitim seviyeli grupla daha çok ilgili olması gibi bir sonuç çıkabilir ancak İŞKUR hizmetlerinin sunumunda eğitim gruplarına göre bir ayrımcılık veya segmentasyon yapılmamaktadır. Verilerin tablo 33'teki gibi dağılımı lise altı eğitim

durumunun işgücü piyasasındaki yoğunluğu ile ilgilidir. Eğitim durumlarında sıralama 2012 ve 2011 yılında ülkemizde ve 2012 yılında Karaman'da lise altı, lise ve dengi meslek okulu, yükseköğretim, okuma yazma bilmeyen şeklinde sıralanmaktadır. 2011 yılında ise ADKNS'ye göre Karaman'da oturanlardan okuma yazma bilmeyenlerin yükseköğretimlilerden daha yoğun bir şekilde İŞKUR'a başvuru yaptığı görülmektedir.

Tablo 33'e göre, gerek Karaman'da gerek Türkiye'de 2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR'a yapılan başvurularda okuma yazma bilmeyenlerin oransal olarak en çok azalan grup olduğu görülmektedir. Karaman bu azalışta, oransal anlamda %92 azalış oranı ile, azalış oranı %86 olan ülkemizin önündedir. İŞKUR'a başvurularda 2011 yılına göre 2012 yılında oransal olarak en çok artış ise yükseköğretimlilerde izlenmektedir. 2013 yılının ilk üççeyreğinde ise, ülkemizde İŞKUR'a başvuru yapan nüfusta kadınlarda 671.573 kişiden 275.180'i, erkeklerde ise 1.178.143 erkekten 585.486'i lise altı seviye öğretimlidir. Karaman'da ise İŞKUR'a başvuru yapan nüfusta kadınlarda 2.796 kişiden 1.624'ü, erkeklerde ise 4.118 kişiden 2.469'u lise altı seviye öğretimlidir. Bu anlamda, İŞKUR' yapılan başvurularda 2013 yılı ilk üç çeyreği gerek ülkemizde gerek Karaman'da 2012 yılın benzerdir.

Tablo 34. Meslekler Bazında İŞKUR'a Başvurular

SIRA	İŞKUR'A BAŞVURULAR 4154 Farklı Meslek: İLK 20	TÜRKİYE 2012
	TOPLAM	2.296.325
1	DİĞER MESLEKLER	1.104.851
2	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	572.862
3	BÜRO MEMURU (GENEL)	100.687
4	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	86.976
5	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	53.649
6	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47.515
7	SEKRETER	36.929
8	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	33.993
9	ÖN MUHASEBECİ	30.406
10	GARSON (SERVİS ELEMANI)	27.132
11	MUHASEBECİ	25.799
12	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	21.000
13	AŞÇI	20.870
14	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20.686
15	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	20.649
16	KASİYER	19.481
17	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	18.560
18	ÇAYCI	18.547
19	MAKİNECİ (DİKİŞ)	17.979
20	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	17.754

SIRA	İŞKUR'A BAŞVURULAR 644 Farklı Meslek: İLK 20	KARAMAN 2012
	TOPLAM	9.822
1	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3.641
2	DİĞER MESLEKLER	3.114
3	UNLU MAMÜLLER PAKETLEME İŞÇİSİ	618
4	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	515
5	BÜRO MEMURU (GENEL)	253
6	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	171
7	SEKRETER	170
8	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	166
9	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	161
10	AŞÇI	139
11	ÖN MUHASEBECİ	114
12	BİSKÜVİ İMALAT İŞÇİSİ	96
13	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	95
14	ÇAYCI	94
15	KAMYONET ŞOFÖRÜ	86
16	İŞLETMECİ (GENEL)	85
17	GARSON (SERVİS ELEMANI)	84
18	KASİYER	75
19	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	73
20	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	72

SIRA	İŞKUR'A BAŞVURULAR İLK 20	TÜRKİYE 2011
	TOPLAM	1.398.355
1	DİĞER MESLEKLER	649.687
2	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	478.918
3	BÜRO MEMURU (GENEL)	84.132
4	ÖN MUHASEBECİ	23.789
5	SATIŞ ELEMANI	18.259
6	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	16.228
7	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	13.432
8	ÇAYCI	12.943
9	GARSON (SERVİS ELEMANI)	11.193
10	MUHASEBECİ	10.985
11	SEKRETER(GENEL)	9.019
12	MAKİNECİ (DİKİŞ)	8.957
13	ŞOFÖR (YÜK TAŞIMA)	8.546
14	ÇOCUK GELİŞİM ELEMANI	8.514
15	AŞÇI	8.361
16	ELEKTRİK TEKNİSYENİ (GENEL)	7.626
17	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	7.172
18	PAZARLAMACI	6.997
19	KASİYER	6.940
20	BÜRO İŞÇİSİ	6.657

SIRA	İŞKUR'A BAŞVURULAR İLK 20	KARAMAN 2011
	TOPLAM	6.225
1	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2.715
2	DİĞER MESLEKLER	1.468
3	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	438
4	UNLU MAMÜLLER PAKETLEME İŞÇİSİ	317
5	BÜRO MEMURU (GENEL)	268
6	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	136
7	AŞÇI	106
8	ÖN MUHASEBECİ	97
9	SEKRETER	97
10	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	72
11	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	64
12	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	57
13	GARSON (SERVİS ELEMANI)	52
14	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	52
15	MUHASEBECİ	51
16	KAMYONET ŞOFÖRÜ	50
17	DEKORATİF EL SANATLARI ÜRETİM ELEMANI	49
18	MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	47
19	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	45
20	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	44

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 34'te Türkiye ve Karaman'da 2012 ve 2011 yıllarına ait İŞKUR'a başvurular ile ilgili meslekler temelinde veriler yer almaktadır. Söz konusu veriler, sayısal olarak yoğun ilk 19 meslek ve diğer mesleklerin bir arada gruplandırıldığı diğer meslekler grubu dâhil toplam 20 meslekte sunulmaktadır. 2012 yılı itibariyle kaç farklı meslekte başvurunun yapıldığı verilerin de mevcut olduğu tabloya göre gerek 2012 gerek 2011 yılında Türkiye ve Karaman'da beden işçisi (genel) olarak bilinen vasıfsız işçi başvurularının yoğunluğu dikkat çekicidir.

Türkiye'ye genelinde İŞKUR'a 2012 yılında 4154 farklı meslekte başvuru yapılmış iken, ADKNS'ye göre Karaman'da oturanlardan 644 farklı meslekte İŞKUR'a başvuru gerçekleşmiştir. Anılan başvurularda 2012 yılında beden işçisi (genel) toplam başvurular içerisindeki yoğunluğuna bakılacak olursa, ülkemizde 572.862 başvuru ile %25, Karaman'da ise 3.614 başvuru ile %38 oranları ile karşılaşılmaktadır. Bu oranlar 2011 yılı için, mezkûr meslekte Türkiye'de 478.918 başvuru ile %34, Karaman'da ise 2.715 başvuru ile %44'tür. Bu anlamda İŞKUR'a başvurulardaki vasıfsız işgücü oranı, 2011 yılına göre 2012 yılında ülkemizde ve Karaman'da düşmekle birlikte, ülkemizdeki iyileşme oransal anlamda Karaman'a göre daha olumludur.

2013 yılının ilk dokuz ayında ise, ülke genelinde İŞKUR'a 4.401 farklı meslekte, ADKNS'ye göre Karaman'da oturan İŞKUR'a kayıtlı 589 farklı meslekte başvuru yapılmıştır.

2013 yılının ilk dokuz ayında ise, ADKNS'ye göre Karaman'da oturan erkeklerden en çok başvuru yapılan 5 meslek sırasıyla beden işçisi(genel), bisküvi imalat işçisi, şoför yük taşıma, beden işçisi(temizlik) ve satış danışmanı iken kadınlarda bisküvi imalat işçisi, beden işçisi(temizlik), sekreter, satış danışmanı ve unlu mamuller paketleme işçisidir. Ülkemizde ise 2013 yılının ilk üç çeyreğinde, toplam başvurularda en çok beden işçisi(genel), beden işçisi(temizlik), büro memuru(genel), satış danışmanı ve sekreter mesleklerinde kayıt yapılmıştır. Bu minvalde 2013 yılının ilk dokuz ayında, meslekler bakımından İŞKUR'a başvurular 2012 yılına benzerdir.

1-5-2) İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler

Bu bölümde ADNKS'ye göre Karaman'da oturup İŞKUR'a kayıt olan işsizler *'geniş yaş grupları', 'eğitim durumları', 'meslekler'* bazında Türkiye ile karşılaştırılmak suretiyle 2011 ve 2012 yılları; '*bekleme süreleri*' bazında ise yine Türkiye ile karşılaştırılmak üzere 2010 ve 2012 yılları temel alınarak analiz edilecektir. Ayrıca, İŞKUR'un işsizleri kayıt altına almadaki başarımına ulaşmak için, TR52 bölgesi ile Türkiye 2010 ve 2011 yılı verilerine göre "işsizlere ulaşma" anlamında; 2013 yılı Ocak-Eylül dönemi verileri ise, söz konusu çözümlemeler sonucunda ortaya konan çıkarımlar ile karşılaştırılacaktır. Kayıtlı işsiz, Çalışma çağında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geri kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır.

Genel bir değerlendirme yapılacak olursa, Karaman 2011 yılına göre 2012 yılında Türkiye'de İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı artan iller arasında yer almaktadır. Öyle ki 2012 yılında 2011 yılına göre sadece 1 ilde (Kırıkkale) İŞKUR'a kayıtlı işsizler azalmış, geriye kalan 80 ilde artmış, totalde ise ülke genelinde, İŞKUR'a kayıtlı işsizler 2012 yılında 2011 yılına göre %28,6 yükselmiştir. Karaman'da ise 2011 yılında 9.112 olan İŞKUR'a kayıtlı işsizler %8,5 artış göstererek 2012 yılında 9.883 çıkmıştır. Karaman 2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısında artış oranına göre iller arasında yapılan sıralamada 76'ncı sırada yer almaktadır.

2011 yılında ülkemizde İŞKUR'a kayıtlı işsiz nüfus 1.844.965 iken bu sayının %0,5 'ine tekabül eden 9.112 kişi Karaman'da ikamet etmektedir. 2012 yılında da, ülke genelinde İŞKUR'a başvuru yapan nüfus 2.372.262 iken bu sayının %0,4 'üne karşılık gelen 9.883 kişinin Karaman'da ikamet ettiği görülmektedir. (Bknz Ek:4 Tablo 14)

Tablo 35. İŞKUR'un İşsizlere Ulaşımı

İŞKUR'un İşsizlere Ulaşımı 2010 ve 2011 Yılları	Toplam İşsizler Türkiye 2010	İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler Türkiye 2010	Toplam İşsizler TR52 2010	İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler TR52 2010	Toplam İşsizler Türkiye 2011	İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler Türkiye 2011	Toplam İşsizler TR52 2011	İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler TR52 2011
İşsiz Sayısı	3.046.000	1.414.541	69.000	33.169	2.615.000	1.844.965	54.000	50.359
İŞKUR'a Kayıtlı İşsizlerin Toplam İşsizlere Oranı	46,4%		48,1%		70,6%		93,3%	

Kaynak: TÜİK&İŞKUR,2013

Tablo 35'te, 2010 ve 2011 yılları için Türkiye ve TR52 bölgesinde İŞKUR'un hizmetlerinin işsizlere ulaşımı ve İŞKUR'un tanınırlığı ile ilgili değerlendirmelere olanak sağlayabilecek içerik mevcuttur. Bu içeriğe göre 2010 yılında Türkiye'de toplam işsiz sayısı 3.046.000 iken bu işsizlerin 1.414.541 ile %46,4'ü kamu istihdam ajansı olan İŞKUR'a kayıtlı işsiz iken, TR52 bölgesinde ise 69.000 işsizin 33.169 ile %48,1'inin İŞKUR'a kayıtlı olduğu görülmektedir. Aynı değerlendirme 2011 yılı için yapıldığında hem Türkiye'de hem TR52 bölgesinde işsizlerin İŞKUR'a kayıtlılığının arttığı anlaşılmaktadır. Öyle ki, Türkiye'de toplam işsiz sayısı 2.615.000 iken bu işsizlerin 1.844.965 ile %70,6'sı İŞKUR'a kayıtlı işsiz iken, TR52 bölgesinde ise 54.000 işsizin 50.359 ile %93,3'ünün İŞKUR'a kayıtlı olduğu görülmektedir.

Bu anlamda TR52 bölgesindeki *İŞKUR İl Müdürlükleri, Hizmet Merkezileri ve Anlaşmalı Hizmet Noktaları* özellikle 2011 yılında işsizlerin çok büyük bir bölümüne ulaşmıştır ve gerek 2010 yılında, gerek 2011 yılında işsizlere ulaşmada ülkemizden daha etkindir.

Tablo 37. Geniş Yaş Grupları Bazında İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler

Geniş Yaş Gruplarına Göre İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler	Yaş Grupları					Toplam
	15 -19	20 -24	25 -34	35 -54	55+	
Türkiye 2012	82.403	474.173	953.410	810.252	52.024	2.372.262
Türkiye 2011	114.472	420.033	746.963	534.436	29.061	1.844.965
Karaman 2012	342	2.110	3.739	3.511	181	9.883
Karaman 2011	558	2.175	3.386	2.899	94	9.112
Geniş Yaş Gruplarına Göre İŞKUR'a Kayıtlı İssizler	Yaş Grupları					Toplam
	15 -19	20 -24	25 -34	35 -54	55+	
Türkiye 2011 yılına göre 2012 Yılı	-28,0%	12,9%	27,6%	51,6%	79,0%	28,6%
Karaman 2011 yılına göre 2012 Yılı	-38,7%	-3,0%	10,4%	21,1%	92,6%	8,5%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 37'da Türkiye ve Karaman'da 2012 ve 2011 yıllarına ait İŞKUR'a kayıtlı işsizler ile ilgili geniş yaş grupları bazında veriler yer almaktadır. Tabloya göre 2011 ve 2012 yılları için hem Türkiye'de hem de Karaman'da İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin en yoğun olduğu yaş grubu 25-34'tür.

Türkiye'de ve Karaman'da, İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısının gerek 2011 yılında, gerek 2012 yılında en az olduğu yaş grubu ise 55+'dır. Ancak 2012 yılında 2011 yılına göre hem Türkiye'de hem de Karaman'da İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısının oransal olarak en çok arttığı grup da 55+' dır, ki oransal anlamda Karaman'daki artış daha fazladır. Bu durum, söz konusu gruptaki işgücünün bir önceki seneye göre daha çok istihdama katılmak istediğini ve/ancak/ daha az istihdama katıldığını göstermektedir.

2011 yılına göre 2012 yılında, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin sayısında oransal olarak en çok azalışın gerçekleştiği grup ise, hem Türkiye'de hem de Karaman'da 15-19 yaş grubudur ki, Karaman'daki oransal azalış daha fazladır.

Bu durum, iki şekilde yorumlanabilir: 15-19 yaş grubundaki işgücünün 2012 yılında 2011 yılına göre istihdamı artmıştır veya İŞKUR faaliyetlerine daha az talep göstermektedir veya söz konusu sayısal azalışın başka bir nedeni bulunmaktadır.

TÜİK tarafından 2012 yılı temel işgücü verileri bu çalışmanın hazırlandığı sırada yayımlanmadığı ve 15-19 yaş grubundaki İŞKUR'a kayıtlı işsizler söz konusu yaş grubundaki işsizleri tam olarak yansıtmadıkları için (Bknz Tablo 37), ilk önermenin doğruluğu test edilememiştir. İkinci önermenin ise doğru olmadığı görülmektedir.

Gerek Türkiye'de, gerek TR52 bölgesinde, gerek Karaman'da İŞKUR'a kayıtlı 15-19 yaş grubundaki işsizlerin sayısındaki azalma, söz konusu grubun İŞKUR faaliyetlerine daha az talep göstermelerinden kaynaklanmamaktadır. Aksine, İŞKUR'a kayıtlı 15-19 yaş grubundaki işsizler 2011 yılına göre 2012 yılında, İŞKUR'un işe yerleştirme faaliyetleri sayesinde ya da kendi çabalarıyla daha kolay istihdam edilebilir olmuşlardır. İŞKUR'a kayıtlı işgücü Kuruma yapılan işgücü başvuruları ile sağlanmaktadır ki gerek Türkiye'de gerek Karaman'da 2012 yılında 2011 yılına göre İŞKUR'a başvuruların arttığı tablo 32'deki verilerden anlaşılmaktadır.[35]

Bu başvurular sonucu ortaya çıkan kayıtlı işsizlerin işe girişleri, 2012 yılında geliştirilen İŞKUR'un bilgi işlem altyapısı sayesinde SGK kayıtlarından kontrol edilmektedir.

Böylelikle yıl içinde İŞKUR'a işsiz olarak kayıt yaptırarak başvuran işgücü, işe girdiğinde İŞKUR tarafında tespit edilmekte ve İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır.

2013 yılının ilk üç çeyreğinde ise İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin en yoğun olduğu yaş grubu Türkiye'de %39 ile Karaman'da da %36 ile 25-34 yaş grubudur.

---

[35] **İŞKUR 2011 Yıllık Faaliyet Raporu ve 2012 İŞKUR verilerine göre, 2011 yılında ADNKS'ye göre TR 52 bölgesinde ikamet edenlerden 15-19 yaş grubunda Kuruma yapılan başvuru 3.082 iken, 2012 yılında bu başvurunun 3.790'a yükseldiği görülmektedir. Bu veriler ile tablo 32'deki 15-19 yaş grubu ile ilgili İŞKUR'a başvuru verilerinin bileşkesi, Türkiye'de TR52 bölgesinde ve Karaman'da Kuruma başvuran işgücünün dolayısıyla kayıtlı işsizlerin, Kurumsal hizmetlere 2012 yılında 2011 yılına göre daha az talep gösterdiğine değil, aksine daha çok rağbet gösterdiğine işaret etmektedir.**

Tablo 37. 15-19 Yaş Grubunda İşsizlerin İŞKUR'a Kayıtlılık Durumu (2010, 2011, 2012)

İŞKUR'un 15-19 YAŞ GRUBU İŞSİZLERE ULAŞIMI 2010 ve 2011 YILLARI	15 -19 YAŞ GRUBU TOPLAM İŞSİZLER TÜRKİYE 2010	İŞKUR'A KAYITLI 15 -19 YAŞ GRUBU İŞSİZLER TÜRKİYE 2010	15 -19 YAŞ GRUBU TOPLAM İŞSİZLER TR52 2010	İŞKUR'A KAYITLI 15 -19 YAŞ GRUBU İŞSİZLER TR52 2010	15 -19 YAŞ GRUBU TOPLAM İŞSİZLER TÜRKİYE 2011	İŞKUR'A KAYITLI 15 -19 YAŞ GRUBU İŞSİZLER TÜRKİYE 2011	15 -19 YAŞ GRUBU TOPLAM İŞSİZLER TR52 2011	İŞKUR'A KAYITLI 15 -19 YAŞ GRUBU İŞSİZLER TR52 2011	15 -19 YAŞ GRUBU TOPLAM İŞSİZLER TÜRKİYE 2012	İŞKUR'A KAYITLI 15 -19 YAŞ GRUBU İŞSİZLER TÜRKİYE 2012	15 -19 YAŞ GRUBU TOPLAM İŞSİZLER TR52 2012	İŞKUR'A KAYITLI 15 -19 YAŞ GRUBU İŞSİZLER TR52 2012
İŞSİZ SAYISI	313.000	28.715	9.000	737	258.000	114.472	4.000	2.653	AÇIKLANMADI	82.403	AÇIKLANMADI	2.222
İŞKUR'A KAYITLI 15-19 YAŞ GRUBU İŞSİZLERİN TOPLAM 15-19 YAŞ GRUBU TOPLAM İŞSİZLERİNE ORANI	9,2%		8,2%		44,4%		66,3%		TÜİK TARFINDAN 2012 İŞGÜCÜ VERİLERİ AÇIKLANMADIĞI İÇİN HESAPLANAMADI.		TÜİK TARFINDAN 2012 İŞGÜCÜ VERİLERİ AÇIKLANMADIĞI İÇİN HESAPLANAMADI.	

Kaynak: TÜİK&İŞKUR, 2013

Tablo 37'de TR52 bölgesi ile Türkiye 15-19 yaş grubundaki İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2010, 2011 ve 2012 yılları itibariyle TÜİK ve İŞKUR verileri temelinde incelenmektedir.

Tablo 37'den de görüleceği üzere 2010 yılına göre 2011 yılında 15-19 yaş grubundaki işsizlerin sayısı gerek TR52 bölgesinde gerek Türkiye'de azalmıştır. Öbür taraftan, Türkiye'de de TR52 bölgesinde de, 2010 yılına göre 2011 yılında İŞKUR'a kayıtlı 15-19 yaş grubundaki işsizlerin sayısında ve bu işsizlerin 15-19 yaş grubundaki toplam işsizlere oranında ciddi bir artış mevcuttur. Bu durum 2010 yılına göre 2011 yılında Türkiye'de ve TR52 bölgesinde 15-19 yaş grubunda hem işsizliğin azaldığını hem de İŞKUR'un işsizlere ulaşımının arttığı ve böylelikle İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısının arttığını göstermektedir. Türkiye'de 2010 yılında %9,2 olan İŞKUR'a kayıtlı 15-19 yaş grubu işsizlerin toplam 15-19 yaş grubu işsizler içindeki oran, böylelikle 2011 yılında %44,4' e yükselmiştir. Aynı oranın TR52 bölgesinde 2010 yılında %8,2 iken, 2011 yılında %66,3'e yükseldiği görülmektedir. Tablo 36 ve Tablo 37 birlikte değerlendirildiğinde, 2012 yılında ise, gerek Türkiye'de gerek TR52 bölgesinde, gerek Karaman'da 2011 yılına göre söz konusu yaş grubunda İŞKUR'a kayıtlı mevcut işsiz sayısında bir azalma izlenmektedir.

İşbu çalışmanın hazırlandığı sırada TÜİK tarafından 2013 temel işgücü piyasası verilerinin açıklanmamış olması, *2012 yılında 2011 yılına göre İŞKUR'a kayıtlı 15-19 yaş grubundaki işsiz sayısındaki azalmanın istihdama katkısı* hakkında TÜİK verilerinden bağımsız net bir yorum yapmayı engellemektedir. Ancak bilinen ilk sonuç şudur ki, 2012 yılına göre 2011 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin sayısı azalmış istihdam edilirlikleri artmıştır.

Ortaya çıkan bir diğer sonuç da şudur ki, 2011 yılında 2010 yılına göre, *'Türkiye'de istihdamda az da olsa bir artışa ve TR52 bölgesinde azalma'* ile *'gerek Türkiye, gerek TR52 bölgesinde işsizlikle birlikte işgücünün azalmasına (yani işgücüne dâhil olmayan nüfusun artmasına)'* rağmen, İŞKUR işsizleri kayıt altına alma faaliyetlerinde olumlu sonuçlar elde etmiştir.

İŞKUR 2010 yılı ve 2011 yılı İstatistik Yıllıklarına göre, 2010 yılında 15-19 yaş grubunda Karaman'da İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısının 82, 2011 yılında ise 588 olduğu göz önüne alındığında; 15-19 yaş grubunun 2010 yılına göre 2011 yılında, Türkiye'de, TR52 bölgesinde ve Karaman'da İŞKUR hizmetlerine ulaşımında büyük artış dikkat çekicidir. 2010 yılına göre 2011 yılında işsizlerin İŞKUR'a ilgisi artmıştır. İŞKUR işsizlerin büyük bir bölümünü kayıt altına almıştır.

İŞKUR'un 2011 yılında aktif işgücü programları olarak mesleki kurs ve programlardan özellikle "Girişimcilik Programları, UMEM Beceri'10 Projesi Kursları" nın aktif tanıtımları ile genç nüfusu çekmeyi başardığı, 6111 sayılı kanun ile İŞKUR'a kayıtlılığın işverenlere sağladığı kolaylıkların da bu cazibeyi arttırdığı düşünülmektedir.[36]

2010 ve 2011 yıllarında İŞKUR'un genç ve yüksek öğrenimli personel sayısındaki artışın[37], Kurumun işgücü ve işveren ile iletişim kurma yeteneğini arttırması da bu tanınırlıkta etkisi olan diğer bir faktördür.

Bu anlamda Tablo 32'den de görüleceği üzere, 15-19 yaş grubundaki nüfusta İŞKUR'a kayıt artmaktadır, bu anlamda 15-19 yaş grubundaki işsizlerin 2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR faaliyetlerinden daha az yararlanmamıştır. Aksine İŞKUR bilgi işlem altyapısında yapılan iyileştirme ile yer ve zaman anlamında daha doğru işsizlik verilerine ulaşılmaktadır. Çünkü, İŞKUR'a kayıtlı 15-19 yaş grubundaki işsizlerin sayısındaki 2011'e göre 2012 yılındaki azalış, *İŞKUR'un bilgi işlem sisteminin SGK ile entegrasyonu sonucunda kayıtlı işsizlerin istihdam durumlarının kendiliğinden kontrolünün sağlanmasından etkilenmiştir.*

İŞKUR, bilgi işlem sistemine kayıtlı işgücünün işe girişlerini haftalık olarak SGK kayıtlarından otomatik olarak kontrol etmektedir ve işe girenleri '*daha iyi şartlarda iş arayan kayıtlı işgücü grubu*'nda dâhil ederek istihdam edilmiş olarak kayıtlamaktadır. Bu anlamda İŞKUR verileri önceki senelere göre kayıtlı işgücünün işsiz olup olmadığı noktasında daha kesindir ve karar verme sürecinde kayıtlı işgücünün işsiz olması ya da istihdamda olması ile ilgili bilgileri daha net sunmaktadır.

Tablo 38. Eğitim Durumuna göre İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler

EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE İŞKUR'a KAYITLI İŞSİZLER	Okur Yazar Olmayan	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Genel Toplam
TÜRKİYE 2012	44.975	1.168.975	711.844	446.468	2.372.262
TÜRKİYE 2011	108.925	885.070	572.119	278.851	1.844.965
KARAMAN 2012	63	5.928	2.512	1.380	9.883
KARAMAN 2011	333	5.410	2.372	997	9.112
İŞKUR'a KAYITLI İŞSİZLER TÜRKİYE: 2011 yılına göre 2012 yılı (oransal değişim %)	-58,7%	32,1%	24,4%	60,1%	28,6%
İŞKUR'a KAYITLI İŞSİZLER KARAMAN: 2011 yılına göre 2012 yılı (oransal değişim %)	-81,1%	9,6%	5,9%	38,4%	8,5%

Kaynak: İŞKUR, 2013

[36] **6111 sayılı kanunda, ile 1 Mart 2011 tarihinde sonra işe alınan son 6 ayda işe yerleştiği işyerinde çalışmamış olan ve işyerinin 6 aylık SGK bordrosuna ilave olarak alınmış olan işgücü için; cinsiyet, yaş ve eğitim durumuna göre 48 aya kadar SGK işveren payı İŞKUR tarafından (İşsizlik Sigortası Fonundan) karşılanması hükmü getirilmiş olup, söz konusu işçinin İŞKUR'a kayıtlı olması durumunda SGK işveren payının İŞKUR tarafından karşılanacağı süre 6-54 aya çıkmaktadır. Bu işveren açısından işgücü istihdam teşviki, işgücü açısından ise talep edilirliği arttırıcı bir unsurdur.**

[37] **İŞKUR 2013-2017 Dönemi Stratejik Planında, İŞKUR'un 2009 yılı sonu itibariyle 2.827 personeli bulunmakta iken, eğitim seviyesi en az ön lisans olan yüksek öğrenimli personel alımları ile 2011 yılında Kurumun personel sayısı %41 artarak 3983'e ulaştığı bilgisi yer almaktadır. KPSS puanına göre yapılan ve çoğu yaşça 25-34 yaş grubunda olan mezkûr personel takviyesi ile Kurumun iletişim yeterliliği ve hizmet sunum kalitesi artış göstermiştir. 2010-2011 yıllarında Kurumda çalışan personel sayısındaki artışta en büyük etki de, yine aynı dönemde KPSS puanlarına göre alımı yapılan personel kaynaklıdır.(Bknz age: sayfa 28 tablo 1)**

Tablo 38'de 2011 ve 2012 yılları dâhilinde eğitim durumlarına göre Karaman ve Türkiye'de İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı ile ilgili veriler yer almaktadır.

2011 ve 2012 yıllarında gerek Türkiye'de gerek Karaman'da, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin en yoğun olduğu eğitim seviyesi '*lise altı*', en az kayıt bulunan eğitim seviyesi ise '*okuma yazma bilmeyen'* dir.

Bununla birlikte 2011 yılına göre 2012 yılında Türkiye ve Karaman'da, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerde oransal olarak yükseköğretimlilerde bir artış, okuma yazma bilmeyenlerde ise azalış görülmektedir. Öyle ki Türkiye de İŞKUR'a kayıtlı işsizler arasındaki yükseköğretimliler %60,1 artmış, Karaman'da ise %34,8'lik bir artış gerçekleşmiştir. Bu anlamda 2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsizler arasındaki yükseköğretimlilerdeki iyileşmede oransal olarak, Karaman, Türkiye'nin gerisinde kalmıştır.

2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsizler arasında okuma yazma bilmeyenlerdeki azalışta ise Karaman ülkemiz ortalamasına göre daha iyi bir yerdedir. Öyle ki 2011 yılına göre 2012 yılında bu grup kayıtları Türkiye'de %58,7 azalırken, Karaman'da %81.1'lik azalma meydana gelmiştir. [38]

2013 yılının ilk üççeyreğinde ise İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin en yoğun olduğu eğitim grubu 2012 yılına ve 2010 yılına göre gerek Türkiye'de, gerek Karaman'da değişmemiştir. Lise altı eğitimliler Türkiye'de %49 ile Karaman'da da %59 ile İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin büyük bir bölümünü oluşturmaktadır.

Bu minvalde 2013 yılı itibariyle Kuruma kayıtlı işgücünün eğitim özellikleri bakımından Karaman'da lise altı eğitimlilerin aldığı pay, ülkemiz geneline göre daha fazladır.

[38] **Bu durumda, ülke genelinde açılan okuma yazma kursları sayesinde işsizlerin okuma yazma öğrenmeleri önemli bir faktördür. Ayrıca bu gruptaki bazı işsizlerin, işgücü piyasasında yer almak yerine sosyal yardım alma yolunu seçmeleri sebebiyle mevzuata göre ilgili kurum ve kuruluşlardan sosyal yardım alabilmek için İŞKUR'a kayıt yaptırmaları ancak İŞKUR'a düzenli olarak gelmemeleri ve bir süre sonra kayıtlarının pasife düşmesi sonucunda kayıtlardan düşmeleri de göz önünde bulundurulmalıdır. Bununla birlikte, İŞKUR'daki kayıtlı işsizler ile ilgili özgeçmiş bilgilerinin 2012 yılında güncellenmesi çalışması, 2012 yılında 2011 yılına göre gerek Türkiye'de gerek Karaman'da İŞKUR'a kayıtlı okuma yazma bilmeyen işsiz sayısındaki azalışta en önemli faktördür.**

Tablo 39. Meslekler Bazında İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler

SIRA	İŞKUR' A KAYITLI İŞSİZLER (TOPLAM 4205 FARKLI MESLEK İLK 20)	TÜRKİYE 2012
	TOPLAM	2.372.262
1	DİĞER MESLEKLER	1.102.576
2	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	580.621
3	BÜRO MEMURU (GENEL)	142.007
4	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	92.007
5	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47.614
6	SEKRETER	46.050
7	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	45.512
8	ÖN MUHASEBECİ	38.206
9	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	35.912
10	MUHASEBECİ	32.002
11	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	26.951
12	GARSON (SERVİS ELEMANI)	25.819
13	AŞÇI	24.021
14	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	22.344
15	ÇAYCI	21.965
16	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	19.608
17	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	19.408
18	BÜRO İŞÇİSİ	17.425
19	KASİYER	16.640
20	MAKİNECİ (DİKİŞ)	15.574

SIRA	İŞKUR' A KAYITLI İŞSİZLER (TOPLAM 708 FARKLI MESLEK İLK 20)	KARAMAN 2012
	TOPLAM	9.883
1	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3.727
2	DİĞER MESLEKLER	3.284
3	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	643
4	BÜRO MEMURU (GENEL)	410
5	SEKRETER	221
6	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	215
7	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	158
8	ÖN MUHASEBECİ	132
9	AŞÇI	131
10	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	119
11	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	106
12	ÇAYCI	103
13	KAMYONET ŞOFÖRÜ	92
14	İŞLETMECİ (GENEL)	90
15	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	87
16	KASİYER	80
17	GARSON (SERVİS ELEMANI)	75
18	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	72
19	MUHASEBECİ	71
20	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	67

SIRA	İŞKUR' A KAYITLI İŞSİZLER İLK 20	TÜRKİYE 2011
	TOPLAM	1.844.965
1	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	736.545
2	DİĞER MESLEKLER	685.424
3	BÜRO MEMURU (GENEL)	152.157
4	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	34.282
5	ÖN MUHASEBECİ	33.721
6	DİĞER BÜRO MEMURLARI	30.257
7	SATIŞ ELEMANI	19.319
8	MUHASEBECİ	19.135
9	ÇAYCI	14.893
10	ELEKTRİK TEKNİSYENİ (GENEL)	13.536
11	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	13.242
12	ÇOCUK GELİŞİM ELEMANI	12.461
13	SEKRETER(GENEL)	11.524
14	GARSON (SERVİS ELEMANI)	11.494
15	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	10.483
16	ŞOFÖR (YÜK TAŞIMA)	10.210
17	AŞÇI	9.614
18	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	9.576
19	MAKİNECİ (DİKİŞ)	9.062
20	ELEKTRİKÇİ (GENEL)	8.030

SIRA	İŞKUR' A KAYITLI İŞSİZLER İLK 20	KARAMAN 2011
	TOPLAM	9.112
1	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3.229
2	DİĞER MESLEKLER	3.021
3	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	529
4	BÜRO MEMURU (GENEL)	437
5	SEKRETER	239
6	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	194
7	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	151
8	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	148
9	MUHASEBECİ	143
10	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	131
11	AŞÇI	127
12	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	108
13	ÖN MUHASEBECİ	101
14	KAMYONET ŞOFÖRÜ	94
15	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	93
16	ÇAYCI	88
17	İŞLETMECİ (GENEL)	77
18	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	70
19	GARSON (SERVİS ELEMANI)	67
20	REYON GÖREVLİSİ	65

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 39, Türkiye ve Karaman'da 2012 ve 2011 yılları itibariyle, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı ile ilgili verileri içermektedir. Söz konusu veriler, sayısal olarak yoğun ilk 19 meslek ve diğer mesleklerin bir arada gruplandırıldığı diğer meslekler grubu dâhil toplam 20 meslekte sunulmaktadır. 2012 yılı itibariyle kaç farklı meslekte kayıtlı işsiz verisinin de mevcut olduğu tabloda, gerek 2012 gerek 2011 yılında Türkiye ve Karaman'da Kuruma kayıtlı işsizlerde beden işçisi (genel) olarak bilinen vasıfsız işçilerin yoğunluğu dikkat çekicidir.

Türkiye'ye 2012 yılında İŞKUR'da 4.205 farklı meslekte işsiz kaydı bulunmakta iken, ADKNS'ye göre Karaman'da oturan İŞKUR'a kayıtlı 708 farklı meslekte işsiz bulmak mümkündür. Söz konusu işsizler için, 2012 yılında beden işçisi(genel) mesleğinin İŞKUR'a kayıtlı tüm işsizler içerisindeki yoğunluğuna bakılacak olursa, ülkemizde 580.261 kayıt ile %24, Karaman'da ise 3.727 başvuru ile %38 oranı görülmektedir. Bu oranlar 2011 yılı için beden işçilerinde Türkiye'de 736.545 başvuru ile %40, Karaman'da ise 3.229 başvuru ile %35'tir. Bu anlamda İŞKUR'a başvurulardaki vasıfsız işsiz oranı, 2011 yılına göre 2012 yılında ülkemizde düşmüştür; Karaman'da ise yükselmiştir.

2013 yılının ilk dokuz ayında ise, İŞKUR'da 4.734 farklı meslekte işsiz kaydı bulunmakta iken ADKNS'ye göre Karaman'da oturan İŞKUR'a kayıtlı 727 farklı meslekte işsiz bulmak mümkündür.

2013 yılının ilk dokuz ayında ise, erkeklerde en çok işsiz kaydının bulunduğu 5 meslek sırasıyla beden işçisi(genel), bisküvi imalat işçisi, şoför yük taşıma, beden işçisi(temizlik) ve satış danışmanı iken kadınlarda bisküvi imalat işçisi, beden işçisi(temizlik), sekreter, satış danışmanı ve unlu mamuller paketleme işçisidir. Ülkemizde ise 2013 yılının ilk üç çeyreğinde, toplam işsiz kaydında en çok beden işçisi(genel), beden işçisi(temizlik), büro memuru(genel), satış danışmanı ve sekreter mesleklerinde kayıt yapılmıştır. Bu minvalde 2013 yılının ilk dokuz ayında, gerek ülkemizde gerek Karaman'da meslekler bakımından İŞKUR'a kayıtlı işsizler kıstasında 2012 yılına göre ciddi bir değişim yaşanmamıştır. Ancak Karaman'da özellikle kadınlarda bisküvi imalat işçisi mesleğinin öne çıktığı görülmektedir.

Tablo 40. Bekleme Sürelerine Göre İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler

İŞKUR'a KAYITLI İŞSİZLERİN BEKLEME SÜRELERİNE GÖRE DAĞILIMI	0-6 AY	6-12 Ay	12 ay ve daha üstü	TOPLAM
TÜRKİYE 2012	724.759	529.438	1.118.065	2.372.262
TÜRKİYE 2010	40.985	52.245	1.321.311	1.414.541
KARAMAN 2012	2.566	2.293	5.024	9.883
KARAMAN 2010	202	191	4.734	5.127
İŞKUR'a KAYITLI İŞSİZLERİN BEKLEME SÜRELERİNDEKİ DEĞİŞİM TÜRKİYE: 2010 yılına göre 2012 yılı (oransal değişim %)	1668,4%	913,4%	-15,4%	67,7%
İŞKUR'a KAYITLI İŞSİZLERİN BEKLEME SÜRELERİNDEKİ DEĞİŞİM KARAMAN: 2010 yılına göre 2012 yılı (oransal değişim %)	1170,3%	1100,5%	6,1%	92,8%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 40, Türkiye ve Karaman'da İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin, bekleme süreleri ile ilgili 2010 ve 2012 yıllarına ait verileri içermektedir. Tabloya göre, 2010 yılında Türkiye'de İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 1.414.541 iken, 2012 yılında bu sayı %68 artarak 2.372.262'ye ulaşmıştır.

2010 yılında ADNKS'ye göre Karaman'da ikamet eden İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 5.127 iken, 2012 yılında %93 artarak 9.883'e yükselmiştir.

Tabloya göre, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin en yoğun olduğu grup gerek 2010 yılında, gerek 2012 yılında hem Türkiye, hem de Karaman için aynıdır ki, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin büyük bir bölümü 12 ay ve üzerinde bir süredir kayıtlı ve işsizdir.

2010 yılına göre 2012 yılı için yapılacak karşılaştırmada ise hem Türkiye hem de Karaman için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin kayıt olduktan sonra işsiz olarak bekleme sürelerinde ciddi anlamda iyileşmeler kaydedilmiştir. Öyle ki 2010 yılında Türkiye'deki İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin 40.985'i İŞKUR'a kayıttan sonra 0-6 ay arası işsiz kalmıştır ki, bu grup 2010 yılında İŞKUR'a kayıtlı toplam 1.414.541 işsizin sadece %3'üdür. 2012 yılında ise, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin 724.759'u İŞKUR'a kayıttan sonra 0-6 ay arası işsiz kalmıştır ki, bu grup 2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı toplam 2.372.262 işsizin %31'ine çıkmıştır. Karaman'da ise 2010 yılında ADKNS'ye göre Karaman'da ikamet eden ve İŞKUR'a kayıtlı toplam 5.127 işsizin %4'ü olan 202'si kayıttan sonra 0-6 ay arası işsiz kalmış iken 2012 yılında ADKNS'ye göre Karaman'da ikamet eden ve İŞKUR'a kayıtlı toplam 9.883 işsizin %26'sı olan 2.566'sı kayıttan sonra 0-6 ay arası işsiz kalmıştır. Oransal karşılaştırmada Karaman 2010 yılında, 'İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin içerisinde 0-6 ay bekleyerek iş bulan işsizlerin oranında' Türkiye'den daha iyidir ki, bu oran Türkiye'de %3; Karaman'da %4'tür. Ancak 2012 senesinde, mezkûr kıstastaki oranda Türkiye %31 iken Karaman %26 değerine haiz olduğu için, Karaman Türkiye'nin gerisinde kalmıştır.

Bununla birlikte, 2010 yılında Türkiye deki İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin 1.321.311'i İŞKUR'a kayıttan sonra 12 ay ve üzeri işsiz kalmıştır ki, bu grup 2010 yılında İŞKUR'a kayıtlı toplam 1.414.541 işsizin %93'üdür. 2012 yılında ise, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin 1.118.065'i İŞKUR'a kayıttan sonra 12 ay ve üzeri işsiz kalmıştır ki, bu grup 2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı toplam 2.372.262 işsizin %47'sine gerilemiştir. Karaman'da ise 2010 yılında ADKNS'ye göre Karaman'da ikamet eden ve İŞKUR'a kayıtlı olan toplam 5.127 işsizin %92'si olan 4.734'ü kayıttan sonra 12 ay ve üzeri işsiz kalmış iken 2012 yılında ADKNS'ye göre Karaman'da ikamet eden ve İŞKUR'a kayıtlı olan toplam 9.883 işsizin %51'i olan 5024'ü kayıttan sonra 12 ay ve üzeri işsiz kalmıştır. Oransal karşılaştırmada Karaman 2010 yılında, 'İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin içerisinde 12 ay ve üzeri bekleyerek iş bulan işsizlerin oranında' Türkiye'den daha iyidir ki, bu oran Türkiye'de %93; Karaman'da %92 dir. Ancak 2012 senesinde, mezkûr kıstastaki oranda Türkiye %47 iken Karaman %51 değerinde haiz olduğu için, Karaman Türkiye'nin gerisinde kalmıştır.

Özetle tablo 40'ta Türkiye ve Karaman'da 2010 yılına göre 2012 yılında, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin daha kısa sürede iş bulanlarının, İŞKUR'a kayıtlı işsizleri içindeki oranının yükseldiği sonucunda ulaşılmaktadır.

Bu durum 2013 yılının ilk dokuz ayı itibariyle, Kuruma kayıtlı toplam 2.254.024 işsizin 502.641'i 0-6 ay bekleme süreli, 564.102'si 6-12 ay bekleme süreli ve geriye kalan 1.387.281'i 12 ay ve daha uzun bekleme süreli işsizdir. Bu anlamda 2013 yılının ilk dokuz ayında 2012 yılı sonuna göre, Kuruma kayıtlı 0-6 ay süreli işsizler azalmış, 6-12 ay bekleme süreli işsizler ile 12 ay ve üzeri bekleme süreli işsizler artış göstermiştir. Karaman'da ise Kuruma kayıtlı toplam 9.145 işsizin 1.694'ü 0-6 ay bekleme süreli, 1.664'ü 6-12 ay bekleme süreli ve geriye kalan 5.787'si 12 ay ve daha uzun bekleme süreli işsizdir. Bu anlamda 2013 yılının ilk dokuz ayında 2012 yılı sonuna göre, ADKNS'ye göre Karaman'da ikamet eden ve İŞKUR'a kayıtlı 0-6 ay süreli işsizler ve 6-12 ay bekleme süreli işsizler azalmış iken 12 ay ve üzeri bekleme süreli işsizler ülke genel toplamında olduğu gibi artış göstermiştir.

1-5-3) İŞKUR Tarafından Alınan Açık İşler

Bu bölümde Karaman İŞKUR İl Müdürlüğü tarafından alınan işgücü talepleri (açık iş)*, 'kamu sektörü özel sektör',* bazında Türkiye'de alınan toplam açık işlerle 2011 ve 2012 yılları verilerine göre karşılaştırılacaktır. Karaman'ın tarım endüstrisine dayalı bir sanayi şehri olması sebebiyle, İŞKUR İl Müdürlüğü tarafından alınan açık işler, tarım içi tarım dışı tasnifinde de incelenecektir. 2013 yılı ilk dokuz aylık dönemi verileri ise, söz konusu çözümlemeler sonucunda ortaya konan çıkarımlar ile karşılaştırılacaktır. Açık iş, Kuruma işverenden intikal eden işçi istemidir.

Genel bir değerlendirme yapılacak olursa, Karaman 2011 yılına göre 2012 yılında aldığı açık işlerin sayısı artan iller arasında yer almaktadır. Öyle ki 2012 yılında 2011 yılına göre sadece 4 ilde (Eskişehir, Bayburt, Muğla ve Kocaeli) İŞKUR'un aldığı işgücü taleplerinin sayısı azalmış, geriye kalan 77 ilde artmış, totalde ise ülke genelinde, Kurumun aldığı işgücü taleplerinin sayısı 2012 yılında 2011 yılına göre %50,1'e yükselmiştir. Karaman'da ise 2011 yılında 1.795 olan alınan açık işler %119,4 artış göstererek 2012 yılında 3.938'e çıkmıştır. Karaman 2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR'un aldığı açık işlerdeki artış oranına göre iller arasında yapılan sıralamada 19. sırada yer almaktadır.

2011 yılında ülkemizde İŞKUR tarafından gerek özel sektörden gerek kamu sektöründen İŞKUR tarafından alınan işgücü talepleri 660.623 iken bu sayının %0,3'üne tekabül eden 1.795 ilan, Karaman'daki işverenlerden alınmıştır. 2012 yılında da, ülke genelinde İŞKUR tarafından alınan işgücü

talepleri 991.804 iken bu sayının %0,4'üne karşılık gelen 3.938 iş ilanı Karaman'dadır. (Bknz Ek4: Tablo 15)

2013 yılının ilk üççeyreğinde İŞKUR 1.113.024 işgücü ilanına aracılık etmiştir. Karaman ise 254 kamu, 4.593 özel sektör toplam 4.852 iş ilanı ile İŞKUR tarafından işgücü ilanlarında en çok aracılık eden iller sıralamasında 48'incidir. Anılan sıralamada 2013 yılının ilk üç çeyreğinde ilk beş sıra İstanbul(264.441), İzmir(72.068), Antalya(49.520), Ankara(47.858) ve Bursa(35.993) illerinde son beş ise sodan sıralı şekilde Hakkari(501), Tunceli(704), Ardahan(843), Iğdır(1.007) ve Siirt(1.422) illerindedir.

Tablo 41. Kamu & Özel Sektör ve Tarım İçi & Tarım Dışı Tasnifinde İŞKUR Tarafından Alınan Açık İşler

KAMU & ÖZEL SEKTÖR ve TARIM İÇİ & TARIM DIŞI TASNİFİNDE İŞKUR TARAFINDAN ALINAN AÇIK İŞLER	KAMU ve ÖZEL SEKTÖR AÇIK İŞLER			TARIM İÇİ ve TARIM DIŞI AÇIK İŞLER		
	TOPLAM	KAMU	ÖZEL	TARIM İÇİ	TARIM DIŞI	TOPLAM
TÜRKİYE 2012	991.804	140.668	851.136	15.912	975.892	991.804
TÜRKİYE 2011	660.623	64.636	595.987	9.270	651.353	660.623
KARAMAN 2012	3.938	612	3.326	62	3.876	3.938
KARAMAN 2011	1.795	371	1.424	14	1.781	1.795
İŞKUR TARAFINDAN ALINAN AÇIK İŞ SAYISINDAKİ DEĞİŞİM TÜRKİYE:2011 yılına göre 2012 yılı oransal değişim	50,1%	117,6%	42,8%	71,7%	49,8%	50,1%
İŞKUR TARAFINDAN ALINAN AÇIK İŞ SAYISINDAKİ DEĞİŞİM KARAMAN:2011 yılına göre 2012 yılı oransal değişim	119,4%	65,0%	133,6%	342,9%	117,6%	119,4%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 41, Türkiye ve Karaman'da kamu & özel sektör ve tarım içi tarım dışı tasnifinde İŞKUR tarafından alınan açık işler ile ilgili 2011 ve 2012 yılı verileri içermektedir.

Tabloya göre, 2011 yılında Türkiye'de İŞKUR tarafından alınan toplam 660.623 açık işin 64.636 ile %10'u kamu sektörüne ait iken, 595.987'si ile %90'ı özel sektöre aittir. İŞKUR tarafından alınan açık işler, iktisadi faaliyet kolları içinde tarım sektöründen alınma durumuna göre incelenecek olursa, Türkiye'de 2011 yılında alınan açık işlerin sadece %1,5'i tarım sektörlerden alınmıştır. 2011 yılı itibariyle Karaman'da İŞKUR tarafından alınan toplam 1.795 açık işin, 371 ile %20'si kamu sektöründen 1.424 ile %80'i özel sektörden tedarik edilmiştir. Karaman'da 2011 yılında İŞKUR tarafından alınan açık işler tarım sektöründen alınma durumuna göre incelenecek olur ise, açık işlerin sadece %0,7'si tarım sektöründen alınmıştır. Bu anlamda 2011 yılında Türkiye'de İŞKUR tarafından alınan açık işler içerisinde özel sektör işlerinin payı %90 ile Karaman'ın %80 olan oranından daha iyidir. Ayrıca Karaman gıda endüstrisine bağlı bir tarım şehri olmasına rağmen 2011 yılında tarım sektöründen alınan açık işlerde söz konusu işlerin yıl içerisinde alınan tüm açık işlere oranında, Türkiye'nin gerisinde kalmıştır. Bu durum Karaman'da ülkemize göre kayıt dışı tarım işçiliğinin daha yoğun olduğuna işaret etmektedir.

Türkiye'de 2012 yılında İŞKUR tarafından alınan toplam açık iş ilanları %50 artış göstererek, 991,804'e ulaşmıştır. Karaman'da ise artışın %119 olduğu görülmektedir ki, 2011 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından alınan açık iş sayısı 1.795 iken 2012 yılında 3.938'e yükselmiştir.

2012 yılında Türkiye'de İŞKUR tarafından alınan toplam 991.804 açık işin 140.668 ile %14'ü kamu sektörüne ait iken, 851.136 ile %86'sı özel sektöre aittir. İŞKUR tarafından alınan açık işler, iktisadi faaliyet kolları içinde tarım sektöründen alınma durumuna göre incelenecek olursa, Türkiye'de 2012 yılında alınan açık işlerin sadece %1,6'sı tarım sektörlerden alınmıştır. 2012 yılı itibariyle Karaman'da

İŞKUR tarafından alınan toplam 3.938 açık işin, 612 ile %16'sı kamu sektöründen 3.326 ile %84'ü özel sektörden tedarik edilmiştir. Karaman'da 2012 yılında İŞKUR tarafından alınan açık işler tarım sektöründen alınma durumuna göre incelenecek olur ise, açık işlerin sadece %1,6'sı tarım sektöründen alınmıştır. Bu anlamda 2012 yılında Türkiye'de İŞKUR tarafından alınan açık işler içerisinde özel sektör işlerinin payı %86 ile Karaman'ın %84 olan oranından daha iyidir. Ayrıca Karaman gıda endüstrisine bağlı bir tarım şehri olmasına rağmen 2011 yılında tarım sektöründen alınan açık işlerde söz konusu işlerin yıl içerisinde alınan tüm açık işlere oranı %1,6 ile, 2011 yılındaki orana göre bir daha iyi bir duruma gelmiştir ki Türkiye oranı ile aynı oran yakalanmıştır.

Oransal değişimler ile ilgili olarak, 2011 yılına göre 2012 yılında Türkiye genelinde İŞKUR tarafından özel sektörden alınan açık işler %42,8 artmışken Karaman'da %133,62'lik bir artış görülmektedir. Oransal anlamda özel sektör işlerinde 2011 yılına göre 2012 yılındaki gelişme Karaman'da Türkiye'ye göre daha iyidir. Bununla birlikte, 2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR tarafından tarım sektöründen alınan açık işler oransal olarak Türkiye genelinde %71,7 artmış iken, Karaman'da %342,9'luk bir artış görülmektedir. Bununla birlikte Karaman'da İŞKUR tarafından alınan toplam açık işler içerisinde tarım sektöründen alınan açık işlerin payının 2011 yılında %0,7 iken 2012 yılında %1,6 ya yükselerek Türkiye oranını yakalaması, tarım içi sektörlerdeki istihdamın kayıtlılığı adına 'küçük de olsa olumlu bir gelişme olarak' yorumlanabilir.

Öyle ki, 2011 yılında olduğu gibi 2012 yılında da, Türkiye ve Karaman'da tarım sektöründen alınan açık işlerde söz konusu işlerin yıl içerisinde alınan tüm açık işlere oranı %1,6 gibi küçük bir oranı bile geçememiştir.

2013 yılında Ocak-Eylül döneminde Türkiye ve Karaman'da kamu & özel sektör ve tarım içi tarım dışı tasnifinde İŞKUR tarafından alınan açık işler incelenecek olursa, ülkemizde açılan toplam 1.113.024 iş ilanının %95'i (1.055.215) özel sektöründe açılan ilan iken, Karaman'da da bu oran toplamda açılan 4.852 iş ilanının %95'i (4.598) kadardır. 2013 yılı ilk dokuz ayında tarım içi tarım dışı tasnifinde İŞKUR tarafından alınan açık işlerde ise ülkemizde tarım içi (tarım, ormancılık ve balıkçılık) 9.057 ilan, Karaman'da ise 76 ilanda işgücü eşleştirme aracılığı mevcuttur. Bu anlamda ülkemizde de Karaman'da da 2012 yılına göre gelişme mevcuttur. Tarım sektörü, kayıt dışılığın en çok görüldüğü sektördür. Sonuç olarak 2012 yılında olduğu gibi, 2013 yılının ilk üççeyreğinde de, gerek ülkemizde gerek Karaman'da tarım sektörüne yönelik bunca kamu yatırımına rağmen, kayıt dışılığın en çok görüldüğü sektör değişmemiştir.

1-5-4) İŞKUR Tarafından Gerçekleştirilen İşe Yerleştirmeler

Bu bölümde öncelikli olarak, Karaman'da İŞKUR tarafından iş görüşmesine gönderilen işgücünün işe alınma ya da işe kabul edilmeme durumu, Türkiye'de İŞKUR tarafından iş görüşmesine gönderilen işgücünün işe alınma ya da kabul edilmeme durumuyla 2010, 2011 ve 2012 yılı verileri bazında kıyaslanacaktır. İşe yerleştirmelerde 2013 yılı Ocak-Eylül dönemi verileri ise, söz konusu yıllar bazında karşılaştırmalar marifetiyle elde edilen tahlillerle sınanacaktır.

Karaman İŞKUR İl Müdürlüğü tarafından aracılık edilen işe yerleştirmeler*, 'geniş yaş grupları',* 'kamu özel sektör tasnifinde tarım sektörü içi ve tarım sektörü dışı', 'eğitim durumu', 'meslek', konularında Türkiye'de İŞKUR tarafından gerçekleştirilen toplam işe yerleştirmeler ile 2011 ve 2012 yılları verilerine göre; 'işe yerleştirme türleri' bazında ise 2010 ve 2011 yıllarına ait verilere göre karşılaştırılacaktır.

Ayrıca, İŞKUR'a Kayıtlı İşgücü Göstergeleri Bölümünün 5 nolu alt bölümü olan 'İşsizlik Ödeneği Başvurularına' geçmeden önce, Türkiye ve Karaman'daki 2011-2012 yıllarına ait İŞKUR'a başvurular, İŞKUR'a kayıtlı işsizler ve İŞKUR tarafından işe yerleştirme verileri cinsiyetler temelinde karşılaştırılarak analiz edilecektir.

Genel bir değerlendirme yapılacak olur ise, İŞKUR tarafından ülke genelinde yapılan işe yerleştirmeler toplamı 2011 yılında 363.672 iken 2012 yılında bu sayı %53'lük artış ile 556.587 değerine ulaşmıştır. Karaman'da ise İŞKUR tarafından işe yerleştirmeler 2011 yılında 1.432 iken 2012 yılında %81 artış ile 2.593' e ulaşmıştır. 2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerdeki ilerleme, oransal anlamda Karaman'da Türkiye'ye göre daha iyidir.

Gerek Tablo 42, gerek Tablo 47'de yer alan 2010 yılı İŞKUR tarafından işe yerleştirme verileri, 2012 yılı İŞKUR tarafından işe yerleştirme verileri ile karşılaştırıldığında, 2010 yılı verilerine göre İŞKUR tarafından işe yerleştirmeler 2012 yılında Türkiye'de 205.231'den %171 artarak 556.587'ye; Karaman'da ise 877'den %196 artarak 2.593'e yükseldiği görülmektedir.

2013 yılının ilk dokuz ayında İŞKUR tarafından Türkiye genelinde kamu sektöründe 42.242'si erkek 13.360'ı kadın toplam 55.602 işsiz, özel sektörde 336.302'si erkek 147.289 kadın toplam 483.591 genel toplamda ise 539.193 işsiz işe yerleştirilmiştir. Bu anlamda 2013 yılının ilk üççeyreğinde, 2012 yılının bütününde yapılan işe yerleştirmenin ¾'ü çoktan aşılmıştır.

Karaman'da ise kamu sektöründe 155'i erkek 84'ü kadın toplam 239 işsiz, özel sektörde 855'i erkek 800 kadın toplam 1.655 genel toplamda ise 1.924 işsiz işe yerleştirilmiştir.

2012 yılındaki genel skorun ¾ ü gözetildiğinde, 2013 ilk dokuz ay verilerine göre Karaman ilinde İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde 2013 yılında 2012 yılına göre olumsuz bir işe yerleştirme skoru olduğu kanaati uyanmaktadır ancak aylar bazında bir değerlendirme yapıldığında ise 2012 yılının ilk dokuz ayında Karaman'da 546 kamu, 1.191 özel sektör genel toplamda 1.737 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştiğinden 2013 yılının ilk dokuz ayında Karaman'da İŞKUR'un işe yerleştirme verileri geçen yılın aynı dönemine göre daha iyidir. (Bknz: İŞKUR Aylık İstatistik Bülteni, 2012-9)

Tablo 42. İŞKUR Tarafından İş Görüşmesine Gönderilen İş Gücünün İş Görüşmesi Sonuçları

İŞKUR tarafından iş görüşmesine gönderilern işgücünün *İş Görüşmesi Sonuçları* 2010 ve 2011 yılları	İŞE ALINDI	Aday İşverence Kabul Edilmedi	Aday İşi Reddetti	Toplam
TÜRKİYE 2012	556.587	1.707.961	9.783	2.274.331
TÜRKİYE 2011	363.672	1.666.161	6.804	2.036.637
TÜRKİYE 2010	205.231	884.041	2.848	1.092.120
KARAMAN 2012	2.593	5.517	25	8.135
KARAMAN 2011	1.432	4.680	17	6.129
KARAMAN 2010	877	2.068	1	2.946
İŞKUR TARAFINDAN İŞ GÖRÜŞMESİNE GÖNDERME SAYISINDAKİ DEĞİŞİM TÜRKİYE:2010 yılına göre 2012 yılı oransal değişim	171%	93%	244%	108%
İŞKUR TARAFINDAN İŞ GÖRÜŞMESİNE GÖNDERME SAYISINDAKİ DEĞİŞİM KARAMAN:2010 yılına göre 2012 yılı oransal değişim	196%	167%	2400%	176%

Kaynak: İŞKUR, 2013

Tablo 42, Türkiye ve Karaman'da İŞKUR tarafından iş görüşmesine gönderilen işgücünün iş görüşmesi sonuçları ile ilgili 2010, 2011 ve 2012 yılı verilerini içermektedir. Söz konusu tabloda, 2010 yılına göre 2012 yılında Türkiye'de İŞKUR tarafından iş görüşmesine gönderilen işgücü sayısında %108'lik bir yükselişe karşın, Karaman'da %176'lık bir artışın dikkat çektiği karşılaştırmada, 2010 yılında Türkiye'de 205.231 olan 'işe alındı' sonucunun 2012 yılında %171 artarak 556.587 değerine ulaştığı; Karaman'da ise 877 olan 'işe alındı' sonucu %196 artarak 2.593 değerine ulaştığı görülmektedir. Bu anlamda 2010 yılına göre 2012 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirme verileri oransal olarak karşılaştırılacak olursa, Karaman Türkiye'deki ilerlemeyi geçmiştir.

Ayrıca işe alındı sonucunun İŞKUR tarafından organize edilen iş görüşmeleri içindeki payı ile ilgili bir değerlendirme yapılacak olursa, 2010 yılında Türkiye'de 1.092.120 iş görüşmesi organize edilmiş olup, söz konusu iş görüşmelerinin %19'u işe uygun bulunmuş iken 2011 yılında 2.036.637 iş görüşmesinden %18'i işe uygun bulunmuştur.

Karaman'da ise bu oranlar 2010 için %30, 2011 yılı için ise %23 tür. Bu anlamda 2011 yılında Karaman 'da İŞKUR tarafından iş görüşmesine gönderilen işgücünün işe kabulü oransal anlamda, Türkiye'ye göre daha iyidir. Bu durum, gerek 2010 yılında gerek 2011 yılında Karaman'da İŞKUR'un Türkiye geneli ile karşılaştırmada "işverenlere, işveren taleplerine daha uygun işgücü gönderdiğini" göstermektedir.

İş görüşmesine gönderilen iş adayının işe giriş oranı, bir diğer ifade ile işgücü pazarında aracılık edilen işe uygun adayın gönderilmesini de gösterdiğinden aracılık faaliyetleri anlamında oldukça önemli bir göstergedir. Tablo 42'de daha önce belirtildiği gibi, İŞKUR'un 2012 yılında aracılık ettiği işgücü taleplerine gönderilen işgücünün, iş görüşmesi sonuçları da yer almaktadır.

Tablo 42'de yer alan verilere göre 2012 yılında, iş görüşmesine gönderilen 2.274.331 iş adayının %25'ine karşılık gelen 556.587'si işe kabul edilmiştir.

Böylelikle ülkemizde 2012 yılında %19 olan İŞKUR tarafından iş görüşmesine gönderilen iş adayının işe giriş oranı 2011 oranının geliştirildiği görülmektedir. Karaman'da ise iş görüşmesine gönderilen 8.135 iş adayının %32 'si olan 2.593'ü işe kabul edilmiştir.

Tablo 43. İŞKUR Tarafından Geniş Yaş Grupları Bazında İşe Yerleştirmeler

İŞKUR TARAFINDAN GENİŞ YAŞ GRUPLARI İTİBARİYLE İŞE YERLEŞTİRME SKORLARI	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	TOPLAM
TÜRKİYE 2012	39.344	126.229	219.018	165.373	6.623	556.587
TÜRKİYE 2011	22.823	89.119	149.517	98.480	3.733	363.672
KARAMAN 2012	153	504	976	937	23	2.593
KARAMAN 2011	81	376	564	396	15	1.432
İŞKUR TARAFINDAN GENİŞ YAŞ GRUPLARI İTİBARİYLE İŞE YERLEŞTİRME SKORLARINDAKİ DEĞİŞİM TÜRKİYE: 2011 yılına göre 2012 yılı oransal değişim	72,4%	41,6%	46,5%	67,9%	77,4%	53,0%
İŞKUR TARAFINDAN GENİŞ YAŞ GRUPLARI İTİBARİYLE İŞE YERLEŞTİRME SKORLARINDAKİ DEĞİŞİM KARAMAN: 2011 yılına göre 2012 yılı oransal değişim	88,9%	34,0%	73,0%	136,6%	53,3%	81,1%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 43, Türkiye ve Karaman'da İŞKUR tarafından geniş yaş grupları bazında işe yerleştirmelerde 2011 ve 2012 yılı verilerini içermektedir. Hem ülkemizde, hem de Karaman'da gerek 2011 yılında, gerek 2012 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerin yoğunluk gösterdiği yaş grubunun 25-34 yaş grubu olduğu en seyrek yaş grubunun ise 55+ yaş grubu olduğu görülmektedir. Ayrıca 2011 yılına göre 2012 yılında geniş yaş grupları içinde işe yerleştirmelerdeki değişime oransal olarak bakıldığında Türkiye'de en büyük artış %77,4 ile 55+ yaş grubunda, Karaman'da ise %136,6 ile 35-54 yaş grubundadır.

Ayrıca 2012 yılına göre 2011 verileri karşılaştırmasında, tablo 43'te İŞKUR tarafından geniş yaş grupları bazında işe yerleştirmeleri ile ilgili göze çarpan bir diğer olgu ise 2012 yılında 2011 yılına göre Karaman'da olduğu gibi ülkemizde de 35-54 yaş grubunda yer alan İŞKUR tarafından işe yerleştirilen işgücü, sayısal anlamda 20-24 yaş grubuna dahil işe yerleşen işgücüne daha baskın hale gelmeye başlamıştır.

Tablo 44. Kamu & Özel Sektör ve Tarım İçi & Tarım Dışı Tasnifinde İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler

KAMU & ÖZEL SEKTÖR ve TARIM İÇİ & TARIM DIŞI TASNİFİNDE İŞKUR TARAFINDAN İŞE YERLEŞTİRMELER	KAMU ve ÖZEL SEKTÖR İŞE YERLEŞTİRMELER			TARIM İÇİ ve TARIM DIŞI İŞE YERLEŞTİRMELER		
	TOPLAM	KAMU	ÖZEL	TARIM İÇİ	TARIM DIŞI	TOPLAM
TÜRKİYE 2012	556.587	137.648	418.939	12.966	543.621	556.587
TÜRKİYE 2011	363.672	59.485	304.187	7.905	355.767	363.672
KARAMAN 2012	2.593	651	1.942	49	2.544	2.593
KARAMAN 2011	1.432	296	1.136	3	1.429	1.432
İŞKUR TARAFINDAN İŞE YERLEŞTİME SAYISINDAKİ DEĞİŞİM TÜRKİYE:2011 yılına göre 2012 yılı oransal değişim	53,0%	131,4%	37,7%	64,0%	52,8%	53,0%
İŞKUR TARAFINDAN İŞ YERLEŞTİRME SAYISINDAKİ DEĞİŞİM KARAMAN:2011 yılına göre 2012 yılı oransal değişim	81,1%	119,9%	71,0%	1533,3%	78,0%	81,1%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 44, Türkiye ve Karaman'da İŞKUR tarafından kamu & özel sektör ve tarım içi & tarım dışı tasnifinde işe yerleştirmelerde 2011 ve 2012 yılı verilerini içermektedir.

Tablo 44'e göre, İŞKUR'un işe yerleştirme faaliyetlerinde 2012 yılında da 2011 yılında olduğu gibi hem Türkiye'de hem de Karaman'da özel sektörün kamu sektörüne baskınlığı açıktır. Öyle ki 2011 yılında Türkiye'de İŞKUR tarafından özel sektörde işe yerleştirmeler %84'lük paya sahip iken, 2012 yılında oransal anlamda artış göstererek %75'e düşmüştür.

Karaman'da ise 2011 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde özel sektörün payı %79 iken, 2012 yılında bu oran %75'e düşmüştür.

Kamu sektöründe İş Kanununa tabi işe yerleştirmeler bazı kurum ve kuruluş istisnaları hariç[39] mevzuata göre İŞKUR'un yetki ve sorumluluk alanına girdiği için, kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan işe yerleştirmeler İŞKUR için bir performans göstergesinden çok bir hizmet faaliyetidir. Bir tür kamu işe yerleştirme hizmeti olarak, Toplum Yararına Programlarındaki (TYP) işe yerleştirmeler, uzun süreli işsizlik ile mücadelede önemli bir performans göstergesi olarak değerlendirilse de, İŞKUR için işe yerleştirmelerde özel sektör işe yerleştirmeleri, her anlamda işgücü piyasasına aracılığı ortaya koyan en önemli faktördür. 2011 yılında Türkiye'de İŞKUR tarafından özel sektörde işe yerleştirmeler İŞKUR tarafından tüm işe yerleştirmelerde %84'lük paya sahip iken, Karaman'da bu oran %79' dur. 2012 yılında oransal anlamda azalarak %75'e düşmüştür. 2012 yılında ise hem Karaman'da, hem Türkiye'de kamu sektörü işe yerleştirmeleri oransal anlamda artmış ve bu sebeple özel sektör işe yerleştirmeler İŞKUR tarafından yapılan tüm işe yerleştirmeler içerisinde %75'e düşmüştür. Bu anlamda hem Türkiye'de, hem Karaman'da İŞKUR tarafından yapılan tüm işe yerleştirmelerde özel sektör işe yerleştirmelerin payı 2011 yılına göre 2012 yılında azalmıştır.

İŞKUR tarafından tarım içi işe yerleştirmeler, tarım sektöründeki işgücü işveren ilişkisinin kayıt altına alınması anlamında oldukça önemlidir. Ülkemizde tarım sektöründe çalışan işgücü yoğun olarak kayıtdışı çalışmaktadır. Güçlü bir sosyal güvenlik yapısı için işgücü piyasasındaki kayıt dışılığın azaltılması oldukça elzemdir. Bu bakımdan kayıt dışılığı azaltmak, kayıt dışılığın en çok görüldüğü sektörlerde işveren ve işgücü ile ilişkiyi iyileştirmek gerekmektedir ki, tarım sektöründeki kayıtdışı istihdamın azalması İŞKUR'un söz konusu sektördeki etkisinin yükselmesi ile doğrudan ilgilidir.

İŞKUR tarafından işe yerleştirmeler iktisadi faaliyet kollarına göre tarım içi ve tarım dışı başlıkları altında incelendiğinde görülmektedir ki, 2012 yılında da 2011 yılına göre hem Türkiye'de hem de Karaman'da İŞKUR tarafından tarım içi işe yerleştirmeler tarım dışı işe yerleştirmelere göre oldukça düşüktür. Öyle ki 2011 yılında Türkiye'de İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde tarım içi işe yerleştirmeler sadece %2'lik paya sahip iken, 2012 yılında oransal anlamda artış göstererek %6'ya yükselebilmiştir. Karaman'da ise 2011 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde tarım içi işe yerleştirmeler %0,2 iken, 2012 yılında bu oran %1,88'e yükselmiştir. Ancak yine de Karaman, İŞKUR

---

[39] **9/8/2009 tarihli ve 27314 sayılı RG'de yayımlanmış olan *'Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'* kamu kurumlarına işçi alımını düzenleyen esaslar yer almaktadır.**

Ancak söz konusu yönetmeliğin 2. maddesinde, *'iştirakler hariç olmak üzere, kamu iktisadî teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunan kuruluşlardan sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait olan kamu kurum ve kuruluşları hariç, il özel idarelerinin, belediyelerin ve bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri ile bağlı kuruluşlarının Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurdukları şirketler ile kooperatifler; bankalar, borsalar ve bunların müessese, teşebbüs, işletme ve iştirakleri ile 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile kurulmuş ve sermayesinin tamamı Hazineye ait kuruluşlar; 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununa göre kurulan sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları; 4904 sayılı İş Kanunu usul ve esaslarına tabi istihdam edilecek daire başkanı, daire başkanı muadili veya daha üst düzey yönetici, tabip, uzman tabip, diş tabibi ve eczacı kadroları; Kamu kurum ve kuruluşlarında, hukuk müşaviri, müfettiş, kontrolör, denetmen, denetçi, uzman ve aktüer gibi mesleklerde çalışanlar arasından yapılacak işçi alımları; Kamu kurum ve kuruluşlarının proje bazındaki faaliyetlerinde belirli süreli iş sözleşmesine tabi olarak, özel nitelik ve uzmanlık gerektiren işler; üniversite veya bilimsel araştırma kurumu niteliğindeki kuruluşlar ile petrol ve doğalgaz alanında faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde, bu faaliyetlerin devamı süresiyle sınırlı olarak görev alacak teknik ve uzman personel ile bu kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen ve/veya yürütülen proje bazındaki faaliyetlerde bu faaliyetlerin devamı süresiyle sınırlı olarak çalıştırılacaklar,* **için anılan yönetmeliğin uygulanmayacağı hükmü yer almaktadır ki, İŞKUR'a söz konusu işçi alımları ile ilgili olarak sadece bildirim yapılmaktadır.**

tarafından işe yerleştirmelerde tarım içi işe yerleştirmelerde 2012 yılında da 2011 yılında olduğu gibi, ülkemiz ortalamasının altındadır.

2013 yılında Ocak-Eylül döneminde Türkiye ve Karaman'da kamu & özel sektör ve tarım içi tarım dışı tasnifinde İŞKUR tarafından işe yerleştirmeler incelenecek olursa, ülkemizde açılan toplam 1.113.024 iş ilanının %95'i (1.055.215) özel sektörde açılan ilan iken, özel sektör işgücü ilanlarının 483.591'i karşılanmıştır. Karaman'da da ise toplamda açılan 4.852 iş ilanının %95'i (4.598) özel sektör tarafından açılmıştır ve özel sektör tarafından açılan işgücü ilanlarının 1.695'i karşılanmıştır.

2013 yılı ilk dokuz ayında tarım içi tarım dışı tasnifinde İŞKUR tarafından alınan açık işlerde ise ülkemizde tarım içi (tarım, ormancılık ve balıkçılık) 9.057 kişilik işgücü ilanına 5.568 kişi yerleştirilmiş, Karaman'da ise 76 kişilik işgücü ilanına 9 kişi işe yerleştirilmiştir.

Karaman'da tarım sektöründe 2012 yılında 62 kişilik işgücü talebi alınmış ve söz konusu taleplere 49 işe yerleştirme yapılmış iken, 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde alınan 76 kişilik işgücü ilanının sadece 9'unun karşılanmış olması, İŞKUR tarafından tarım sektörüne yönelik işgücü eşleştirme faaliyetlerin geliştirilmesinin gerektiğini göstermektedir.

Tablo 45. Eğitim Durumuna Göre İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞKUR' TARAFINDAN İŞE YERLEŞTİRMELER	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
TÜRKİYE 2012	2.602	339.601	159.761	54.623	556.587
TÜRKİYE 2011	5.791	213.288	109.609	34.984	363.672
KARAMAN 2012	0	2.046	434	113	2.593
KARAMAN 2011	6	978	326	122	1.432

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞKUR' TARAFINDAN İŞE YERLEŞTİRMELERDEKİ DEĞİŞİM	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
TÜRKİYE 2011 yılına göre 2012	-55%	59%	46%	56%	53%
KARAMAN 2011 yılına göre 2012	-100%	109%	33%	-7%	81%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 45, Türkiye ve Karaman'da İŞKUR tarafından eğitim durumu tasnifinde işe yerleştirmelerde 2011 ve 2012 yılı verilerini içermektedir. Lise altı eğitim seviyeli grup Türkiye'de olduğu gibi, Karaman'da da hem 2011 yılında hem 2012 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde eğitim durumuna göre baskın olan gruptur. Tablo 45'te, İŞKUR tarafından işe yerleştirilen okuma yazma bilmeyenlerin sayısında 2012 yılında 2011 yılına göre ciddi bir azalış görülmektedir. Bununla birlikte dikkat çeken bir diğer olgu ise, İŞKUR tarafından iş görüşmesine gönderilen yükseköğretimlilerin işveren tarafından işe tercihi ile ilgilidir. Türkiye'de 2011 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerin içinde %9,6 ile 34.984 yükseköğretimli işe yerleştirilmiş iken, 2012 yılında %9,6 ile 54.623 yükeköğretimli işe yerleştirilmiştir. Karaman'da ise 2011 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerin içinde %8,5 ile 122 yükseköğretimli işe yerleştirilmiş iken, 2012 yılında %4,1 ile 113 yükeköğretimli işe yerleştirilmiştir. Bu durum göstermektedir ki, gerek oransal anlamda, gerekse sayısal anlamda Karaman'da 2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenler içerisindeki

yükseköğretimlilerin payı azalmıştır. Türkiye'de ise İŞKUR tarafından işe yerleştirilenler içerisindeki yükseköğretimlilerin arttığı, yükseköğretimlilerin payının ise oransal anlamda, 2011 yılında olduğu gibi 2012 yılında da %9,6 olarak korunduğu görülmektedir.

2013 yılının ilk dokuz ayında ise, İŞKUR tarafından işe yerleştirilen 593.193 kişinin %54'üne karşılık gelen 318.045'i lise altı öğrenim seviyelidir. Karaman'da ise 2013 yılının ilk dokuz ayında işe yerleştirilen 1.924 kişinin %75'ine karşılık gelen 1.448'i lise altı öğretim seviyelidir. İŞKUR tarafından 2013 yılının ilk dokuz ayında ülke genelinde işe yerleştirilen her 100 kişiden 10'u yükseköğrenimli iken (51.628 kişi), Karaman'da İŞKUR tarafından işe yerleşenlerde yükseköğrenim mezunlarının yoğunluğu her 100 kişiden 6 kişi ile yine 2012 ve 2012 yıllarında olduğu gibi düşüktür(113 kişi).

Tablo 46. Türlerine Göre İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler

İŞ YERLEŞTİRMELERİN TÜRLERİNE GÖRE İNCELENMESİ	Kurslar Vasıtasıyla Yapılan Yerleştirmeler	Normal Yerleştirmeler	Sondaj İşlemlerinden İşe Yerleştirmeler	Toplam İşe Yerleştirmeler
TÜRKİYE 2012	179.911	354.996	21.620	556.587
TÜRKİYE 2011	81.184	264.392	18.096	363.672
Karaman 2012	1.461	1.132	0	2.593
Karaman 2011	569	863	0	1.432
İŞKUR TARAFINDAN İŞE YERLEŞTİME SAYISINDAKİ DEĞİŞİM TÜRKİYE:2010 yılına göre 2011 yılı oransal değişim	122%	34%	19%	53%
İŞKUR TARAFINDAN İŞ YERLEŞTİRME SAYISINDAKİ DEĞİŞİM KARAMAN:2010 yılına göre 2011 yılı oransal değişim	157%	31%	0%	81%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 46, Türkiye ve Karaman'da İŞKUR tarafından kurslar aracılığıyla, sondaj[40] işlemleri ve normal tasnifinde işe yerleştirmelerde 2011 ve 2012 yılı verilerini içermektedir. Sondaj işlemleri ile işe yerleştirmelerin gerek 2011 yılında, gerek 2012 yılında Karaman'da gerçekleştirilmediği ülkemiz genelinde ise İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde en az rastlanan tür olduğunun görüldüğü tablo 46'da, 2011 yılına göre 2012 yılında, mesleki rehabilitasyon faaliyetleri anlamında oldukça önemli bir işgücü uyum hizmeti enstrümanı olan kursların hem Karaman'da iş yerleştirmelerdeki öneminin arttığı görülmektedir. Öyle ki, 2011 yılında İŞKUR tarafından Türkiye'de gerçekleştirilen bütün işe yerleştirmelerin, %22'si ile 81.184 işe yerleştirme kurslar vasıtasıyla gerçekleştirilmiş iken, 2012 yılında bu oran 179.911 kurslar vasıtasıyla işe yerleştirme sayesinde sayısal anlamda bir iyileşmeyle birlikte oransal anlamda %32'ye çıkmıştır. Karaman'da ise 2011 yılında İŞKUR tarafından gerçekleştirilen işe yerleştirmelerin, %40' ile 569 işe yerleştirme kurslar vasıtasıyla gerçekleştirilmiş iken, 2011 yılında bu oran 569 kurslar vasıtasıyla işe yerleştirme sayesinde %56'ya yükselmiştir.

2011 yılına göre 2012 yılında İŞKUR tarafından kurslar vasıtasıyla işe yerleştirme skorlarına bakıldığında da, oransal değişimde Karaman Türkiye genelinden daha iyi bir görünüme sahiptir. 2011

[40] **Sondaj kavramı terminolojide 'iş araştırması' anlamına gelmektedir ki, iş istemi ile Kurum İl Müdürlüklerine başvuran nitelikli iş arayanların Kurum kayıtlarında durumlarına uygun açık iş mevcut değil ise, bu kişilerin işyerlerine tavsiye edilmesi olarak tanımlanmaktadır.**

yılına göre 2012 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından kurslar vasıtasıyla işe yerleştirmede oransal olarak %157'lik bir artış varken, Türkiye'de oransal anlamda iyileşme %122'dir. Bu durum Karaman'da yapılan aktif işgücü uyum hizmetlerinin yerindeliğine işaret etmektedir ki, 2011 yılına göre 2012 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından kurslar vasıtasıyla işe yerleştirilenlerin sayısı, *il genelinde İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde kurslar vasıtasıyla işe yerleştirmelerin yoğunluğunu* da arttıracak şekilde artış göstermiştir.

Tablo 47. Mesleklere Göre İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler

SIRA	İŞKUR ARACILIĞIYLA İŞE YERLEŞTİRMELER 1989 Farklı Meslek: İLK 20	TÜRKİYE 2012
	TOPLAM	556.587
1	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229.943
2	DİĞER MESLEKLER	158.988
3	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	37.294
4	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29.650
5	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	13.308
6	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11.867
7	BÜRO MEMURU (GENEL)	8.597
8	REYON GÖREVLİSİ	8.267
9	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	8.152
10	MAKİNECİ (DİKİŞ)	8.115
11	KASİYER	6.740
12	LOJİSTİK ELEMANI	6.087
13	GARSON (SERVİS ELEMANI)	6.017
14	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	4.940
15	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	4.029
16	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3.261
17	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	2.913
18	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	2.842
19	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2.838
20	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2.739

SIRA	İŞKUR ARACILIĞIYLA İŞE YERLEŞTİRMELER 86 Farklı Meslek: İLK 20	KARAMAN 2012
	TOPLAM	2.593
1	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.269
2	UNLU MAMÜLLER PAKETLEME İŞÇİSİ	891
3	DİĞER MESLEKLER	145
4	BAHÇIVAN	53
5	AŞÇI	42
6	BİSKÜVİ İMALAT İŞÇİSİ	35
7	PROSES İŞÇİSİ	20
8	GARSON (SERVİS ELEMANI)	18
9	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	13
10	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	12
11	BÜRO MEMURU (GENEL)	12
12	ÖN MUHASEBECİ	12
13	MEKANİK BAKIM VE ONARIMCISI (MOTORLU TAŞITLAR HARİÇ)	12
14	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11
15	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	10
16	REYON GÖREVLİSİ	9
17	FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	8
18	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	7
19	MATBAA BASKI MONTAJCISI	7
20	SEKRETER	7

SIRA	İŞKUR ARACILIĞIYLA İŞE YERLEŞTİRMELER İLK 20	TÜRKİYE 2011
	TOPLAM	363.672
1	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	164.413
2	DİĞER MESLEKLER	112.400
3	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	16.270
4	BÜRO MEMURU (GENEL)	9.312
5	SATIŞ ELEMANI	8.272
6	MAKİNECİ (DİKİŞ)	5.051
7	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	5.033
8	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	4.499
9	GARSON (SERVİS ELEMANI)	4.134
10	REYON GÖREVLİSİ	4.023
11	BAHÇIVAN (GENEL)	3.968
12	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	3.947
13	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	3.773
14	ORMAN İŞÇİSİ	3.074
15	KASİYER	3.033
16	TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	2.632
17	GAZALTI KAYNAKÇISI	2.625
18	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (MAKİNE İLE)	2.585
19	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	2.366
20	ŞOFÖR (YÜK TAŞIMA)	2.262

SIRA	İŞKUR ARACILIĞIYLA İŞE YERLEŞTİRMELER İLK 20	KARAMAN 2011
	TOPLAM	1.432
1	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.249
2	DİĞER MESLEKLER	34
3	KAYNAKCI(OKSİJEN VE ELEKTİRİK)	31
4	SATIŞ ELEMANI	25
5	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	15
6	BÜRO MEMURU	13
7	ÖN MUHASEBECİ	11
8	AŞÇI	8
9	PLASTİK DOĞRAMA/PVC	6
10	MOBİLYA İMALAT(AHŞAP)	6
11	FORKLİFT OPERATÖRÜ	4
12	BİLGİSAYAR İŞLETMENLİĞİ	4
13	MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	4
14	DEMİR DOĞRAMA	4
15	ELEKTRİK TEKNİKERİ	4
16	ARGON KAYNAKCI(TIĞ KAYNAK)	3
17	MUHASEBECİ	3
18	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	3
19	BEKÇİ	3
20	ZİRAAT MÜHENDİSİ	2

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 47, Türkiye ve Karaman'da İŞKUR tarafından meslek tasnifinde işe yerleştirmelerde 2011 ve 2012 yılı verilerini içermektedir. Söz konusu veriler, sayısal olarak yoğun ilk 19 meslek ve diğer mesleklerin bir arada gruplandırıldığı diğer meslekler grubu dâhil toplam 20 meslekte sunulmaktadır. 2012 yılı itibariyle kaç farklı meslekte İŞKUR tarafından işe yerleştirme işleminin yapıldığının da mevcut olduğu tabloda, gerek 2012 gerek 2011 yılında Türkiye ve Karaman'da Kuruma kayıtlı işsizlerde beden işçisi (genel) olarak bilinen vasıfsız işçilerin yoğunluğu dikkat çekicidir.

Tablo 47'de, Türkiye'ye 2012 yılında 1989 farklı meslekte İŞKUR tarafından işe yerleştirme mevcut iken, ADNKS'ye göre Karaman'da oturan İŞKUR'a kayıtlılar arasından 86 farklı meslekte işe yerleştirme işleminin yapıldığı görülmektedir. Söz konusu işe yerleştirmelerde, 2012 yılında beden işçisi(genel) mesleğindeki yoğunluğa bakılacak olursa, ülkemizde 229.949 işe yerleştirme ile %47, Karaman'da ise 1.269 işe yerleştirme ile %49 oranı elde edilmektedir. 2011 yılı için Türkiye'de İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde beden işçileri %45'lik yer kaplamışken, Karaman'da 1.249 işe yerleştirme ile %87'lik bir paya sahiptir. Bu anlamda İŞKUR tarafından gerçekleştirilen işe yerleştirmelerdeki vasıfsız işgücü oranı, 2011 yılına göre 2012 yılında ülkemizde az da olsa yükselmiş, Karaman'da ise %87'den %49'a düşmüştür.

2013 yılının ilk dokuz ayında ise, Karaman'da İŞKUR tarafından en çok işe yerleştirmenin yapıldığı 5 meslek erkeklerde sırasıyla *beden işçisi(genel), bisküvi imalat işçisi, unlu mamuller paketleme işçisi, çikolatalı ürünler imalat işçisi ve pompacı* iken kadınlarda *bisküvi imalat işçisi, beden işçisi(genel), unlu mamuller paketleme işçisi, çikolatalı ürünler imalat işçisi ve aşçıdır.* Ülkemizde ise 2013 yılının ilk üç çeyreğinde, İŞKUR tarafından en çok işe yerleştirmenin yapıldığı 5 meslek *beden işçisi(genel), beden işçisi(temizlik), güvenlik görevlisi, satış danışmanı ve garsondur(servis elamanı)*. Bu minvalde 2013 yılının ilk dokuz ayında, gerek ülkemizde gerek Karaman'da meslekler bakımından tarafından gerçekleştirilen işe yerleştirmelerde 2012 yılına göre ciddi bir değişim yaşanmamıştır.

2013 yılının ilk dokuz ayında da, Karaman'da İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde özellikle bisküvi imalat işçisi, unlu mamuller paketleme işçisi ve çikolatalı ürünler imalat işçisi gibi meslekler incelendiğinde, İŞKUR faaliyetlerinde Karaman Organize Sanayi Bölgesinde konuşlu fabrikaların üretim çıktısını oluşturan ürünlere yönelik nitelik gerektirmeyen mesleklerde işe yerleştirmenin ağırlığının devam ettiği görülmektedir.

Tablo 48. Cinsiyetler Bazında İŞKUR'a Başvurular, İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler, İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler

	İŞKUR'a Başvurular			İŞKUR'a Kayıtlı İşsiz			İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Türkiye 2012	1.476.264	820.061	2.296.325	1.433.621	938.641	2.372.262	390.979	165.608	556.587
Türkiye 2011	860.206	538.149	1.398.355	1.142.928	702.037	1.844.965	261.964	101.708	363.672
Karaman 2012	5.535	4.287	9.822	5.481	4.402	9.883	1.222	1.371	2.593
Karaman 2011	3.273	2.952	6.225	4.942	4.170	9.112	841	591	1.432
DEĞİŞİM **TÜRKİYE:** 2011 yılına göre 2012 yılı	72%	52%	64%	25%	34%	29%	49%	63%	53%
DEĞİŞİM **KARAMAN:** 2011 yılına göre 2012 yılı	69%	45%	58%	11%	6%	8%	45%	132%	81%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 48, Türkiye ve Karaman'da cinsiyetler bazında İŞKUR'a başvurular, İŞKUR'a kayıtlı işsiz ve İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde 2011 ve 2012 yılı verilerini içermektedir.

Genel bir değerlendirme ile İŞKUR'a başvurularda, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerde ve İŞKUR tarafından işe yerleştirmede Türkiye'de 2011 yılında ve 2012 yılında erkeklerin kadınlara göre baskınlığı görülmektedir. Karaman'da ise kadınların sayısı erkeklere oldukça yakın hatta 2012 yılındaki işe yerleştirmelerde kadınlar erkeklere baskındır.

Türkiye'de, İŞKUR'a başvurularda 2011 yılında 2012 yılına göre erkeklerin %72, kadınların %52; Karaman'da ise erkeklerin %69, kadınların %45 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Bu anlamda Türkiye genelinde 2012 yılında, 2011 yılına göre İŞKUR'a kayıt edilen kadın işgücü sayısında, oransal bazda Karaman'a göre daha büyük bir artış kaydedilmiştir. İŞKUR'a kayıtlı işsizlere bakılacak olursa, 2011 yılında 2012 yılına göre erkeklerin %25, kadınların %34; Karaman'da ise erkeklerin %11, kadınların %6 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Tablo 48'e göre gerek Karaman'da, gerek Türkiye'de 2012 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilen kadınların 2011 yılında işe yerleştirilen kadınlara göre oransal olarak artışı, 2012 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilen erkeklerin 2011 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilen erkeklere göre oransal olarak artıştan daha ilerdedir. Bu anlamda Türkiye genelinde 2012 yılında, 2011 yılına göre İŞKUR'a kayıt edilen kadın işgücü sayısında, oransal bazda Karaman'a göre daha büyük bir artış kaydedilmiştir. İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde ise, 2011 yılına göre 2012 yılındaki skorlardaki oransal değişimde Karaman'da kadınların sayıca erkekleri geçtiği görülmektedir. Bununla birlikte 2011 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilen kadınların İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin içerisindeki payı %28 iken 2012 yılında bu pay %30'a; Karaman'da ise 2011 yılında %41 iken 2012 yılında %53'e yükselmiştir. Bu durum Karaman'da İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde kadınların erkeklere yakın hatta baskın olduğunu göstermektedir ki, Ek-4: Tablo 17'de İŞKUR tarafından işe yerleştirmelerde cinsiyet baskınlığına göre illerin sıralamasında "kadın baskınlık" bazında Karaman 81 il içerisinde 2011 yılında, 6'ncı sıradayken 2012 yılında 4'üncü sıradadır.

2013 yılının ilk dokuz ayında ise bütün illerde erkek baskın bir görünüm hâkimdir. Anılan dönemde, İŞKUR tarafından yapılan işe yerleştirmelerde toplamın yaklaşık %50'si kadın olan Edirne ili kadın baskınlı sıralamasında 1'inci iken sıralama Yalova (49%), Ordu (48%) ve Karaman(46%) ile devam etmektedir. Karaman, 2013 yılının ilk dokuz ayında da 2012 ve 2011 yıllarında olduğu gibi İŞKUR'un kadın istihdamı faaliyetlerinde oldukça başarılı bir dönem geçirmiştir.

Sonuç olarak görülmektedir ki, gerek Karaman'da gerek ülkemizde 2011 yılına göre 2012 yılında ve 2012 yılına göre 2013 yılının ilk dokuz ayında İŞKUR tarafından işe yerleştirilen kadınların İŞKUR tarafından işe yerleştirilenler içerisindeki payı artış göstermiştir.

İncelemesi yapılan veriler, 2011 yılına kıyasla 2013 yılının ilk dokuz ayında gerek Karaman'da, gerek ülkemizde *kadının işgücü piyasasında görünürlüğünün arttırılmasında* İŞKUR'un taraf olduğuna ve bu manada kadının işgücü piyasasındaki ağırlığını arttırmada başarısına dayanak oluşturmaktadır. [41]

1-5-5) İşsizlik Ödeneği Başvuruları

Bu bölümde öncelikli olarak, Karaman'da İŞKUR'a işsizlik ödeneği almak için başvuran işsizler 'geniş yaş grupları' ve 'eğitim durumu' bazında Türkiye'de İŞKUR'a işsizlik ödeneği almak için başvuran işgücü durumuyla 2010 ve 2011 yılı verileri bazında kıyaslanacaktır. Ayrıca 2011 yılına göre 2012 yılında İşsizlik ödeneği almak için İŞKUR'a yapılan başvurulardaki oransal değişim 81 il karşılaştırmasıyla ele alınacaktır. Bununla birlikte, Karaman'da işsizlik ödeneği alan işsizlerden tekrar

[41] **Anayasanın 11 nci maddesinde kadın erkek eşitliğine vurgu yapılmakta ve bu eşitliğin sağlanmasında alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamayacağı ifade edilmektedir. Bu anlamda, 2010 yılına göre 2011 yılı ve 2011 yılına göre 2012 yılındaki işe yerleştirme verileri de işaret etmektedir ki, Türkiye İş Kurumu kadınları işgücü piyasasında daha görünür kılmak için, mesleki kurs ve programlar ile ve normal yolla işe yerleştirmelerde kadınlara öncelik vermektedir.**

işe girişler, Türkiye'de işsizlik ödeneği alırken tekrar işe girişler ile 2010, 2011 ve 2012 yılları verileri bazında kıyaslanacaktır. 2013 yılı Ocak-Eylül dönemi verileri ise, anılan çözümlemeler sonucunda ortaya konan çıkarımlar ile karşılaştırılacaktır.

Genel bir değerlendirme yapılacak olur ise, Türkiye'de İŞKUR'a ülke genelinde yapılan işsizlik ödeneği başvuruları toplamı 2010 yılında 426.995 iken 2011 yılında bu sayı %3'lük artış ile 441.238 değerine ulaşmıştır. Karaman'da ise işsizlik ödeneği başvuruları 2010 yılında 1.028 iken, 2011 yılında %13 azalış ile 890' e düşmüştür.

2010 yılına göre 2011 yılında İŞKUR'a yapılan işsizlik ödeneği başvurularındaki Türkiye'de az da olsa oransal anlamda meydana gelen artışa karşın, Karaman'da %13'lük bir azalma meydana gelmiştir. Bu anlamda Karaman'da, 2010 yılına göre 2011 yılında işsizlik ödeneği başvurularında azalma, işten çıkışlardaki azalma ile bağlantılıdır ki, 2010 yılına göre 2011 yılında Karaman'ın da içinde yer aldığı TR52 bölgesinde işsizlikte azalma kaydedilmiştir. (Bknz: Tablo 49)

Ancak, İŞKUR'a ülke genelinde yapılan işsizlik ödeneği başvuruları toplamı 2011 yılında 441.238 iken 2012 yılında bu sayı %38'lik artış ile 609.245 değerine ulaşmış iken, Karaman'da ise işsizlik ödeneği başvuruları 2011 yılında 890 iken 2012 yılında %60 artış ile 1.425 olmuştur. 2012 yılında iller işsizlik sigortası başvurusuna göre sıralandığında ise Karaman 58'ncidir. (Bknz Ek-4: Tablo 18)

2013 yılının ilk dokuz ayında ise 2012 yılı işsizlik ödeneği başvurusu olan 1.425 aşılmış ve 1.471'e ulaşmıştır. Böylelikle 2013 yılının ilk dokuz ayında iö başvurularında Karaman'daki gerçekleşmeler, 2012 yılı bütünündeki başvuru sayısını geride bırakmıştır.

Ülkemizde ise, 2013 yılının ilk üç çeyreğinde işsizlik ödeneği almak için Kurum yapılan başvuru sayısı 566.643'tür.

Bu durum, Karaman'da ve TR52 bölgesinde işsizliğin artmasına yorumlanabilse de, daha önce de *'1-4-4 İşsizlik'* başlığında incelendiği gibi aslında incelenen yıllar itibariyle Karaman'da ve TR52 bölgesinde işsizlik artmamıştır.

Karaman'da yıl içinde işgücünün işe giriş çıkışları oldukça yoğundur. [42] Bu anlamda işsizlik ödeneği başvuruları da 2012 yılında 2011 yılına göre, 2013 yılının ilk dokuz ayında da 2012 yılı toplamına göre artış göstermiştir.

---

[42] **Karaman'da yıl içinde işgücünün işe giriş çıkışları oldukça yoğundur. Bu durumu SGK verileri ile açıklamak mümkündür. Örneğin, SGK İl Müdürlüğünden alınan verilere göre Karaman'da Kasım 2012 itibariyle SGK'ya kayıtlı işçi sayısı 36.470; özel sektörde işe girişler ise 27.814'tür. Yani Karaman'da kamu özel sektör dâhil SGK'ya kayıtlı işçi sayısı 36.470 iken, bu sayıyı oluşturan 2012 yılında Karaman'da özel sektörde işe girişler 27.814 gibi yüksek bir niceliktir.**

2013 yılının ilk dokuz ayındaki durum 2012 yılı panoramasından maalesef farklı değildir. 2013 yılında SGK İl Müdürlüğünden alınan verilere göre Karaman'da Ağustos 2013 itibariyle SGK'ya kayıtlı işçi sayısı 37.643; özel sektörde işe girişler ise 17.331'dir. Yani Karaman'da kamu özel sektör dâhil SGK'ya kayıtlı işçi sayısı yılın sekiz ayı itibariyle 37.643 iken, yılın ilk dokuz ayında özel sektörde işe girişler 17.331 gibi yüksek bir niceliği görmüştür.

Bu durum Karaman'da işe giriş çıkışların çok yoğun olduğunu, işyerlerinde işgücüne sunulan sosyal ve ekonomik imkânların işgücü tarafından tatmin edici bulunmadığını göstermektedir. (Bknz internet sitesi: SGK Aylık E-İstatistik Bülteni erişim tarihi 15.11.2013 http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/tr/kurumsal/istatistikler/aylik_istatistik_bilgileri >)

Tablo 49. Geniş Yaş Grupları Bazında İŞKUR'a yapılan İşsizlik Ödeneği Başvuruları ve Hakedişler

	YAŞ GRUPLARINA GÖRE İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAKEDENLER	15-19		20-24		25-34		35-54		55+		TOPLAM	
		Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	TOPLAM	Oran
İÖ HAKEDEN	İÖ BİTEN: KARAMAN 2012			17	8%	101	45%	102	46%	3	1%	223	100%
	İÖ BİTEN: TÜRKİYE 2012	166	0%	6.013	8%	34.920	47%	33.006	44%	927	1%	75.032	100%
	İÖ DEVAM EDEN: KARAMAN 2012	4	1%	26	7%	166	44%	178	47%	4	1%	378	100%
	İÖ DEVAM EDEN: TÜRKİYE 2012	612	0%	12.291	7%	78.744	47%	75.670	45%	1.518	1%	168.835	100%
	İÖ KESİLEN: KARAMAN 2012			10	3%	210	53%	171	44%	2	1%	393	100%
	İÖ KESİLEN: TÜRKİYE 2012	180	0%	7.039	6%	58.213	48%	55.437	45%	983	1%	121.852	100%
	TOPLAM HAKEDEN KARAMAN 2012	4	0%	53	5%	477	48%	451	45%	9	1%	994	100%
	TOPLAM HAKEDEN: TÜRKİYE 2012	958	0%	25.343	7%	171.877	47%	164.113	45%	3.428	1%	365.719	100%

Geniş Yaş Grupları Bazında İşsizlik Ödeneği Başvuruları	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	TOPLAM
TÜRKİYE 2012	3.866	56.601	283.476	258.990	6.312	609.245
TÜRKİYE 2011	2.166	41.615	211.642	181.681	4.134	441.238
TÜRKİYE 2010	2.334	39.611	206.940	174.437	3.673	426.995
KARAMAN 2012	9	121	664	615	16	1.425
KARAMAN 2011	4	73	418	390	5	890
KARAMAN 2010	5	73	490	454	6	1.028
GENİŞ YAŞ GRUPLARI BAZINDA İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURULARINDAKİ DEĞİŞİM **TÜRKİYE: 2010 yılına göre 2012 yılı (oransal değişim %)**	80%	66%	36%	35%	167%	39%
GENİŞ YAŞ GRUPLARI BAZINDA İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURULARINDAKİ DEĞİŞİM **KARAMAN: 2010 yılına göre 2012 yılı (oransal değişim %)**	66%	43%	37%	48%	72%	43%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 49, Türkiye ve Karaman'da geniş yaş gruplarına göre İŞKUR'a yapılan işsizlik ödeneği başvurularında 2010-2012 3 yıllık dönemi ile hak edişlerinde 2012 yılı verilerini içermektedir.

Tablo 49'da işsizlik ödeneği için İŞKUR'a en çok başvuru yapan yaş grubunun veriş etleri incelenen 3 yıl için de Türkiye genelinde ve Karaman'da *'25-34 yaş grubu'* olduğu gözlemlenmektedir. [43] 25-34 yaş grubu işsizlerin işsizlik ödeneği başvurularının gerek Karaman'da, gerek Türkiye'de izlenen üç yıllık dönemde artış trendinde olduğu gözlemlenmektedir.

Yaş grupları itibariyle 2010 yılına göre 2011 yılı işsizlik ödeneği başvurularında oransal olarak en çok artışın görüldüğü yaş grubu 55+ yaş grubu iken Karaman'da artışın görüldüğü bir yaş grubu mevcut değildir. 2010 yılına göre 2011 yılında işsizlik ödeneği başvurularında oransal olarak azalış anlamında yapılacak bir değerlendirmede ise, Türkiye'de %7 ile Karaman'da ise %20 ile 15-19 yaş grubudur. Yaş grupları itibariyle 2012 yılı 2010 yılı ile mukayese edilecek olursa, ülke genelinde ve Karaman'da işsizlik ödeneği başvurularında oransal olarak en çok artışın görüldüğü yaş grubu 55+ yaş grubudur. 2010 yılına göre 2012 yılında işsizlik ödeneği başvurularında oransal olarak azalış yaşanmamıştır. 2012 yılında hak edişlerde ise, Türkiye'de işsizlik ödeneğinden faydalanan 365.719 kişinin 171.877'si %47'lik pay ile 25-34 yaş grubu nüfusunda yer almaktadır. Karaman'da ise işsizlik ödeneği hak eden 994 kişinin %48 ile 477'si 25-34 yaş grubuna dâhildir. Anılan yıl Türkiye'de işsizlik ödeneğinden faydalanan her 100 kişiden 7'si, Karaman'da ise her 100 kişiden 5'i genç nüfus olarak bilinen 15-24 (15-19 ve 20-24) yaş grubu üyesidir.

[43] **25-34 yaş grubu 2010 ve 2011 yıllarında istihdam anlamında Karaman'ın da içinde yer aldığı TR52 bölgesinde ve Türkiye genelinde istihdamın en yoğun olduğu ikinci yaş grubudur. Bununla birlikte, 25-34 yaş grubu, 2011 ve 2012 yılında Türkiye'de ve Karaman'da İŞKUR tarafından en çok işe yerleştirmenin yapıldığı yaş grubudur.**

Tablo 50. Eğitim Durumu Bazında İŞKUR'a yapılan İşsizlik Ödeneği Başvuruları ve Hak edişler

	EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAKEDENLER	Okur Yazar Olmayan		Lise altı		Lise ve dengi meslek okulu (Lise ve Dengi)		Yükseköğretim		TOPLAM	
		Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	TOPLAM	Oran
İÖ HAKEDEN	İÖ BİTEN: KARAMAN 2012			135	61%	55	25%	33	15%	223	**100%**
	İÖ BİTEN: TÜRKİYE 2012	615	**1%**	36.415	**49%**	24.348	**32%**	13.654	**18%**	75.032	**100%**
	İÖ DEVAM EDEN: KARAMAN 2012			218	58%	102	27%	58	15%	378	**100%**
	İÖ DEVAM EDEN: TÜRKİYE 2012	1.097	**1%**	84.286	**50%**	53.741	**32%**	29.711	**18%**	168.835	**100%**
	İÖ KESİLEN: KARAMAN 2012	1	0%	215	55%	123	31%	54	14%	393	**100%**
	İÖ KESİLEN: TÜRKİYE 2012	731	**1%**	65.195	**54%**	36.749	**30%**	19.177	**16%**	121.852	**100%**
	TOPLAM HAKEDEN KARAMAN 2012	1	0%	568	57%	280	28%	145	15%	994	100%
	TOPLAM HAKEDENTÜRKİYE 2012	2.443	**1%**	185.896	**51%**	114.838	**31%**	62.542	**17%**	365.719	**100%**

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURULARI	Okur Yazar Olmayan	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu (Lise ve Dengi)	Yükseköğretim	TOPLAM
TÜRKİYE 2012	4.394	312.468	188.776	103.607	609.245
TÜRKİYE 2011	8.222	230.157	134.528	68.331	441.238
TÜRKİYE 2010	4.900	231.352	130.199	60.544	426.995
KARAMAN 2012	3	793	413	216	1425
KARAMAN 2011	17	506	253	114	890
KARAMAN 2010	17	691	243	77	1028
EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURULARINDAKİ DEĞİŞİM **TÜRKİYE: 2010 yılına göre 2012 yılı (oransal değişim %)**	-82%	15%	70%	181%	39%
EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURULARINDAKİ DEĞİŞİM **KARAMAN: 2010 yılına göre 2012 yılı (oransal değişim %)**	-10%	35%	45%	71%	43%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 50, Türkiye ve Karaman'da eğitim durumuna göre İŞKUR'a yapılan işsizlik ödeneği başvurularında 2010-2012 3 yıllık dönemi ile hak edişlerinde 2012 yılı verilerini içermektedir.

Tablo 50'da işsizlik ödeneği için eğitim durumu bazında İŞKUR'a yapılan başvuruların 2010 yılında olduğu gibi 2011 yılında da, 2012 yılında ad Türkiye genelinde ve Karaman'da *'lise altı eğitim seviyeli grup'* olduğu gözlemlenmektedir.[44] Lise altı eğitim seviyeli işsizlerin işsizlik ödeneği başvurularının gerek Karaman'da, gerek Türkiye'de 2010 yılına göre 2011 yılında sayısal olarak azaldığı görülmektedir, 2012 yılında ise 2010 yılının da üstünde gerçekleştiği görülmektedir.

Eğitim durumu itibariyle, 2010 yılına göre 2011 yılı işsizlik ödeneği başvurularında oransal olarak en çok artışın görüldüğü eğitim seviyesi grubu %68 ile 'okuryazar olmayan'[45] iken Karaman'da en çok

---

[44] **Lise altı eğitim seviyeli grup 2010 ve 2011 yıllarında istihdam anlamında Karaman'ın da içinde yer aldığı TR52 bölgesinde ve Türkiye genelinde istihdamın en yoğun olduğu yaş grubudur. Ayrıca Lise altı eğitim seviyeli grup, 2011 ve 2012 yılında Türkiye'de ve Karaman'da İŞKUR tarafından en çok işe yerleştirmenin yapıldığı yaş grubudur.**

[45] **Mevzuata göre işsizlik ödeneği başvurularındaki şartlardan biri de İŞKUR'a kayıtlı olmaktır. İŞKUR'a kayıtlar, Dipnot 34'de de açıklandığı üzere beyan esaslıdır.**

2010 yılına göre 2011 yılı işsizlik ödeneği başvurularında oransal olarak en çok artışın görüldüğü eğitim seviyesi grubunun "*okur yazar olmayan*"lardan oluşmasının, İŞKUR'a işsizlik başvurusu yapılırken şartlardan biri olan İŞKUR'a kayıtlılık

artışın görüldüğü eğitim seviyesi grubu %48 ile yükseköğretimlilerdir. 2010 yılına göre 2011 yılında işsizlik ödeneği başvurularında oransal olarak azalış anlamında yapılacak bir değerlendirmede ise, Türkiye'de %1 ile Karaman'da ise %27 ile lise altı yaş grubudur. 2012 yılında ise 2010 yılına göre ülkemizde de, Karaman'da da okuryazar olmayanların işsizlik ödeneği başvuruları azalmış, diğer bütün eğitim gruplarında ise artış gerçekleşmiştir. 2010 yılına göre 2012 yılında en çok artış Türkiye'de %181, Karaman'da %71 ile yükseköğretim mezunlarındadır.

2012 yılında hak edişlerde ise, Türkiye'de işsizlik ödeneğinden faydalanan 365.704 kişinin 185.896'sı, %51'lik pay ile lise altı eğitim seviyeli nüfustadır. Karaman'da ise işsizlik ödeneği hak eden 994 kişinin %57 ile 568'i lise altı eğitim seviyesindedir. Anılan yıl Türkiye'de işsizlik ödeneğinden faydalanan her 100 kişiden 17'si, Karaman'da ise her 100 kişiden 15'i yükseköğrenim görmüştür.

2013 yılının üççeyreğinde de 2012 yılındaki işsizlik ödeneği hak edenlerde lise altı eğitim grubundaki baskınlık devam etmiştir. Anılan dönemde Türkiye'de işsizlik ödeneğinden faydalanan 311.957 kişinin, %50 ile en büyük bölümü lise altı eğitim seviyeli nüfustadır. Karaman'da ise işsizlik ödeneği hak eden 906 kişinin %63 ile 572'si lise altı eğitim seviyesindedir. Söz konusu dokuz aylık dönemde Türkiye'de işsizlik ödeneğinden faydalanan her 100 kişiden 18'i, Karaman'da ise her 100 kişiden 10'u yükseköğrenim görenlerdendir.

Tablo 51. İşsizlik Ödeneği Alanlar ve İşsizlik Ödeneği Alanların Tekrar İşe Girişleri

YILLARA GÖRE İŞSİZLİK ÖDENEĞİ ALANLAR ve İŞSİZLİK ÖDENEĞİ ALAN İŞSİZLERDEN TEKRAR İŞE GİRİŞLER	İşsizlik Ödeneği Alanlar (Kişi)	İşsizlik Ödeneği Alan İşsizlerdenTekrar İşe Girişler	İşsizlik Ödeneği Alan İşsizler İçindeki Tekrar İşe Girişlerin Oranı (%)
TÜRKİYE 2012	365.719	185.658	51%
TÜRKİYE 2011	319.647	123.461	39%
TÜRKİYE 2010	326.003	115.739	36%
KARAMAN 2012	994	533	54%
KARAMAN 2011	694	267	38%
KARAMAN 2010	817	381	47%
DEĞİŞİM TÜRKİYE: 2010 yılına göre 2012 yılı (oransal değişim %)	12%	60%	43%
DEĞİŞİM KARAMAN: 2010 yılına göre 2012 yılı (oransal değişim %)	22%	40%	15%

Kaynak: İŞKUR,2013

İŞKUR bilgi işlem altyapısında (OLAP) işsizlik ödeneği alanlar kavramı yerine işsizlik ödeneği biten, işsizlik ödeneği kesilen ve işsizlik ödeneği devam eden kişi sayıları yer almaktadır. Bu anlamda bu bölümdeki analizde, işsizlik ödeneği biten, işsizlik ödeneği kesilen ve işsizlik ödeneği devam eden kişi sayıları yerine söz konusu üç göstergenin toplamı olan işsizlik ödeneği alanlar kullanılacaktır.

---

durumu ile ilgili olduğu düşünülmektedir ki, *işsizlerin ilk kayıtlarında eğitim seviyesi bilgi işlem sitemine girilmemiş olmalıdır.* Çünkü TÜİK verilerine göre 2010 yılı bağlamında 2011 yılında gerek Karaman'ın da içinde yer aldığı TR52 bölgesinde, gerek Türkiye'de okuma yazma bilmeyen işgücüne dahil nüfustaki işsiz sayısında azalma mevcuttur.(Bknz: Tablo 39) Bu sebeple İÖ başvurularındaki okuma yazma bilmeyen grup ile ilgili istatistiki veriler gerçeği yansıtmıyor olabilir.

Tablo 51, Türkiye ve Karaman'da işsizlik ödeneği alanlar ve işsizlik ödeneği alırken tekrar işe girişler ile ilgili 2010, 2011 ve 2012 yılı verilerini içermektedir. Tablo 51'den de görüleceği üzere işsizlik ödeneği alan işsizlerin sayısı Türkiye'de ve Karaman'da, 2010 yılına göre 2011 yılında azalmış, 2011 yılına göre ise 2012 yılında ise artış göstermiştir. Bununla birlikte 2010 yılına göre 2012 yılında hem Türkiye'de, hem de Karaman'da işsizlik ödeneği alanlar sayıca artış göstermiştir. Öyle ki, 2010 yılına göre 2012 yılında Türkiye'de işsizlik ödeneği alan işsiz sayısı %12; Karaman'da ise %22'lik bir artış mevcuttur.

Sevindirici olan gelişme ise gerek Türkiye'de gerek Karaman'da işsizlik ödeneği alırken tekrar işe girdiği için işsizlik ödeneği kesilen Kuruma kayıtlı işsiz sayısı 2010 yılına göre 2012 yılında artış göstermiştir. Sözü edilen artış, 'işsizlik ödeneği alan işsizler içerisindeki tekrar işe girişlerin oranına' bakılınca görülmektedir ki, 2010 yılında Türkiye'de %36 olan oran, 2011 yılında %39'a, 2012 yılında ise %51'e çıkmıştır; Karaman'da ise 2010 yılında %47 olan oran, 2011 yılında %38'e düşmüş, ancak 2012 yılında %54'e yükselmiştir.

2010 yılına göre 2012 yılında Türkiye'de işsizlik ödeneği alan işsiz sayısı %12; Karaman'da ise %22'lik bir artış olmasına rağmen 2010 yılına göre 2012 yılında Türkiye'de işsizlik ödeneği alan işsizler içerisindeki tekrara işe girişler %60 Karaman'da ise %40 artmıştır. Bu anlamda tablo 71'de yer alan performans verilerine bakıldığında, gerek Karaman'da gerek Türkiye'de işsizlik ödeneği alan işsizler ile ilgili olumlu gelişmeler dikkati çekmektedir. Özellikle işsizlik ödeneği alan işsizlerin tekrar işe girişlerinde olumlu gelişmeler kaydedilmiştir. Ancak karşılaştırma yapılan yıllar itibariyle Karaman'ın işsizlik ödeneği ile ilgili olarak, Türkiye'deki gelişmeleri *az da olsa geriden takip ettiği* görülmektedir.

2013 yılının ilk üççeyreğinde ise, Karaman'da işsizlik ödeneği alan 906 kişiden %71'ine tekabül eden 647'sinin işe giriş nedeniyle işsizlik ödeneği kesilmiştir. Bir başka ifade ile 2013 yılının ilk dokuz ayında Karaman'da işsizlik ödeneği alan her 100 kişiden 71'i işgücü piyasasında kayıtlı istihdama geri dönmüştür.

1-5-6) İŞKUR Tarafından Tertiplenen İşgücü Uyum Hizmetleri (Meslek Kursları ve Programları)

Bu bölümde, Karaman'da İŞKUR tarafından düzenlenen işgücü uyum hizmetlerine (meslek kursları ve programlarına) katılım, Türkiye genelinde İŞKUR tarafından düzenlenen işgücü uyum hizmetlerine katılım ile 2011 ve 2012 yılı verileri bazında kıyaslanacaktır. 2013 yılı Ocak-Eylül dönemi verileri ise, 2011-2012 yıllarıyla ilgili çözümlemeler sonucunda ortaya konan çıkarımlarla karşılaştırılacaktır.

Tablo 52. İŞKUR Tarafından Düzenlenen İşgücü Uyum Hizmetlerinin Sayısı ve Katılımcı Sayıları

İŞKUR Tarafından Tertiplenen İşgücü Uyum Hizmetlerinin Sayısı ve Katılımcı Sayıları 2011-2012		TÜRKİYE 2012	TÜRKİYE 2011	KARAMAN 2012	KARAMAN 2011	TÜRKİYE DEĞİŞİM 2011 e göre 2012 (%)	KARAMAN DEĞİŞİM 2011 e göre 2012 (%)
GİRİŞİMCİLİK PROGRAMI	Kurs Sayısı	900	872	22	16	3%	38%
	Katılan Sayısı	24.953	23.314	582	390	7%	49%
STAJ- İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	Kurs Sayısı	8.018	2.658	54	0	202%	0%
	Katılan Sayısı	18.570	5.511	186	0	237%	0%
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI Toplum Yararına Program TYP	Kurs Sayısı	4.936	2.293	39	51	115%	-24%
	Katılan Sayısı	186.599	59.906	649	696	211%	-7%
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI / İSTİHDAM GARANTİLİ	Kurs Sayısı	4.564	2.652	17	10	72%	70%
	Katılan Sayısı	116.451	60.695	464	297	92%	56%
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI/GENEL	Kurs Sayısı	1.576	1.212	8	3	30%	167%
	Katılan Sayısı	34.019	26.985	186	74	26%	151%
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	Kurs Sayısı	334	315	3	0	6%	0%
	Katılan Sayısı	4.483	4.218	47	0	6%	0%
ÖZÜRLÜ KURSLARI	Kurs Sayısı	574	434	3	2	32%	50%
	Katılan Sayısı	6.272	4.240	26	12	48%	117%
Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi UMEM BECERİ 10 PROJESİ	Kurs Sayısı	2.359	1.746	27	17	35%	59%
	Katılan Sayısı	41.054	27.309	1.206	496	50%	143%
Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi İşbaşı Eğitim Programı Bileşeni UMEM Beceri 10 PROJESİ/İEP	Kurs Sayısı	3.333	3.180	8	47	5%	-83%
	Katılan Sayısı	12.503	10.745	14	85	16%	-84%
CAZİBE MERKEZLERİ PROJESİ	Kurs Sayısı	0	20	0	0	-100%	0%
	Katılan Sayısı	0	715	0	0	-100%	0%
HİBE PROJELERİ/SODES	Kurs Sayısı	0	396	0	0	-100%	0%
	Katılan Sayısı	0	11.432	0	0	-100%	0%
ÇALIŞANLARIN MESLEKİ EĞİTİMİ	Kurs Sayısı	370	430	0	0	-14%	0%
	Katılan Sayısı	8.453	4.978	0	0	70%	0%
ESKİ HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	Kurs Sayısı	20	20	0	0	0%	0%
	Katılan Sayısı	198	220	0	0	-10%	0%
Güneydoğu Anadolu Bölgesi Projesi II GAP II	Kurs Sayısı	138	166	0	0	-17%	0%
	Katılan Sayısı	3.342	4.070	0	0	-18%	0%
Güneydoğu Anadolu Bölgesi Projesi II Toplum Yararına Program GAP II TYP	Kurs Sayısı	86	131	0	0	-34%	0%
	Katılan Sayısı	5.399	4.179	0	0	29%	0%
Güneydoğu Anadolu Bölgesi Projesi II GAP II/GİRİŞİMCİLİK	Kurs Sayısı	21	34	0	0	-38%	0%
	Katılan Sayısı	522	831	0	0	-37%	0%
Güneydoğu Anadolu Bölgesi Projesi II Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi GAP II/UMEM Beceri 10	Kurs Sayısı	66	24	0	0	175%	0%
	Katılan Sayısı	1.127	531	0	0	112%	0%
Güneydoğu Anadolu Bölgesi Projesi II Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi İşbaşı Eğitim Programı Bileşeni GAP II/UMEM-İEP	Kurs Sayısı	56	11	0	0	409%	0%
	Katılan Sayısı	700	137	0	0	411%	0%
GENEL TOPLAM	Kurs Sayısı	27.351	16.594	181	146	65%	24%
	Katılan Sayısı	464.645	250.016	3.360	2.050	86%	64%

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 52, Türkiye ve Karaman'da İŞKUR tarafından tertiplenen işgücü uyum hizmetlerinin sayısı ve katılıcı sayıları ile ilgili 2011 ve 2012 yılı verilerini içermektedir. Genel bir değerlendirme ile 2011 yılına göre 2012 yılında, Türkiye genelinde İŞKUR tarafından açılan mesleki kurs ve programların sayısı oransal olarak %65, katılımcı sayısı ise %86; Karaman'da ise kurs ve programların sayısı %24,

katılımcıların sayısı ise %64 artış göstermiştir. Bu anlamda 2012 yılına göre 2011 yılında İŞKUR'un sunduğu işgücü uyum hizmetlerinin sayısı ve katılımcı sayıları oransal anlamda Türkiye'de Karaman'a göre daha çok artış göstermiştir.

Buna göre 2011 yılında Türkiye genelinde İŞKUR tarafından 16.594 meslek kursu ve programı açılmıştır; söz konusu kurs ve programlardan en çok açılanı ise 3.180 kurs ve %19'luk pay ile 'Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Beceri'10 Projesi-İşbaşı Eğitim Programı Bileşeni' kapsamındaki kurslardır. 2011 yılında İŞKUR tarafından düzenlenen işgücü uyum hizmetlerine en çok katılımın sağlandığı mesleki rehabilitasyon kurs-programı ise 59.906 katılım ile 'Toplum Yararına Program (TYP)'dır. 2011 yılında Türkiye genelinde İŞKUR tarafından açılan kurs ve programlara 250.016 katılım mevcuttur ki TYP katılımları söz konusu katılımcıların tek başına %24'ünü teşkil etmektedir.

2011 ile ilgili özet bir değerlendirme ile, mezkûr yılda gerek Türkiye'de gerek Karaman'da İŞKUR tarafından açılan işgücü uyum hizmetlerine en çok katılım TYP'lere olmuştur. Bu durum en önemli *'uzun süreli işsizlikle mücadele enstrümanları'*ndan biri olan TYP'lerin, 2011 yılında işsizlikle mücadelede etkin olarak kullanıldığına işaret etmektedir ki, 2010 yılına göre 2011 yılı TÜİK verilerine göre hem TR52 bölgesinde yer alan Karaman'da, hem de ülkemizde işsiz sayısı (işsizlik) azalış göstermiştir.

2012 yılında ise, Türkiye genelinde İŞKUR tarafından 27.351 meslek kursu ve programı açılmıştır; söz konusu kurs-programlardan en çok açılanı ise 8.018 program ve %29'luk pay ile 'Staj-İşbaşı Eğitim Programı (İEP)' kapsamındaki programlardır. 2012 yılında Türkiye'de, İŞKUR tarafından düzenlenen işgücü uyum hizmetlerine en çok katılımın sağlandığı mesleki rehabilitasyon kurs-programı ise 186.599 katılım ile TYP'dır. 2012 yılında Türkiye genelinde İŞKUR tarafından açılan kurs ve programlara 464.645 katılım mevcuttur ki TYP katılımları söz konusu katılımcıların tek başına %40'ını teşkil etmektedir.[46]

2012 yılı verilerine geri dönülecek olursa, 2012 yılında Karaman genelinde İŞKUR tarafından 181 meslek kursu ve programı açılmıştır; söz konusu kurs-programlardan en çok açılanı ise 54 program ve %30'luk pay ile 'İEP' kapsamındaki programlardır. 2012 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından

---

[46] **Eğitim seviyesi düşük olan, yaşı itibariyle işgücü piyasasının talep profilinin uzağında kalmış işsizlerin ve uzun süreli işsizlerin işgücü piyasasına kazandırılmasıyla ilgili olarak İŞKUR tarafından alınan en aktif önlem paketi TYP'dir. Finansmanı, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanan TYP'lerin, 2012 yılında da Türkiye genelinde işsizlikle mücadelede etkin olarak devreye sokulduğu Tablo 52'deki verilerden anlaşılmaktadır. Tablo 52'deki veriler işaret etmektedir ki, TYP'nin yanında İEP'ler de 2012 yılında hem Karaman'da hem Türkiye'de yoğun olarak kullanılmaya başlanmıştır. Eğitim seviyesi ve yaşı itibariyle işgücü piyasasının talep profiline uyan ancak tecrübe nedeniyle işgücüne dâhil olmada sıkıntı yaşayan işsizler için İEP'lerin işsizlikle mücadelede bir diğer aktif önlem paketi olacağı düşünülmektedir. 2011 yılına göre 2012 yılında İEP ve TYP'lerin gerek sayıca gerek katılımcı sayısınca, Karaman'da olduğu gibi Konya ve tüm Türkiye'de artış göstermesi işsizlikle mücadelede olumlu sonuçlar elde edilmesini kolaylaştırmıştır. TR52 bölgesinde ve Türkiye'de TÜİK'in 2012 yılı işgücü piyasası verileri değerlendirildiğinde, 2011 yılına göre 2012 yılında işsizlik oranlarında azalma bu savı desteklemektedir. Ancak belirtmekte fayda bulunmaktadır ki TYP'lerin tasarımı (*TYP katılımcı profilinin TÜİK işsizlik verilerine özellikle yaş, cinsiyet ve eğitim grubu temelinde uyumu)* da, işsizlikle özellikle uzun süreli işsizlikle mücadelede asıl önemli olan unsurdur.**

düzenlenen işgücü uyum hizmetlerine en çok katılımın sağlandığı mesleki iyileştirme kurs-programı ise 649 katılım ile 'TYP'dir. 2012 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından açılan kurs ve programlara 3360 katılım mevcuttur ki TYP katılımları bahsi geçen katılımların tek başına %19'udur.

İŞKUR tarafından yürütülen mesleki kurs ve programlarda 2012 yılında 2011 yılına göre oransal olarak en çok artış %409 ile 'Güneydoğu Anadolu Bölgesi Projesi II / UMEM-İşbaşı Eğitim Programı Bileşeninde(İEP)'te, en çok azalış ise, %100 ile 'Cazibe Merkezleri Projesi' ile 'Hibe Projeleri-Sosyal Destek Projeleri (SODES)'te; Karaman'da en çok artış %167[47] ile ''İşgücü Yetiştirme Kursları/Genel', en çok azalış %83 ile 'UMEM-İEP' tedir.

İŞKUR tarafından yürütülen mesleki kurs ve programlara katılımda 2012 yılında 2011 yılına göre oransal olarak en çok artış %411 ile 'Güneydoğu Anadolu Bölgesi Projesi II / UMEM-İEP'te, en çok azalış ise 'Cazibe Merkezleri Projesi' ile 'Hibe Projeleri- Sosyal Destek Projeleri (SODES)'te; Karaman'da en çok artış %151 ile 'İşgücü Yetiştirme Kursları/Genel', en çok azalış %84 ile 'UMEM-İEP' tedir.

2013 yılının ilk 9 ayında ise, Türkiye genelinde İŞKUR tarafından 277.929 kursiyer/katılımcının katıldığı 28.618 meslek kursu/programı açılmıştır; söz konusu kurs ve programlardan en çok açılanı ise 17.079 kurs ve %60'lık pay ile 'Staj-İşbaşı Eğitim Programı' kapsamındaki kurslardır. 2013 yılının ilk üç çeyreğinde İŞKUR tarafından düzenlenen işgücü uyum hizmetlerine en çok katılımın sağlandığı mesleki rehabilitasyon kursu-programı ise 93.319 katılım ve 2.229 program ile TYP'dir. Ocak-Eylül 2013 döneminde, Türkiye genelinde İŞKUR tarafından açılan TYP'lere katılım, tüm katılımcıların ve kursiyerlerin tek başına %34'ünü teşkil etmektedir.

Bununla birlikte, 2013 yılının ilk 9 ayında ise, Karaman genelinde İŞKUR tarafından 1.084 kursiyer/katılımcının katıldığı 120 meslek kursu/programı açılmıştır; söz konusu kurs ve programlardan en çok açılanı ise 77 kurs ve %64'lük pay ile ülkemizde olduğu gibi 'Staj-İşbaşı Eğitim Programı' kapsamındaki kurslardır. 2013 yılının ilk üç çeyreğinde İŞKUR tarafından Karaman ilinde

---

[47] **2011 yılına göre 2012 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından açılan mesleki kurs ve programlar incelendiğinde en çok artışın oransal olarak %167 ile 'işgücü yetiştirme kursları/genel' de olduğu görülmektedir. Söz konusu artış 2011 yılında işgücü yetiştirme kursları/genel'de açılan kurs sayısının 3 iken 2012 yılında 82'ye çıkması sebebiyledir. Ancak 2011 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından açılan Staj-İEP kurslarının sayısı 0'dır ve 2012 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından açılan Staj-İEP kurslarının sayısı 0'dan 54' çıkmıştır. *Bu sebeple, 2012 yılında, 2011 yılına göre Karaman'da İŞKUR tarafından açılan mesleki kurs ve programlarda artış anlamında "Staj-İEP"ler, "işgücü yetiştirme kursları/genel"i geride bırakmıştır.***

Aynı durum, kurs ve programlara katılım için de geçerlidir. 2011 yılına göre 2012 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından açılan mesleki kurs ve programlara katılım incelendiğinde en çok artışın oransal olarak %151 ile 'İşgücü Yetiştirme Kursları/Genel'de olduğu görülmektedir. Söz konusu artış 2011 yılında işgücü yetiştirme kursları/genel'de açılan kurslara katılan katılımcı sayısı 74 iken 2012 yılında 186'ya çıkması sebebiyledir. Ancak 2011 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından açılan Staj-İEP kurslarının sayısı 0'dır ve 2012 yılında Karaman'da İŞKUR tarafından açılan Staj-İEP kurslarının sayısı 0'dan 54' çıkmasıyla söz konusu kurslara katılan katılımcı sayısı 0'dan 186'ya çıkmıştır. *Bu anlamda 2012 yılında, 2011 yılına göre Karaman'da İŞKUR tarafından açılan mesleki kurs ve programlarda oransal artışta "Staj-İEP"ler, "işgücü yetiştirme kursları/genel"i geride bırakmıştır.*

düzenlenen işgücü uyum hizmetlerine en çok katılımın sağlandığı mesleki rehabilitasyon kursu-programı ise 319 katılım ve 23 program ile TYP'dir. 2013 yılının ilk üççeyreğinde Karaman'da İŞKUR tarafından açılan TYP'lere katılım, tüm katılımcıların ve kursiyerlerin tek başına %29'unu teşkil etmektedir.

Özetle, 2011 yılına göre 2012 yılında ve 2012 yılına gör 2013 yılının ilk üççeyreğinde Karaman'da ve Türkiye'de İŞKUR tarafından işsizlere sunulan işgücü uyum hizmetlerinde TYP'ler ve İEP, program sayısı ve katılımcı sayısı itibariyle yoğunluk kazanmıştır.

Bu durum 2013 yılının ilk dokuz ayı itibariyle, gerek '*eğitim seviyesi düşük olan, yaşı itibariyle işgücü piyasasının talep profilinin uzağında kalmış işsizlerin ve uzun süreli işsizlerin*', gerek '*eğitim seviyesi ve yaşı itibariyle işgücü piyasasının talep profiline uyan ancak tecrübe nedeniyle işgücüne dâhil olmada sıkıntı yaşayan işsizlerin*' işgücü piyasasına kazandırılmasında İŞKUR tarafından ülkemizde ve Karaman'da önemli adımların 2012 yılında olduğu gibi atılmaya devam edildiğini, işsizlikle mücadelede uygun tedbirlerin devreye sokulduğunu göstermektedir.

2013 yılının ilk dokuz ayında olduğu gibi 2014 yılında da lise altı eğitim seviyeli kadınlar, engelliler ve 40 yaş ve üzeri işsizlere yönelik projelerin tüm TYP'lerdeki payının artırılması, işsizle bilakis uzun süreli işsizlikle mücadele ve dezavantajlı grupların istihdam önceliği anlayışı paralelinde önemini korumaktadır. Bu durum hem işsizlikle mücadele anlamında önemlidir hem de özel sektördeki istihdamı korumada gereklidir. Bir başka ifade ile, İŞKUR aktif işgücü hizmetleri içerisinde, kayıtlı işgücünün en çok talep ettiği işsizlikle mücadele enstrümanı olan TYP projeleri kamu-özel kırılımında özel sektör istihdamının korunması bakımında oldukça önemlidir.

Bu sebeple, 2013 yılının ilk üççeyreğinde olduğu gibi, 2014 yılında da TYP için katılımcı işsizlerin titiz bir iş ve meslek danışmanlığı süreci ile seçimi, proje tasarımı kadar önemli olan bir diğer unsur olacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası talep araştırmaları (İPTA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 53. İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2013) [48]

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	Kapsamı	Period	Sınıflamalar	Yöntem	GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30 KASIM	İSCO 88-NACE REV.1.1	Yüz yüze	Toplam	12712
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	71.001
					10+ işyeri	26.409
					50+İşyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	275.099
					10+ işyeri	83.404
					50+İşyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	255.938
					10+ işyeri	80.638
					50+İşyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	218.068
					10+ işyeri	73.418
					50+İşyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	198.479
					10+ işyeri	69.442
					50+İşyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	159.862
					10+ işyeri	60.501
					50+İşyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88-NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	5.941
					10+ işyeri	3.283
					50+İşyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88-NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	5.225
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88-NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	53.164
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88-NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	87.719

Kaynak: TÜİK

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

[48] **Tablo 73'de geçen "Görüşme Yapılan İşyeri Sayısı " genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.**

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dâhil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

Bu bölümde Karaman Türkiye ile karşılaştırılmak suretiyle 4 ana başlık atkında analiz edilecektir:

İşyerleri ve Mevcut İstihdam

Açık İşler

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Gelecek Dönem İstihdam Eğilimleri

2-1) İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde İPTA 2013 sonuçlarına göre, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye genelinde ziyaret edilen 'işyeri sayıları' ve 'mevcut istihdam durumu' yorumlanacaktır.

İşyeri sayıları sektörlere göre gruplandırılacak, sektörlere göre çalışan sayıları cinsiyet, meslek grupları ve mesleklere göre Karaman ve Türkiye karşılaştırmasında incelenecektir

Bölümde işyerleri ve mevcut istihdam iki başlıkta incelenecektir:

2-1-1) İşyeri Sayıları

2-1-2) Mevcut İstihdam

2-1-1) İşyeri Sayıları

Bu bölümde İPTA 2013 sonuçlarına göre, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye genelinde ziyaret edilen 'işyeri sayıları' sektörler bazında yorumlanacaktır.

Genel bir değerlendirme ile, Türkiye de İPTA 2013 çalışmasında ziyaret edilmesi planlanan işyeri sayısı 100.857'dir. Anılan işyerlerinden 87.719'una ulaşılmıştır. Her sektör için ulaşılan işyerleri sayısı, her sektör için ayrı ayrı hesaplanan cevapsızlık düzetme katsayısı ile çarpılmış ve işyerlerinden elde edilen işgücü piyasası verileri bilimsel bir geçerlilik ile genişletilmiştir. Bu anlamda ziyaret edilen işyeri sayısı 87.719 iken, 183.667 işyeri ile yapılan görüşmeye bedel ülke geneli geçerliliği olan bilimsel bir veri seti derlenmiştir.

Karaman'da ise İPTA 2013 çalışmasında ziyaret edilmesi planlanan işyeri sayısı 510, ziyareti gerçekleştirilen işyeri sayısı 442'dir. Söz konusu 442 işyerine, sektörler itibariyle ülke genelinde hesaplanan cevapsızlık düzeltme katsayısı uygulanmış ve böylelikle ziyaret edilen işyerleri sayısında geçerlilik il genelini yansıtan 453 işyerine ulaşmıştır.

Şekil 16. İPTA 2013 Çalışan Sayılarına Göre İşyeri Büyüklükleri

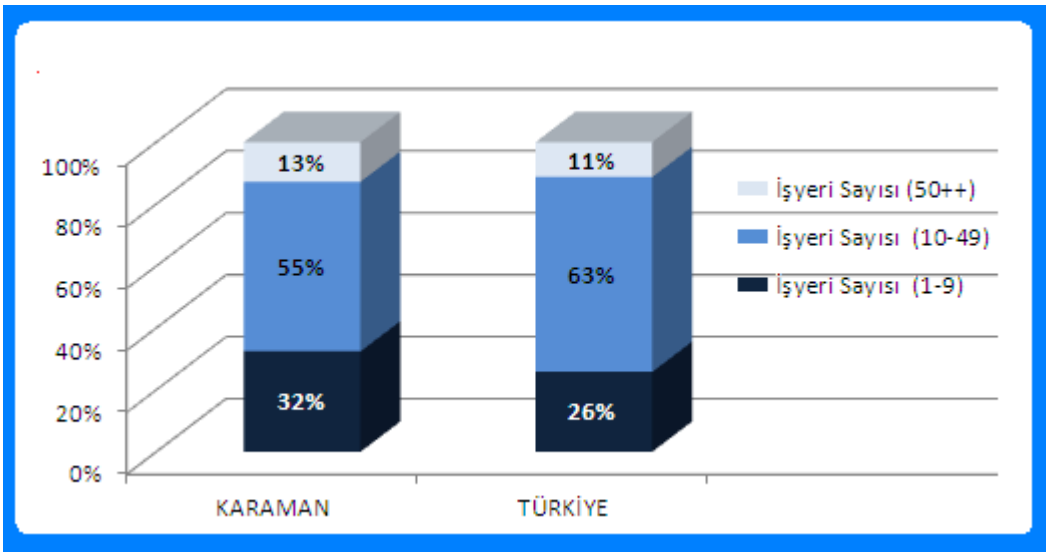

Kaynak: İl İPTA 2013

Şekil 16'da İPTA 2013'te ülkemizde ve Karaman'da ziyaret edilen işyerlerinin çalışan sayılarına göre büyüklükleri ile ilgili oranlar görülmektedir. İPTA 2013 kapsamında Karaman'da da ülkemizde de en çok ziyaret 10-49 işçi çalıştıran işyerlerine yöneliktir. İPTA 2013'te, Karaman için kapsam 10 ve üzeri sayıda işçi çalıştıran işyerleri olarak belirlenmiştir. Ancak şekil 16'da yer alan grafikte, İPTA 2013 sonuçlarına göre 1-9 işçi çalıştıran işyerlerinin de ziyaret edildiği görülmektedir.

Bu işyerlerinin, Karaman'da 147 ülke genelinde ise 47.372 işyeri, TÜİK tarafından temin edilen ve İPTA 2013'ün çerçevesini oluşturan 2013 Türkiye İşyeri Kayıtları Listesinde 10 ve üstü işçi çalıştıran işyerleri olarak gözükmelerine rağmen, yıl içerisinde çalışan sayılarındaki azalmadan mütevellit alanda 1-9 çalışanı olan işyerlerine dönüştükleri görülmüştür. Bu durum özellikle kendini hem ülkemizde hem Karaman'da '*toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı*' sektöründe ve bunu takiben '*imalat*' ve '*inşaat*' sektörlerinde göstermektedir. Söz konusu sektörlerdeki çalışan sayıları hızlı değişebilmektedir.

Tablo 54. Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

Karaman: Sektör	İşyeri Sayısı (1-9)		İşyeri Sayısı (10-49)		İşyeri Sayısı (50++)		TOPLAM	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2	1%	5	2%	11	19%	18	4%
İMALAT	26	18%	67	27%	25	43%	118	26%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	1	1%	2	1%	1	2%	4	1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ					1	2%	1	0%
İNŞAAT	35	24%	41	17%	4	7%	80	18%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	39	27%	69	28%	5	9%	113	25%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	15	10%	12	5%	1	2%	28	6%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	14	9%	10	4%	1	2%	25	6%
BİLGİ VE İLETİŞİM								
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ			1				1	0%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	5	3%	2	1%	1	2%	8	2%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	5	4%	6	3%	2	4%	14	3%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	2	2%	3	1%	2	4%	8	2%
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK								
EĞİTİM			14	6%	0	0%	14	3%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ			10	4%	3	5%	13	3%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR								
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	3	2%	5	2%			8	2%
GENEL TOPLAM	147	100%	248	100%	58	100%	453	100%

Türkiye: Sektör	İşyeri Sayısı (1-9)		İşyeri Sayısı (10-49)		İşyeri Sayısı (50++)		TOPLAM	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	410	1%	900	1%	280	1%	1.590	1%
İMALAT	7.574	16%	31.603	27%	8.201	39%	47.378	26%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	197	0%	262	0%	131	1%	590	0%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	104	0%	199	0%	86	0%	389	0%
İNŞAAT	13.424	28%	13.427	12%	2.925	14%	29.776	16%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	11.853	25%	31.257	27%	2.172	10%	45.281	25%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	2.483	5%	7.546	7%	948	5%	10.977	6%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	2.621	6%	7.690	7%	1.117	5%	11.428	6%
BİLGİ VE İLETİŞİM	499	1%	1.551	1%	275	1%	2.325	1%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	852	2%	2.222	2%	308	1%	3.382	2%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	450	1%	927	1%	109	1%	1.487	1%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	2.676	6%	4.817	4%	541	3%	8.034	4%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	1.434	3%	3.110	3%	2.146	10%	6.690	4%
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK			2	0%			2	0%
EĞİTİM	841	2%	3.923	3%	554	3%	5.319	3%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	424	1%	3.053	3%	634	3%	4.111	2%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	221	0%	452	0%	93	0%	766	0%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	1.308	3%	2.584	2%	251	1%	4.142	2%
GENEL TOPLAM	47.372	100%	115.525	100%	20.770	100%	183.667	100%

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 54, İPTA 2013 çalışmasında Türkiye ve Karaman'da sektörlere göre ziyaret edilen işyeri sayıları ile ilgili verileri içermektedir.

Türkiye'de en çok ziyaret edilen işyerleri sektörel olarak %26 oranı ile 'imalat' sektöründedir. Karaman'da en çok ziyaret edilen işyerleri sektörel olarak %25 oranı ile 'toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı' sektöründedir. Bununla birlikte İPTA 2013 çalışmasında Türkiye'de en az ziyaret edilen sektörler %0,001 ile 'kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik' ve %0,2 ile 'su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri' sektörleridir. Karaman'da 'bilgi ve iletişim', 'kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik' ve 'kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor' sektörlerine ziyaret gerçekleştirilmemiştir.

Ziyaretler, TÜİK tarafından temin edilen örnekleme göre yapıldığı için, İPTA 2013'de ziyaret edilen işyerlerinin oranları aslında gerek Türkiye'deki, gerek Karaman'daki işyerlerinin gerçek oransal dağılımı ile yakındır. Bu anlamda 2013 yılında Türkiye'de '*imalat*' sektöründeki işyerleri, Karaman'da ise '*toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı*' sektöründeki işyerleri yoğunluktadır.

2-1-2) Mevcut İstihdam

Bu bölümde İPTA 2013 sonuçlarına göre, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye genelinde çalışan sayıları cinsiyetlere göre 'sektörler' 'meslek grupları' ve meslekler' bazında yorumlanacaktır. Genel bir değerlendirme ile İPTA 2013 sonuçlarına göre, Türkiye'de ziyaret edilen işyerlerinde 4.303.018 erkek, 1.292.336 kadın, toplam 5.595.354 çalışan mevcuttur. Karaman'da ise 13.373 erkek, 7.466 kadın, toplam 20.839 çalışan mevcuttur.

Tablo 55. Sektörlere Göre Çalışan Sayıları

Karaman: Sektör	ERKEK		KADIN		TOPLAM	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	1.224	9%	41	1%	1.265	6%
İMALAT	7.355	55%	6.081	81%	13.436	64%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	102	1%	4	0%	106	1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	29	0%	2	0%	31	0%
İNŞAAT	1.128	8%	99	1%	1.227	6%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	1.566	12%	407	5%	1.973	9%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	403	3%	11	0%	414	2%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	285	2%	133	2%	418	2%
BİLGİ VE İLETİŞİM						
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	9	0%	8	0%	17	0%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	127	1%	5	0%	132	1%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	433	3%	31	0%	464	2%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	197	1%	199	3%	395	2%
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK						
EĞİTİM	194	1%	105	1%	299	1%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	282	2%	304	4%	586	3%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR						
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	40	0%	35	0%	75	0%
GENEL TOPLAM	13.373	100%	7.466	100%	20.839	100%

Türkiye: Sektör	ERKEK		KADIN		TOPLAM	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	74.997	2%	3.465	0%	78.462	1%
İMALAT	1.552.935	36%	438.519	34%	1.991.454	36%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	31.673	1%	5.895	0%	37.568	1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	26.732	1%	2.070	0%	28.801	1%
İNŞAAT	606.768	14%	47.057	4%	653.825	12%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	707.404	16%	217.977	17%	925.382	17%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	254.096	6%	35.010	3%	289.106	5%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	213.050	5%	69.670	5%	282.720	5%
BİLGİ VE İLETİŞİM	47.968	1%	23.774	2%	71.742	1%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	62.665	1%	35.308	3%	97.973	2%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	26.672	1%	5.792	0%	32.464	1%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	122.618	3%	59.505	5%	182.122	3%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	353.386	8%	136.674	11%	490.060	9%
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK	27	0%			27	0%
EĞİTİM	77.837	2%	75.672	6%	153.509	3%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	66.553	2%	99.390	8%	165.943	3%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	15.043	0%	4.208	0%	19.251	0%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	62.595	1%	32.349	3%	94.944	2%
GENEL TOPLAM	4.303.018	100%	1.292.336	100%	5.595.354	100%

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 75, İPTA 2013 çalışmasında Türkiye ve Karaman'da ziyaret edilen işyerlerinde cinsiyet ve sektörlere göre çalışan sayıları ile ilgili verileri içermektedir.

İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde çalışan sayısı en çok olan sektör 1.991.454 ve %36'lık pay ile imalat sektörüdür. Karaman'da ise en çok çalışanı olan sektörün Türkiye'deki gibi imalat sektörü olduğu görülmektedir ki, İPTA 2013'te Karaman'da ziyaret edilen işyerlerinde çalışan 20.839 çalışanın 13.436'sı, yani %64'lük bir bölümü imalat sektöründe çalışmaktadır. Türkiye'de İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde çalışan toplam 1.292.336 kadının, %17 ile 217.977'si imalat sektöründe istihdam edilmektedir. Karaman'da ise İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde çalışan toplam 7.646 kadının, %81'i ile 6.081'i imalat sektöründe istihdam edilmektedir. Bu anlamda İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde en çok kadının çalıştığı sektör Türkiye de olduğu gibi Karaman'da da imalat sektörüdür.

Türkiye'de İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde çalışan toplam 4.303.018 erkeğin, %36 ile 1.552.935'i imalat sektöründe çalışmaktadır. Karaman'da ise İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde çalışan toplam 13.373 erkeğin, %55'i ile 7.355'i imalat sektöründe istihdam edilmektedir. Bu anlamda İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde en çok erkeğin çalıştığı sektör Türkiye de olduğu gibi Karaman'da da imalat sektörüdür.

Ayrıca İPTA 2013 çalışmasına göre ziyaret edilen işyerlerinde diğerlerine göre en az istihdamın görüldüğü sektör, Türkiye'de %1,4 oran ile 'kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik' sektörüdür. Karaman'da ise ziyaret kapsamında olmayan 'kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor' ile 'su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri' ile ziyaret kapsamında olmasına rağmen cevap alınamayan kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik' ve 'bilgi ve iletişim' sektörleri haricinde en az istihdamın görüldüğü sektör 'finans ve sigorta faaliyetleri' sektörüdür.

Tablo 56. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları

Karaman: Sektör	ERKEK		KADIN		TOPLAM	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
Yöneticiler	270	2%	36	0%	306	1%
Profesyonel Meslek Mensupları	608	5%	371	5%	979	5%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1.114	8%	127	2%	1.242	6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	545	4%	237	3%	782	4%
Hizmet ve Satış Elemanları	1.022	8%	486	7%	1.508	7%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	76	1%	5	0%	81	0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	4.142	31%	3.504	47%	7.645	37%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	4.477	33%	2.202	29%	6.679	32%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.119	8%	498	7%	1.617	8%
GENEL TOPLAM	13.373	100%	7.466	100%	20.839	100%

Türkiye: Sektör	ERKEK		KADIN		TOPLAM	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
Yöneticiler	148.889	3%	34.067	3%	182.957	3%
Profesyonel Meslek Mensupları	329.269	8%	229.857	18%	559.125	10%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	438.937	10%	106.862	8%	545.798	10%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	231.607	5%	213.738	17%	445.344	8%
Hizmet ve Satış Elemanları	514.987	12%	149.068	12%	664.056	12%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	26.039	1%	3.741	0%	29.780	1%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	945.370	22%	113.393	9%	1.058.763	19%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	907.942	21%	192.432	15%	1.100.374	20%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	759.978	18%	249.177	19%	1.009.155	18%
GENEL TOPLAM	4.303.017	100%	1.292.336	100%	5.595.353	100%

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 56, İPTA 2013 çalışmasında Türkiye ve Karaman'da ziyaret edilen işyerlerinde cinsiyet ve meslek gruplarına göre çalışan sayıları ile ilgili verileri içermektedir. İPTA 2013 çalışması kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde çalışanların en çok kümelendiği meslek grubu Türkiye'de %19 ile *'sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar',* en az kümelendiği meslek grubu %1 gibi küçük bir oran ile '*nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları'*; Karaman'da ise en çok kümelendiği meslek grubu %37,9 ile *'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* en az kümelendiği meslek grubu ise Türkiye'de olduğu gibi *'nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları'* dır.

İPTA 2013 çalışması kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde ülke genelinde ve Karaman'da cinsiyetlere göre çalışanların kümelendiği meslek grupları analiz edilecek olur ise, hem kadınların hem erkeklerin en çok kümelendiği meslek grubu Türkiye'de *'nitelik gerektirmeyen meslekler' ile 'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'*, en az kümelendiği meslek grubu *'nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları'*dır.

Tablo 57. Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı

KARAMAN					
GENEL	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran
Bisküvi İmalat İşçisi	24%	Bisküvi İmalat İşçisi	15%	Bisküvi İmalat İşçisi	41%
Çikolata İmal İşçisi	7%	Tesis İşçisi (Maden)	5%	Çikolata İmal İşçisi	12%
Gofret İmalat İşçisi	3%	Çikolata İmal İşçisi	4%	Unlu Mamüller Paketleme İşçisi	6%
Tesis İşçisi (Maden)	3%	Madenci (Genel)	3%	Temizlik Görevlisi	5%
Unlu Mamüller Paketleme İşçisi	3%	Şoför-Yük Taşıma	3%	Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	4%
Temizlik Görevlisi	3%	Depo Hamalı	3%	Gofret İmalat İşçisi	4%
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme	2%	Gofret İmalat İşçisi	3%	Çikolata Ürünler İmalat İşçisi	3%
Madenci (Genel)	2%	Temizlik Görevlisi	2%	Aşçı	1%
Şoför-Yük Taşıma	2%	Pazarlamacı	2%	Kasiyer	1%
Depo Hamalı	2%	Büro Memuru (Genel)	1%	Büro Memuru (Genel)	1%
Diğer Meslekler					

TÜRKİYE					
GENEL	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran
Temizlik Görevlisi	4%	Beden İşçisi (Genel)	4%	Temizlik Görevlisi	9%
Beden İşçisi (Genel)	3%	Beden İşçisi (İnşaat)	3%	Makineci (Dikiş)	5%
Beden İşçisi (İnşaat)	3%	Temizlik Görevlisi	3%	Muhasebeci	4%
Güvenlik Görevlisi	2%	Güvenlik Görevlisi	3%	Sekreter	4%
Makineci (Dikiş)	2%	Şoför-Yük Taşıma	3%	Büro Memuru (Genel)	3%
Şoför-Yük Taşıma	2%	Makineci (Dikiş)	1%	Satış Danışmanı	2%
Muhasebeci	2%	Garson (Servis Elemanı)	1%	Beden İşçisi (Genel)	2%
Satış Danışmanı	1%	Satış Danışmanı	1%	Aşçı	2%
Büro Memuru (Genel)	1%	Muhasebeci	1%	Ön Muhasebeci	1%
Garson (Servis Elemanı)	1%	Pazarlamacı	1%	Çaycı	1%
Diğer Meslekler					

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 57, İPTA 2013 çalışmasında Türkiye ve Karaman'da ziyaret edilen işyerlerinde cinsiyetlere göre 'en çok çalışanın yer aldığı ilk 10 meslek' ile ilgili oransal verileri içermektedir.

Türkiye'de İPTA 2013 çalışması sırasında istihdam görülen meslek sayısı 4.669; Karaman'da ise 675 olarak kaydedilmiştir.

Tablo 57'deki verilere göre, İPTA 2013 çalışmasında Türkiye'de ziyaret edilen işyerlerinde en çok istihdamın yer aldığı meslek %4'lük pay ile beden işçisi(genel)'dir; cinsiyetlere göre en çok istihdam da erkeklerde vasıfsız eleman olarak bilinen beden işçisi(genel) mesleğinde, kadınlarda temizlik görevlisi mesleğindedir. Karaman'da ise ziyaret edilen işyerlerinde en çok istihdamın yer aldığı meslek %24'lük bisküvi imalat işçisidir; her iki cinsiyet grubu için de söz konusu meslek il işgücü piyasasına hâkimdir

İPTA 2013 çalışmasında Türkiye'de ziyaret edilen işyerlerinde en çok istihdamın görüldüğü ilk 5 meslek toplam %14 pay ile temizlik görevlisi, beden işçisi (genel), beden işçisi (inşaat) güvenlik görevlisi ve makineci(dikiş) dir. Bu durumda Türkiye'de istihdamın görüldüğü ilk beş meslek, güvenlik görevlisi ve makineci(dikiş) hariç beceri düzeyi düşük görünümdedir.

Karaman'da ise ilk 5 meslek toplam %40 pay ile bisküvi imalat işçisi, çikolata imal işçisi, gofret imalat işçisi, tesis işçisi(maden) ve unlu mamuller paketleme işçisi ve madenci(genel)dir. Karaman'da İPTA 2012 çalışmasında en çok istihdamın görüldüğü ilk 5 meslek, iktisadi faaliyet kollarına göre imalat (gıda)sanayi ve madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ile ilgilidir.

2-2) AÇIK İŞLER

Açık işler, referans dönemi içerisinde (15 Mayıs 2013-30 Haziran 2013) işyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu (açık işlere) meslekler *mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına* imkân sunan önemli bir göstergedir. İşgücü piyasasındaki devamlılık göz önünde bulundurulduğunda, önümüzdeki dönemde işgücü piyasasının açık iş talebini ortaya koyması anlamında bu bölümde yapılan inceleme oldukça kıymetlidir.

Bu bölümde İPTA 2013 sonuçlarına göre, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye genelinde açık işler yorumlanacaktır.

Sektörlere, meslek gruplarına, mesleklere, talep edilen asgari eğitim düzeyine ve talep edilen beceri düzeyine göre açık işler 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye karşılaştırmasında incelenecek, Karaman ve Türkiye'de açık iş oranları meslek grupları ve sektörler bazında karşılaştırılacaktır.

Bununla birlikte açık işlerin karşılanma yollarının da inceleneceği bu bölümde, 2013 yılında açık işler Karaman ve Türkiye genelinde kıyaslanacaktır. Bu şekilde, 2013 yılında açık işlerin genel ve bölgesel profilinin ortaya konması hedeflenmektedir.

Genel anlamda İPTA 2013 çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinden derlenen verilere göre Türkiye'de 91.029 işyerinde 258.082; Karaman'da ise 276 işyerinde 835 açık iş mevcuttur. Bu anlamda Türkiye'de açık iş oranı[49] %4; Karaman'da açık iş oranının %4 olduğu tespit edilmiştir. Ekonomik konjonktürün genişleme döneminde açık iş oranı artarken, işsizlik oranı azalır; açık iş oranı azalırken işsizlik oranı artar. Bu anlamda açık iş oranı ile işsizlik arasında ters yönlü bir korelasyon bulunmaktadır. İPA 2013 raporunun (İş Piyasası Analiz Raporu 2013- İPA 2013) hazırlanması esnasında, TÜİK tarafından 2013 yılı işgücü piyasası verileri açıklanmamış olmasına rağmen, 2013 yılında Karaman'daki açık iş oranının Türkiye açık iş oranının altında olması 2013 yılında Karaman'da işsizlik oranının, Türkiye'deki işsizlik oranının üstünde olduğuna işaret etmektedir. [50]

İPTA 2013 verilerine göre, Türkiye'de en çok açık iş, 113.084 işgücü talebi ve %44'lük oran ile *'imalat'* sektöründedir. Açık işlerde *'imalat'* sektörünü, %17 ile *'toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı'* ve %9 ile '*inşaat'* sektörü takip etmektedir.

Karaman'da ise en çok açık iş, 567 işgücü talebi ve %68'lik oran ile *'imalat'* sektörüdür. Açık işlerde Karaman'da *'imalat'* sektörünü, %9 ile *'toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı'* ve %8 ile *'madencilik ve taş ocakçılığı'* sektörü izlemektedir.

Bu anlamda gerek Karaman'da gerek Türkiye'de İPTA 2013 çalışmasında derlenen açık işlerde, sektörler bazında en çok açık işin alındığı ilk üç sektör içerisinde *'imalat'* sektörü ve *'toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı'* sektörü yer almaktadır.

Ayrıca İPA 2013'e göre, Karaman'da açık işlerde *'madencilik ve taş ocakçılığı'* sektörünün açık iş taleplerinde ön plana çıktığı görülmektedir.

---

[49] **Açık İş Oranı = (Açık İş Sayısı x100) / (Mevcut istihdam + Açık İş Sayısı)**

[50] **Beveridge eğrisi, işgücü-istihdam piyasasında açık iş oranı (yada sayısı) ile, işsizlik oranı (yada işsiz sayısı) arasındaki kısa dönemdeki negatif ilişkiyi ortaya koyan bir eğridir. İngiliz iktisatçı W. Henry Beveridge tarafından 1944 yılında İngiltere ekonomisi için hazırlanan ve "Beveridge Raporu" olarak bilinen çalışmada *açık iş oranı ile işsizlik arasındaki ilişki* ortaya konulmuştur.**

Şekil 17. Sektörler Bazında Açık İş Oranları

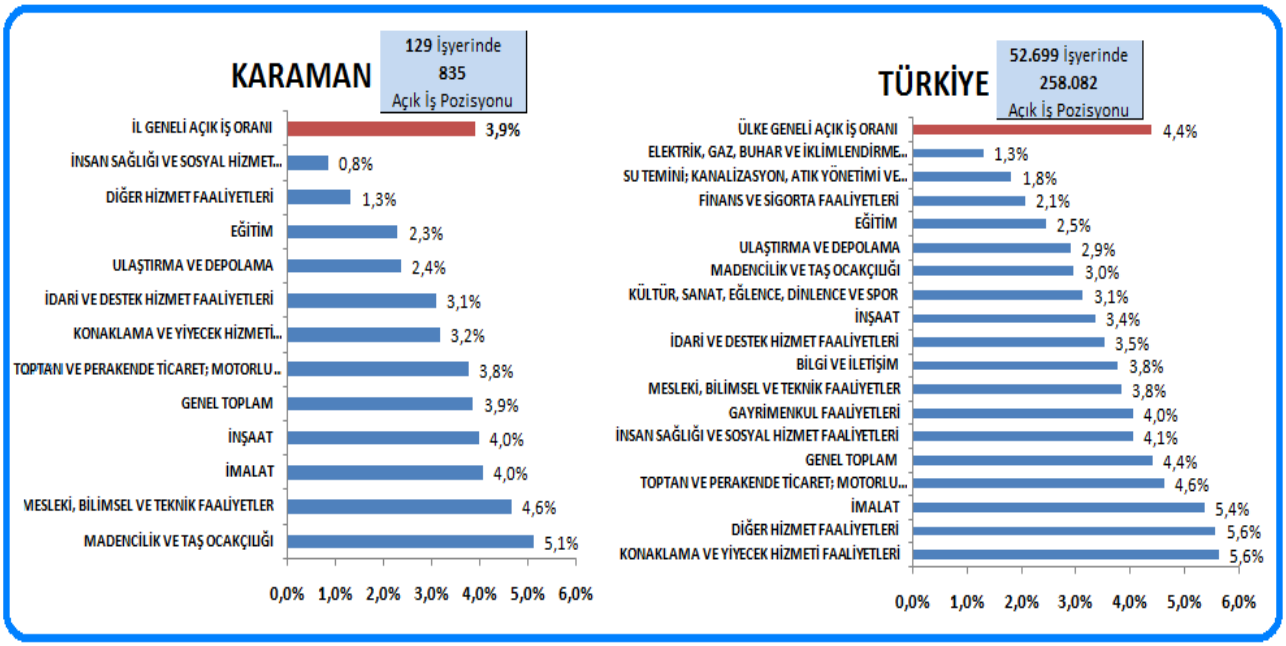

Kaynak: İPTA 2013

Şekil 17'de, İPTA 2013 sonuçlarına göre Karaman'da ve Türkiye'de sektörlerin açık iş oranları ile genel açık iş oranı görülmektedir.

Şekil 17'deki verilere göre Türkiye'de ülke geneli açık iş oranı %4,4'tür. Türkiye'de açık iş oranlarının en yüksek olduğu ilk üç sektör sırasıyla %5,6 ile *'konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri'* sektörü; %5,6'lık açık iş oranı ile *'diğer hizmet faaliyetleri'* sektörü ve %5,4'lük açık iş oranı ile *'imalat'* sektörüdür. İl geneli açık iş oranı %3,9 olarak hesaplanan Karaman'da açık iş oranlarının en yüksek olduğu ilk üç sektör ise sırasıyla %5,1 ile *'madencilik ve taş ocakçılığı'* sektörü; %4,6'lık açık iş oranı ile *'mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler'* ve %4,0'lük açık iş oranı ile *'imalat'* sektörüdür.

İPTA 2013 sonuçlarına göre Türkiye genelinde açık iş oranının en düşük olduğu sektörler ise %2,1 ile *'finans ve sigorta faaliyetleri'*; %1,8 ile *'su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri'* ve %1,3 açık iş oranı ile *'elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı'* sektörüdür. Karaman'da ise açık iş oranının sıfır olduğu 7 sektör'den[51] 2'si İPTA 2013 ziyaret kapsamı dışında olduğu için açık iş oranı hesaplanamadığı için; *'bilgi ve iletişim'* sektöründen ise cevap alınamadığı[52] için sıfırdır. Ancak, diğer dört sektörde (*' elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı'; 'su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri'; 'finans ve sigorta faaliyetleri' ve 'gayrimenkul faaliyetleri'*) açık iş talebi bulunmadığı için açık iş oranı sıfırdır. Söz konusu sektörler haricinde Karaman'da açık iş oranı en düşük olan sektör %0,8 ile *'insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri'* sektörüdür. Bu durum söz konusu sektörde mevcut çalışan sayısına göre istihdamı lüzum bulan yeni işgücü ihtiyacının (açık iş) oldukça düşük olduğunu göstermektedir.

---

[51] **Söz konusu 2 sektör; 'kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik', 'kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor', 'gayrimenkul faaliyetleri' sektörleridir.**

[52] **'Bilgi ve iletişim sektöründe' yer alıp, 10 ve üzeri işçi çalıştırdığı için plan aşamasında işyeri ziyaret listesine dahil olan 1 işyeri mevcuttur. Lakin söz konusu işyerinin İPTA 2013 saha çalışmasında kapandığı görülmüştür.**

İPTA 2013 sonuçlarına göre, Türkiye'de en çok açık iş, 67.357 işgücü talebi ve %26'lık oran ile *'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'*ın yer aldığı meslek grubundadır. Açık işlerde *'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* meslek grubunu, %24 ile *sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar'* ve %14 ile *'nitelik gerektirmeyen meslekler'* meslek grubu izlemektedir.

Karaman'da ise en çok açık iş, 382 işgücü talebi ve %46'lık oran ile *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'* meslek grubundadır. Açık işlerde Karaman'da *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'* sektörünü %31 ile *'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* %10 ile *'hizmet ve satış elemanları'* meslek grubu takip etmektedir.

Bu anlamda gerek Karaman'da gerek Türkiye'de İPTA 2013 çalışmasında derlenen açık işlerde, meslek grupları bazında en çok açık işin alındığı ilk üç sektör içerisinde *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'* ve *'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* meslek grupları yer almaktadır.

Ayrıca İPTA 2013'e göre, Karaman'da açık işlerde meslek grubu olarak, Türkiye'de olduğu gibi '*sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar*'ın ön plana çıktığı görülmektedir.

Şekil 18. Meslek Grupları Bazında Açık İş Oranları

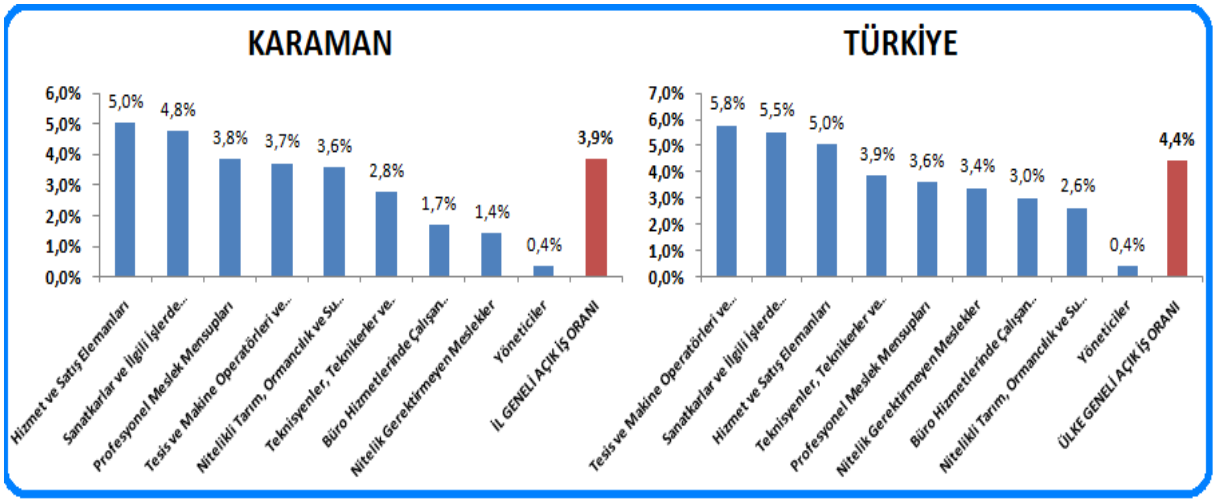

Kaynak: İPTA 2013

Şekil 18'de, İPTA 2013 sonuçlarına göre Karaman'da ve Türkiye'de meslek gruplarına göre açık iş oranları ile genel açık iş oranı görülmektedir.

Şekil 18'deki verilere göre Türkiye'de ülke geneli açık iş oranı %4,4'dür; açık iş oranlarının en yüksek olduğu ilk üç meslek grubu sırasıyla %5,8 ile *'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* meslek grubu; %5,5'lik açık iş oranı ile *'sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar '* meslek grubu ve %5,0'lik açık iş oranı ile *'profesyonel meslek mensupları'* dır. İl geneli açık iş oranı %3,9 olarak hesaplanan Karaman'da açık iş oranlarının en yüksek olduğu ilk üç sektör ise sırasıyla %5,0 ile *'hizmet ve satış elemanları'* meslek grubu; %4,8'lik açık iş oranı ile *'sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar'* ve %3,8'lik açık iş oranı ile *'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar '*meslek grubudur. İPTA 2013 sonuçlarına göre Türkiye genelinde açık iş oranının en düşük olduğu meslek grupları ise %0,4 ile *'yöneticiler'* ve %1,4 açık iş oranı ile '*nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları'* olarak hesaplanmıştır. Karaman'da da açık iş oranı en düşük olan meslek grubu %0,4 ile *'yöneticiler'* dir. Bu durum söz konusu meslek gruplarında mevcut çalışan sayısına göre istihdamına ihtiyaç duyulan işgücünün (açık iş) oldukça düşük olduğunu göstermektedir.

Şekil 19. Meslekler Bazında Açık İş Oranları

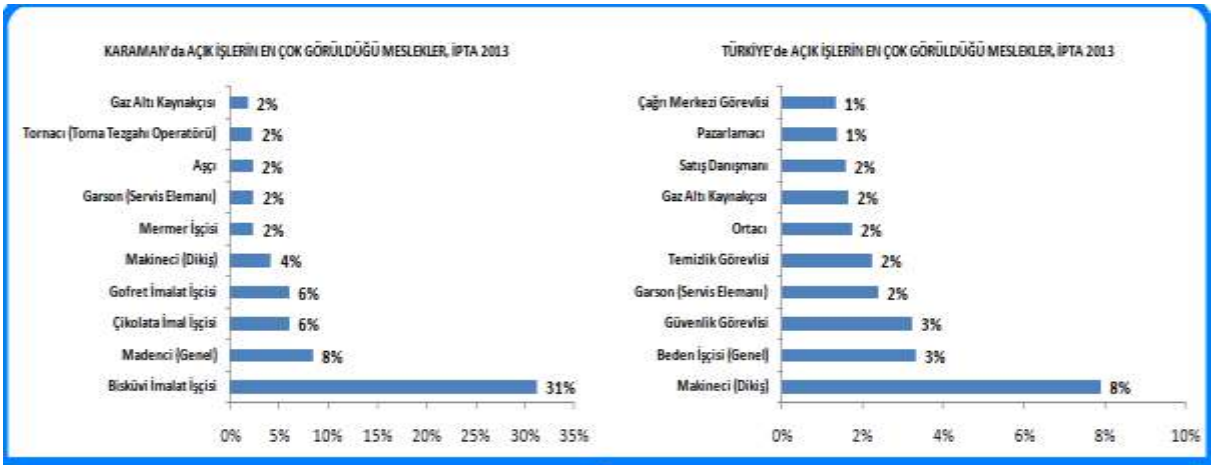

KARAMAN: 108 farklı meslekte 835 açık iş		
MESLEK	Açık İş Sayısı	Oran
Bisküvi İmalat İşçisi	260	31%
Madenci (Genel)	71	8%
Çikolata İmal İşçisi	50	6%
Gofret İmalat İşçisi	50	6%
Makineci (Dikiş)	35	4%
Mermer İşçisi	20	2%
Garson (Servis Elemanı)	20	2%
Aşçı	20	2%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	19	2%
Gaz Altı Kaynakçısı	15	2%
Diğer Meslekler		

TÜRKİYE: 2.368 farklı meslekte 258.082 açık iş		
MESLEK	Açık İş Sayısı	Oran
Makineci (Dikiş)	20.358	8%
Beden İşçisi (Genel)	8.544	3%
Güvenlik Görevlisi	8.331	3%
Garson (Servis Elemanı)	6.168	2%
Temizlik Görevlisi	5.775	2%
Ortacı	4.511	2%
Gaz Altı Kaynakçısı	4.263	2%
Satış Danışmanı	4.107	2%
Pazarlamacı	3.516	1%
Çağrı Merkezi Görevlisi	3.444	1%
Diğer Meslekler		

Kaynak: İPTA 2012

Şekil 19'da, İPTA 2013 sonuçlarına göre Karaman'da ve Türkiye'de mesleklere göre açık iş sayıları anılan açık işlerin toplam açık işlerdeki payları görülmektedir

İPTA 2013 sonuçlarına göre Türkiye'de 2.368 farklı meslekte; Karaman'da ise 108 farklı meslekte işgücü talebi alınmıştır. Türkiye'de İPTA 2013'te, en çok açık işin alındığı ilk 10 meslek haricinde açık iş mevcudu bulunan mesleklerdeki açık işler (diğer meslekler) toplamı 189.065'tir ve diğer mesleklerin toplam açık işler içerisinde %73'lük bir payı mevcuttur. Karaman'da ise en çok açık işin alındığı ilk 10 mesleğin haricinde yer alan mesleklerdeki açık işler (diğer meslekler) toplamı 276'dır ve diğer mesleklerin toplam açık işler içerisinde %33'lük bir payı mevcuttur. Karaman'da ilk on mesleğin %67'lik payı alması ilde belli bir sektörde (unlu gıda ürünleri imalatı) ekonomik değer üretiminden kaynaklanmaktadır.

Türkiye'de en çok açık iş, 20.358 işgücü talebi ve %8'lik oran ile 'makineci(dikiş)' mesleğindedir. Açık işlerde 'makineci(dikiş)' mesleğini, %3 ile 'beden işçisi(genel)' ve %3 ile 'güvenlik görevlisi' mesleği izlemektedir. Karaman'da ise en çok açık iş, 260 işgücü talebi ve %31'lik oran ile 'bisküvi imalat işçisi' mesleğindedir. Açık işlerde Karaman'da 'bisküvi imalat işçisi mesleğini %8 ile 'madenci(genel)' ve %6 ile 'çikolata imal işçisi' mesleği takip etmektedir.

Bu anlamda Türkiye'de İPTA 2013 çalışmasında derlenen açık işlerde, meslekler bazında en çok açık işin alındığı ilk iki mesleğe göre söylenebilir ki, açık işlerde makineci(dikiş) ve beden işçisi(genel) mesleklerinin ağırlığı sebebiyle ülkemizde açık işlerde bilgi yerine kas gücü (efor emeği) gerektiren vasıfsız işgücü talebi ön plandadır. Karaman'da ise açık işlerde, meslek grupları bazında açık işlerin

tahlili sırasında vurgulandığı gibi unlu gıda ürünleri imalatı ve madencilik sektörü ile ilgili mesleklerin ön planda olduğu görülmektedir. Bu durum, 2013 yılında, açık işlerin karşılandığı dönemde veya karşılanacağı önümüzdeki dönemde ülkemizde işgücü piyasasında işgücü profilinin mevcut durumda emek yoğun olduğunu göstermektedir. 2012 yılında olduğu gibi 2013 yılında da işveren, işgücünü emek yoğun işlerde istihdam etmektedir. (Bknz: İl İPA 2012 Raporu)

Açık işlerle ilgili olarak İPTA 2013 çalışması ile elde edilen sonuçlara göre buraya kadar yapılan karşılaştırma ve değerlendirmelerde, gerek Karaman'da, gerek ülkemizde işgücü piyasasında açık işlerin işgücü profilinin emek yoğun olduğu bilgisine ulaşılmış; özellikle imalat sektörü gibi, madencilik ve taş ocakçılığı sektörü gibi, inşaat sektörü gibi sektörlerde işverenlerin işgücünü emek yoğun işlerde istihdam etmekte olduğu çözümlenmiştir. Bu anlamda açık işlerde gerek Karaman'da, gerek Türkiye'de baskınlığı dikkat çeken vasıfsız işgücü taleplerinin (açık işler), *istihdamı artırıp artırmayacağı* ile ilgili sorgulamada anılan işlerdeki işgücü sirkülâsyonunun bağımlı değişkeninin açık işler olabileceğini, *<u>işgücü sirkülâsyonunun fazlalığı durumunda açık işlerin çokluğunun istihdamı artırmayacağı gibi işsizliği de azaltamayacağını,</u>* unutmamakta fayda bulunmaktadır.

Şekil 20. İşverenlerin Açık İş Durumu Bildirimlerindeki Asgari Eğitim Seviyesi Talepleri

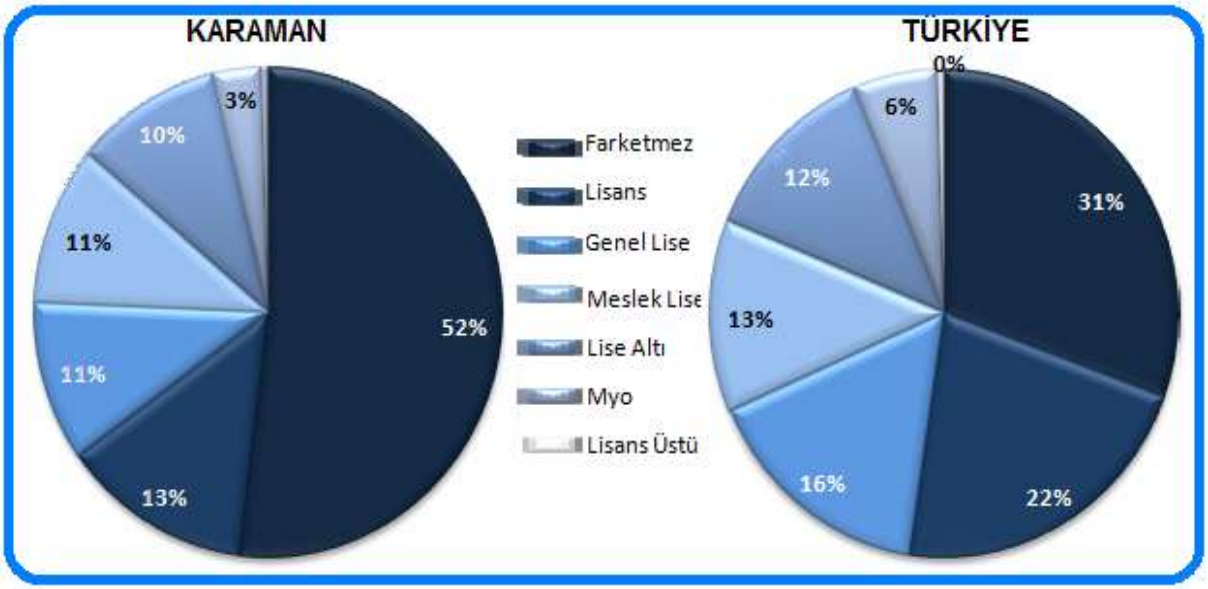

Kaynak: İPTA 2012

Şekil 20'de, İPTA 2013 çalışması sonuçlarına göre Karaman ve Türkiye'de alınan açık işlerde işverenlerin beyan ettikleri mesleklere göre açık işlerdeki asgari eğitim seviyesi talepleri pastasında, dilimsel yüzdelik payları yer almaktadır. Söz konusu şekilde yer alan verilere göre, Türkiye'de ve Karaman'da en çok talep edilen eğitim düzeyi 'fark etmez', en az talep edilen eğitim düzeyi ise ülkemizde lisansüstü, Karaman'da ise meslek yüksek okulu(MYO) mezunudur. Karaman'da 2013 İPTA çalışmasında *129 işyerinden derlenen ve 221 açık iş durum bildirimi ile ilgili toplam 835 kişilik işgücü pozisyonu*nun hiçbirinde lisansüstü eğitime sahip olma şartının aranmaması dikkat çekicidir. Ülkemizde %0,4 olan bu oran Karaman'da sıfırdır.

Bu durum işgücü talebi olan işlerin, eğitim durumuna göre yapılabilirliği hakkında bir kalıbı ortaya koymaktadır ki, İPTA 2013 sonuçlarına göre işveren tarafından yapılacak işte gerek Türkiye'de gerek Karaman'da açık işgücü talepleri genelinde eğitim durumu önemsenen bir faktör değildir. Ancak İPTA 2013 sonuçlarına temelinde, Türkiye'ye göre Karaman'da açık işlerde eğitim düzeyi düşük vasıfsız işçi

ihtiyacının daha yüksek olduğu görülmektedir. Öyle ki, Türkiye'deki *52.669 işyerinden derlenen ve 91.029 açık iş durum bildirimi ile ilgili toplam 258.082 kişilik işgücü pozisyonu* için en çok talep edilen eğitim seviyesi 27.681 ve %31 ile fark etmez, en az ise 435 ve %0,4 ile lisansüstü'dür. Karaman'daki görünüm, Türkiye'dekinden farklı değildir; toplam 221 açık iş durum bildiriminin %52 ile 115'i için işverenler eğitim düzeyi ile ilgili olarak fark etmez derken, 7'si için MYO cevabını vermiştir. Ancak *129 işyerinden derlenen ve 221 açık iş durum bildirimi ile ilgili toplam 835 kişilik işgücü pozisyonu*nun hiçbirinde ise lisansüstü cevabı alınmamıştır. Bu anlamda İPTA 2013'te Karaman'da açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi %52 ile fark etmez; en az talep edilen eğitim düzeyi ise %0,5 ile lisans üstü'dür. Açık işlerin büyük bir bölümünde eğitim düzeyinin işveren tarafından önemsenmemesinin arkasında, açık işlerin emek yoğun, vasıflılık düzeyi düşük olan meslek gruplarında olması yatmaktadır. Bu sebeple, İPTA 2013 sonuçlarına göre gerek Türkiye, gerek Karaman'da en çok açık iş talep edilen ilk üç meslekte en çok istenilen eğitim seviyesinin lise altı olduğu veya önemsenmediği (*fark etmez*) görülmektedir.

Şekil 20'ye göre, açık işlerde meslek lisesi mezunluğunun şart koşulması ile ilgili olarak Karaman ve Türkiye arasında bir karşılaştırma yapılacak olursa, Türkiye'de açık iş durum bildirimlerinin %13'ünde meslek lisesi mezuniyeti aranmakta iken, Karaman'da bu oranın %11 olduğu görülmektedir. Lise mezunluğu (eğitim seviyesi genel lise ve meslek lisesi olanlar toplamı) anlamında söz konusu karşılaştırma yapıldığında ise, Türkiye'de %29 Karaman'da ise %22'lik bir oran ile karşılaşılmaktadır. Lisans mezuniyetinin işgücü talebinde bir şart olduğu açık iş durumu bildirimlerine bakıldığında ise oranların Türkiye'de %12, Karaman'da ise %13 olduğu görülmektedir. İPTA 2013'de ziyaret edilen işyerlerinden alınan açık iş durum bildirimleri kılavuzluğunda, Türkiye'ye göre Karaman'da eğitim seviyesi yüksek olan vasıflı (nitelikli) işçi talebi düşük, eğitim seviyesi düşük olan vasıfsız işgücü talebi ise yüksektir.

Şekil 21. İşverenlerin Açık İş Durumu Bildirimlerindeki Beceri Talepleri

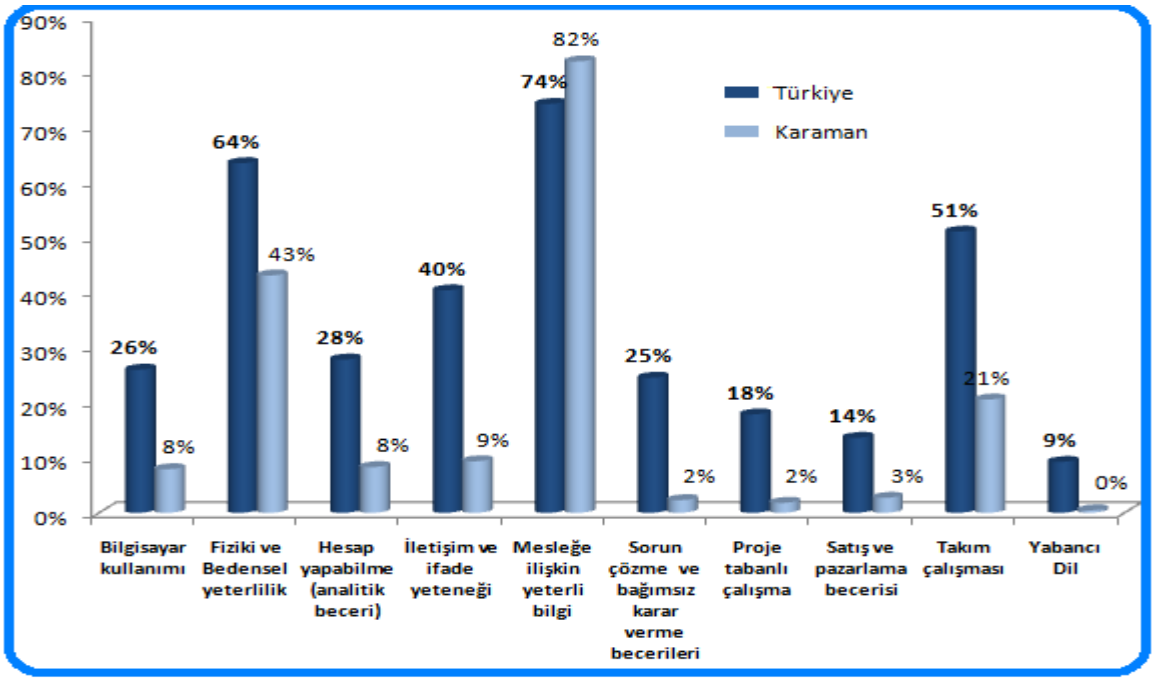

Kaynak: İPTA 2012

Şekil 21'de İPTA 2013 çalışması sonuçlarına göre Karaman ve Türkiye'de alınan açık işlerde işverenlerin beyan ettikleri mesleklere göre açık işlerdeki beceri beklentilerinin yüzdelik payları yer

almaktadır. [53] Anılan verilere göre, İPTA 2013 çalışması sonuçlarına göre Karaman ve Türkiye'de alınan açık işlerde talep edilen beceri düzeyi karşılaştırılmaktadır. Söz konusu şekilde yer alan verilere göre, Türkiye'de ve Karaman'da en çok talep edilen ilk iki beceri düzeyi 'mesleğe ilişkin yeterli bilgi' ile 'fiziki ve bendesel yeterlilik', en az talep edilen beceri düzeyi ise 'yabancı dil yeterliliği' dir. Öyle ki, Türkiye'deki toplamda 258.082 açık iş için 52.669 farklı işyeri tarafından 91.029 farklı açık iş durumu bildiriminde en çok talep edilen beceri seviyesi 67.619 ve %74 ile 'mesleğe ilişkin yeterli bilgi' en az ise 8.410 ve %9 ile yabancı dil yeterliliğidir. Karaman'daki görünüm, Türkiye'dekine benzerdir; toplamda 836 açık iş için 129 farklı işyeri tarafından 221 farklı açık iş durumu bildiriminde beceri düzeyi ile ilgili olarak 'mesleğe ilişkin yeterli bilgi', 1'i için ise 'yabancı dil yeterliliği' cevabını vermiştir. Bu anlamda İPTA 2013'te Karaman'da *açık işlerde işverenlerin beyan ettikleri mesleklere göre açık işlerdeki beceri beklentilerinde* en çok talep edilen beceri %82 ile 'mesleğe ilişkin yeterli bilgi'; en az talep edilen beceri ise %0,5 ile 'yabancı dil yeterliliği'dir.

Gerek Karaman'da, gerek Türkiye'de İPTA 2013 sonuçlarına göre en çok talep edilen ilk altı beceri düzeyi arasında *'fiziki ve bedensel yeterlilik', 'mesleğe ilişkin yeterli bilgi', 'takım çalışması', 'iletişim ve ifade yeteneği', ' sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri'* ve *'hesap yapabilme (analitik beceri)'* nin yer aldığı görülmektedir.

Şekil 22. Açık İşlerin Karşılanma Yolları, (İşverenlerin Açık İş Durumu Bildirimleri Bazında)

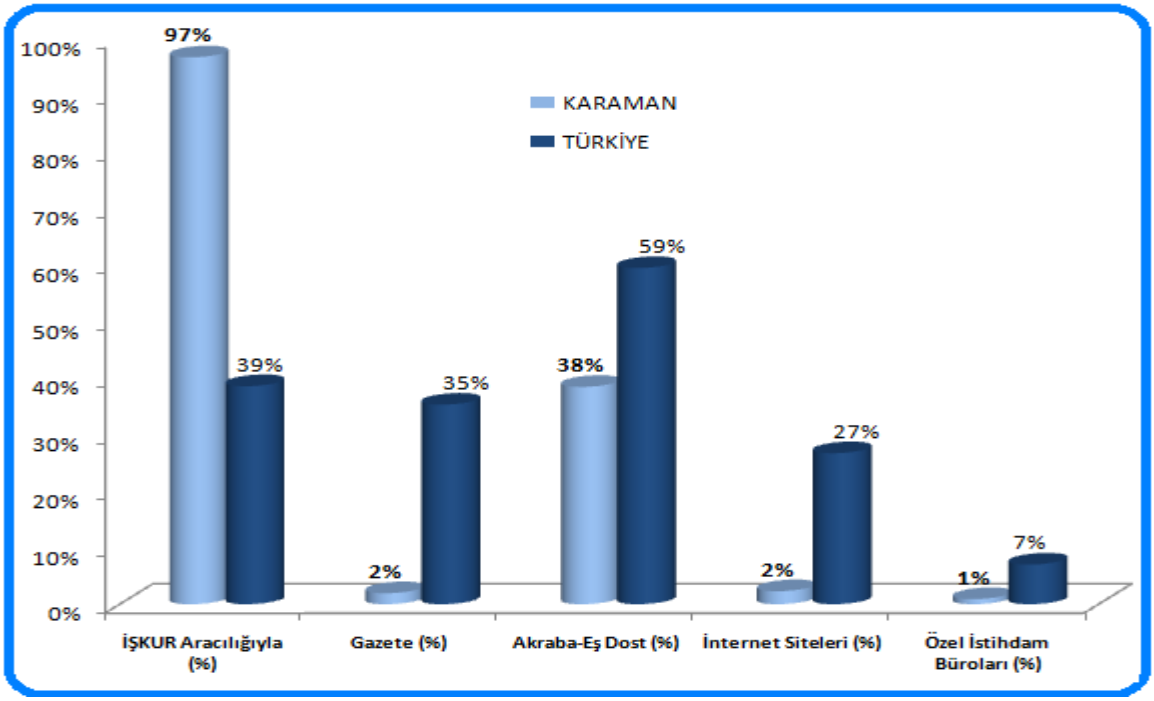

Kaynak: İPTA 2013

Şekil 22'deki verilerde İPTA 2013 sonuçlarına göre, Karaman'da ve Türkiye'de *açık işlerde işverenlerin beyan ettikleri meslekler* bazında açık işlerin karşılanma yolları[54] ile ilgili veriler yer almaktadır. Sözü

[53] **İPA 2013 çalışmasında, mesleklere göre açık işlerinde beceri düzeyi ile ilgili cevap veren bir işyeri aynı anda birden çok karşılama yolu seçilebilmiştir.**

[54] **İPA 2013 çalışmasında İşverenlere açık işlerini hangi 'yolla/yollarla aradıkları sorulduğundan' cevap veren bir işyeri aynı anda birden çok karşılama yolu seçilebilmiştir.**

edilen yüzdelik veriler nazarında, Türkiye'de 258.082 açık iş için 52.669 farklı işyeri tarafından 91.029 farklı açık iş durumu bildiriminde verilen beyanlara göre en çok 'akraba eş dost' diye bilinen birinci derece referans gruplarına, Karaman'da ise açık işlerin karşılanmasında toplamda 836 açık iş için 129 farklı işyeri tarafından 221 farklı açık iş durumu bildiriminde verilen beyanlarda en çok 'İŞKUR'a başvurulmaktadır.

Öyle ki, Türkiye'deki 291.029 farklı açık iş durumu bildiriminde en çok başvurulan işgücü tedarik yöntemi 54.157 cevap ve %56 oran ile 'akraba eş dost' en az ise 6.388 cevap ve %7 oran ile 'özel istihdam büroları' dır.

2013 İPTA sonuçlarına göre Karaman'daki görünüm, ilk sırada uzak ara 'İŞKUR aracılığı ile' cevabı ve cevap yoğunluğu ile en son sırada 'özel istihdam büroları' cevap yoğunluğunun düşüklüğü bakımından ülke görünümünden farklıdır.

Karaman'da 221 farklı açık iş durumu bildiriminin 213'ü için işverenler işgücü taleplerini karşılama yöntemi ile ilgili olarak 'İŞKUR aracılığı', 2'si için ise 'özel istihdam büroları' cevabını vermiştir. Bu anlamda İPTA 2012'de Karaman'da açık işlerin karşılanmasında en çok başvurulan aracı %97 ile 'İŞKUR'; en az ise %1 ile 'özel istihdam büroları'dır.

Dikkat çeken bir diğer sonuç ise, gerek Türkiye'de, gerek Karaman'da İPTA 2013 sonuçlarına göre açık işlerin karşılanmasında işverenlerin tercih ettiği aracı müesseselerde İŞKUR'un yeri ile ilgilidir. İŞKUR hem Karaman'da, hem Türkiye'de işverenlerin işgücü taleplerini karşılamada tercih ettikleri aracı müesseselerde, oldukça iyi bir konumdadır. Hatta bu karşılaştırmada Karaman Türkiye'den daha iyi durumdadır. Öyle ki İPTA 2013 sonuçlarına göre açık işlerini karşılama yolalı ile ilgili cevap alınan işyerlerinin %39'u; Karaman'da ise % 97'si açık işlerini İŞKUR vasıtasıyla karşılamaktadır. Geçen yıl ise Karaman'da bu oran %57'sidir. (Bknz: İl İPA Raporu 2012).

2-3) TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Bu bölümde İPTA 2013 sonuçlarına göre, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler yorumlanacaktır.

Sektörlere göre, meslek gruplarına göre, mesleklere göre ve temininde güçlük çekilme nedenlerine göre temininde güçlük çekilen meslekler, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye karşılaştırmasında incelenecektir.

Ayrıca temininde güçlük çekilen mesleklerden, özellikle eleman eksikliği nedeniyle teminde güçlük çekilenlerin Kuruma kayıtlı işsiz sayısı analiz edilecektir.

Bu anlamda, söz konusu teminde güçlük durumunun işgücü uyum hizmetleri ile giderilebilirliği irdelenecektir.

Genel bir değerlendirme ile İPTA 2013 kapsamında, işgücü temininde en fazla güçlük çekildiği gözlemlenen ilk beş meslek Türkiye'de makineci(dikiş), güvenlik görevlisi, garson(servis elemanı), beden işçisi (genel) ve gaz altı kaynakçısı; Karaman'da ise bisküvi imalat işçisi, madenci (genel), makineci(dikiş), gaz altı kaynakçısı ve aşçı'dır.

Diğer taraftan, bu kapsamda Türkiye genelinde görüşülen 183.667[55] işverenden meslekler bazında işgücü temininde güçlük çektiğini beyan eden 81.020 işyerinde, işgücü temin güçlüğü çekilen toplam 2.714 farklı meslekte toplam 340.950 iş pozisyonu için *(karşılanmış olan, kısmen karşılanmış olan veya İPTA 2012 referans döneminde hâlâ karşılanamamış olan iş pozisyonları)* temininde güçlük çekilme sebebi derlenmiştir. Söz konusu temininde güçlük çekilme nedenleri en fazla, temin güçlüğü bildiren 81.020 işyerinin verdiği cevap paydasında(125.139); 73.729 cevapla *"beceriye veya niteliğe sahip eleman yok"* yanıtı, en az 24.370 cevapla *"önerilen ücretin az bulunması"* yanıtıdır.

Karaman'da ise görüşülen 453[56] işverenden meslekler bazında işgücü temininde güçlük çektiğini beyan eden 224 işyerinde, işgücü temin güçlüğü çekilen toplam 178 farklı meslekte toplam 1.384 iş pozisyonu için temininde güçlük çekilme sebebi derlenmiştir ki, söz konusu temininde güçlük çekilme nedenleri temin güçlüğü bildiren işyeri sayısı paydasında en fazla, temin güçlüğü bildiren 224 işyerinin verdiği cevap paydasında(453); 292 cevapla *"eleman yok"* yanıtı, en az 47 cevapla *"önerilen ücretin az bulunması"* yanıtıdır.

Sektörlere göre bir değerlendirme yapılacak olursa İPTA 2013 sonuçlarına göre, Türkiye'de işgücü temininde en fazla güçlük çekildiği gözlemlenen sektör 'imalat'; temininde güçlük olan ama diğer sektörler ile kıyaslandığında en az güçlük çekildiği görülen sektör ise 'elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı' dır. Karaman'da ise işgücü temininde en fazla güçlük çekilen sektör

---

[55] **Cevapsızlık düzeltme katsayısı uygulanmış işyeri sayısı 87.719'dur. (2013 Mayıs itibariyle SGK verilerine göre ülkemizde toplam 1.580.178 işyeri bulunmaktadır. Anılan işyerlerinin 1.544.303'ü özel sektör işyerleridir. Kamu sektörü işyerlerinin kapsam dışında tutulduğu, IPTA 2013 işyeri kapsam planlaması ülke profilini yansıtan toplam 108.496 işyerini kapsamaktadır.)**

[56] **Cevapsızlık düzeltme katsayısı uygulanmış işyeri sayısı 442'dir. (2013 Mayıs itibariyle SGK verilerine göre Karaman'da toplam 3.559 işyeri bulunmaktadır. Anılan işyerlerinin 3.361'i özel sektör işyerleridir. Kamu sektörü işyerlerinin kapsam dışında tutulduğu, IPTA 2013 işyeri kapsam planlaması, Karaman profilini yansıtan toplam 510 işyerini kapsamaktadır.)**

Türkiye'de olduğu gibi '*imalat*'; temininde güçlük olan ama diğer sektörler ile kıyaslandığında az güçlük çekildiği görülen sektör ise '*gayrimenkul faaliyetleri*' dir.

Meslek gruplarına göre yapılacak bir değerlendirmede, İPTA 2013 sonuçlarına göre, Türkiye'de işgücü temininde en fazla güçlük çekildiği gözlemlenen meslek grubu *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'*; temininde güçlük olan ama diğer meslek grupları ile kıyaslandığında en az güçlük çekildiği görülen meslek grubu ise *'yöneticiler'*dir. Karaman'da ise işgücü temininde en fazla güçlük çekilen meslek grubu ülkemizde oldu gibi *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'*; temininde güçlük olan ama diğer meslek grupları ile kıyaslandığında az güçlük çekildiği görülen meslek grubu ise '*nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları*' dir.

Tablo 58. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, (Kişi Sayısı Toplamında Tasnif)

Karaman: Sektör	Temininde Güçlük Çekilen Toplam Kişi Sayısı	
	Nicelik	Oran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	159	11%
İMALAT	788	57%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	13	1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ		
İNŞAAT	115	8%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	117	8%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	25	2%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	45	3%
BİLGİ VE İLETİŞİM		
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ		
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	6	0%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	39	3%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	31	2%
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK		
EĞİTİM	7	1%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	28	2%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR		
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	11	1%
GENEL TOPLAM	1.384	100%

Türkiye: Sektör	Temininde Güçlük Çekilen Toplam Kişi Sayısı	
	Nicelik	Oran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2.814	1%
İMALAT	134.403	39%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	510	0%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	559	0%
İNŞAAT	45.631	13%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	61.834	18%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	13.091	4%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	22.200	7%
BİLGİ VE İLETİŞİM	2.764	1%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	2.340	1%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	1.891	1%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	10.595	3%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	19.887	6%
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK		
EĞİTİM	5.693	2%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	9.896	3%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	852	0%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	5.988	2%
GENEL TOPLAM	340.950	100%

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 58, İPTA 2013 çalışmasında Türkiye ve Karaman'da sektörler bazında temininde güçlük çekilen mesleklerde ihtiyaç duyulan işgücü sayısı ilgili verileri içermektedir.[57]

Tablodaki verilere göre, temininde güçlük çekilen işgücü bazında Türkiye'de işgücü temininde en fazla güçlük çekildiği gözlemlenen sektör 'imalat'; temininde güçlük olan ama diğer sektörler ile kıyaslandığında en az güçlük çekildiği görülen sektör ise 'elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı' dır. Karaman'da ise işgücü temininde en fazla güçlük çekilen sektör Türkiye'de olduğu gibi '*imalat*'; temininde güçlük olan ama diğer sektörler ile kıyaslandığında az güçlük çekildiği görülen sektör ise '*gayrimenkul faaliyetleri*' dir. Bu anlamda, temininde güçlük çekilen işgücü sayısı itibariyle imalat sektörü, Karaman ve Türkiye işgücü temininde en fazla güçlük çekildiği gözlemlenen sektördür Ancak belirtmekte fayda bulunmaktadır ki, ilk üç sektör Türkiye'de %39 oran ile 'imalat', %18 oran ile 'toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ' ve %13 oran ile 'inşaat' iken Karaman'da %57 oran ile 'imalat', %11 oran ile 'madencilik ve taş ocakçılığı' ve 8 oran ile 'inşaat' sektörüdür.

Şekil 23. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, (İşyeri Toplamında Tasnif)

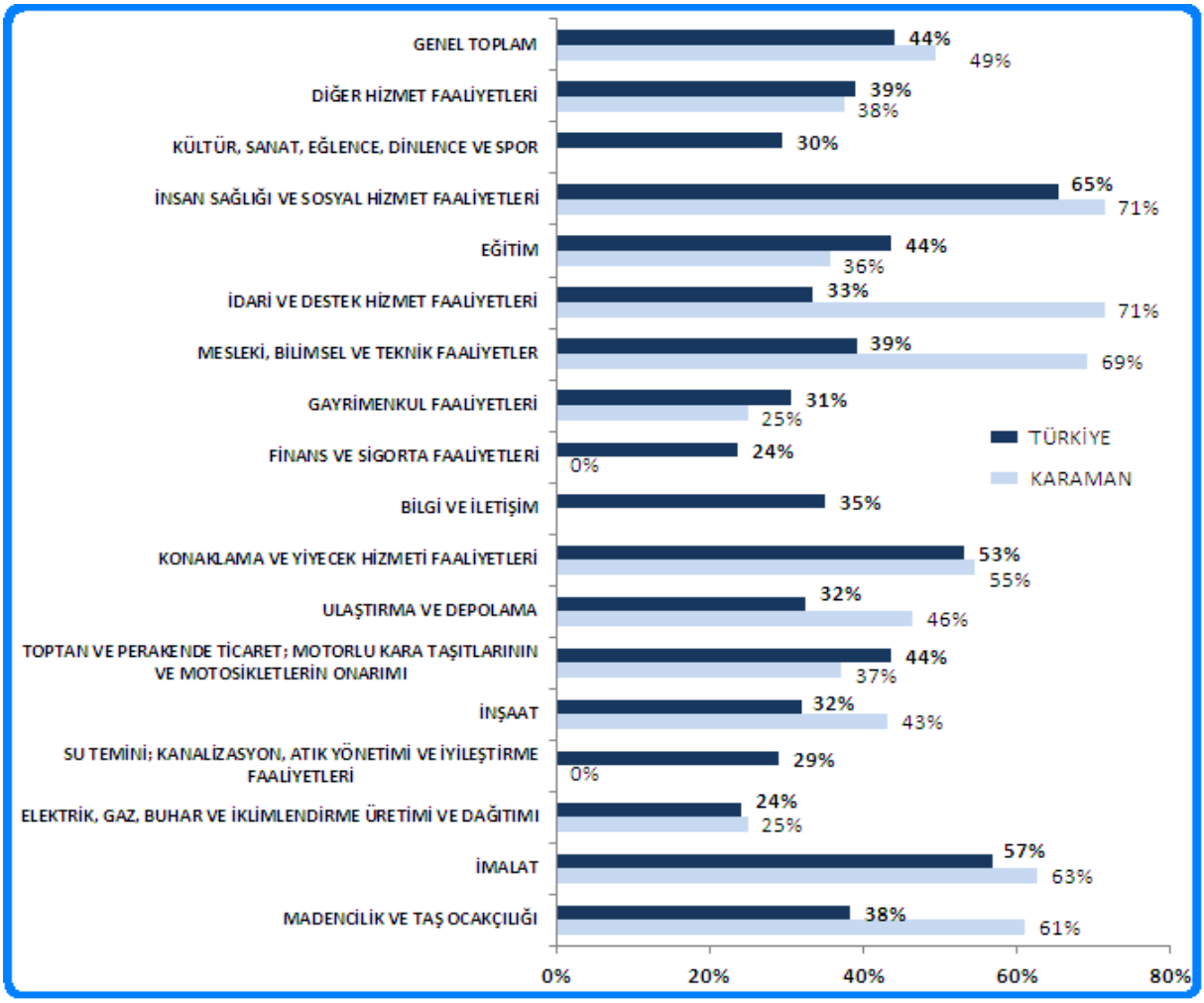

Kaynak: İPTA 2013

[57] **Değerlendirme temininde gülcük bildiren işyeri sayısında değil, temininde güçlük çekilen toplam kişi sayısına göre yapılmıştır.**

Şekil 23, İPTA 2013 çalışmasında Türkiye ve Karaman'da temininde güçlük çekilen mesleklerde ihtiyaç beyanı veren işyerlerinin niceliğine göre, sektörlerin işgücü temin güçlüğü analizi yapılmıştır. Buna göre Türkiye'de İPTA 2013 çalışması sonuçlarına göre ziyaret edilen 183.667 işyerinden 81.020'i, Karaman'da ise 453 işyerinden 224'ü en az bir meslekte temin güçlüğü çektiğini beyan etmektedir. Bu durumda Türkiye'de her 100 işyerinden 44'ü, Karaman'da ise 49'u işgücü temininde güçlük çekmektedir. [58]

Bununla birlikte, ülkemizde sektördeki işyeri yüzdeleri bakımından, en az bir meslekte işgücü temin güçlüğü çeken işyeri sayısının en yoğun olduğu üç sektör; sektör içinde ziyaret edilen 4.111 işyerinin 2.689'u (%65) ile *'insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri',* sektör içinde ziyaret edilen 26.897 işyerinin 47.378'i (%57) ile *'imalat' ve* sektör içinde ziyaret edilen 11.428 işyerinin 6.084'i (%53) ile *'konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri'dir.*

Karaman'da ise sektördeki işyeri yüzdeleri bakımından, en az bir meslekte işgücü temin güçlüğü çeken işyeri sayısının en yoğun olduğu üç sektör; sektör içinde ziyaret edilen 8 işyerinin 6'sı (%71) [59] ile *'idari ve destek hizmet faaliyetleri',* sektör içinde ziyaret edilen 14 işyerinin 10'u (%71) ile *'mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler' ve* sektör içinde ziyaret edilen 13 işyerinin 9'u (%69) ile *'insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri'dir.*

Bu sayılan temin güçlüğü baskın sektörlere yarattıkları katma değer de göz önüne alınarak yapılacak ücret ve istihdam sübvansiyonları (İEP programları gibi) temin güçlüğünü ortadan kaldırabilecek çözümler olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü makro seviyede söz konusu sektörlerdeki temin güçlük sebebi, sektörde temin güçlüğü çeken işyeri yoğunluğu fazla olması sebebiyle, işgücü kaynaklı sebepler yerine, sektör-işyeri odaklı (arz odaklı) görünümlüdür.

İPTA 2013 sonuçlarına göre sayısal olarak işgücü temin güçlüğünü bulunan işyerinin sayısı analiz edildiğinde ise, temin güçlüğü çeken işyeri sayısı en fazla olan ilk üç sektör ülkemizde sırasıyla 26.897 işyeri ile '*imalat*'; 19.772 işyeri ile '*toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı*' ve 9.533 işyeri ile '*inşaat*' iken Karaman'da ise sırasıyla 74 işyeri ile '*imalat*'; 42 işyeri ile '*toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı*' ve 35 işyeri ile '*inşaat*'tır.

Gerek Türkiye'de, gerek Karaman'da sıralaması bile aynı olan söz konusu sektörlerdeki işgücü temin sıkıntısı sektörlerden (işgücü piyasası talep yapısından) çok, işgücü ile (işgücü piyasası arz yapısı) ilgilidir. İşbu sektörlerdeki işgücü temin sıkıntısının giderilebilmesi için mesleki eğitim programları uygulanabilir. Ancak unutmamakta fayda bulunmaktadır ki, aktif istihdam politikaları içerisinde en pahalı uygulama mesleki eğitim programlarıdır(Biçerli, 2004: 175). Bu sebeple temin güçlüğü çekilen

---

[58] **Değerlendirmedeki genellemenin *İPTA 2013 çalışmasının hazırlık aşamasında söz konusu çalışma kapsamına alınan 10 ve üzeri işçisi (10+) bulunan işyerleri ile işbu 10+ işyerlerinden işçi sayısı azaldığı için mezkur çalışmanın saha ayağında 1-9 arası işçi çalıştıran işyerlerine dönüşmüş işyerleri* çerçevesinde yapıldığı unutulmamalıdır.**

[59] **Ulaşılan sayılara cevapsızlık düzeltmesi yapıldıktan sonra yuvarlama işlemi yapılmıştır. Bu minvalde, ziyaret edilen işyeri niceliği ve temin güçlüğü bildiren işyeri niceliği, her sektör için ülke genelinde ayrı ayrı hesaplanan cevapsızlık düzeltme katsayısı ile çarpılarak 8,003 e 5,745 sayıları elde edilmiştir.**

Mezkur iki sayının oranı 0,71'dir (5,745/8,003= 0,71).

Söz konusu sayılar da yuvarlanınca sırasıyla 8 ve 6 sayılarına ulaşılmıştır.

meslekleri azaltmak için devreye konulacak mesleki eğitim programlarını, işsizlerde yaş grubu, eğitim grubu, işsizlik süresi, cinsiyet vb. değişkenleri de hesapta bulundurularak çok iyi tasarlamak lüzum-u hâsıldır.

Tablo 59. Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Karaman: Sektör	TOPLAM	
	Nicelik	Oran
Yöneticiler	3	0%
Profesyonel Meslek Mensupları	81	6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	92	7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	19	1%
Hizmet ve Satış Elemanları	107	8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1	0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	712	51%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	346	25%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	22	2%
GENEL TOPLAM	1.384	100%

Türkiye: Sektör	TOPLAM	
	Nicelik	Oran
Yöneticiler	1.047	0%
Profesyonel Meslek Mensupları	30.947	9%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	33.640	10%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	12.584	4%
Hizmet ve Satış Elemanları	45.641	13%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1.415	0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	101.465	30%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	82.598	24%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	31.613	9%
GENEL TOPLAM	340.950	100%

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 59, İPTA 2013 çalışmasında Türkiye ve Karaman'da meslek grupları bazında temininde güçlük çekilen mesleklerde ihtiyaç duyulan işgücü sayısı ilgili verileri içermektedir.

Tablodaki verilere göre Türkiye'de işgücü temininde en fazla güçlük çekildiği gözlemlenen meslek grubu *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'*; temininde güçlük olan ama diğer meslek grupları ile kıyaslandığında en az güçlük çekildiği görülen meslek grubu ise *'yöneticiler'*dir. Karaman'da ise işgücü temininde en fazla güçlük çekilen meslek grubu ülkemizde oldu gibi *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'*; temininde güçlük olan ama diğer meslek grupları ile kıyaslandığında az güçlük çekildiği görülen meslek grubu ise '*nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları*' dir. Bu anlamda, tablo 59'a göre, İPTA 2013 sonuçlarına göre '*sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'* meslek grubu, Karaman ve Türkiye işgücü temininde en fazla güçlük çekildiği meslek grubudur ancak ilk üç meslek grubu Türkiye'de %30 oran ile '*sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar*', %24 oran ile '*tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* ve %13 oran ile '*hizmet ve satış elemanları*' iken Karaman'da %51 oran ile '*sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar*', %25 oran ile '*tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* ve %8 oran ile '*hizmet ve satış elemanları*' olarak sıralanmaktadır.

2013 İPTA sonuçları nazarında, niceliksel olarak en fazla temin güçlüğü güçlük çekilen üç meslek grubunda Karaman'da İŞKUR'a kayıtlı işsizler kontrol edildiğinde ise, Eylül 2013 itibariyle ilimizde ikamet edip İŞKUR'a kayıtlı '*sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'* meslek grubundan 942 kayıtlı işsiz*; 'tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* meslek grubunda meslek sahibi 791 kayıtlı işsiz *ve 'hizmet ve satış elemanları'* meslek grubunda çalışan 1.187 kayıtlı işsiz mevcuttur. Bu minvalde, 2013 yılında Karaman'da niceliksel olarak en fazla temin güçlüğü çekilen üç meslek grubundaki nicelikler, Karaman'da ikamet edip İŞKUR'a söz konusu meslek gruplarında kayıtlı işsiz sayısından daha azdır.

Bu anlamda 2013 İPTA sonuçlarına göre Karaman'da 2014 yılında, anılan meslek gruplarının temin güçlüğünü azaltmak için hem söz konusu meslek gruplarında kayıtlı işsizler mesleki açıdan rehabilite edilmeli, eşleştirme ve danışmanlık hizmetlerinde öncelik verilmeli; hem de işgücü anılan meslek gruplarında yoğun olan sektörlerden *'imalat'* ve *'toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı'* sektörlerine yerel ölçekte yapılaması mümkün olan İEP programları gibi ücret ve istihdam sübvansiyonları eklemlenmelidir.

Tablo 60. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler (Meslekler Bazında)

KARAMAN	
GENEL	Oran
Bisküvi İmalat İşçisi	29%
Madenci (Genel)	10%
Makineci (Dikiş)	5%
Gaz Altı Kaynakçısı	3%
Aşçı	2%
Garson (Servis Elemanı)	2%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	2%
Kepçe Operatörü	2%
Tesis İşçisi (Maden)	1%
Mermer İşçisi	1%
Diğer Meslekler	

TÜRKİYE	
GENEL	Oran
Makineci (Dikiş)	7%
Güvenlik Görevlisi	3%
Garson (Servis Elemanı)	2%
Beden İşçisi (Genel)	2%
Gaz Altı Kaynakçısı	2%
Satış Danışmanı	1%
Ortacı	1%
Temizlik Görevlisi	1%
Pazarlamacı	1%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1%
Diğer Meslekler	

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 60, İPTA 2013 çalışmasında Türkiye ve Karaman'da ilk 10 meslek boyutunda, temininde güçlük çekilen mesleklerin lokal bütündeki oranları yer almaktadır.

Tablodaki verilere göre Türkiye'de işgücü temininde en fazla güçlük çekildiği gözlemlenen ilk 3 meslek 23.684 kişilik temin sıkıntısı ve 7 oran ile *'makineci(dikiş)'*, 9.512 kişilik temin sıkıntısı ve %3 oran ile 'güvenlik görevlisi', 7.880 kişilik temin sıkıntısı ve %2 oran ile 'garson (servis elemanı)'dır; Karaman'da ise işgücü temininde en fazla güçlük çekilen ilk 3 meslek 400 kişilik işgücü temin sıkıntısı ve %29 oran

ile ‘bisküvi imalat işçisi’, 132 kişilik işgücü temin sıkıntısı ve %10 oran ile ‘madenci(genel)’ ile 63 kişilik işgücü temin sıkıntısı ve %5 oran ile ‘makineci(dikiş) meslekleridir.

Şekil 24. Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, (İşgücü Talep Yönlü)

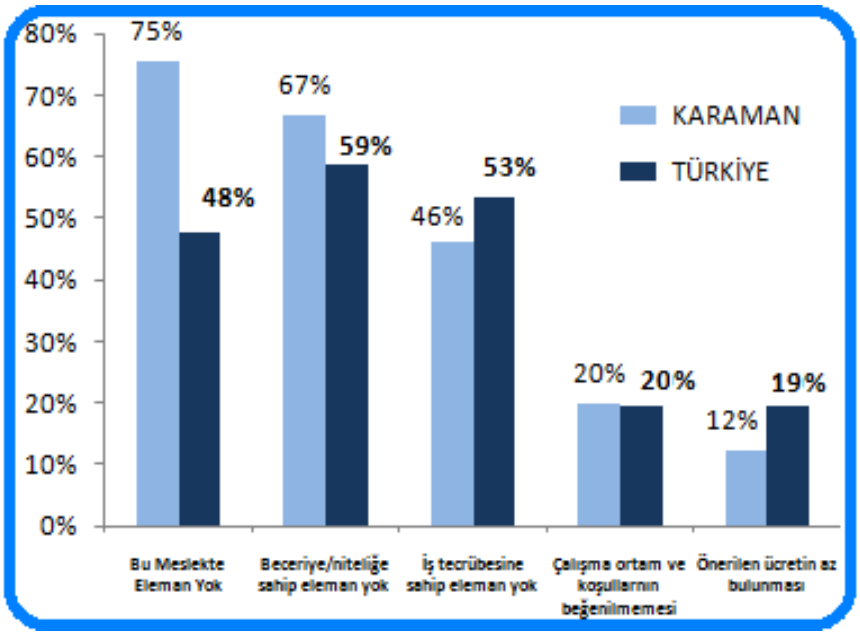

Kaynak: İPTA 2013

şekil 24’te, İPTA 2013 çalışmasında Türkiye ve Karaman’da temininde güçlük çekilen meslekler için teminde güçlük çekilme nedenleri yer almaktadır. İşgücü temininde güçlük bildirilen meslek için birden çok temininde güçlük çekilme nedeninin bildirilebildiği çalışmada, Türkiye’de meslekler bazında işgücü temininde güçlük çektiğini beyan eden 81.020 işyerinde, işgücü temin güçlüğü çekilen toplam 2.714 farklı meslekte toplam 340.950 iş pozisyonu için; 81.020 işyerinin verdiği cevap paydasında %59 cevapla *“beceriye veya niteliğe sahip eleman yok”*, %53 *“iş tecrübesine sahip eleman yok”*, %48 *“bu meslekte eleman yok”*, %20 *”çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi*” ve %19 ile ise “*önerilen ücretin az bulunması”* nedeniyle temin güçlüğü dile getirilmiştir.

Karaman’da ise, meslekler bazında işgücü temininde güçlük çektiğini beyan eden 224 işyerinde, işgücü temin güçlüğü çekilen toplam 178 farklı meslekte toplam 1.384 iş pozisyonu için; temininde güçlük çekilme sebebi derlenmiştir ki, meslekler bazında işgücü temininde güçlük çektiğini beyan eden söz konusu 224 işyeri paydasında; %75 *”bu meslekte eleman yok*, %67 *“beceriye/niteliğe sahip eleman yok”,* %46 *“iş tecrübesine sahip eleman yok”*, %20’sinde *”çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi*” ve %12 ile ise “*önerilen ücretin az bulunması”* nedeniyle temin güçlüğü çekildiği dile getirilmiştir.

İPTA 2013’ye göre, ‘eleman bulunmaması’, ‘beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması’ ve ‘iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması’ gibi temininde güçlük çekilme nedenlerin gerek Türkiye’de, gerek Karaman’da baskınlığı dikkat çekmektedir.

Söz konusu teminde güçlük çıkaran nedenleriyle, İŞKUR tarafından sunulan iş arama ve işe yönlendirme faaliyetleri marifetiyle mücadele edilmesi ve işgücü piyasasında işgücü talebine yönelik arzın sağlanabilmesi mümkün görünmektedir. Özellikle işgücü ihtiyacının mevcut olduğu temininde güçlük çekilen mesleklerde, ‘eleman bulunmaması’, ‘beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması’

ve 'iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması' gibi temininde güçlük çekilme nedeni mevcut işyerlerine, İŞKUR'a kayıtlı ve mesleki yeterlilikleri uygun işsizlerin yönlendirilmesi anılan temin güçlüklerini azaltabilecektir. Alınacak bu tedbire rağmen hala söz konusu mesleklerde işgücü ihtiyacının olması durumunda ise, mezkûr sıkıntının giderilmesi için, mevzuata göre İŞKUR tarafından işgücü uyum hizmeti sunumu mümkün olan mesleklerde, eleman bulunmama durumunda 'işgücü yetiştirme kursları'; beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması UMEM Beceri'10 Projesi Kursları tartışılan soruna çözüm getirir niteliktedir. Bununla birlikte, İEP sayesinde özellikle de piyasanın 'iş tecrübesine sahip eleman bulamama' nedenli işgücü temin güçlüğü ile de mücadele edilmiş olacaktır.

Tablo 61. Kurs ve Program Açılması Uygun Olan Meslekler [60]

TEMİN GÜÇLÜĞÜ MEVCUT OLAN MESLEK	Toplam	2013 EKİM KAYITLI İŞSİZ	2013 EYLÜL KAYITLI İŞSİZ	Kurs İhtiyacı	FARK
TOPLAM	1.384	9.295	9.145		
Bisküvi İmalat İşçisi	400	331	288	GEREKLİ	69
Madenci (Genel)	132	10	8	GEREKLİ	122
Makineci (Dikiş)	63	11	10	GEREKLİ	52
Gaz Altı Kaynakçısı	41	40	34	GEREKLİ	1
Aşçı	28	100	112	KURSA GEREK YOK	-72
Garson (Servis Elemanı)	28	91	89	KURSA GEREK YOK	-63
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	25	17	16	GEREKLİ	8
Kepçe Operatörü	22	4	4	KURS AÇILAMAZ	18
Tesis İşçisi (Maden)	20	0	0	GEREKLİ	20
Mermer İşçisi	20	7	5	GEREKLİ	13

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 61'de, Karaman'da İPTA 2013 sonuç*larına göre işgücü temininde güçlük bulunan niceliksel olarak ilk 10 meslek için* İŞKUR tarafından önümüzdeki dönemde özellikle 2014 yılında kurs açılıp açılamayacağı ile ilgili olarak, temininde güçlük çekilen işgücü sayısı ve İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı bazında Eylül 2013 ve Ekim 2013 veriler yer almaktadır.

Bu mesleklerden bisküvi imalat işçisi, makineci (dikiş) meslekleri için makro ölçekte[61] işgücü temin sorunu mesleki eğitim programları ile ve istihdam sübvansiyonları ile kompozit çözülebilir yapıdadır ki, işsizlere iş ve meslek danışmanlığı hizmeti sunumu eşleştirme işlemlerini müteakip sorunun

---

[60] **İşverenin işgücü ile ilgili olarak işgücü temin güçlüğü konusunda verdiği cevaplar *işgücü talep özellikleri nazarında, yani işgücü talep yapısallığı nazarında işgücü temin güçlüğünün tanımlanmas*ında kullanılmaktadır.**

Bu anlamda makro ölçekte salt işgücü talep yapısallığından ziyade, işgücü talep yapısallığı ve işgücü arz yapısallığı birlikte değerlendirilmektedir.

[61] **Sağlık memuru, harita mühendisliği, maden mühendisliği, ebe, gıda teknikeri gibi tahsil (mesleki ortaöğretim veya yükseköğrenim) ile yetkinliği belgelendirilen mesleklerde; idari işler müdürü, otel müdürü v.b. iş ve işyeri tecrübesi ile sabit mevkiler ile ilgili mesleklerde; vinç operatörlüğü, ağır kamyon şoförü gibi sürücü ehliyeti türevi belgeler ile meslek erbaplığı tasdikleşen mesleklerde, İŞKUR tarafından temin güçlüğü olsa bile mevzuata göre kurs veya program açılamamaktadır.**

İşbu dipnotta sayılan meslekler İPTA 2013 sonuçlarına göre Karaman'da temin güçlüğü ortaya konan ama mevzuata göre İŞKUR tarafından kurs açılması mümkün olmayan mesleklerdir. Kepçe operatörü mesleği de bu tür mesleklerden olup, anılan meslekte İŞKUR uhdesinde mevzuata göre kurs açılamamaktadır.

devamı noktasında işyerinde UMEM Beceri'10 Projesi Kursları ve İEP programları yürütülebilir. Bununla birlikte, Madenci (genel), tesis işçisi (maden) ve mermer işçisi meleklerindeki işgücü temin güçlüğü, söz konusu mesleklerin görüldüğü madencilik ve taşocakçılığı sektörünün yapısal özellikleri ve zor çalışma koşulları da göz önünde bulundurularak istihdam sübvansiyonu yapısındaki İEP programları devreye sokulabilir. Tornacı (torna tezgahı operatörü) ve gaz altı kaynakçısı mesleklerinde ise temin güçlüğü işgücü talep yapısallığı ile daha çok ilgili olduğundan İŞKUR tarafından ilgili işyerlerinde UMEM Beceri'10 Projesi Kursları düzenlenebilir, sorunun devamında ise anılan mesleklerde işgücü yetiştirme kursları verilebilir.

2-5) GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Bu bölümde İPTA 2013 sonuçlarına göre, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye genelinde '2013 yılı sonu itibariyle' ve '2014 yılı haziran sonu itibariyle' işgücü piyasasından beklenen istihdam artışı ve azalışı yorumlanacaktır.

Mesleklerdeki istihdam azalışı ve artışı 31 Aralık 2013 itibariyle ve 30 Haziran 2014 itibariyle sektörlere ve mesleklere göre Karaman ve Türkiye karşılaştırmasında incelenecek, Karaman ve Türkiye'de net istihdam değişim oranları sektörler ve meslekler gruplarına göre karşılaştırılacaktır.

Genel bir değerlendirme ile;

İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerince İPTA 2013 referans dönemi mevcut istihdamına göre; 31 Aralık 2013 itibariyle Türkiye'de net istihdam beklenti oranı %5 (%4,7) iken Karaman'da %2; 30 Haziran 2014 itibariyle Türkiye'de net istihdam beklenti oranı %5 (%4,8) iken Karaman'da %3'tür. Yani 2014 yılı 2013 yılına göre, hem ülkemizde hem Karaman'da istihdamın artış göstereceği bir yıl olacaktır.

İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerince İPTA 2013 referans dönemi mevcut istihdamına göre, 31 Aralık 2013 itibariyle Türkiye'de istihdam artışının beklendiği mesleklerde 263.906 kişilik, Karaman'da söz konusu tarih itibariyle 475 kişilik istihdam artışının olacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte, İPTA 2013 kapsamında ziyaret edilen işyerlerince İPTA 2013 referans dönemi mevcut istihdamına göre, 30 Haziran 2014 itibariyle Türkiye'de istihdam artışının beklendiği mesleklerde 268.334 kişilik, Karaman'da söz konusu tarih itibariyle 629 kişilik istihdam artışının olacağı düşünülmektedir.

Bölümde gelecek dönem istihdam eğilimleri iki başlıkta incelenecektir:

2-5-1) Net İstihdam Değişim Beklentisi

2-5-2) Net İstihdam Değişim Oranı

2-5-1) Net İstihdam Değişim Beklentisi

Bu bölümde İPTA 2013 sonuçlarına göre, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye genelinde sektörler ve meslek grupları geneli 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle net istihdam değişim beklentisi yorumlanacaktır.

Tablo 62. Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Beklentisi

Karaman: Sektör	31 Aralık 2013		30 Haziran 2014	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	-103	-22%		
İMALAT	373	78%	519	83%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	12	3%	-5	-1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ				
İNŞAAT	41	9%	-6	-1%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	37	8%	80	13%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	31	7%	3	0%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	38	8%		
BİLGİ VE İLETİŞİM				
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ				
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	2	0%	9	1%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	16	3%	16	3%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	11	2%	2	0%
EĞİTİM			1	0%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	9	2%		
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR				
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	8	2%	10	2%
GENEL TOPLAM	475	100%	629	100%

Türkiye: Sektör	31 Aralık 2013		30 Haziran 2014	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	1.492	1%	2.248	1%
İMALAT	101.196	38%	79.726	30%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	534	0%	538	0%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	219	0%	524	0%
İNŞAAT	36.993	14%	35.600	13%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	48.878	19%	46.739	17%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	6.680	3%	10.241	4%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	1.700	1%	15.535	6%
BİLGİ VE İLETİŞİM	4.272	2%	3.881	1%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	3.754	1%	3.874	1%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	2.058	1%	2.669	1%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	8.681	3%	14.246	5%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	34.422	13%	35.670	13%
EĞİTİM	3.671	1%	2.659	1%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	5.126	2%	4.929	2%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	-12	0%	546	0%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	4.243	2%	8.707	3%
GENEL TOPLAM	263.906	100%	268.334	100%

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 62'de Türkiye'de ve Karaman'da 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 itibariyle sektörlere göre net istihdam değişim beklentisi ile ilgili veriler yer almaktadır.

Tablodaki verilerden de görüleceği gibi, 31 Aralık 2013 itibariyle ülkemizde sektörlere göre net istihdam değişim beklentisinin en çok olduğu üç sektör sırasıyla 101.196 nicelik ve genel toplamda %38 pay ile *'imalat'*; 48.878 nicelik ve genel toplamda %19 pay ile '*toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı*' ve 36.993 nicelik ve genel toplamda %14 pay ile '*inşaat*' sektörlerindedir. Net istihdam değişim beklentisinin en az olduğu üç sektör ise 219 nicelik ve genel toplamda %0,0008 pay ile *'su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri'*; 534 nicelik ve genel toplamda %0,002 pay ile '*elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*' ve 1.492 nicelik ve genel toplamda %0,005 pay ile '*madencilik ve taş ocakçılığı*' sektörlerindedir. Anılan dönem itibariyle ülke genelinde istihdam azalış beklenen bir sektör de mevcuttur ki, bu sektörler 12 kişilik azalış ve genel toplamda %0,00005 pay ile '*kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor*'dur. Ancak anılan sektörde ziyaret edilen işyerlerinde istihdam 19.251 ölçüldüğünden *milyonda 5 kişilik(*%0,00005*)* azalış önemsenecek boyutta bulunmamaktadır. [62]

31 Aralık 2013 itibariyle Karaman'da sektörlere göre net istihdam değişim beklentisinin en çok olduğu üç sektör analiz edildiğinde ise, mezkûr tartıdaki üç sektör sırasıyla 373 nicelik ve genel toplamda %78 pay ile *'imalat'*; 41 nicelik ve genel toplamda %9 pay ile '*inşaat*' ve 37 nicelik ve genel toplamda %8 pay ile '*toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı*' sektörleridir. Net istihdam değişim beklentisinin en az olduğu üç sektör ise 2 nicelik ve genel toplamda %0,004 pay ile *'gayrimenkul faaliyetleri'*; 8 nicelik ve genel toplamda %0,02 pay ile '*diğer hizmet faaliyetleri*' ve 9 nicelik ve genel toplamda %0,02 pay ile '*insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri*' sektörlerindedir. Anılan dönem itibariyle Karaman'da genelinde net istihdam azalış beklenen bir sektör de mevcuttur ki, bu sektör 103 kişilik azalış[63] ve genel toplamda %22'lik pay ile '*madencilik ve taş ocakçılığı*' sektörüdür. Lakin en az net istihdam artış beklentisine sahip olan anılan 3 sektördeki mevcut beklenti önemsenecek; net istihdam artış beklentisi negatif görünümlü olan 'madencilik ve taş ocakçılığı' sektöründe mevcut durum sıkıntı yaratacak boyutta değildir.

Tablo 62'deki verilerde görüleceği üzere, 30 Haziran 2014 itibariyle ülkemizde sektörlere göre net istihdam değişim beklentisinin en çok olduğu üç sektör sırasıyla 79.729 nicelik ve genel toplamda %30 pay ile *'imalat'*; 46.739 nicelik ve genel toplamda %17 pay ile '*toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı*' ve 35.670 nicelik ve genel toplamda %13 pay ile '*idari ve destek hizmet faaliyetleri*' sektörlerindedir. Net istihdam değişim beklentisinin en az olduğu üç sektör ise 524 nicelik ve genel toplamda %0,2 pay ile *'su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri'*; 538 nicelik ve genel toplamda %0,2 pay ile '*elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*' ve 546 nicelik ve genel toplamda %0,2 pay ile '*kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor'* sektörlerindedir.

---

[62] **İPTA 2013 çalışmasının yapıldığı referans dönem için SGK kayıtlarına göre *'kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor'* sektöründeki [SGK kırılımında *kumar ve müşteri bahis faaliyetleri*(NACE sınıflaması kod92) ile *spor eğlence ve dinlence faaliyetleri*(NACE sınıflaması kod93)] kayıtlı çalışan sayısı toplamı Mayıs 2013 itibariyle 69.345'tir.**

Bu sebeple de 31 Aralık 2013 itibariyle '*kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor*' sektöründe derlenen net istihdam azalış beklentisi ciddiye alınacak büyüklükte değildir.

[63] **Söz konusu azalış İPTA 2013 saha çalışmasında görüşülen bir işyeri tarafından beyan edilmiştir ki, mezkûr işyerinin bir maden ocağındaki çalışmaları sona erecektir. Anılan işyeri yeni bir şirket kurarak başka bir maden sahasında çalışmalarına başlayacağını beyan ettiğinden sözü edilen 103 kişilik net istihdam azalış beklentisi zahiri olup, ilimizde maden ve taş ocakçılığı sektöründe istihdam azalışı sonucunu doğurmayacak görünümlüdür.**

30 Haziran 2013 itibariyle Karaman'da sektörlere göre net istihdam değişim beklentisinin en çok olduğu üç sektör analiz edildiğinde ise, mezkûr tartıdaki üç sektör sırasıyla 519 nicelik ve genel toplamda %83 pay ile *'imalat'*; 80 nicelik ve genel toplamda %13 pay ile '*inşaat*' ve 16 nicelik ve genel toplamda %3 pay ile '*mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler*' sektörleridir. Net istihdam değişim beklentisinin en az olduğu üç sektör ise 1 nicelik ve genel toplamda %0,002 pay ile *'eğitim'*; 2 nicelik ve genel toplamda %0,004 pay ile '*idari ve destek hizmet faaliyetleri*' ve 3 nicelik ve genel toplamda %0,005 pay ile '*ulaştırma ve depolama*' sektörlerindedir. Anılan dönem itibariyle Karaman'da genelinde net istihdam azalış beklenen iki sektör de mevcuttur ki, mevzusu geçen iki sektör 6 kişilik azalış ve genel toplamda %0,01'lik pay ile '*inşaat*' ve 6 kişilik azalış ve genel toplamda %0,008'lik pay ile '*elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*' sektörleridir. Sektörlerdeki çalışan sayıları da göz önüne alındığında, en az net istihdam artış beklentisine sahip olan anılan 3 sektördeki mevcut durum önemsenecek; net istihdam artış beklentisi negatif görünümlü olan 'madencilik ve taş ocakçılığı' ve 'elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı' sektörlerinde mevcut durum sıkıntı yaratacak boyutta değildir.

Tablo 63. Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Beklentisi

Karaman: Meslek Grupları	31 Aralık 2013		30 Haziran 2014	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
Yöneticiler	2	0%		
Profesyonel Meslek Mensupları	39	8%	13	2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	11	2%	8	1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	9	2%	2	0%
Hizmet ve Satış Elemanları	62	13%	17	3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1	0%		
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	286	60%	502	80%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	31	7%	68	11%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	34	7%	19	3%
GENEL TOPLAM	475	100%	629	100%

Türkiye: Meslek Grupları	31 Aralık 2013		30 Haziran 2014	
	Nicelik	Oran	Nicelik	Oran
Yöneticiler	508	0%	881	0%
Profesyonel Meslek Mensupları	19.658	7%	17.710	7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	22.428	8%	23.585	9%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	8.945	3%	11.631	4%
Hizmet ve Satış Elemanları	35.351	13%	48.388	18%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	-1.225	0%	1.479	1%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	75.149	28%	65.245	24%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	67.804	26%	53.215	20%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	35.287	13%	46.199	17%
GENEL TOPLAM	263.906	100%	268.334	100%

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 63'de Türkiye'de ve Karaman'da 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 itibariyle meslek gruplarına göre net istihdam değişim beklentisi ile ilgili veriler yer almaktadır.

Tablodaki verilerden de görüleceği gibi, 31 Aralık 2013 itibariyle ülkemizde meslek gruplarına göre net istihdam değişim beklentisinin en çok olduğu üç meslek grubu sırasıyla 75.149 nicelik ve genel toplamda %28 pay ile *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'*; 67.804 nicelik ve genel toplamda %26 pay ile '*tesis ve makine operatörleri ve montajcılar*' ve 35.351 nicelik ve genel toplamda %13 pay ile '*hizmet ve satış elemanları*' sektörlerindedir. Net istihdam değişim beklentisinin en az olduğu üç

meslek grubu ise 508 nicelik ve genel toplamda %0,2 pay ile *'yöneticiler'*; 8.945 nicelik ve genel toplamda %3 pay ile '*büro hizmetlerinde çalışan elemanlar*' ve 19.658 nicelik ve genel toplamda %7 pay ile '*profesyonel meslek mensupları*' meslek gruplarındandır. Anılan dönem itibariyle ülke genelinde istihdam azalış beklenen bir meslek grubu mevcuttur ki, bu meslek grubu 1.225 kişilik azalış ve genel toplamda %0,5 pay ile '*nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları*' meslek grubudur.

31 Aralık 2013 itibariyle Karaman'da meslek gruplarına göre net istihdam değişim beklentisinin en çok olduğu üç melek grubu analiz edildiğinde ise, mezkûr tartıdaki üç meslek grubu sırasıyla 286 nicelik ve genel toplamda %60 pay ile *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'*; 62 nicelik ve genel toplamda %13 pay ile '*hizmet ve satış elemanları*' ve 39 nicelik ve genel toplamda %8 pay ile '*profesyonel meslek mensupları*' dır. Net istihdam değişim beklentisinin en az olduğu üç meslek grubu ise 1 nicelik ve genel toplamda %0,2 pay ile '*nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları*'; 2 nicelik ve genel toplamda %0,4 pay ile '*yöneticiler*' ve 9 nicelik ve genel toplamda %2 pay ile '*büro hizmetlerinde çalışan elemanlar*' meslek gruplarındandır. Anılan dönem itibariyle Karaman genelinde net istihdam azalışı beklenen bir meslek grubu mevcut değildir.

Tablo 62'deki verilerde görüleceği üzere, 30 Haziran 2014 itibariyle ülkemizde meslek gruplarına göre net istihdam değişim beklentisinin en çok olduğu üç meslek grubu sırasıyla 65.245 nicelik ve genel toplamda %24 pay ile *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'*; 53.215 nicelik ve genel toplamda %20 pay ile '*tesis ve makine operatörleri ve montajcılar*' ve 48.388 nicelik ve genel toplamda %18 pay ile '*hizmet ve satış elemanları*' meslek gruplarındadır. Net istihdam değişim beklentisinin en az olduğu üç meslek grubu ise 881 nicelik ve genel toplamda %0,4 pay ile '*yöneticiler'*; 1.479 nicelik ve genel toplamda %1 pay ile '*nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları*' ve 11.631 nicelik ve genel toplamda %4 pay ile '*büro hizmetlerinde çalışan elemanlar'*dır.

30 Haziran 2014 itibariyle Karaman'da meslek gruplarına göre net istihdam değişim beklentisinin en çok olduğu üç meslek grubu sırasıyla 502 nicelik ve genel toplamda %80 pay ile *'sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar'*; 68 nicelik ve genel toplamda %11 pay ile '*tesis ve makine operatörleri ve montajcılar*' ve 19 nicelik ve genel toplamda %3 pay ile '*nitelik gerektirmeyen meslekler'* meslek gruplarındadır. Net istihdam değişim beklentisinin en az olduğu üç sektör ise 2 nicelik ve genel toplamda %0,3 pay ile '*büro hizmetlerinde çalışan elemanlar'*; 8 nicelik ve genel toplamda %1 pay ile '*teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları'* ve 13 nicelik ve genel toplamda %2 pay ile '*profesyonel meslek mensupları'*dır. Bu minvalde 30 Haziran 2014 itibariyle, Karaman genelinde net istihdam azalışı beklenen bir meslek grubu mevcut değildir.

Tablo 64. Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Beklentisi

KARAMAN	
31 ARALIK 2013 NET İSTİHDAM ARTIŞ BEKLENTİSİ EN FAZLA OLAN 10 MESLEK	**30 HAZİRAN 2014 NET İSTİHDAM ARTIŞ BEKLENTİSİ EN FAZLA OLAN 10 MESLEK**
Bisküvi İmalat İşçisi	Bisküvi İmalat İşçisi
Makineci (Dikiş)	Gofret İmalat İşçisi
Temizlik Görevlisi	Bulgur İmal İşçisi
Tahin İmal İşçisi	Temizlik Görevlisi
Mermer İşçisi	Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)
Garson (Servis Elemanı)	Gaz Altı Kaynakçısı
Soğuk Demirci	Diğer Camcılar
Gaz Altı Kaynakçısı	Elektrikçi (Genel)
Hemşire	Garson (Servis Elemanı)
Fayans, Seramik ve Karo Döşemecisi	Elektrik Teknisyeni
31 ARALIK 2013 NET İSTİHDAM DEĞİŞİM BEKLENTİSİ NEGATİF OLAN 5 MESLEK	**30 HAZİRAN 2014 NET İSTİHDAM DEĞİŞİM BEKLENTİSİ NEGATİF OLAN 5 MESLEK**
Yapı Yalıtımcısı	Sıvacı (Çimento Alçı)
Sıvacı (Çimento Alçı)	Lpg Dolum ve Boşaltım İşçisi
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	Şoför (Yolcu Taşıma)
İnşaat Kalfası (Genel)	Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)
Direksiyon Eğitmeni	İnşaat Kalfası (Genel)
TÜRKİYE	
31 ARALIK 2013 NET İSTİHDAM ARTIŞ BEKLENTİSİ EN FAZLA OLAN 10 MESLEK	**30 HAZİRAN 2014 NET İSTİHDAM ARTIŞ BEKLENTİSİ EN FAZLA OLAN 10 MESLEK**
Makineci (Dikiş)	Güvenlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Makineci (Dikiş)
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Satış Danışmanı	Beden İşçisi (İnşaat)
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Pazarlamacı
Gaz Altı Kaynakçısı	Garson (Servis Elemanı)
Beden İşçisi (İnşaat)	Satış Danışmanı
Pazarlamacı	Çağrı Merkezi Görevlisi
Elektrikçi (Genel)	Sıvacı
31 ARALIK 2013 NET İSTİHDAM DEĞİŞİM BEKLENTİSİ NEGATİF OLAN 5 MESLEK	**30 HAZİRAN 2014 NET İSTİHDAM DEĞİŞİM BEKLENTİSİ NEGATİF OLAN 5 MESLEK**
Bahçivan (Çiçek Düzenleyicisi)	Sebze Toplama İşçisi
Tuğla İmal İşçisi	Kuruyemiş Paketleme İşçisi
Oda Görevlisi-Turizm	Diğer Kağıt İmalat İşçileri
Endüstriyel Boru Montajcısı	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi
Eğlence Hizmetleri (Animatör)	Tünel Kalıpçı-İnşaat

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 64'te, Türkiye'de ve Karaman'da 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 itibariyle net istihdam değişim beklentisi en fazla olan 10 meslek ve net istihdam değişim beklentisi negatif, bir başka ifade ile istihdam azalış beklentisi hâkim olan 5 meslek görülmektedir.

Anılan tablo'ya göre, 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihlerinde ülkemizde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler incelendiğinde 6 mesleğin her iki tarihte ilk 10 içerisinde olduğu görülmektedir. Özellikle makineci(dikiş), güvenlik görevlisi, satış elemanı meslekleri her iki tarihte üst sıralarda yer almaktadır. İstihdam artışı beklenen mesleklerde mevsimselliğin etkileri de görülmektedir. 31 Aralık 2013 itibariyle 'konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri' sektörü ile

ilgili mesleklerde istihdam artışı beklenmez iken Haziran döneminde Garson(servis elemanı) temizlik görevlisi gibi mesleklerinde istihdam artışı beklenmektedir. Mevsimsellik etkisi, ülkemiz genelinde inşaat sektörü için de geçerli olduğu İPTA 2013 çalışması ile de tasdikleşmiştir.

Bununla birlikte, ülkemiz genelinde en çok istihdam azalışının beklendiği meslekler 31 Aralık 2013 itibariyle bahçıvan[64], tuğla imal işçisi, oda görevlisi-turizm, endüstriyel boru montajcısı, eğlence hizmetleri (animatör) iken; 30 Haziran 2014 itibariyle sebze toplam işçisi, kuruyemiş paketleme işçisi, diğer kağıt imalat işçileri, meyve sebze ayıklama işçisi ve tünel-kalıpçı-inşaat gibi en çok yer aldıkları sektörler itibariyle mevsimsellikten etkilenen mesleklerdir.

Karaman'da da mesleklere göre 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 itibariyle net istihdam değişim beklentisinde ülkemiz görünümündeki mevsimsellik etkisine benzer bir durum görülmekle birlikte her iki dönem itibariyle ilk 10 meslek arasında yer alan üç meslek olan bisküvi imalat işçisi, temizlik görevlisi ve garson(servis elemanı) mesleklerinde söz konusu mesleklerde yapısal bir temin güçlüğü ile mücadele etmek durumunda olan bir istihdam politikasını devreye sokmakta fayda bulunmaktadır. Bu minvalde anılan mesleklerdeki Kuruma kayıtlı işsizi sayısının çok olmasına rağmen, söz konusu temin güçlüğünü bildiren işyerleri çözüm noktasında üzerine en çok görev düşen işgücü piyasası tarafı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bununla birlikte, Karaman'da, en çok temin güçlüğü bildirdikleri söz konusu üç meslekte aynı zamanda istihdam artış beklentileri de mevcut olan işyerlerinin, hizmet sektöründe hizmet sunumu sırasında işgücü eksikliği sebebiyle yaşanacak zaman kayıplarının ve hizmet sunum kalitesindeki düşüklüğün müşteride yaşatacağı memnuniyetsizliği; imalat sektöründe yetiştirilmesi gereken siparişlerin işgücü eksikliği kaynaklı gecikmesi ile doğabilecek zararları ve rekabetçi üretim sürecindeki dar boğazları da göz önünde bulundurarak işgücü çalışma imkân ve koşullarını (ücretler, alışma süresi, sosyal haklar v.b.) tekrar gözden geçirmelerinde fayda bulunmaktadır.

Öyle ki, görece nitelik gerekliliği düşük olan söz konusu mesleklerden, mevzuat gereği *'temizlik görevlisi'* için İŞKUR tarafından ne meslek kursu verilebilmektedir, ne de UMEM Beceri 10 Projesi Kursu veya İEP gibi istihdam sübvansiyonu tarzında bir aktif istihdam politikası uygulanabilmektedir.

Ayrıca, işyerlerince çalışma süresi ve koşullarında işgücünü makul koşullarda tatmin edecek bir ıslaha gidilmemesi durumunda; *bisküvi imalat işçisi* veya *garson(servis elamanı)* gibi işgücü sirkülâsyonu yüksek mesleklerde İŞKUR tarafından meslek kursu vermek veya istihdam sübvansiyonu tipi istihdam ve işsizlikle mücadele enstrümanlarını devreye sokmak, temin güçlüğü de mevcut olan istihdam artış beklen beklentisini karşılamada etkili olacağa benzememektedir.

Bununla birlikte, ülkemizde olduğu gibi Karaman'da da her iki dönem için de net istihdam değişim beklentisi negatif olan meslekler anılan mesleklerin yer aldığı sektörlerdeki mevsimsellik etkisini yansıtmaktan ziyade, söz konusu beklentileri açıklayan işyerleri özelindedir. Özellikle mesleklerdeki net istihdam artış beklentisinin ilk sırasında yer alan melekler için beyan veren işyeri sayısındaki ve beklenti niceliğindeki yüksekliğe karşın, son sıralarda beyan veren işyeri sayısındaki azalış ve beklenti

[64] **Söz konusu meslekteki nicelik, Türk Meslekler Sözlüğü'nde yer alan 'çiçek düzenleyicisi', 'bahçıvan ve''diğer fidanlık işçileri ve bahçıvanlar' ve 'bahçıvan' meslekleri bütünündedir.**

niceliğindeki düşüklük meslekler bazında Karaman ili için istihdam beklenti azalışının sektörel tavrı yansıtmayacağını göstermektedir.

2-5-2) Net İstihdam Değişim Oranı

Bu bölümde İPTA 2013 sonuçlarına göre, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye genelinde sektörler ve meslek grupları geneli 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle net istihdam değişim oranı yorumlanacaktır. [65]

Tablo 65. Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı

Karaman: Sektör	İPTA 2013 Referans Dönemi İstihdam	31 Aralık 20013		30 Haziran 2014	
		31.12.2013 Net İstihdam Değişim Beklentisi	Net İstihdam Değişim Oranı	30 06.2014 Net İstihdam Değişim Beklentisi	Net İstihdam Değişim Oranı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	1.265	-103	-8%		
İMALAT	13.436	373	3%	519	4%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	106	12	11%	-5	-5%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	31		0%		
İNŞAAT	1.227	41	3%	-6	-1%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	1.973	37	2%	80	4%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	414	31	7%	3	1%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	418	38	9%		
BİLGİ VE İLETİŞİM					
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	17				
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	132	2	2%	9	7%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	464	16	3%	16	3%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	395	11	3%	2	1%
EĞİTİM	299			1	0%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	586	9	2%		0%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR					
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	75	8	11%	10	13%
GENEL TOPLAM	20.839	475	2%	629	3%

TÜRKİYE: Sektör	İPTA 2013 Referans Dönemi İstihdam	31 Aralık 20013		30 Haziran 2014	
		31.12.2013 Net İstihdam Değişim Beklentisi	Net İstihdam Değişim Oranı	30 06.2014 Net İstihdam Değişim Beklentisi	Net İstihdam Değişim Oranı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	78.462	1.492	2%	2.248	3%
İMALAT	1.991.454	101.196	5%	79.726	4%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	37.568	534	1%	538	1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	28.801	219	1%	524	2%
İNŞAAT	653.825	36.993	6%	35.600	5%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	925.382	48.878	5%	46.739	5%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	289.106	6.680	2%	10.241	4%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	282.720	1.700	1%	15.535	5%
BİLGİ VE İLETİŞİM	71.742	4.272	6%	3.881	5%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	97.973	3.754	4%	3.874	4%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	32.464	2.058	6%	2.669	8%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	182.122	8.681	5%	14.246	8%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	490.060	34.422	7%	35.670	7%
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK	27		0%		0%
EĞİTİM	153.509	3.671	2%	2.659	2%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	165.943	5.126	3%	4.929	3%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	19.251	-12	0%	546	3%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	94.944	4.243	4%	8.707	9%
GENEL TOPLAM	5.595.354	263.906	5%	268.334	5%

Kaynak: İPTA 2013

[65] **Net istihdam değişim oranlarını değerlendirirken, sektör büyüklüğü, net istihdamında değişim beklentisi gibi faktörleri de göz önünde bulundurmakta fayda vardır. Net istihdam değişim oranının etkisi, net istihdam değişim beklentisi ve sektördeki istihdamdan bağımsız düşünülmemelidir.**

Tablo 65'te İPTA 2013 sonuçlarına göre, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye genelinde sektörler bazında 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle net istihdam değişim oranları yer almaktadır.

İşyerleri 31 Aralık 2013 istihdam beklenti verilerine göre ülkemizde net istihdam değişim oranı %5'tir. Bir başka ifade ile ülkemizde istihdam, 31 Aralık 2013 itibariyle İPTA 2013 referans dönemine göre %5 büyüyecektir.

Tablodaki verilerden de görüleceği gibi, 31 Aralık 2013 itibariyle ülkemizde sektörlere göre net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu üç sektör sırasıyla %7 oran ile *'idari ve destek hizmet faaliyetleri'*; %6 oran ile '*gayrimenkul faaliyetleri*' ve %6 oran ile '*inşaat*' sektörlerindedir. Anılan dönem itibariyle net istihdam değişim oranı negatif olan bir sektör mevcut değildir. Yani bir başka ifade ile ülkemizde sektörel boyutlu bir istihdam küçülmesi beklenmemektedir.

İşyerleri 31 Aralık 2013 istihdam beklenti verilerine göre Karaman'da net istihdam değişim oranı ise, %2'dir. Bir başka ifade ile Karaman'da istihdam, 31 Aralık 2013 itibariyle İPTA 2013 referans dönemine göre %2 büyüyecektir.

31 Aralık 2013 itibariyle Karaman'da sektörlere göre net istihdam değişim oranının en çok olduğu üç sektör analiz edildiğinde, mezkûr tartıdaki üç sektör sırasıyla %11 oran ile *'elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı'*; %11 oran ile '*diğer hizmet faaliyetleri*' ve %9 oran ile '*konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri*' sektörleridir. Anılan dönem itibariyle Karaman'da net istihdam değişim oranı negatif olan bir sektör de mevcuttur ki, bu sektör 103 kişilik azalış ve genel toplamda ile 'madencilik ve taş ocakçılığı' sektörüdür. Lakin daha öncede ifade edildiği gibi (Bknz: dipnot 63) Söz konusu azalış İPTA 2013 saha çalışmasında görüşülen bir işyeri tarafından beyan edilmiştir ki, sözü edilen 103 kişilik net istihdam azalış beklentisi işyeri özelindedir. Sözü edilen durumun, işten çıkacak olan işçilerin işyeri beyanına göre yine aynı işyerinin açacağı başka bir şirkette istihdam edileceği de hesaba katılırsa, ilimizde maden ve taş ocakçılığı sektöründe istihdam azalışı sonucunu doğurmayacağı düşünülmektedir.

İşyerleri 30 Haziran 2014 istihdam beklenti verilerine göre ise ülkemizde net istihdam değişim oranı %5 (%4,7)'tir. Bir başka ifade ile ülkemizde istihdam, 30 Haziran 2014 itibariyle İPTA 2013 referans dönemine göre %5 (%4,8)[66] büyüyecektir.

Tablodaki verilerden de görüleceği gibi, ülkemizde 30 Haziran 2014 itibariyle sektörlere göre net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu üç sektör sırasıyla %9 oran ile *'diğer hizmet faaliyetleri'*; %8 (%8,2)oran ile '*gayrimenkul faaliyetleri*' ve %8 (%7,8) oran ile '*mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler*' sektörlerindedir.

İşyerleri 30 Haziran 2014 istihdam beklenti verilerine göre ise Karaman'da net istihdam değişim oranı %3'tür. Bir başka ifade ile ülkemizde istihdam, 30 Haziran 2014 itibariyle İPTA 2013 referans dönemine göre %3 büyüyecektir.

---

[66] **Gerek 31 Aralık 2013, gerek 30 Haziran 2014 net istihdam değişim oranlarının %5 olmasının veri sunumu ile ilgili olduğunu hatırlatmakta fayda bulunmaktadır. Öyle ki, 31 Aralık 2013 itibariyle iki anlamlılık düzeyinde net istihdam değişim oranı %4,7 iken 30 Haziran 2014 itibariyle iki anlamlılık düzeyinde net istihdam değişim oranı %4,8'dir. Sayısal olarak incelendiğinde ise işyerleri tarafından İPTA 2013 referans dönemine göre, 31 Aralık 2013 itibariyle, 263.906 kişilik, 30 Haziran 2014 dönemi, itibariyle ise 268.334 kişilik bir istihdam artışı öngörülmüştür.**

Tablo 65'te, Karaman'da 30 Haziran 2014 itibariyle sektörlere göre net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu üç sektör sırasıyla %13 oran ile *'diğer hizmet faaliyetleri'*; %7 oran ile '*gayrimenkul faaliyetleri*' ve %4 oran ile '*ulaştırma ve depolama*' şeklinde sıralanmaktadır. Anılan dönem itibariyle net istihdam değişim oranı sırasıyla %-5 ve %-1 olan iki sektör mevuttur ki, '*elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*' ve '*inşaat*' sektörlerindeki istihdam azalış beklentisi niceliksel azalıştaki küçüklük (sırasıyla 5 ve 6 kişi) de hesaba katıldığında sektör bütününü etkiler yapıda değildir.

Tablo 66. Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Oranı

Karaman: Meslek Grupları	İPTA 2013 Referans Dönemi İstihdam	31 Aralık 20013		30 Haziran 2014	
		31.12.2013 Net İstihdam Değişim Beklentisi	Net İstihdam Değişim Oranı	30 06.2014 Net İstihdam Değişim Beklentisi	Net İstihdam Değişim Oranı
Yöneticiler	306	2	1%		
Profesyonel Meslek Mensupları	979	39	4%	13	1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1.242	11	1%	8	1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	782	9	1%	2	0%
Hizmet ve Satış Elemanları	1.508	62	4%	17	1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	81	1	1%		
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	7.645	286	4%	502	7%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	6.679	31	0%	68	1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.617	34	2%	19	1%
GENEL TOPLAM	20.839	475	2%	629	3%

TÜRKİYE: Meslek Grupları	İPTA 2013 Referans Dönemi İstihdam	31 Aralık 20013		30 Haziran 2014	
		31.12.2013 Net İstihdam Değişim Beklentisi	Net İstihdam Değişim Oranı	30 06.2014 Net İstihdam Değişim Beklentisi	Net İstihdam Değişim Oranı
Yöneticiler	182.957	508	0%	881	0%
Profesyonel Meslek Mensupları	559.125	19.658	4%	17.710	3%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	545.798	22.428	4%	23.585	4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	445.344	8.945	2%	11.631	3%
Hizmet ve Satış Elemanları	664.056	35.351	5%	48.388	7%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	29.780	-1.225	-4%	1.479	5%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.058.763	75.149	7%	65.245	6%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1.100.374	67.804	6%	53.215	5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.009.155	35.287	3%	46.199	5%
GENEL TOPLAM	5.595.353	263.906	5%	268.334	5%

Kaynak: İPTA 2013

Tablo 66'da İPTA 2013 sonuçlarına göre, 2013 yılı itibariyle Karaman ve Türkiye genelinde meslek grupları bazında 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle net istihdam değişim oranları yer almaktadır.

31 Aralık 2013 itibariyle ülkemizde net istihdam değişim oranı en yüksek olan üç meslek grubu %7 ile *'sanatkârlar ile ilgili işlerde çalışanlar'* ; %6 oran ile '*tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'* ve %5 oran ile *'hizmet ve satış elemanları'*dır. 30 Haziran 2014 itibariyle ise ülkemizde en çok istihdam artışı, %7 oran ile *'hizmet ve satış elemanları'*; %6 oran ile '*sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar*' ve %5 ile *'nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları'* meslek gruplarında beklenmektedir.

Tablo 66 sonuçları Karaman ili için incelendiğinde ise,31 Aralık 2013 itibariyle Karaman'da net istihdam değişim oranı en yüksek olan üç meslek grubu %4 (%4,1) ile *'hizmet ve satış elemanları'* ; %4 (%3,9) oran ile '*profesyonel meslek mensupları'* ve %4 (%3,7) oran ile *'sanatkârlar ile ilgili işlerde çalışanlar'*dır. 30 Haziran 2014 itibariyle ise Karaman'da meslek gruplarında en çok istihdam artışı, %7 oran ile '*sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar*'; %1 (%1,2) oran ile *'nitelik gerektirmeyen meslekler'* ve %1 (%1,1) ile *'hizmet ve satış elemanları'* meslek gruplarında beklenmektedir.

SONUÇ

Karaman İşgücü Piyasası Analizi raporunun öne çıkan amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Talep Araştırması, Karaman ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Ancak bu rapor çerçevesinde veri derleme ve değerlendirme anlamında yaşanan bazı sıkıntılar vardır. Bu sıkıntıların büyük çoğunluğu, özellikle işgücü piyasasına arz yönünden bakarken kullanılabilecek verilerin il özelinde değil, TR52 bölgesi genelinde mevcut olmasıdır. Ancak raporlama sırasında veriler kaynak seti bozulmadan olabildiğince Karaman ili özeline indirgenmeye çalışılmıştır.

Ancak Şekil 16 ve Tablo 54'te yer aldığı gibi İPTA 2013 çalışmasının saha kısmında gidilen bazı işyerlerinin çalışan sayılarının 10'un altında olduğu görülmüştür. Bu anlamda ilk etapta çalışmada kapsam dışına çıkıldığı düşünülebilir; ancak Talep Araştırması sonucunda yapılan analiz ve veri gruplamalarının, 1-9 kişi çalıştıran ve örneklem üzerinden hareket edilmeden ziyaret edilmiş bazı işyerlerini kapsadığını düşünmek yerine, söz konusu kırılımı 10 ve üzeri işçi çalıştırırken istihdamında azalma olan işyerleri olarak görmek daha yerinde olacaktır. Bu anlamda, ziyaret edilecek işyerlerinin listesini hazırlayacak olan TÜİK tarafından, Karaman'da 10 ve fazla çalışanı olan işyerlerinde tam sayım yöntemi kullanılarak ilin işgücü piyasası özelliklerini yansıtır 510 işyeri içeren bir liste oluşturulmuştur. Çalışma kapsamında Karaman'da ziyaret edilen toplam 442'dir. Sektörler itibariyle ülke genelinde hesaplanan cevapsızlık düzeltme katsayısı uygulanmış ve böylelikle ziyaret edilen işyerleri sayısında geçerlilik il genelini yansıtan 453 işyerine ulaşmıştır. Bu anlamda 453 işyerinin 147 ile % 32'si planlama yapılırken 10 ve üzeri işçi çalıştıran işyerlerinde olmalarına rağmen İPTA 2013 referans döneminde 1-9 kişi büyüklüğüne düşmüştür.

SGK kayıtlarına bakıldığında Karaman'da İPTA 2013 referans döneminde kayıtlı işyeri sayısı 3.559'dır; bu minvalde ilde kayıtlı işyerlerinin %12'sine ulaşılarak(442) il işgücü piyasası hakkındaki veriler toplanmıştır.[78] Bununla birlikte, araştırma çerçevesinde görüşülen işyerlerinin Karaman genelinde toplam istihdam anlamında beyan edilen 20.839 işgücünü kapsadığı görülmüştür. Bu anlamda İPTA 2013 sonuçlarının, ilde çalışan kayıtlı işgücünün[67] %58'ine ulaşılarak elde edildiği unutulmamalıdır.

Bu raporda sunulan veri ve analizin değerlendirmesi sorun tespit edilen alanlarının, ihtiyaçların ve işgücü gelişimi açısından hedef kitlenin tespiti olarak üç grupta ele alınabilir. Aşağıda yapılan değerlendirme bu üç grubu birbiriyle ilişkili bir şekilde sunmaktadır.

---

[67] **SGK verilerine göre 2012 yılında Karaman'da Eylül 2012 'de SGK'ya kayıtlı işçi sayısı 36.036'dır. Ayrıca Mayıs 2013 SGK verilerine göre Karaman'da 1-9 işçi çalıştıran işyeri sayısı 2.949, 10-49 işçi çalıştıran işyeri sayısı 521, 50 ve üzeri işçi çalıştıran 89 işyeri bulunmaktadır ki toplamda SGK'ya kayıtlı işyeri sayısı 3.559'dır.**

Karaman'ın da içinde yer aldığı TR52 bölgesinde iktisadi faaliyet ve istihdam (%58) hizmet sektöründe yoğunlaşmakta ve yine en fazla Gayri Safi Katma Değer hizmetler sektöründe üretilmektedir. TR52 bölgesinde istihdam oranı Türkiye'den yüksek, işgücüne katılım oranı Türkiye'den düşük, ancak kişi başı Gayri Safi Katma Değer Türkiye genelinden daha azdır. Ülkemiz ile yapılacak karşılaştırmada, işsizlik oranının düşüklüğü ve istihdam oranının yüksekliğine rağmen İşgücüne katılım oranının Türkiye ile kıyaslandığındaki düşüklüğü, ancak çalışma yaşındaki işgücünün daha kolay iş bulması ve işgücü piyasasındaki koşullardan memnun olmamaları ile açıklanabilir. Bu durumda, bir tarafta bölgedeki istihdamın büyük bir kısmana hâkim olan hizmet ve imalat sektöründeki çalışma koşullarının ıslahı gerekmekteyken, diğer tarafta ise söz konusu sektörlerde çalışacak özellikle vasıfsız işgücünün işgücü yetiştirme faaliyetlerinden yararlandırılarak ve sosyal yardımların daha kontrollü yapılıp çalışabilecek durumda olan çalışma yaşındaki nüfusun yardım almak yerine işgücüne dâhil olmasını sağlayacak önlemler akmak suretiyle, çalışma yaşındaki atıl işgücünün işgücü piyasasının mevcut durumuna adaptasyonunun sağlanmalıdır.

Karaman'da çalışma yaşı kapsamındaki nüfus yükseköğrenim seviyesinde yapılacak bir değerlendirmede, Türkiye genelinden daha düşük eğitimlidir. Buna ek olarak Karaman ilinde çalışma yaşı kapsamındaki kadın nüfus, erkek nüfustan daha az eğitimlidir. Bununla birlikte, Karaman'da yaşayan çalışma yaş grubuna dâhil kadınların ülkemizde çalışma yaş grubuna dâhil kadınlara göre yükseköğrenim mezuniyet seviyesi göstergesinde oransal olarak geridedir. TR52 bölgesinde eğitim seviyesine göre işgücüne dâhil olmamanın en az olduğu grup yükseköğretim seviyesidir. Bu yüzden, *"TR52 bölgesinde eğitim yükseldikçe işgücüne katılım da yükselmektedir"* sonucu yanlış bir sonuç değildir. Öne çıkan söz konusu veriler kadınların ve gençlerin işgücüne katılım oranının ve istihdam olanaklarının artması, işsizlik oranlarının ise azalması için kadınlara ve gençlere önem verilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin öncelikli hedef kitlesi kadınlar ve gençler başta olmak üzere işsizler, diğer bir hedef kitlesi ise işgücü dışında kalan nüfus olmalıdır.

Karaman'daki işgücü geçen yıllara göre daha eğitimli hale gelmektedir. Hâlbuki ildeki istihdam yapısında baskın eğitim seviyesi ilköğretimdir ki, bu işyerlerindeki üretilen mal ve hizmetlerin üretim yapısında gereken işgücü vasıflılığı hakkında fikir vermeye yetmektedir. İşgücünün eğitim seviyesinin artması ise, işteki tatmin ve beklentileri arttırmakta, işverenleri nitelikli elemanların daha çok istihdam edileceği iş ve işyerleri açmaya itecek gibi görünmektedir. Öyle ki, ilde önümüzdeki yıllarda istihdam edilen ve edilecek düşük mesleki donanımın gerektiği vasıfsız işgücü arzındaki yetersizliğin, ilin beklentisini karşılayamaması gibi bir tehlike mevcuttur. Özellikle işgücü tarafından tatminkâr bulunmayan ücretler ile işyerinde günlük çalışma saatleri ve sosyal imkânlar ile ilgili işgücü şikâyetleri de bu faktöre eklenince, okuldan ayrılma oranının Karaman için Türkiye ortalamasının altında olması piyasaya her geçen yıl daha az sayıda vasıfsız eleman girişi ile sonuçlanmaktadır. Bu da Karaman'da niteliklilliği düşük işgücü kapasitesinin önümüzdeki yıllarda düşeceğine işarettir. İş piyasası bu durumda işgücü ihtiyacını karşılamak için diğer illere özellikle komşu illere işgücü talebi götürmeye devam edecektir ya da işverenlerin daha modern ve nitelik gerektiren sektörlere yönelecektir.

Her iki durumda da ildeki nitelik seviyesi düşük işgücü, İŞKUR tarafından tertiplenecek mesleki iyileştirme veya yeni meslek edindirme ile niteliklilik gerektiren sektörlere hazırlanmalıdır. *Nitekim Karaman'da önümüzdeki dönemde faaliyete geçmesi öngörülen enerji endüstrisi ihtisas bölgesi de, gıda imalat sanayinin aksine vasıflı işgücü ihtiyacı yüksek olan bir sektörel yapılanma arz etmektedir.*

Arz ve talep eşleştirmeleri düşünüldüğünde, 2012 yılı sonu itibariyle Karaman ilinde İŞKUR tarafından aracılık edilen açık işlere başvuru yapan 5.685 kişi 20-34 yaş aralığında yer almaktadır. Bu gruptan işe yerleştirilmiş olanların sayısı ise başvuranların yaklaşık dörtte birine tekabül eden 1.480 kişidir. Ayrıca 2012 yılı verilerinde göre de TR52 bölgesi genelinde işsizliğin en yüksek olduğu yaş grubunun da 20-34 yaş grubu olduğu ve işe başvuruların çok büyük oranda lise altı mezuniyete haiz işsizler tarafından yapıldığı gözlenmektedir. Bu veriler ışığında Karaman ili özelinde bu yaş grubu işgücünün eğitilmesi ihtiyacı olduğunu söylemek mümkündür. Bu anlamda düzenlenecek eğitimlerin tasarımında 20-34 yaş aralığındaki işgücüne önem verilmesi gerektiği oldukça rahat söylenebilir. Özellikle de İEP bütçesinin projelere dağıtımında ve dolayısıyla işyerleri ile işbirliği yapılacak İEP'lerde, 2014 yılında 30 yaş üstü işsizlere öncelik tanınması lüzumludur.

Yine arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda İŞKUR tarafından iş görüşmesine gönderilen işgücünün işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinememektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen işgücünü kabul etmeme sebeplerinin veya işgücünün iş görüşmesinin ardından hangi sebeple işi reddettiğinin araştırılmasında yarar bulunmaktadır. İşgücü talebi açısından bakıldığında Karaman ili özelinde 'imalat' ve 'madencilik ve taş ocakçılığı' sektörlerinin hem işyeri sayısı, hem çalışan dağılımı, hem açık iş, hem işe giriş-çıkışlar, hem de gelecekte istihdam artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelmesi olumlu sonuçlar yaratabilir. Bunun yanı sıra 'imalat' ile 'madencilik ve taş ocakçılığı' sektörlerine yönelik işgücü yetiştirme faaliyetlerine göre, diğer sektörlere yönelik işgücü yetiştirme faaliyetlerine çok daha az bütçe ayrılarak, işgücü arz talep dengesini sağlamada daha isabetli sonuçlar elde edilebilir. 2013 yılında söz konusu önlemler alınmış olup, almış oldukları özellikle işyerinde mesleki kurs (UMEM Beceri'10 Projesi) ve programdan(İEP) sonra işe yerleşen işsizlerin sayısındaki artış, söz konusu çözümün 2014 yılında da süreç içerisinde devreye konulmalıdır.

İşgücü piyasası analizlerinde temel göstergelerden birisi olan açık iş oranı, *toplam açık iş sayısı*nın yanı sıra *sektörlerin istihdam büyüklükleri*ni de dikkate almaktadır. Açık iş oranı yüksek olan sektörlerin ağırlıklı sektörlere ek olarak büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Bu anlamda Karaman ilinde bu potansiyeli yansıtan sektörler *'madencilik ve taş ocakçılığı'*, *'mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler'* ile *'imalat'* olarak belirmektedir. Ayrıca kısa ve orta vadede net istihdam artışında ve net istihdam değişim oranında beklentisi en yüksek olan sektör 'imalat' olarak ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme programlarının özellikle de orta vadede (12 ay) bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelik olması işgücü arzı ve talebi eşleştirmeleri açısından olumlu sonuçlar verebilir.

Son olarak ise dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur, araştırma kapsamında Karaman ili işgücü piyasasına meslek grupları açısından bakıldığında en fazla çalışan sayısının hem kadınlar, hem de erkekler için 'tesis ve makine operatörler ve montajcılar' meslek grubunda görüldüğü, meslekler bazında yapılacak incelemede de nitelik gerektirmeyen işlerde istihdamın yoğunlaştığı gözlenmektedir. Bu kategorideki mesleklerde açık işlere bakıldığında, en çok işgücü talebi alınan ilk dört mesleğin ('bisküvi imalat işçisi-260', 'madenci(genel)-71', 'çikolata ima işçisi-50', ve 'gofret imalat işçisi-50', 'makineci(dikiş)-35','mermer işçisi'-20 ve 'garson(servis elamanı)-20') 506 açık iş ile toplam açık işlerin %61'ini kapladığı görülmektedir ki, söz konusu işler Karaman'da nitelik gerektirmeyen işlerde istihdam talebinin yoğunluğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca temininde güçlük çekilen

mesleklerde ilk beş sırada yer alarak ön plana çıkan bisküvi imalat işçisi', 'madenci(genel)' ve makineci(dikiş) gibi zor çalışma koşullarıyla bilinen mesleklerin öne çıktığı görülmektedir. Bu durumda Karaman ilinde işgücü talebi açısından, aslında eğitim aranmayan mesleklerin veya işgücünün düşük düzey eğitimli olmasının işverenler için yeterli olacağı sonucuna varılabilir. Ancak bu araştırma ve analiz çerçevesinde ücret ve çalışma koşulları gibi işgücü piyasası bileşenleri değerlendirilmeye alınmadığı zaman, bu tespitin işgücü arz ve talebi arasında var olan dengesizlikleri gidermekte işlevsel olacağı düşünülmemektedir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Karaman'da istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler yerel anlamda başta İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu olmak üzere işgücü piyasası politika yapıcıları ve işgücü piyasası aktörleri tarafından değerlendirilmelidir:

1) TR52 bölgesinde imalat sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma imalat sektöründen ayrılan kesimin gelişmiş komşu illere göç etmesine neden olabilir. Bu sebeple, tarım sektöründen ayrılan kişiler, özellikle kadınlar işyerinde verilecek UMEM Beceri'10 Projesi kursları ve İş Başı Eğitim Programları sayesinde imalat sektörü koşullarına uyumlaştırılmalı, söz konusu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmeli; buna karşılık özellikle işe giriş ve çıkışların en yoğun olduğu sektör olan 'imalat' sektöründeki zor çalışma koşulları ıslah edilmelidir; İİMEK üyeleri, özellikle İŞKUR işverenlerle işgücü arasındaki aracılıkta özellikle karşılıklı taleplerde sağlanacak uzlaşı noktasında daha aktif rol oynamalıdır.

2) Örgün öğretimime devam etmeyen veya edecek durumda olmayan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına eklemleyecek mesleki eğitimlere (özellikle İEP ve UMEM Beceri'10 Projesi) 2013 yılında olduğu gibi 2014'te de önem verilmelidir. Bununla birlikte işgücü talebi düşük mesleklerde, kayıtlı işgücü arzı işgücü talebi yüksek taleplere yakınlığa göre bölümlendirilmeli; sağlanacak iş ve meslek danışmanlığı hizmeti ve mesleki eğitimler ile işgücü talebi yüksek olan mesleklere yönlendirilmelidir.

3) İşgücü piyasasında gençlerin, özellikle işsizlik oranı yüksek olan 15-24 yaş genç nüfusun istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler olan mesleki eğitim programları düzenlenmelidir. Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır. Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalı, özellikle engelli işgücü için korumalı işyerleri programlarının işyerlerine tanıtımı yapılarak dezavantajlı grupların istihdama kazandırılması kolaylaştırılmalı TYP'lerde lise altı eğitim seviyeli kadınlar, engelliler ve 40 yaş ve üzeri işsizlere yönelik projelere ağırlık verilmeli, süreç titiz bir iş ve meslek danışmanlığı süzgeci ile takip edilmelidir.

4) Özellikle 'imalat' ve 'toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı' sektörlerinde beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere istihdam sübvansiyonu tarzı işyeri odaklı mesleki eğitimlere ağırlık verilmesi sağlanmalıdır. İlgili kuruluşlar ile İİMEK, Karaman'da önümüzdeki dönemde faaliyete geçmesi öngörülen enerji endüstrisi ihtisas bölgesi ile tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesinin insan kaynakları alt yapı çalışmalarında eşgüdümlü hareket etmelidir.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

Ekonomi Bakanlığı, İl İl Dış Ticaret Potansiyeli

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

İŞKUR, İl İPA 2012 Raporu

İŞKUR, Türkiye İPA 2012 II. Dönem Raporu

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

9 ncu Kalkınma Planı

Kalkınma Bakanlığı, 2013 Yılı Yatırım Programı

MEB, İstatistik Yıllıkları

MEVKA, İhracatta Bölgenin Stratejik Sektörleri

Milliyet Gazetesi İnternet Sitesi erişim tarihi 25.10.2013

http://yorum.milliyet.com.tr/ekonomi-bu-kentte-is-var-isci-yok/haber/3/36644267/index.htm

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

TÜİK, 2012 İstatistik Yıllığı

TÜSİAD, İşgücü Piyasasına Bakış 2012

Biçerli, M. Kemal. (2004). İşsizlikle Mücadele Aktif İstihdam Politikaları, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 1563

EKLER

EK-1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR

KARAMAN İLİ 2013 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlar belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organı, makamı, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	KARAMAN
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAX	E-POSTA
KARAMAN Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	Hamidiye Mahallesi Erdural İş Merkezi Kat 1: 70100	0 338 2123136	0 338 212 6611	karamaniskur@iskur.gov.tr

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S6: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S6.1: Eleman İhtiyacı duymuyoruz. ☐ ⟹ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme beceriler 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları 1 2 3 4 5
		☐		☐	

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse	6.3'e geçiniz
	Hayırsa	6.1 veya 6.2 geçiniz
5.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.		7.soruya geçiniz
5.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse	7.3'e geçiniz
	Hayırsa	7.1 veya 7.2 geçiniz
5.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum.		8.soruya geçiniz
5.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse	8.3'e geçiniz
	Hayırsa	8.1 veya 8.2 geçiniz
5.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.		9.soruya geçiniz
5.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse	9.3'e geçiniz
	Hayırsa	9.1 veya 9.2 geçiniz
5.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum.		10.soruya geçiniz
5.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMININDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temimininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşılıdınız mı? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

EK-2: Ek 2a: İPTA 2013'te Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi (Tam Sayım Yapılan İller Hariç)

Not: *Bu bölüm İPTA 2013 çalışması sırasında tam sayım yapılmayan 7 ildeki araştırma yönteminin izahını içermektedir. Karaman, tam sayım yapılan 74 il içerisinde yer almaktadır.*

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

EK-2: Ek 2b: İPTA 2013'te Tahmin ve Notasyonlar (Tam Sayım Yapılan İller Hariç)

Not: *Bu bölüm İPTA 2013 çalışması sırasında tam sayım yapılmayan 7 ildeki araştırma yönteminin izahını içermektedir. Karaman, tam sayım yapılan 74 il içerisinde yer almaktadır.*

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h= h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$)seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right) \right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

EK-2: Ek-2c: İPTA 2013'ün Araştırma Yöntemi

İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 66 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir. Geri kalan 66 ilde ise 10+işyerlerinde tam sayım uygulanmıştır. Karaman ili de tam sayım uygulanan illerden bir tanesidir.

Amaç: Talep araştırmasının amacı işsizliğin indirgenmesi ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin talep boyutunu tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.
Coğrafi kapsam: İlçe ve köyleri de kapsayacak şekilde tüm ildir.
Birim: İldeki 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleridir.
Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.
Çerçeve: TÜİK'in 2011 yılı İşyeri Kayıt Sistemi işyerleri listesini oluşturmuştur. Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

Sektörel kapsam: İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si kapsama dâhil edilmiştir.

B	*Madencilik ve Taş ocakçılığı*
C	*İmalat*
D	*Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*
E	*Su temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri*
F	*İnşaat*
G	*Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı*
H	*Ulaştırma ve Depolama*
I	*Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri*
J	*Bilgi ve İletişim*
K	*Finans ve Sigorta Faaliyetleri*
L	*Gayrimenkul Faaliyetleri*
M	*Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler*
N	*İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri*
P	*Eğitim*
Q	*İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri*
R	*Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor*
S	*Diğer Hizmet Faaliyetleri*

Kapsanmayan sektörler

A	*Tarım, Ormancılık, Balıkçılık*
O	*Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik*
T	*Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri*
U	*Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri*

Meslek sınıflaması: Mesleklerin tespitinde kullanılan sınıflama ISCO 2008'in Türkiye uyarlaması olan Türk Meslekler Sözlüğüdür.

Veri derleme yöntemi: İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPTA) alan uygulaması yüz yüze görüşme yöntemi ile 15 Mayıs- 30 Haziran 2013 tarihleri arasında uygulanmıştır.

Cevapsızlık düzeltmesi: Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık

nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Tablo 68. İPTA 2012'te İllere Göre Tercih Edilen Araştırma Yöntemi

İl	Toplam İşyeri Sayısı	YÖNTEM
ADANA	1.677	ÖRNEKLEM
ADIYAMAN	644	TAM SAYIM
AFYONKARAHİSAR	995	TAM SAYIM
AĞRI	213	TAM SAYIM
AKSARAY	602	TAM SAYIM
AMASYA	445	TAM SAYIM
ANKARA	1.982	ÖRNEKLEM
ANTALYA	1.745	ÖRNEKLEM
ARDAHAN	57	TAM SAYIM
ARTVİN	244	TAM SAYIM
AYDIN	1.370	TAM SAYIM
BALIKESİR	1.585	TAM SAYIM
BARTIN	303	TAM SAYIM
BATMAN	641	TAM SAYIM
BAYBURT	77	TAM SAYIM
BİLECİK	291	TAM SAYIM
BİNGÖL	281	TAM SAYIM
BİTLİS	216	TAM SAYIM
BOLU	406	TAM SAYIM
BURDUR	364	TAM SAYIM
BURSA	1.838	ÖRNEKLEM
ÇANAKKALE	753	TAM SAYIM
ÇANKIRI	212	TAM SAYIM
ÇORUM	802	TAM SAYIM
DENİZLİ	1.507	ÖRNEKLEM
DİYARBAKIR	1.422	ÖRNEKLEM
DÜZCE	736	TAM SAYIM
EDİRNE	517	TAM SAYIM
ELAZIĞ	974	TAM SAYIM
ERZİNCAN	278	TAM SAYIM
ERZURUM	856	TAM SAYIM
ESKİŞEHİR	1.282	TAM SAYIM
GAZİANTEP	1.472	ÖRNEKLEM
GİRESUN	687	TAM SAYIM
GÜMÜŞHANE	127	TAM SAYIM
HAKKARİ	117	TAM SAYIM
HATAY	1.416	TAM SAYIM
IĞDIR	162	TAM SAYIM
ISPARTA	505	TAM SAYIM
İSTANBUL	2.132	ÖRNEKLEM
İZMİR	1.881	ÖRNEKLEM
KAHRAMANMARAŞ	1.327	TAM SAYIM

İl	Toplam İşyeri Sayısı	YÖNTEM
KARABÜK	299	TAM SAYIM
KARAMAN	**393**	**TAM SAYIM**
KARS	177	TAM SAYIM
KASTAMONU	481	TAM SAYIM
KAYSERİ	1.440	ÖRNEKLEM
KIRIKKALE	240	TAM SAYIM
KIRKLARELİ	485	TAM SAYIM
KIRŞEHİR	260	TAM SAYIM
KİLİS	119	TAM SAYIM
KOCAELİ	1.737	ÖRNEKLEM
KONYA	1.658	ÖRNEKLEM
KÜTAHYA	890	TAM SAYIM
MALATYA	1.070	TAM SAYIM
MANİSA	1.582	TAM SAYIM
MARDİN	677	TAM SAYIM
MERSİN	1.572	ÖRNEKLEM
MUĞLA	1.478	ÖRNEKLEM
MUŞ	192	TAM SAYIM
NEVŞEHİR	559	TAM SAYIM
NİĞDE	423	TAM SAYIM
ORDU	962	TAM SAYIM
OSMANİYE	671	TAM SAYIM
RİZE	607	TAM SAYIM
SAKARYA	1.250	TAM SAYIM
SAMSUN	*1.387*	*PİLOT İL*
SİİRT	233	TAM SAYIM
SİNOP	280	TAM SAYIM
SİVAS	804	TAM SAYIM
ŞANLIURFA	1.342	TAM SAYIM
ŞIRNAK	345	TAM SAYIM
TEKİRDAĞ	1.545	TAM SAYIM
TOKAT	*704*	*PİLOT İL*
TRABZON	1.393	ÖRNEKLEM
TUNCELİ	93	TAM SAYIM
UŞAK	691	TAM SAYIM
VAN	850	TAM SAYIM
YALOVA	386	TAM SAYIM
YOZGAT	475	TAM SAYIM
ZONGULDAK	832	TAM SAYIM
GENEL TOPLAM	**65.723**	**Örneklem: 15 İl Tam Sayım:66 İl *(Pilot iller tam sayım kapsamındadır.***

Kaynak: İPTA 2012

Tablo 69. İPTA 2013'te İllere Göre Tercih Edilen Araştırma Yöntemi

İl	Toplam İşyeri Sayısı	Cevap veren İşyeri Sayısı	Alınan Açık İş Sayısı	YÖNTEM
ADANA	3.803	3.326	3.892	TAM SAYIM
ADIYAMAN	855	733	736	TAM SAYIM
AFYONKARAHİSAR	1.327	1.131	1.064	TAM SAYIM
AĞRI	445	382	727	TAM SAYIM
AKSARAY	813	722	49	TAM SAYIM
AMASYA	625	578	667	TAM SAYIM
ANKARA	4.026	3.086	4.262	ÖRNEKLEM
ANTALYA	1.686	1.397	2.656	ÖRNEKLEM
ARDAHAN	77	74	86	TAM SAYIM
ARTVİN	318	286	174	TAM SAYIM
AYDIN	1.786	1.414	1.812	TAM SAYIM
BALIKESİR	2.050	1.802	1.255	TAM SAYIM
BARTIN	361	328	793	TAM SAYIM
BATMAN	1.158	932	914	TAM SAYIM
BAYBURT	98	80	72	TAM SAYIM
BİLECİK	370	309	766	TAM SAYIM
BİNGÖL	524	461	269	TAM SAYIM
BİTLİS	375	347	385	TAM SAYIM
BOLU	533	477	492	TAM SAYIM
BURDUR	461	394	526	TAM SAYIM
BURSA	1.802	1.555	2.008	ÖRNEKLEM
ÇANAKKALE	937	845	662	TAM SAYIM
ÇANKIRI	253	219	339	TAM SAYIM
ÇORUM	1.017	920	975	TAM SAYIM
DENİZLİ	1.286	1.149	2.387	ÖRNEKLEM
DİYARBAKIR	2.749	2.468	1.023	TAM SAYIM
DÜZCE	970	867	1.323	TAM SAYIM
EDİRNE	639	560	898	TAM SAYIM
ELAZIĞ	1.314	1.095	857	TAM SAYIM
ERZİNCAN	380	347	328	TAM SAYIM
ERZURUM	1.197	1.046	629	TAM SAYIM
ESKİŞEHİR	1.735	1.579	2.051	TAM SAYIM
GAZİANTEP	2.935	2.662	4.404	TAM SAYIM
GİRESUN	889	798	441	TAM SAYIM
GÜMÜŞHANE	178	152	83	TAM SAYIM
HAKKARİ	200	187	37	TAM SAYIM
HATAY	2.024	1.788	1.702	TAM SAYIM
IĞDIR	277	246	141	TAM SAYIM
ISPARTA	615	556	607	TAM SAYIM
İSTANBUL	5.985	5.104	7.934	ÖRNEKLEM
İZMİR	3.020	2.526	3.048	ÖRNEKLEM
KAHRAMANMARAŞ	1.892	1.626	2.855	TAM SAYIM

İl	Toplam İşyeri Sayısı	Cevap veren İşyeri Sayısı	Alınan Açık İş Sayısı	YÖNTEM
KARABÜK	413	365	497	TAM SAYIM
KARAMAN	**510**	**442**	**826**	TAM SAYIM
KARS	296	261	258	TAM SAYIM
KASTAMONU	713	561	676	TAM SAYIM
KAYSERİ	2.897	2.710	3.903	TAM SAYIM
KIRIKKALE	308	275	369	TAM SAYIM
KIRKLARELİ	601	506	876	TAM SAYIM
KIRŞEHİR	364	311	486	TAM SAYIM
KİLİS	157	136	106	TAM SAYIM
KOCAELİ	1.783	1.521	2.590	ÖRNEKLEM
KONYA	3.921	3.533	5.616	TAM SAYIM
KÜTAHYA	1.111	924	1.002	TAM SAYIM
MALATYA	1.527	1.368	2.139	TAM SAYIM
MANİSA	2.104	1.881	3.060	TAM SAYIM
MARDİN	1.399	1.194	1.193	TAM SAYIM
MERSİN	3.144	2.713	3.333	TAM SAYIM
MUĞLA	2.326	2.049	2.575	TAM SAYIM
MUŞ	407	352	316	TAM SAYIM
NEVŞEHİR	759	670	621	TAM SAYIM
NİĞDE	581	471	546	TAM SAYIM
ORDU	1.297	1.189	1.068	TAM SAYIM
OSMANİYE	948	847	622	TAM SAYIM
RİZE	795	724	663	TAM SAYIM
SAKARYA	1.760	1.607	2.556	TAM SAYIM
SAMSUN	2.007	1.593	1.590	TAM SAYIM
SİİRT	366	347	100	TAM SAYIM
SİNOP	343	305	603	TAM SAYIM
SİVAS	1.109	987	1.190	TAM SAYIM
ŞANLIURFA	2.463	2.163	1.978	TAM SAYIM
ŞIRNAK	660	576	217	TAM SAYIM
TEKİRDAĞ	2.141	1.849	3.593	TAM SAYIM
TOKAT	920	846	1.143	TAM SAYIM
TRABZON	2.324	1.990	2.209	TAM SAYIM
TUNCELİ	163	151	2	TAM SAYIM
UŞAK	910	828	806	TAM SAYIM
VAN	1.203	1.061	392	TAM SAYIM
YALOVA	520	469	724	TAM SAYIM
YOZGAT	634	548	831	TAM SAYIM
ZONGULDAK	983	842	892	TAM SAYIM
GENEL TOPLAM	**100.852**	**87.719**	**108.496**	**Örneklem: 7 İl Tam Sayım:74 İl**

Kaynak: İPTA 2013

EK-3: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir; İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Açık Kontenjan: İşverenlerin yasa gereği çalıştırmak zorunda oldukları özürlü ve eski hükümlülerden işe yerleştirileceklere ilişkin açık işgücü sayısı.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Dışşal değişken: Veri olarak alınan, yani model çözümünden bağımsız olarak model dışında önceden belirlenen değişken. Değerleri örnek biçimin yapısından ve öteki değişkenlerden etkilenmeyen değişkenler.

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

İPTA 2012 raporundaki eğitim durumu sınıflandırması ise karşılaştırma kolaylığı sağlaması açısından,

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Lise altı
3. Lise ve dengi meslek okulu
4. Yükseköğretim

olarak 4 grupta incelenmiştir.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Eski Hükümlü: Bir yıldan daha uzun süreli bir cezadan veya devlet memuru olmaya engel bir suçtan hüküm giyen, cezasını infaz kurumlarında tamamlayan, cezası ertelenen, koşullu salıverilen, özel kanunlarda belirtilen şartlardan dolayı istihdam olanağı bulunmayan ve ömür boyu kamu hizmetlerinden yasaklı bulunan kişi.

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Göç: İktisadi, siyasi veya sosyal nedenlerle bir yerleşim biriminden başka bir yerleşim birimine doğru gerçekleşen nüfus hareketleri.

Aldığı göç: Ülke sınırları içindeki, belirli bir alana diğer alanlardan gelen göçtür.

Verdiği göç: Ülke sınırları içindeki belirli bir alandan, diğer alanlara giden göçtür.

Net göç: Belirli bir alanın aldığı göç ile verdiği göç arasındaki farktır. Belirli bir alanın aldığı göç verdiğinden fazla ise net göç pozitif, verdiği göç aldığı göçten fazla ise net göç negatiftir.

Net göç hızı: Göç edebilecek her bin kişi için net göç sayısıdır.

Hak Eden Sayısı: İşsizlik sigortası, Kısa Çalışma, Ücret Garanti Fonu ve İş kaybı Tazminatı hizmetlerinden yararlananları ifade etmektedir. Hak eden sayısı bildirge dağılım raporunda yer alan ödeneğin türüne göre, ödemesi devam eden, ödemesi kesilen, ödemesi biten bildirge sayılılarının toplanmasıyla elde edilmektedir.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar. (İstihdam edilenler+ İşsizler)

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textit{İKO} = \frac{\text{İşgücü Arzı (İstihdam + İşsiz)}}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: İstihdama katılım oranı olarak da bilinir. Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\textbf{İstihdam Oranı} = \frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dâhildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\textbf{İşsizlik Oranı} = \frac{İşsiz}{İşgücü\ arzı\ (istihdam + işsiz)} \times 100$$

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

İktisadi faaliyet Grupları: Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıt dışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıt dışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

İşsizlik Ödeneği Başvurusu: İşsizlik ödeneğinden yararlanmak amacı ile şahsen veya elektronik ortamda İŞKUR'a yapılan başvuruyu ifade etmektedir. Başvuruların belirlenmesinde başvuruların sisteme eklenme tarihi esas alınmaktadır. Başvuru sayısı; hak eden, hak etmeyen, incelemesi devam eden bildirge ve eşleşmemiş talep dilekçesi sayılarının toplanmasıyla elde edilmektedir.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İşgücüne dâhil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler, çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus - (İstihdam + İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 10-Eylül-31 Ekim tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2011 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

Karşılanan Açık İş: İşverenlerin vermiş oldukları işçi istemlerinin Kurum aracılığı ile karşılanması.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Nüfus tanımları :

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Özürlü: Bedensel, zihinsel veya ruhsal özürleri nedeniyle çalışma gücünün en az %40'ından yoksun olduğu sağlık kurulu raporu ile belgelenen kişi.

Sondaj: Sondaj kavramı terminolojide 'iş araştırması' anlamına gelmektedir ki, iş istemi ile Kurum İl Müdürlüklerine başvuran nitelikli iş arayanların Kurum kayıtlarında durumlarına uygun açık iş mevcut değil ise, bu kişilerin işyerlerine tavsiye edilmesi olarak tanımlanmaktadır.

Takdim: Kurum İl Müdürlüklerince işyerine gönderilmesine karar verilen iş arayanların, işverenle görüşme yapmak üzere işyerinde bulunması.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14\ \text{yaş nüfus} + 65\ \text{yaş nüfus})}{15-64\ \text{yaş nüfus}}$ x 100

Çocuk bağımlılık oranı: 0-14 yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Çocuk bağımlılık oranı= $\frac{0-14\ \text{yaş nüfus}}{15-64\ \text{yaş nüfus}}$ x100

Yaşlı bağımlılık oranı: 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaşlı Bağımlılık Oranı= $\frac{+\ 65\ \text{yaş nüfus}}{15-64\ \text{yaş nüfus}}$x100

Yaş Grupları : *Bu çalışmada yaş grupları 5 kategoride geniş yaş grupları olarak birleştirilmiştir. Geniş Yaş Gruplar,ı 15-19 ; 20-24; 25-34; 35-54; 55+*

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana bağlı eksik istihdam*:* Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

EK-4: Ek Tablolar

Tablo 1. Düzey2 Bölgeleri Arasında Kişi Başına Gayrisafi Katma Değer Sıralaması (2004-2008)

2010 YILI KBGSKD					2004 YILI KBGSKD				
SIRA	İBBS Düzey II		TL	$	SIRA	İBBS Düzey II		TL	$
	TR	Türkiye	13.406	8.926		TR	Türkiye	7.307	5.103
1	TR10	İstanbul	20.149	13.416	1	TR10	İstanbul	11.375	7.943
2	TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	18.215	12.128	2	TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	10.286	7.183
3	TR51	Ankara	18.008	11.990	3	TR51	Ankara	9.993	6.978
4	TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik	17.313	11.528	4	TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik	9.923	6.930
5	TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	17.288	11.511	5	TR31	İzmir	9.448	6.598
6	TR31	İzmir	16.195	10.783	6	TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	9.022	6.300
7	TR61	Antalya, Isparta, Burdur	15.160	10.094	7	TR61	Antalya, Isparta, Burdur	8.661	6.048
8	TR22	Balıkesir, Çanakkale	12.993	8.651	8	TR32	Aydın, Denizli, Muğla	7.618	5.320
9	TR32	Aydın, Denizli, Muğla	12.803	8.524	9	TR81	Zonguldak, Karabük, Bartın	7.459	5.209
10	TR33	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	12.033	8.012	10	TR22	Balıkesir, Çanakkale	6.465	4.515
11	TR81	Zonguldak, Karabük, Bartın	11.943	7.952	11	TR82	Kastamonu, Çankırı, Sinop	5.984	4.178
12	TR62	Adana, Mersin	10.734	7.147	12	TR62	Adana, Mersin	5.821	4.065
13	TR52	Konya, Karaman	10.170	6.771	13	TR33	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	5.789	4.042
14	TR90	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	10.160	6.765	14	TR52	Konya, Karaman	5.567	3.887
15	TR71	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	10.022	6.673	15	TR71	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	5.262	3.674
16	TR72	Kayseri, Sivas, Yozgat	9.972	6.639	16	TR72	Kayseri, Sivas, Yozgat	5.205	3.635
17	TR82	Kastamonu, Çankırı, Sinop	9.930	6.612	17	TR83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	5.083	3.549
18	TR83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	9.678	6.444	18	TR90	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	5.076	3.545
19	TRA1	Erzurum, Erzincan, Bayburt	8.734	5.815	19	TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	4.518	3.155
20	TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	8.598	5.724	20	TRB1	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	4.320	3.017
21	TRB1	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	8.468	5.638	21	TRA1	Erzurum, Erzincan, Bayburt	4.260	2.975
22	TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	7.372	4.909	22	TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	3.835	2.678
23	TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	6.805	4.531	23	TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır	3.404	2.377
24	TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır	6.255	4.165	24	TRA2	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	2.933	2.048
25	TRA2	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	6.090	4.055	25	TRB2	Van, Muş, Bitlis, Hakkari	2.688	1.877
26	TRB2	Van, Muş, Bitlis, Hakkari	5.575	3.712	26	TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	2.653	1.853

Kaynak: TÜİK, 2012

Şekil 1: 2012/1 Nolu Tebliğe Göre81 ilin yatırım teşvik bölgelerine dağılımı

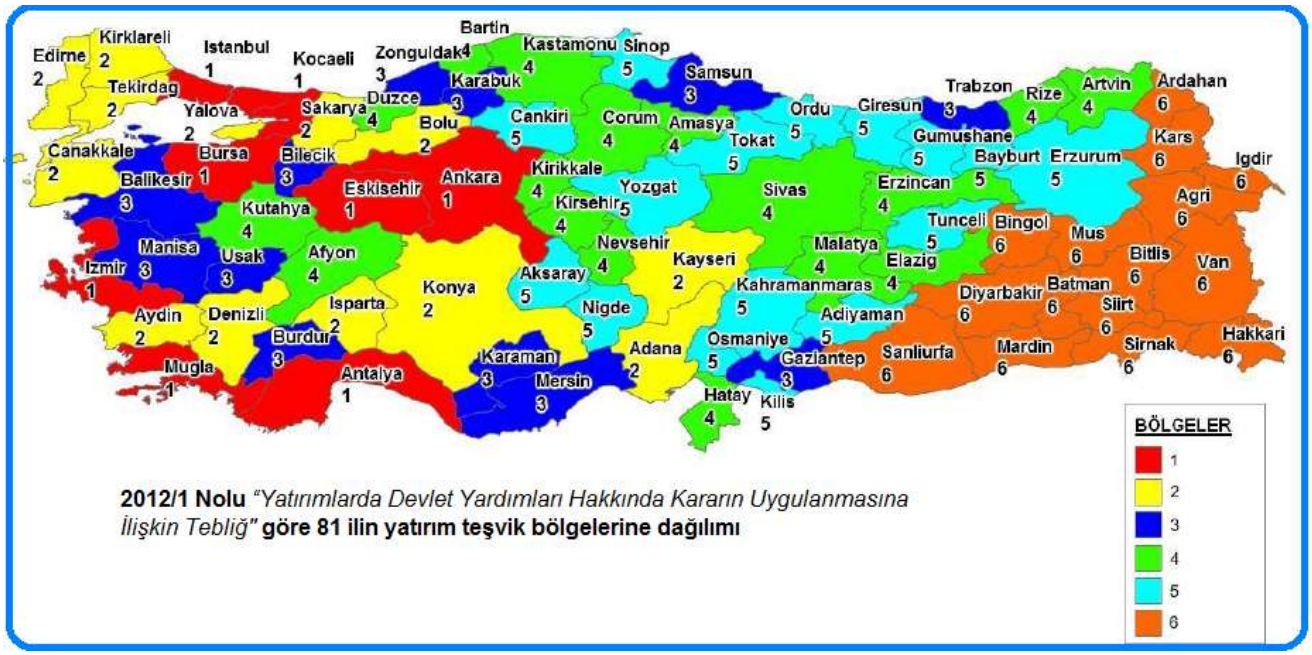

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı,2012

Tablo 2-a. İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması 2011 (SEGE 2011)

İLLERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI (SEGE-2011)					
İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası	İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası
TR100	İstanbul	1	TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16	TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17	TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18	TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19	TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20	TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21	TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22	TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23	TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24	TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25	TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26	TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27	TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28	TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29	TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30	TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31	TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32	TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33	TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34	TRB21	Van	75
TR423	Düzce	35	TRB23	Bitlis	76
TR714	Nevşehir	36	TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37	TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38	TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39	TRB24	Hakkari	80
TR715	Kırşehir	40	TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41			

Kaynak : Kalkınma Bakanlığı, 2012

Tablo 2-b. İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması 2003 (SEGE 2003)

İLLERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI (2003)

SIRA	İL	ENDEKS	SIRA	İL	ENDEKS
1	İSTANBUL	4,80772	42	KIRŞEHİR	-0,22870
2	ANKARA	3,31483	43	ARTVİN	-0,26018
3	İZMİR	2,52410	44	AFYON	-0,27246
4	KOCAELİ	1,94329	45	DÜZCE	-0,27995
5	BURSA	1,67890	46	ÇORUM	-0,32761
6	ESKİŞEHİR	1,10368	47	OSMANİYE	-0,33321
7	TEKİRDAĞ	1,05893	48	K.MARAŞ	-0,34968
8	ADANA	0,94901	49	NİĞDE	-0,35582
9	YALOVA	0,93541	50	GİRESUN	-0,36696
10	ANTALYA	0,91480	51	KASTAMONU	-0,37558
11	KIRKLARELİ	0,86287	52	TUNCELİ	-0,40003
12	DENİZLİ	0,71624	53	SİVAS	-0,40597
13	MUĞLA	0,71238	54	KİLİS	-0,41175
14	BOLU	0,60860	55	BARTIN	-0,41550
15	BALIKESİR	0,56540	56	AKSARAY	-0,45183
16	EDİRNE	0,56234	57	SİNOP	-0,48518
17	MERSİN	0,51934	58	ERZİNCAN	-0,49288
18	BİLECİK	0,50429	59	ÇANKIRI	-0,51917
19	KAYSERİ	0,47748	60	ERZURUM	-0,53286
20	GAZİANTEP	0,46175	61	TOKAT	-0,59010
21	ZONGULDAK	0,44906	62	ORDU	-0,64489
22	AYDIN	0,42025	63	DİYARBAKIR	-0,66993
23	SAKARYA	0,40404	64	YOZGAT	-0,71652
24	ÇANAKKALE	0,36924	65	ADIYAMAN	-0,77647
25	MANİSA	0,34165	66	BAYBURT	-0,80176
26	KONYA	0,25254	67	KARS	-0,81944
27	KARABÜK	0,21332	68	ŞANLIURFA	-0,83158
28	ISPARTA	0,21187	69	IĞDIR	-0,89089
29	HATAY	0,19613	70	BATMAN	-0,90456
30	UŞAK	0,16867	71	GÜMÜŞHANE	-0,92501
31	BURDUR	0,14395	72	MARDİN	-0,98944
32	SAMSUN	0,08791	73	SİİRT	-1,00644
33	KIRIKKALE	0,05851	74	ARDAHAN	-1,07318
34	NEVŞEHİR	-0,07483	75	VAN	-1,09297
35	KARAMAN	-0,09852	76	BİNGÖL	-1,12469
36	ELAZIĞ	-0,10131	77	HAKKARİ	-1,13956
37	RİZE	-0,17840	78	ŞIRNAK	-1,13979
38	TRABZON	-0,18582	79	BİTLİS	-1,15736
39	AMASYA	-0,18591	80	AĞRI	-1,28116
40	KÜTAHYA	-0,20684	81	MUŞ	-1,43956
41	MALATYA	-0,22627			

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2003

Tablo 2-c. Sermaye Türüne ve Sektörlere Göre Yatırım Teşvikleri 2008-2012, Niceliksel

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Yabancı Sermaye Karanan 2012 Niceliksel		2	26	65	394.842
	ENERJİ				
	HİZMETLER				
	İMALAT	2	26	65	394.842
	MADENCİLİK				
	TARIM				
Yerli Sermaye Karanan 2012 Niceliksel		16	208	652	318.580
	ENERJİ	4	115	57	2.025.789
	HİZMETLER	3	10	11	885.615
	İMALAT	5	62	508	122.259
	MADENCİLİK	3	6	36	170.528
	TARIM	1	15	42	345.238
Genel Toplam		18	233	717	325.493

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2012 Niceliksel		237	7.080	14.713	481.236
	ENERJİ	9	1.709	311	5.496.450
	HİZMETLER	48	1.473	4.469	329.656
	İMALAT	166	3.710	9.565	387.893
	MADENCİLİK	10	154	272	564.864
	TARIM	4	34	96	355.541
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2012 Niceliksel		4.089	50.634	132.352	382.571
	ENERJİ	188	10.949	3.194	3.428.031
	HİZMETLER	1.100	13.709	51.875	264.266
	İMALAT	2.409	23.171	66.514	348.360
	MADENCİLİK	274	2.049	7.820	261.980
	TARIM	118	757	2.949	256.546
Genel Toplam		4.326	57.714	147.065	392.442

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Yabancı Sermaye Karanan 2011 Niceliksel		2	11	76	147.199
	ENERJİ				
	HİZMETLER	1	1	12	57.262
	İMALAT	1	11	64	184.065
	MADENCİLİK				
	TARIM				
Yerli Sermaye Karanan 2011 Niceliksel		24	54	547	98.601
	ENERJİ				
	HİZMETLER	10	18	149	118.154
	İMALAT	12	31	378	81.254
	MADENCİLİK	2	6	20	280.800
	TARIM				
Genel Toplam		26	65	623	104.530

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2011 Niceliksel		212	9.449	9.543	990.193
	ENERJİ	17	4.198	384	10.933.255
	HİZMETLER	32	2.536	2.257	1.123.454
	İMALAT	152	2.616	6.574	397.870
	MADENCİLİK	6	34	78	438.514
	TARIM	5	66	250	262.409
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2011 Niceliksel		4.203	44.633	116.593	382.808
	ENERJİ	184	11.008	3.972	2.771.343
	HİZMETLER	1.192	12.011	39.971	300.505
	İMALAT	2.287	18.730	60.296	310.641
	MADENCİLİK	277	1.380	5.735	240.707
	TARIM	243	1.503	6.619	227.015
Genel Toplam		4.415	54.082	126.136	428.761

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Yabancı Sermaye Karanan 2010 Niceliksel		1	23	75	302.924
	ENERJİ				
	HİZMETLER				
	İMALAT	1	23	75	302.924
	MADENCİLİK				
	TARIM				
Yerli Sermaye Karanan 2010 Niceliksel		39	481	789	609.433
	ENERJİ	2	240	16	15.000.000
	HİZMETLER	12	39	172	225.360
	İMALAT	19	137	482	284.509
	MADENCİLİK	3	10	33	300.211
	TARIM	3	55	86	640.000
Genel Toplam		40	504	864	582.826

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2010 Niceliksel		211	7.782	17.090	455.339
	ENERJİ	11	1.721	181	9.509.871
	HİZMETLER	31	967	3.388	285.367
	İMALAT	152	4.999	12.459	401.200
	MADENCİLİK	8	29	410	71.378
	TARIM	9	66	652	100.984
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2010 Niceliksel		3.974	55.358	134.271	412.286
	ENERJİ	148	7.339	2.769	2.650.310
	HİZMETLER	1.009	14.657	50.449	290.524
	İMALAT	2.115	28.562	62.172	459.396
	MADENCİLİK	243	1.933	5.258	367.720
	TARIM	459	2.867	13.623	210.458
Genel Toplam		4.185	63.140	151.361	417.147

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Yabancı Sermaye Karanan 2009 Niceliksel					
	ENERJİ				
	HİZMETLER				
	İMALAT				
	MADENCİLİK				
	TARIM				
Yerli Sermaye Karanan 2009 Niceliksel		11	19	484	38.661
	ENERJİ				
	HİZMETLER	5	7	311	21.848
	İMALAT	6	7	113	57.866
	MADENCİLİK	2	5	60	89.167
	TARIM				
Genel Toplam		11	19	484	38.661

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2009 Niceliksel		165	11.593	16.601	698.358
	ENERJİ	16	3.315	387	8.565.645
	HİZMETLER	35	3.313	4.054	817.773
	İMALAT	105	4.827	11.619	398.193
	MADENCİLİK	7	330	494	668.923
	TARIM	2	6	47	132.446
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2009 Niceliksel		2.163	18.303	68.718	266.352
	ENERJİ	96	6.658	1.553	4.287.049
	HİZMETLER	498	4.733	24.433	193.699
	İMALAT	1.358	5.950	37.789	157.452
	MADENCİLİK	126	655	3.082	206.128
	TARIM	85	327	1.861	175.980
Genel Toplam		2.328	29.897	85.319	350.410

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Yabancı Sermaye Karanan 2008 Niceliksel					
	ENERJİ				
	HİZMETLER				
	İMALAT				
	MADENCİLİK				
	TARIM				
Yerli Sermaye Karanan 2008 Niceliksel		11	73	218	335.517
	ENERJİ	1	67	100	668.774
	HİZMETLER	2	2	28	74.711
	İMALAT	8	4	90	48.571
	MADENCİLİK				
	TARIM				
Genel Toplam		11	73	218	335.517

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2008 Niceliksel		182	5.654	21.136	267.484
	ENERJİ	13	2.877	281	10.239.493
	HİZMETLER	30	1.129	8.263	180.262
	İMALAT	131	1.580	14.376	109.883
	MADENCİLİK	8	64	189	321.284
	TARIM	2	4	17	214.822
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2008 Niceliksel		2.795	19.634	92.330	212.648
	ENERJİ	122	7.401	3.693	2.003.666
	HİZMETLER	613	8.898	52.503	212.222
	İMALAT	1.842	4.615	49.640	92.964
	MADENCİLİK	126	487	4.183	116.415
	TARIM	92	234	2.311	101.051
Genel Toplam		2.977	25.287	113.466	222.863

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2013

Tablo 2-ç. Yatırım Teşviklerinin Yarattığı Bir Kişilik İstihdamın Ortalama Maliyeti, Sektörel 2008-2012

Karaman 2012 Niceliksel		325.493
	ENERJİ	2.025.789
	HİZMETLER	885.615
	İMALAT	153.289
	MADENCİLİK	170.528
	TARIM	345.238
Karaman 2011 Niceliksel		104.530
	ENERJİ	
	HİZMETLER	113.616
	İMALAT	93.244
	MADENCİLİK	280.800
	TARIM	
Karaman 2010 Niceliksel		582.826
	ENERJİ	15.000.000
	HİZMETLER	225.360
	İMALAT	286.989
	MADENCİLİK	300.211
	TARIM	640.000
Karaman 2009 Niceliksel		38.661
	ENERJİ	
	HİZMETLER	21.940
	İMALAT	57.866
	MADENCİLİK	89.167
	TARIM	
Karaman 2008 Niceliksel		335.517
	ENERJİ	668.774
	HİZMETLER	74.711
	İMALAT	46.371
	MADENCİLİK	
	TARIM	

Türkiye 2012 Niceliksel		392.442
	ENERJİ	3.611.562
	HİZMETLER	269.453
	İMALAT	353.330
	MADENCİLİK	272.161
	TARIM	259.604
Türkiye 2011 Niceliksel		428.761
	ENERJİ	3.490.850
	HİZMETLER	344.490
	İMALAT	319.217
	MADENCİLİK	243.361
	TARIM	228.303
Türkiye 2010 Niceliksel		417.147
	ENERJİ	3.071.360
	HİZMETLER	290.199
	İMALAT	449.681
	MADENCİLİK	346.284
	TARIM	205.456
Türkiye 2009 Niceliksel		350.410
	ENERJİ	5.140.563
	HİZMETLER	282.512
	İMALAT	214.066
	MADENCİLİK	270.060
	TARIM	174.908
Türkiye 2008 Niceliksel		222.863
	ENERJİ	2.586.316
	HİZMETLER	207.058
	İMALAT	96.764
	MADENCİLİK	125.719
	TARIM	101.883

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2013

Tablo 2-d. 2013 Yılı İlk Üççeyrek Yatırım Teşvikleri, Karaman Türkiye

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
		2	1.401	88	15.917.093
Yabancı Sermaye Karaman 2013 (Ocak-Eylül) Niceliksel	ENERJİ	1	1.400	80	17.500.000
	HİZMETLER				
	İMALAT	1	1	8	88.024
	MADENCİLİK				
	TARIM				
		14	58	267	215.912
Yerli Sermaye Karaman 2013 (Ocak-Eylül) Niceliksel	ENERJİ				
	HİZMETLER	4	9	29	325.000
	İMALAT	9	43	218	197.411
	MADENCİLİK	1	5	20	250.000
	TARIM				
Genel Toplam		16	1.458	355	4.108.036

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
		185	8.756	8.312	1.053.370
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2013 (Ocak-Ağustos) Niceliksel	ENERJİ	9	3.147	194	16.219.369
	HİZMETLER	20	807	1.298	621.554
	İMALAT	139	4.709	6.440	731.261
	MADENCİLİK	12	57	268	211.439
	TARIM	5	36	112	324.015
		3.525	46.442	124.337	373.517
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2013 (Ocak-Ağustos) Niceliksel	ENERJİ	132	10.120	2.398	4.220.130
	HİZMETLER	1.020	12.156	50.224	242.039
	İMALAT	2.090	16.801	60.587	277.304
	MADENCİLİK	208	6.703	8.710	769.612
	TARIM	75	662	2.418	273.656
Genel Toplam		3.710	55.198	132.649	416.118

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
		12,5%	96,0%	24,8%
Yabancı Sermaye Karaman 2013 (Ocak-Eylül) Oransal	ENERJİ	6,3%	96,0%	22,5%
	HİZMETLER			
	İMALAT	6,3%	0,0%	2,3%
	MADENCİLİK			
	TARIM			
		87,5%	4,0%	75,2%
Yerli Sermaye Karaman 2013 (Ocak-Eylül) Oransal	ENERJİ			
	HİZMETLER	25,0%	0,6%	8,2%
	İMALAT	56,3%	3,0%	61,4%
	MADENCİLİK	6,3%	0,3%	5,6%
	TARIM			
Genel Toplam		100%	100%	100%

Sermaye Türü	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
		5,0%	15,9%	6,3%
Yabancı Sermaye TÜRKİYE 2013 (Ocak-Ağustos) Oransal	ENERJİ	0,2%	5,7%	0,1%
	HİZMETLER	0,5%	1,5%	1,0%
	İMALAT	3,7%	8,5%	4,9%
	MADENCİLİK	0,3%	0,1%	0,2%
	TARIM	0,1%	0,1%	0,1%
		95,0%	84,1%	93,7%
Yerli Sermaye TÜRKİYE 2013 (Ocak-Ağustos) Oransal	ENERJİ	3,6%	18,3%	1,8%
	HİZMETLER	27,5%	22,0%	37,9%
	İMALAT	56,3%	30,4%	45,7%
	MADENCİLİK	5,6%	12,1%	6,6%
	TARIM	2,0%	1,2%	1,8%
Genel Toplam		100%	100%	100%

	Sermaye Türü	KARAMAN Toplam Yatırım Teşvik Belgesi Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Toplam İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
2013 (1 Ocak-30 Eylül) Niceliksel Veriler	Yabancı Sermaye	2	1.401	88	15.917.093
	Yerli Sermaye	14	58	267	215.912
	Genel Toplam	16	1.458	355	4.108.036
2013 (1 Ocak-30 Eylül Oransal Veriler	Yabancı Sermaye	0,05%	2,54%	0,07%	
	Yerli Sermaye	0,38%	0,10%	0,20%	
	Genel Toplam	0,43%	2,64%	0,27%	

	Sermaye Türü	TÜRKİYE Toplam Yatırım Teşvik Belgesi Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Toplam İstihdam	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
2013 (1 Ocak-30 Eylül) Niceliksel Veriler	Yabancı Sermaye	185	8.756	8.312	1.053.370
	Yerli Sermaye	3.525	46.442	124.337	373.517
	Genel Toplam	3.710	55.198	132.649	416.118
2013 (1 Ocak-30 Eylül Oransal Veriler	Yabancı Sermaye	5%	16%	6%	
	Yerli Sermaye	95%	84%	94%	
	Genel Toplam	100%	100%	100%	

	Sektörü	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Karaman 2013 (Ocak-Eylül) Niceliksel		4.108.036
	ENERJİ	17.500.000
	HİZMETLER	325.000
	İMALAT	193.539
	MADENCİLİK	250.000
	TARIM	

	Sektörü	İstihdam Maliyeti (TL/Kişi)
Türkiye 2013 (Ocak-Eylül) Niceliksel		416.118
	ENERJİ	5.118.222
	HİZMETLER	251.600
	İMALAT	320.920
	MADENCİLİK	752.950
	TARIM	275.886

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2013

Tablo 2-e. 2013 Yılı İlk Üç Çeyrek Yatırım Teşviklerine Göre İller Sıralaması

SABİT YATIRIM SIRALAMASI

SIRA	Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
1	İSTANBUL	502	5.028	18.600
2	ANKARA	196	4.264	9.146
3	KOCAELİ	129	3.294	5.152
4	TEKİRDAĞ	104	2.968	2.984
5	BURSA	183	2.465	3.785
6	ESKİŞEHİR	47	1.920	2.545
7	MUHTELİF İLLER	22	1.869	1.141
8	MARDİN	60	1.814	2.509
9	MALATYA	31	1.775	1.549
10	KONYA	124	1.579	2.952
11	GAZİANTEP	157	1.572	4.423
12	KIRIKKALE	17	1.557	934
13	KARAMAN	16	1.458	355
14	BARTIN	10	1.449	1.271
15	ANTALYA	73	1.325	4.545
16	İZMİR	163	1.323	4.982
17	BİNGÖL	20	1.136	649
18	ADANA	61	871	2.477
19	MANİSA	82	737	4.469
20	KAHRAMANMARAŞ	80	675	2.759
21	DİYARBAKIR	76	654	2.355
22	YALOVA	30	647	2.169
23	ERZURUM	14	643	226
24	SAMSUN	33	638	1.367
25	ŞANLIURFA	85	624	5.073
26	ŞIRNAK	12	614	631
27	KAYSERİ	67	597	1.737
28	ÇANAKKALE	22	593	446
29	BALIKESİR	46	588	1.206
30	MERSİN	59	576	1.118
31	DENİZLİ	73	560	1.303
32	SAKARYA	50	529	1.369
33	TRABZON	19	481	813
34	BOLU	17	450	2.070
35	OSMANİYE	29	444	1.268
36	AFYONKARAHİSAR	48	395	1.261
37	AYDIN	24	394	864
38	KIRKLARELİ	25	389	717
39	GİRESUN	27	379	472
40	BİLECİK	27	365	689
41	KÜTAHYA	27	358	931
42	ELAZIĞ	26	350	851
43	VAN	36	327	874
44	NİĞDE	39	317	1.158
45	ÇORUM	21	314	500
46	DÜZCE	41	312	1.491
47	MUĞLA	44	284	1.288
48	HATAY	37	269	1.693
49	BATMAN	66	254	4.148
50	ORDU	31	235	1.018
51	AKSARAY	28	197	617
52	ZONGULDAK	15	195	281
53	SİVAS	38	186	794
54	BURDUR	22	175	453
55	ADIYAMAN	34	164	1.209
56	ERZİNCAN	7	143	131
57	KASTAMONU	28	109	715
58	SİİRT	22	100	984
59	YOZGAT	19	95	598
60	IĞDIR	14	94	613
61	ÇANKIRI	13	91	798
62	GÜMÜŞHANE	9	89	174
63	AMASYA	21	88	327
64	ISPARTA	15	87	379
65	BİTLİS	17	77	741
66	NEVŞEHİR	24	70	434
67	AĞRI	15	69	398
68	KARABÜK	13	64	387
69	HAKKARİ	11	59	367
70	UŞAK	22	56	226
71	TOKAT	15	50	1.118
72	KARS	8	49	190
73	MUŞ	12	43	730
74	ARDAHAN	3	35	68
75	RİZE	12	33	120
76	SİNOP	11	33	773
77	KİLİS	9	26	228
78	KIRŞEHİR	8	19	192
79	TUNCELİ	8	17	158
80	EDİRNE	5	16	55
81	ARTVİN	3	10	58
82	BAYBURT	1	1	0
	Genel Toplam	3.710	55.198	132.649

İSTİHDAM SIRALAMASI

SIRA	Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
1	İSTANBUL	502	5.028	18.600
2	ANKARA	196	4.264	9.146
3	KOCAELİ	129	3.294	5.152
4	ŞANLIURFA	85	624	5.073
5	İZMİR	163	1.323	4.982
6	ANTALYA	73	1.325	4.545
7	MANİSA	82	737	4.469
8	GAZİANTEP	157	1.572	4.423
9	BATMAN	66	254	4.148
10	BURSA	183	2.465	3.785
11	TEKİRDAĞ	104	2.968	2.984
12	KONYA	124	1.579	2.952
13	KAHRAMANMARAŞ	80	675	2.759
14	ESKİŞEHİR	47	1.920	2.545
15	MARDİN	60	1.814	2.509
16	ADANA	61	871	2.477
17	DİYARBAKIR	76	654	2.355
18	YALOVA	30	647	2.169
19	BOLU	17	450	2.070
20	KAYSERİ	67	597	1.737
21	HATAY	37	269	1.693
22	MALATYA	31	1.775	1.549
23	DÜZCE	41	312	1.491
24	SAKARYA	50	529	1.369
25	SAMSUN	33	638	1.367
26	DENİZLİ	73	560	1.303
27	MUĞLA	44	284	1.288
28	BARTIN	10	1.449	1.271
29	OSMANİYE	29	444	1.268
30	AFYONKARAHİSAR	48	395	1.261
31	ADIYAMAN	34	164	1.209
32	BALIKESİR	46	588	1.206
33	NİĞDE	39	317	1.158
34	MUHTELİF İLLER	22	1.869	1.141
35	MERSİN	59	576	1.118
36	TOKAT	15	50	1.118
37	ORDU	31	235	1.018
38	SİİRT	22	100	984
39	KIRIKKALE	17	1.557	934
40	KÜTAHYA	27	358	931
41	VAN	36	327	874
42	AYDIN	24	394	864
43	ELAZIĞ	26	350	851
44	TRABZON	19	481	813
45	ÇANKIRI	13	91	798
46	SİVAS	38	186	794
47	SİNOP	11	33	773
48	BİTLİS	17	77	741
49	MUŞ	12	43	730
50	KIRKLARELİ	25	389	717
51	KASTAMONU	28	109	715
52	BİLECİK	27	365	689
53	BİNGÖL	20	1.136	649
54	ŞIRNAK	12	614	631
55	AKSARAY	28	197	617
56	IĞDIR	14	94	613
57	YOZGAT	19	95	598
58	ÇORUM	21	314	500
59	GİRESUN	27	379	472
60	BURDUR	22	175	453
61	ÇANAKKALE	22	593	446
62	NEVŞEHİR	24	70	434
63	AĞRI	15	69	398
64	KARABÜK	13	64	387
65	ISPARTA	15	87	379
66	HAKKARİ	11	59	367
67	KARAMAN	16	1.458	355
68	AMASYA	21	88	327
69	ZONGULDAK	15	195	281
70	KİLİS	9	26	228
71	ERZURUM	14	643	226
72	UŞAK	22	56	226
73	KIRŞEHİR	8	19	192
74	KARS	8	49	190
75	GÜMÜŞHANE	9	89	174
76	TUNCELİ	8	17	158
77	ERZİNCAN	7	143	131
78	RİZE	12	33	120
79	ARDAHAN	3	35	68
80	ARTVİN	3	10	58
81	EDİRNE	5	16	55
82	BAYBURT	1	1	0
	Genel Toplam	3.710	55.198	132.649

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2013

Tablo 3. 2002-2012 yılı Kamu Yatırımları İller Sıralaması

(BİN TL)	2012		2011		2010		2009		2008	
İLLER	Kamu Yatırımı	Sıra	Kamu Yatırımı	Sıra	Kamu Yatırımı	Sıra	Kamu Yatırımı	Sıra	Kamu Yatırımı	Sıra
ADANA	265.061	24	198.521	29	156.430	37	134.732	33	245.109	12
ADIYAMAN	293.123	18	302.114	14	289.442	16	151.327	27	98.038	40
AFYONKARAHİSAR	229.366	30	155.366	40	145.337	40	67.804	51	95.282	42
AĞRI	268.942	20	280.023	15	121.808	44	86.999	43	44.113	60
AMASYA	116.556	56	78.188	62	79.186	56	49.987	62	38.826	67
ANKARA	3.553.371	2	1.700.453	3	1.352.762	3	1.211.306	3	1.107.334	3
ANTALYA	420.393	13	351.452	12	416.980	8	496.676	5	467.316	5
ARTVİN	849.704	4	664.209	6	590.516	4	459.369	7	284.902	9
AYDIN	184.076	36	178.033	38	193.715	27	169.382	25	152.299	25
BALIKESİR	303.386	16	261.341	20	232.616	24	205.307	18	181.013	18
BİLECİK	43.897	80	31.743	81	40.710	76	30.313	75	19.243	78
BİNGÖL	169.863	39	273.462	18	178.301	29	64.568	53	69.730	50
BİTLİS	73.424	71	75.032	63	70.238	62	65.065	52	39.377	65
BOLU	96.735	62	48.188	77	44.008	73	70.898	48	95.416	41
BURDUR	85.255	65	71.168	69	53.782	67	38.153	70	41.501	62
BURSA	452.297	12	604.127	9	375.961	10	415.548	8	486.667	4
ÇANAKKALE	220.887	32	182.914	35	246.223	20	103.290	38	139.539	28
ÇANKIRI	76.642	69	92.431	57	63.012	66	35.335	72	26.310	71
ÇORUM	109.836	59	88.481	59	72.933	61	59.107	56	123.200	33
DENİZLİ	142.697	48	124.067	49	157.395	36	120.936	35	93.427	43
DİYARBAKIR	798.074	5	776.615	4	469.201	6	370.231	10	145.943	27
EDİRNE	156.444	44	124.813	48	111.500	47	71.091	47	79.328	49
ELAZIĞ	149.298	45	198.831	28	85.849	53	97.875	40	85.442	47
ERZİNCAN	175.727	38	132.389	46	118.886	45	64.364	54	69.290	51
ERZURUM	248.984	27	184.219	34	337.293	13	192.428	22	152.315	24
ESKİŞEHİR	268.816	21	192.438	30	214.054	26	220.117	17	210.895	16
GAZİANTEP	360.239	14	274.170	17	263.758	17	185.884	23	114.359	35
GİRESUN	131.168	49	73.230	66	65.721	64	46.644	66	61.320	56
GÜMÜŞHANE	62.188	73	59.555	73	50.945	69	41.268	69	15.285	81
HAKKARİ	120.629	52	81.420	61	77.271	57	49.431	64	15.407	80
HATAY	314.474	15	213.351	23	239.923	22	198.629	20	155.946	22
ISPARTA	83.773	67	73.110	67	73.303	60	58.039	59	46.442	59
MERSİN	460.100	10	251.198	21	258.671	19	292.244	12	294.801	8
İSTANBUL	2.559.243	3	2.820.020	2	4.079.774	2	3.585.032	2	3.203.329	2
İZMİR	704.596	7	609.473	7	457.054	7	492.899	6	464.379	6
KARS	143.877	46	136.373	44	84.771	54	61.790	55	47.999	58
KASTAMONU	118.268	54	94.054	56	94.435	48	78.908	46	63.401	54
KAYSERİ	221.099	31	209.696	24	238.777	23	196.612	21	154.387	23
KIRKLARELİ	123.329	51	140.568	42	113.183	46	57.519	60	37.864	68
KIRŞEHİR	100.556	60	64.290	71	44.430	72	45.973	67	33.399	70
KOCAELİ	217.842	33	188.055	31	175.331	32	181.595	24	276.676	10
KONYA	490.647	9	426.031	11	343.518	12	227.484	15	235.335	14
KÜTAHYA	266.085	23	206.562	25	182.778	28	95.663	42	93.254	44
MALATYA	165.238	41	180.375	36	167.436	33	148.203	30	105.795	38
MANİSA	260.034	26	276.494	16	158.839	35	114.643	36	107.084	37
KAHRAMANMARAŞ	458.777	11	185.492	33	241.148	21	225.827	16	246.433	11
MARDİN	721.380	6	536.128	10	330.623	14	314.516	11	220.989	15
MUĞLA	272.652	19	305.845	13	228.361	25	237.171	14	156.747	21
MUŞ	115.543	57	89.685	58	76.837	58	55.337	61	37.380	69
NEVŞEHİR	51.679	78	58.439	74	36.709	78	29.818	76	22.082	75
NİĞDE	65.449	72	98.763	52	37.807	77	26.367	79	22.994	73
ORDU	165.005	42	137.880	43	146.996	39	97.652	41	115.695	34
RİZE	112.406	58	95.220	55	75.467	59	70.874	50	83.754	48
SAKARYA	293.606	17	186.944	32	149.062	38	83.603	45	125.077	32
SAMSUN	260.496	25	236.326	22	389.958	9	372.753	9	297.400	7
SİİRT	81.028	68	71.686	68	91.646	50	114.023	37	67.279	52
SİNOP	165.884	40	171.002	39	142.542	43	48.137	65	62.143	55
SİVAS	267.693	22	199.929	27	175.821	31	146.779	31	183.618	17
TEKİRDAĞ	120.266	53	110.698	51	84.758	55	161.560	26	125.804	31
TOKAT	117.926	55	97.448	53	69.578	63	70.894	49	88.058	46
TRABZON	196.057	34	607.961	8	164.182	34	148.681	29	172.610	20
TUNCELİ	52.911	77	56.666	75	46.364	71	26.926	78	20.667	77
ŞANLIURFA	647.736	8	680.639	5	590.243	5	541.697	4	129.379	30
UŞAK	85.554	64	46.298	78	41.140	75	29.477	77	40.038	63
VAN	246.980	28	200.091	26	145.291	41	125.791	34	133.952	29
YOZGAT	99.266	61	65.117	70	64.595	65	44.172	68	42.302	61
ZONGULDAK	161.085	43	179.329	37	369.615	11	202.444	19	112.170	36
AKSARAY	187.970	35	151.769	41	143.479	42	145.319	32	151.769	26
BAYBURT	33.790	82	24.484	82	24.039	82	10.588	82	4.824	82
KARAMAN	**130.059**	**50**	**121.223**	**50**	**315.741**	**15**	**263.785**	**13**	**238.792**	**13**
KIRIKKALE	183.619	37	134.854	45	87.110	52	84.769	44	67.179	53
BATMAN	241.415	29	263.357	19	260.032	18	149.397	28	101.548	39
ŞIRNAK	142.916	47	128.611	47	93.397	49	101.790	39	60.118	57
BARTIN	84.973	66	50.661	76	35.999	79	34.839	73	25.625	72
ARDAHAN	47.275	79	42.764	79	29.345	81	20.768	81	22.659	74
IĞDIR	58.445	75	73.436	65	51.547	68	30.464	74	18.733	79
YALOVA	37.078	81	38.365	80	46.480	70	58.689	57	91.824	45
KARABÜK	88.592	63	73.634	64	42.937	74	21.432	80	20.685	76
KİLİS	56.030	76	96.385	54	89.909	51	49.489	63	39.172	66
OSMANİYE	60.115	74	59.822	72	34.311	80	37.403	71	39.563	64
DÜZCE	76.352	70	84.099	60	176.870	30	58.600	58	179.693	19
MUHTELİF	21.590.040	1	16.890.594	1	15.314.971	1	12.006.228	1	8.227.920	1
TÜRKİYE TOPLAMI	**44.434.287**		**36.400.287**		**33.832.966**		**27.458.727**		**21.915.452**	

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı**,** 2013

NOT: Fonlar, Özelleştirme Kanunu kapsamına alınan kuruluşlar, Emlak Bankası, Fonlardan yapılan ve Yatırım Programında yer alan belediyeler tarafından, vakıf ve döner sermaye işletmeleri gelirlerinden finanse edilecek yatırımlar dâhil edilmiştir. Ancak proje bazında dağıtılamayan tahsisler "Muhtelif İller" satırında ayrıca verilmiştir. 2013 yılı ortalama program kuru; 1 ABD Doları = 1,7999 TL olarak dikkate alınmıştır

Tablo 4. 2002-2012 yılı Sektörel Düzeyde Kamu Yatırımları Niceliksel, Karaman Türkiye

		TARIM	MADENCİLİK	İMALAT	ENERJİ	ULAŞTIRMA HABERLEŞME	TURİZM	KONUT	EĞİTİM	SAĞLIK	DİĞER KAMU HİZMETLERİ	TOPLAM
2012	Karaman	20.158	359		39.058	1.784			43.002	3.600	22.098	130.059
	Türkiye	5.852.392	1.208.400	538.050	3.732.935	13.877.595	294.439	479.845	6.491.136	2.161.600	9.797.895	44.434.287
2010	Karaman	18.541	1.349		51.354	1.473			30.868	2.600	15.038	121.223
	Türkiye	4.553.857	1.645.680	400.460	3.133.027	10.782.483	256.357	408.376	5.161.277	2.162.564	7.896.206	36.400.287
2011	Karaman	19.601	559		252.640	388			19.014	3.250	20.289	315.741
	Türkiye	4.188.264	1.419.800	333.472	3.376.100	11.077.404	182.934	157.021	4.247.971	1.868.225	6.981.775	33.832.966
2009	Karaman	17.850	3.975		212.855	1.227			13.936		13.942	263.785
	Türkiye	3.049.354	931.000	301.790	2.815.149	8.590.658	148.768	137.762	3.467.719	1.745.777	6.270.750	27.458.727
2008	Karaman	11.739	397		200.000	1.012			6.380	800	18.464	238.792
	Türkiye	1.680.778	823.150	369.236	2.408.570	6.679.243	91.007	113.446	2.901.009	1.568.871	5.280.142	21.915.452

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2013

NOT: Yatırım Programında toplam dışı tutulan yatırımlar dâhil edilmiştir. Proje bazında dağıtılamayan tahsisler "Muhtelif İller" satırında ayrıca verilmiştir.

Tablo 5. 2013 yılı Kamu Yatırımları İller Sıralaması ve Sektörel Kamu Yatırımları, Karaman Türkiye

2013

(BİN TL) İLLER	Yatırım Tutarı ve Sıralaması: Kamu Yatırımı	Sıralama	(BİN TL) İLLER	Yatırım Tutarı ve Sıralaması: Kamu Yatırımı	Sıralama
MUHTELİF	25.776.601	1	AYDIN	189.958	42
ANKARA	3.664.716	2	KARS	181.580	43
İSTANBUL	2.246.210	3	ERZİNCAN	177.671	44
MARDİN	1.458.881	4	MUŞ	172.211	45
İZMİR	1.209.754	5	SİNOP	167.435	46
DİYARBAKIR	914.826	6	**KARAMAN**	**165.826**	**47**
ŞANLIURFA	789.586	7	YOZGAT	155.578	48
HATAY	633.627	8	AMASYA	155.451	49
KONYA	623.754	9	HAKKARİ	155.301	50
ANTALYA	615.317	10	EDİRNE	152.577	51
KAHRAMANMARAŞ	515.399	11	GİRESUN	143.184	52
MERSİN	511.121	12	KIRKLARELİ	137.825	53
ESKİŞEHİR	503.956	13	TOKAT	136.822	54
ARTVİN	433.038	14	KIRIKKALE	135.817	55
GAZİANTEP	420.830	15	ÇORUM	135.317	56
SAKARYA	417.976	16	ŞIRNAK	133.779	57
BURSA	415.292	17	ZONGULDAK	133.600	58
KAYSERİ	407.837	18	ÇANKIRI	121.262	59
VAN	402.240	19	BURDUR	113.738	60
BİNGÖL	398.614	20	KASTAMONU	113.658	61
KOCAELİ	395.514	21	RİZE	110.518	62
ADANA	361.099	22	ISPARTA	105.473	63
ERZURUM	360.246	23	DÜZCE	97.131	64
KÜTAHYA	354.552	24	NİĞDE	96.880	65
SAMSUN	320.009	25	BİTLİS	92.930	66
AKSARAY	316.415	26	IĞDIR	89.539	67
SİVAS	309.393	27	KARABÜK	86.325	68
ORDU	299.817	28	KIRŞEHİR	85.216	69
ADIYAMAN	293.934	29	UŞAK	83.137	70
BALIKESİR	280.964	30	GÜMÜŞHANE	82.040	71
AĞRI	276.913	31	BARTIN	80.699	72
ELAZIĞ	252.827	32	OSMANİYE	79.592	73
AFYONKARAHİSAR	249.388	33	BOLU	77.253	74
TEKİRDAĞ	247.046	34	SİİRT	72.682	75
MANİSA	246.529	35	NEVŞEHİR	68.580	76
BATMAN	244.590	36	BİLECİK	67.639	77
ÇANAKKALE	243.332	37	YALOVA	63.516	78
TRABZON	223.509	38	TUNCELİ	62.163	79
MALATYA	209.553	39	KİLİS	60.120	80
MUĞLA	204.638	40	ARDAHAN	50.621	81
DENİZLİ	194.204	41	BAYBURT	46.929	82
TOPLAM	52.881.620		**TOPLAM**	52.881.620	

	(BİN TL)	TARIM	MADENCİLİK	İMALAT	ENERJİ	ULAŞTIRMA HABERLEŞME	TURİZM	KONUT	EĞİTİM	SAĞLIK	DİĞER KAMU HİZMETLERİ	TOPLAM
2013	Karaman	36.808	369		23.966	2.303	2.000		63.733	10.050	26.597	165.826
	Türkiye	6.002.624	1.790.700	683.350	4.290.765	14.967.255	356.545	613.250	8.419.268	3.169.890	12.587.973	52.881.620

		TARIM	MADENCİLİK	İMALAT	ENERJİ	ULAŞTIRMA HABERLEŞME	TURİZM	KONUT	EĞİTİM	SAĞLIK	DİĞER KAMU HİZMETLERİ	TOPLAM
2013	Karaman	22%	0%		14%	1%	1%		38%	6%	16%	100%
	Türkiye	11%	3%	1%	8%	28%	1%	1%	16%	6%	24%	100%

		TARIM	MADENCİLİK	İMALAT	ENERJİ	ULAŞTIRMA HABERLEŞME	TURİZM	KONUT	EĞİTİM	SAĞLIK	DİĞER KAMU HİZMETLERİ	TOPLAM
2013	Karaman	0,070%	0,001%		0,045%	0,004%	0,004%		0,121%	0,019%	0,050%	0,314%
	Türkiye	11%	3%	1%	8%	28%	1%	1%	16%	6%	24%	100%

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2013

NOT: Yatırım Programında toplam dışı tutulan yatırımlar dahil edilmiştir. Proje bazında dağıtılamayan tahsisler "Muhtelif İller" satırında ayrıca verilmiştir.

Tablo 6. 2009-2012 Kurulan, Tasfiye Edilen, Kapanan İşyeri Sayısı

		KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2012	KARAMAN	51	7	206	25		21	5	111
	TÜRKİYE	38.887	877	67.455	19.203	2.342	14.168	1.895	31.915
2011	KARAMAN	86	9	218	37	4	18	1	126
	TÜRKİYE	53.409	1.033	60.430	21.851	2.815	13.095	1.896	41.130
2010	KARAMAN	98	10	139	16	4	15	8	255
	TÜRKİYE	50.420	1.547	50.939	16.558	3.004	11.400	2.042	29.920
2009	KARAMAN	76		123	21	7	13	3	140
	TÜRKİYE	43.239	1.152	44.375	13.460	2.444	10.402	1.841	32.292

Kaynak: TOBB, 2013

Tablo 7. 2013 Kurulan, Tasfiye Edilen, Kapanan İşyeri Sayısı, Ocak-Eylül 2013

		KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
		ŞİRKET	KOOP.	GER. KŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KŞİ TİC. İŞL.
2013 İLK ÜÇÇEYREK	KARAMAN	42		125	9	3	20	2	73
	TÜRKİYE	36.609	735	44.748	12.474	1.836	11.210	1.395	58.738

		KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
		ŞİRKET	KOOP.	GER. KŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KŞİ TİC. İŞL.
2013 İLK ÜÇÇEYREK	KARAMAN	25%		75%	75%	25%	21%	2%	77%
	TÜRKİYE	*45%*	*1%*	*55%*	*87%*	*13%*	*16%*	*2%*	*82%*

		KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
		ŞİRKET	KOOP.	GER. KŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KŞİ TİC. İŞL.
2013 İLK ÜÇÇEYREK	KARAMAN	0,11%		0,28%	0,07%	0,16%	0,18%	0,14%	0,12%
	TÜRKİYE	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

		KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
		ŞİRKET	KOOP.	GER. KŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KŞİ TİC. İŞL.
2013 İLK ÜÇÇEYREK	KARAMAN	0,051%		0,152%	0,063%	0,021%	0,028%	0,003%	0,102%
	TÜRKİYE	100%			100%		100%		

Kaynak: TOBB, 2013

Tablo 8. İllerin İşgücü Piyasası Oranlarına Göre Sıralaması

SIRA	İl adı	İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI 2010	SIRA	İl adı	İŞSİZLİK ORANI 2010	SIRA	İl adı	İSTİHDAM ORANI 2010
	TÜRKİYE	48,8%		TÜRKİYE	11,9%		TÜRKİYE	43,0%
1	Rize	61,8%	1	Adana	19,1%	1	Rize	58,1%
2	Artvin	60,8%	2	Hakkari	17,4%	2	Artvin	57,3%
3	Burdur	59,1%	3	Van	17,2%	3	Gümüşhane	55,4%
4	Gümüşhane	58,8%	4	Muş	16,4%	4	Burdur	55,4%
5	Antalya	58,6%	5	Bitlis	16,3%	5	Bayburt	54,8%
6	Ordu	58,1%	6	İzmir	15,1%	6	Ordu	54,6%
7	Giresun	58,0%	7	Yalova	14,4%	7	Giresun	54,5%
8	Bayburt	57,5%	8	Osmaniye	14,4%	8	Trabzon	52,8%
9	Muğla	56,8%	9	İstanbul	14,3%	9	Kastamonu	52,7%
10	Sinop	56,5%	10	Kayseri	14,1%	10	Antalya	52,1%
11	Trabzon	56,4%	11	Mersin	14,1%	11	Sinop	51,6%
12	Kastamonu	56,3%	12	Hatay	13,9%	12	Ardahan	51,2%
13	Mersin	55,3%	13	Kocaeli	13,8%	13	Muğla	50,9%
14	Ardahan	55,3%	14	Sivas	13,6%	14	Erzincan	50,1%
15	Edirne	55,2%	15	Aydın	13,5%	15	Edirne	50,1%
16	Tekirdağ	55,1%	16	Diyarbakır	13,5%	16	Tekirdağ	49,8%
17	Denizli	54,6%	17	Düzce	13,4%	17	Bartın	49,0%
18	Bartın	54,6%	18	Gaziantep	13,4%	**18**	**Karaman**	**48,8%**
19	Kırklareli	53,6%	19	Kahramanmaraş	12,8%	19	Erzurum	48,6%
20	Erzincan	53,4%	20	Yozgat	12,7%	20	Denizli	48,5%
21	**Karaman**	**53,4%**	21	Siirt	12,7%	21	Kars	48,3%
22	Aydın	53,1%	22	Elazığ	12,6%	22	Amasya	48,2%
23	Düzce	52,7%	23	Bingöl	12,5%	23	Çorum	48,1%
24	Sakarya	52,5%	24	Şanlıurfa	12,4%	24	Kırklareli	47,8%
25	Kars	52,2%	25	Ankara	12,1%	25	Mersin	47,5%
26	Zonguldak	52,2%	26	Isparta	12,0%	26	Çanakkale	46,9%
27	Erzurum	52,0%	27	Kırıkkale	12,0%	27	Samsun	46,8%
28	Amasya	51,6%	28	Ağrı	11,7%	28	Zonguldak	46,6%
29	Çorum	51,4%	29	Batman	11,7%	29	Çankırı	46,6%
30	Karabük	51,4%	30	Tunceli	11,5%	30	Sakarya	46,5%
31	Çankırı	51,3%	31	Karabük	11,5%	31	Konya	46,5%
32	Isparta	51,2%	32	Sakarya	11,4%	32	Tokat	46,0%
33	Iğdır	51,0%	33	Şırnak	11,2%	33	Aydın	45,9%
34	Bolu	51,0%	34	Denizli	11,2%	34	Nevşehir	45,8%
35	Adana	50,9%	35	Iğdır	11,1%	35	Düzce	45,6%
36	Samsun	50,8%	36	Antalya	11,1%	36	Bolu	45,5%
37	Konya	50,7%	37	Kırklareli	10,8%	37	Karabük	45,5%
38	Çanakkale	50,5%	38	Kırşehir	10,8%	38	Bilecik	45,4%
39	İzmir	50,1%	39	Zonguldak	10,7%	39	Manisa	45,4%
40	Nevşehir	50,0%	40	Bolu	10,6%	40	Iğdır	45,3%
41	Hatay	50,0%	41	Bursa	10,5%	41	Isparta	45,0%
42	Yalova	49,6%	42	Muğla	10,5%	42	Uşak	44,7%
43	Manisa	49,3%	43	Eskişehir	10,5%	43	Kilis	44,2%
44	Tokat	49,3%	44	Adıyaman	10,2%	44	Aksaray	44,2%
45	Kilis	49,2%	45	Bartın	10,2%	45	Balıkesir	43,7%
46	Bilecik	49,2%	46	Kilis	10,1%	46	Kütahya	43,7%
47	Kahramanmaraş	49,2%	47	Tekirdağ	9,6%	47	Afyonkarahisar	43,5%
48	Aksaray	48,7%	48	Malatya	9,5%	48	Malatya	43,3%
49	Ağrı	48,5%	49	Niğde	9,4%	49	Bursa	43,3%
50	Uşak	48,5%	50	Aksaray	9,2%	50	Hatay	43,0%
51	Bursa	48,4%	51	Edirne	9,2%	51	Kahramanmaraş	42,9%
52	Kocaeli	48,2%	52	Çankırı	9,1%	52	Ağrı	42,8%
53	Malatya	47,8%	53	Mardin	9,1%	53	Niğde	42,8%
54	İstanbul	47,8%	54	Sinop	8,7%	54	İzmir	42,5%
55	Elazığ	47,7%	**55**	**Karaman**	**8,5%**	55	Yalova	42,5%
56	Balıkesir	47,5%	56	Nevşehir	8,4%	56	Elazığ	41,6%
57	Niğde	47,2%	57	Konya	8,2%	57	Kocaeli	41,6%
58	Afyonkarahisar	47,1%	58	Manisa	8,1%	58	Adana	41,2%
59	Yozgat	46,9%	59	Balıkesir	8,0%	59	Ankara	41,1%
60	Kütahya	46,7%	60	Samsun	7,8%	60	İstanbul	41,0%
61	Ankara	46,7%	61	Uşak	7,8%	61	Yozgat	40,9%
62	Osmaniye	46,5%	62	Bilecik	7,7%	62	Bingöl	40,5%
63	Bingöl	46,3%	63	Afyonkarahisar	7,6%	63	Tunceli	40,1%
64	Gaziantep	45,4%	64	Ardahan	7,5%	64	Osmaniye	39,8%
65	Tunceli	45,3%	65	Kars	7,4%	65	Gaziantep	39,3%
66	Van	45,0%	66	Çanakkale	7,0%	66	Kırşehir	38,8%
67	Bitlis	44,1%	67	Tokat	6,7%	67	Eskişehir	38,2%
68	Kayseri	44,0%	68	Amasya	6,7%	68	Kayseri	37,8%
69	Kırşehir	43,5%	69	Erzurum	6,5%	69	Van	37,3%
70	Eskişehir	42,7%	70	Çorum	6,5%	70	Kırıkkale	37,3%
71	Kırıkkale	42,4%	71	Kütahya	6,5%	71	Bitlis	36,9%
72	Sivas	42,2%	72	Kastamonu	6,4%	72	Adıyaman	36,6%
73	Muş	42,1%	73	Burdur	6,3%	73	Sivas	36,5%
74	Adıyaman	40,8%	74	Trabzon	6,3%	74	Muş	35,2%
75	Hakkari	40,1%	75	Erzincan	6,1%	75	Şırnak	34,4%
76	Şırnak	38,7%	76	Giresun	6,0%	76	Mardin	33,2%
77	Batman	36,6%	77	Rize	6,0%	77	Hakkari	33,1%
78	Mardin	36,5%	78	Ordu	5,9%	78	Batman	32,3%
79	Şanlıurfa	35,5%	79	Gümüşhane	5,8%	79	Şanlıurfa	31,1%
80	Siirt	33,3%	80	Artvin	5,7%	80	Siirt	29,1%
81	Diyarbakır	31,8%	81	Bayburt	4,7%	81	Diyarbakır	27,5%

SIRA	İl adı	İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI 2009	SIRA	İl adı	İŞSİZLİK ORANI 2009	SIRA	İl adı	İSTİHDAM ORANI 2009
	TÜRKİYE	47,9%		TÜRKİYE	14,0%		TÜRKİYE	41,2%
1	Rize	65,8%	1	Adana	26,5%	1	Rize	62,8%
2	Artvin	64,0%	2	Diyarbakır	20,6%	2	Artvin	60,4%
3	Gümüşhane	62,4%	3	Hakkari	19,7%	3	Gümüşhane	59,6%
4	Ardahan	60,6%	4	Osmaniye	19,4%	4	Ardahan	58,0%
5	Trabzon	59,7%	5	Kırıkkale	19,3%	5	Bayburt	55,8%
6	Ordu	59,4%	6	Hatay	19,0%	6	Burdur	55,9%
7	Giresun	59,3%	7	Tunceli	18,6%	7	Ordu	55,4%
8	Bayburt	59,2%	8	Elazığ	18,1%	8	Trabzon	56,3%
9	Burdur	59,1%	9	Adıyaman	17,9%	9	Giresun	56,1%
10	Zonguldak	57,3%	10	Bingöl	17,8%	10	Bartın	53,1%
11	Bartın	57,2%	11	Yalova	17,8%	11	Zonguldak	53,6%
12	**Karaman**	**56,6%**	12	Mersin	17,6%	12	Çorum	52,4%
13	Antalya	56,4%	13	Gaziantep	17,4%	13	Amasya	49,2%
14	Amasya	56,2%	14	Kocaeli	17,0%	**14**	**Karaman**	**52,4%**
15	Tekirdağ	56,2%	15	Şanlıurfa	17,0%	15	Samsun	49,5%
16	Çorum	56,1%	16	Şırnak	17,0%	16	Kars	52,5%
17	Samsun	55,8%	17	İstanbul	16,8%	17	Tokat	51,6%
18	Denizli	55,5%	18	Aydın	16,4%	18	Erzincan	48,1%
19	Kars	54,9%	19	İzmir	16,2%	19	Tekirdağ	50,8%
20	Mersin	54,4%	20	Muş	16,2%	20	Antalya	44,8%
21	Muğla	54,3%	21	Kahramanmaraş	16,0%	21	Karabük	47,8%
22	Erzincan	54,1%	22	Kırşehir	15,6%	22	Denizli	50,0%
23	Tokat	53,5%	23	Van	15,6%	23	Kastamonu	50,4%
24	Karabük	53,5%	24	Eskişehir	15,2%	24	Muğla	49,0%
25	Kırklareli	52,6%	25	Kilis	14,9%	25	Bilecik	45,4%
26	Sinop	52,5%	26	Siirt	14,8%	26	Erzurum	47,0%
27	Isparta	52,3%	27	Bursa	14,7%	27	Sinop	46,8%
28	Aydın	52,2%	28	Malatya	14,6%	28	Isparta	43,6%
29	Edirne	52,2%	29	Düzce	14,6%	29	Çanakkale	45,2%
30	Bilecik	52,0%	30	Bitlis	14,3%	30	Sakarya	47,6%
31	Sakarya	52,0%	31	Kayseri	14,1%	31	Konya	48,3%
32	Kastamonu	51,7%	32	Niğde	13,8%	32	Çankırı	47,9%
33	Konya	51,6%	33	Ankara	13,6%	33	Kırklareli	48,1%
34	Düzce	51,2%	34	Kırklareli	13,6%	34	Edirne	43,8%
35	Erzurum	51,0%	35	Batman	13,5%	35	Mersin	47,0%
36	Çankırı	50,8%	36	Edirne	13,4%	36	Bolu	45,5%
37	Bolu	50,2%	37	Denizli	13,2%	37	Düzce	44,5%
38	Çanakkale	50,1%	38	Sivas	13,2%	38	Nevşehir	46,5%
39	Bursa	49,4%	39	Aksaray	13,1%	39	Aydın	42,1%
40	Adana	49,0%	40	Mardin	12,8%	40	Ağrı	36,0%
41	Malatya	48,6%	41	Antalya	12,7%	41	Balıkesir	41,5%
42	Nevşehir	48,5%	42	Iğdır	12,6%	42	Iğdır	43,7%
43	Iğdır	48,5%	43	Muğla	12,1%	43	Bursa	42,4%
44	Ağrı	48,0%	44	Uşak	12,0%	44	Malatya	43,2%
45	Balıkesir	47,6%	45	Tekirdağ	11,9%	45	Kütahya	43,2%
46	Kahramanmaraş	47,2%	46	Manisa	11,7%	46	Manisa	39,7%
47	Kocaeli	47,0%	47	Bolu	11,5%	47	Afyonkarahisar	39,0%
48	Yalova	47,0%	48	Sakarya	11,0%	48	Uşak	38,6%
49	İstanbul	46,7%	49	Yozgat	11,0%	49	Aksaray	38,8%
50	Hatay	46,6%	50	Afyonkarahisar	10,8%	50	Kahramanmaraş	37,8%
51	İzmir	46,6%	51	Konya	10,8%	51	İzmir	39,0%
52	Manisa	46,4%	52	Isparta	10,5%	52	Kocaeli	41,0%
53	Tunceli	46,0%	53	Sinop	10,4%	53	Niğde	37,4%
54	Aksaray	45,8%	54	Ağrı	10,1%	54	Ankara	39,8%
55	Kütahya	45,5%	55	Nevşehir	9,9%	55	İstanbul	41,4%
56	Uşak	45,4%	56	Çankırı	9,5%	56	Yalova	39,9%
57	Elazığ	45,3%	57	Balıkesir	9,1%	57	Hatay	37,1%
58	Niğde	45,1%	58	Kütahya	9,1%	58	Kilis	38,9%
59	Ankara	44,9%	59	Bilecik	8,5%	59	Eskişehir	38,8%
60	Afyonkarahisar	44,7%	60	Karabük	8,4%	60	Tunceli	39,9%
61	Kilis	44,2%	61	Erzurum	7,9%	61	Yozgat	37,7%
62	Eskişehir	44,1%	62	Erzincan	7,6%	62	Elazığ	37,4%
63	Osmaniye	43,8%	**63**	**Karaman**	**7,5%**	63	Bitlis	35,3%
64	Bingöl	43,3%	64	Kars	7,4%	64	Adana	35,6%
65	Bitlis	42,9%	65	Çanakkale	7,3%	65	Bingöl	36,8%
66	Gaziantep	42,8%	66	Kastamonu	7,3%	66	Gaziantep	35,3%
67	Yozgat	41,7%	67	Samsun	7,3%	67	Osmaniye	37,2%
68	Van	41,6%	68	Zonguldak	7,3%	68	Van	35,1%
69	Kırşehir	41,5%	69	Amasya	6,9%	69	Kayseri	35,0%
70	Muş	41,4%	70	Trabzon	6,6%	70	Kırşehir	34,7%
71	Kayseri	40,8%	71	Giresun	6,5%	71	Muş	35,0%
72	Kırıkkale	40,0%	72	Bartın	6,4%	72	Sivas	32,3%
73	Sivas	39,0%	73	Çorum	6,3%	73	Kırıkkale	33,9%
74	Hakkari	38,2%	74	Ordu	5,9%	74	Adıyaman	30,7%
75	Adıyaman	38,0%	75	Tokat	5,9%	75	Hakkari	31,2%
76	Şanlıurfa	36,2%	76	Artvin	5,6%	76	Şanlıurfa	30,0%
77	Diyarbakır	32,7%	77	Burdur	5,1%	77	Mardin	26,0%
78	Batman	32,5%	78	Rize	4,6%	78	Batman	28,1%
79	Mardin	32,3%	79	Bayburt	4,5%	79	Diyarbakır	28,3%
80	Şırnak	30,7%	80	Gümüşhane	4,4%	80	Siirt	25,9%
81	Siirt	30,4%	81	Ardahan	4,2%	81	Şırnak	25,9%

Kaynak: TÜİK, 2010-2011

NOT: Tablo, 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğünün güvenilir tahminler için yeterli olmadığı uyarısıyla TÜİK tarafından yayımlanmış olan verilere göre hazırlanmıştır.

Tablo 9. İllerin İşgücü Piyasası Oranlarına Göre Sıralaması (Güven Aralığı ve Değişim Katsayısı Destekli)

	2010	İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI				İŞSİZLİK ORANI				İSTİHDAM ORANI			
				% 95 Güven Aralığı				% 95 Güven Aralığı				% 95 Güven Aralığı	
İl kodu	İl adı	Oran (%)	Değişim katsayısı (%)	Alt sınır	Üst sınır	Oran (%)	Değişim katsayısı (%)	Alt sınır	Üst sınır	Oran (%)	Değişim katsayısı (%)	Alt sınır	Üst sınır
1	Adana	50,9	1,9	49,0	52,8	19,1	5,8	16,9	21,3	41,2	2,7	39,0	43,4
2	Adıyaman	40,8	2,4	38,8	42,7	10,2	11,1	8,0	12,5	36,6	3,0	34,5	38,8
3	Afyonkarahisar	47,1	1,7	45,5	48,7	7,6	11,7	5,8	9,3	43,5	2,1	41,7	45,3
4	Ağrı	48,5	3,0	45,6	51,4	11,7	13,5	8,6	14,8	42,8	3,9	39,8	46,1
5	Amasya	51,6	1,7	49,9	53,3	6,7	13,4	4,9	8,4	48,2	2,0	46,3	50,1
6	Ankara	46,7	0,0	46,7	46,7	12,1	4,7	11,0	13,2	41,1	0,6	40,5	41,6
7	Antalya	58,6	2,3	56,0	61,2	11,1	8,2	9,3	12,9	52,1	2,8	49,3	55,0
8	Artvin	60,8	2,1	58,3	63,2	5,7	13,6	4,2	7,3	57,3	2,4	54,6	59,9
9	Aydın	53,1	1,9	51,1	55,1	13,5	8,8	11,2	15,9	45,9	2,6	43,5	48,2
10	Balıkesir	47,5	2,0	45,7	49,4	8,0	7,5	6,8	9,2	43,7	2,2	41,8	45,6
11	Bilecik	49,2	2,0	47,3	51,2	7,7	15,5	5,3	10,0	45,4	2,5	43,2	47,7
12	Bingöl	46,3	3,3	43,3	49,2	12,5	14,8	8,9	16,2	40,5	4,3	37,1	43,8
13	Bitlis	44,1	2,2	42,2	45,9	16,3	13,8	11,9	20,8	36,9	3,7	34,2	39,6
14	Bolu	51,0	2,3	48,7	53,2	10,6	13,2	7,9	13,4	45,5	3,0	42,9	48,2
15	Burdur	59,1	2,0	56,8	61,4	6,3	16,9	4,2	8,4	55,4	2,4	52,8	58,0
16	Bursa	48,4	1,0	46,6	50,1	10,5	6,5	9,2	11,9	43,3	2,2	41,4	45,1
17	Çanakkale	50,5	1,8	48,7	52,2	7,0	10,3	5,6	8,4	46,9	2,0	45,0	48,8
18	Çankırı	51,3	2,8	48,5	54,1	9,1	12,7	6,8	11,4	46,6	3,3	43,6	49,6
19	Çorum	51,4	1,7	49,7	53,1	6,5	12,6	4,9	8,1	48,1	2,0	46,2	50,0
20	Denizli	54,6	1,9	52,6	56,6	11,2	9,7	9,0	13,3	48,5	2,4	46,2	50,8
21	Diyarbakır	31,8	2,5	30,2	33,3	13,5	9,0	11,1	15,9	27,5	3,3	25,7	29,2
22	Edirne	55,2	2,2	52,8	57,5	9,2	11,2	7,2	11,2	50,1	2,6	47,5	52,7
23	Elazığ	47,7	1,0	46,0	49,3	12,6	12,4	9,6	15,7	41,6	2,7	39,5	43,8
24	Erzincan	53,4	2,2	51,1	55,7	6,1	15,0	4,3	8,0	50,1	2,5	47,7	52,6
25	Erzurum	52,0	2,5	49,5	54,5	6,5	14,2	4,7	8,3	48,6	2,8	46,0	51,3
26	Eskişehir	42,7	2,2	40,8	44,5	10,5	9,9	8,4	12,5	38,2	2,7	36,2	40,2
27	Gaziantep	45,4	2,2	43,4	47,3	13,4	7,3	11,5	15,3	39,3	2,8	37,2	41,5
28	Giresun	58,0	1,6	56,2	59,8	6,0	11,3	4,7	7,4	54,5	1,8	52,5	56,4
29	Gümüşhane	58,8	1,9	56,6	61,0	5,8	14,5	4,2	7,4	55,4	2,2	53,0	57,8
30	Hakkari	40,1	2,6	37,9	42,3	17,4	13,3	12,8	21,9	33,1	4,4	30,3	36,0
31	Hatay	50,0	1,9	48,1	51,9	13,9	8,6	11,5	16,3	43,0	2,7	40,8	45,3
32	Isparta	51,2	3,0	48,2	54,2	12,0	11,5	9,3	14,8	45,0	3,8	41,7	48,4
33	Mersin	55,3	1,6	53,4	57,2	14,1	7,4	12,0	16,1	47,5	2,4	45,3	49,8
34	İstanbul	47,8	1,5	46,4	49,2	14,3	3,0	13,4	15,1	41,0	1,9	39,5	42,5
35	İzmir	50,1	1,6	48,5	51,6	15,1	5,4	13,5	16,7	42,5	2,1	40,7	44,3
36	Kars	52,2	1,8	50,3	54,0	7,4	16,2	5,1	9,8	48,3	2,4	46,1	50,5
37	Kastamonu	56,3	1,8	54,3	58,3	6,4	13,7	4,7	8,1	52,7	2,1	50,5	54,9
38	Kayseri	44,0	2,1	42,2	45,8	14,1	7,9	11,9	16,3	37,8	2,7	35,8	39,8
39	Kırklareli	53,6	2,2	51,3	55,9	10,8	10,6	8,6	13,1	47,8	2,8	45,2	50,4
40	Kırşehir	43,5	1,9	41,8	45,1	10,8	10,4	8,6	13,0	38,8	2,5	36,9	40,7
41	Kocaeli	48,2	1,9	46,4	50,0	13,8	7,1	11,9	15,7	41,6	2,5	39,6	43,6
42	Konya	50,7	1,2	49,5	51,8	8,2	6,0	7,3	9,2	46,5	1,4	45,2	47,8
43	Kütahya	46,7	1,7	45,1	48,3	6,5	12,4	4,9	8,0	43,7	2,0	42,0	45,5
44	Malatya	47,8	2,0	46,0	49,7	9,5	14,2	6,9	12,2	43,3	2,7	41,0	45,5
45	Manisa	49,3	1,7	47,7	51,0	8,1	10,0	6,5	9,7	45,4	2,1	43,5	47,2
46	Kahramanmaraş	49,2	1,8	47,4	50,9	12,8	9,7	10,3	15,2	42,9	2,5	40,8	45,0
47	Mardin	36,5	2,9	34,4	38,6	9,1	14,4	6,5	11,7	33,2	3,5	30,9	35,4
48	Muğla	56,8	1,9	54,7	59,0	10,5	10,6	8,3	12,7	50,9	2,5	48,4	53,3
49	Muş	42,1	2,3	40,2	43,9	16,4	12,6	12,3	20,4	35,2	3,7	32,7	37,7
50	Nevşehir	50,0	2,0	48,1	52,0	8,4	12,6	6,3	10,4	45,8	2,4	43,7	48,0
51	Niğde	47,2	1,7	45,7	48,8	9,4	10,8	7,4	11,4	42,8	2,2	41,0	44,6
52	Ordu	58,1	1,9	55,9	60,2	5,9	10,5	4,7	7,1	54,6	2,1	52,3	56,9
53	Rize	61,8	1,9	59,5	64,2	6,0	12,3	4,5	7,4	58,1	2,2	55,7	60,6
54	Sakarya	52,5	1,8	50,7	54,4	11,4	9,1	9,4	13,5	46,5	2,3	44,4	48,7
55	Samsun	50,8	1,9	48,9	52,6	7,8	9,6	6,3	9,3	46,8	2,2	44,8	48,8
56	Siirt	33,3	3,4	31,1	35,6	12,7	12,8	9,5	15,9	29,1	4,4	26,6	31,6
57	Sinop	56,5	1,7	54,7	58,4	8,7	12,2	6,6	10,8	51,6	2,2	49,4	53,8
58	Sivas	42,2	1,8	40,7	43,7	13,6	10,4	10,8	16,4	36,5	2,7	34,5	38,4
59	Tekirdağ	55,1	2,0	52,9	57,2	9,6	9,8	7,7	11,4	49,8	2,4	47,4	52,2
60	Tokat	49,3	1,9	47,5	51,1	6,7	12,2	5,1	8,3	46,0	2,2	44,0	48,0
61	Trabzon	56,4	1,8	54,4	58,4	6,3	10,2	5,0	7,6	52,8	2,0	50,7	54,9
62	Tunceli	45,3	3,4	42,3	48,3	11,5	17,6	7,6	15,5	40,1	4,5	36,6	43,6
63	Şanlıurfa	35,5	2,1	34,0	37,0	12,4	9,2	10,1	14,6	31,1	2,7	29,4	32,8
64	Uşak	48,5	1,8	46,7	50,2	7,8	12,3	5,9	9,7	44,7	2,2	42,7	46,7
65	Van	45,0	2,3	43,0	47,1	17,2	10,1	13,8	20,6	37,3	3,5	34,8	39,8
66	Yozgat	46,9	2,1	45,0	48,7	12,7	11,4	9,9	15,6	40,9	2,9	38,6	43,2
67	Zonguldak	52,2	2,5	49,6	54,7	10,7	11,4	8,3	13,1	46,6	3,1	43,7	49,4
68	Aksaray	48,7	2,1	46,7	50,7	9,2	11,6	7,1	11,3	44,2	2,6	42,0	46,5
69	Bayburt	57,5	2,3	54,8	60,1	4,7	18,1	3,0	6,3	54,8	2,6	52,0	57,6
70	**Karaman**	**53,4**	**1,8**	**51,5**	**55,3**	**8,5**	**11,5**	**6,6**	**10,4**	**48,8**	**2,2**	**46,7**	**51,0**
71	Kırıkkale	42,4	3,9	39,2	45,6	12,0	10,9	9,5	14,6	37,3	4,7	33,9	40,7
72	Batman	36,6	4,0	33,7	39,5	11,7	12,6	8,7	14,6	32,3	4,8	28,2	35,4
73	Şırnak	38,7	2,6	36,8	40,7	11,2	15,7	7,7	14,6	34,4	3,5	32,0	36,8
74	Bartın	54,6	2,1	52,3	56,8	10,2	14,5	7,3	13,1	49,0	2,9	46,2	51,7
75	Ardahan	55,3	3,6	51,4	59,3	7,5	26,0	3,7	11,3	51,2	4,5	48,7	55,7
76	Iğdır	51,0	3,1	47,9	54,0	11,1	15,0	7,8	14,4	45,3	3,9	41,8	48,8
77	Yalova	49,6	2,2	47,5	51,8	14,4	11,9	11,0	17,8	42,5	3,3	39,7	45,2
78	Karabük	51,4	2,2	49,2	53,6	11,5	12,7	8,6	14,4	45,5	3,0	42,8	48,1
79	Kilis	49,2	5,4	44,1	54,4	10,1	23,2	5,5	14,8	44,2	6,5	38,6	49,9
80	Osmaniye	46,5	2,0	44,7	48,3	14,4	10,9	11,3	17,4	39,8	3,0	37,5	42,1
81	Düzce	52,7	1,7	50,9	54,5	13,4	11,0	10,5	16,3	45,6	2,6	43,3	47,9

	2009	İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI				İŞSİZLİK ORANI				İSTİHDAM ORANI			
				% 95 Güven Aralığı				% 95 Güven Aralığı				% 95 Güven Aralığı	
İl kodu	İl adı	Oran (%)	Değişim katsayısı (%)	Alt sınır	Üst sınır	Oran (%)	Değişim katsayısı (%)	Alt sınır	Üst sınır	Oran (%)	Değişim katsayısı (%)	Alt sınır	Üst sınır
1	Adana	49,0	2,3	46,8	51,2	26,5	4,3	24,3	28,8	36,0	3,4	33,6	38,4
2	Adıyaman	38,0	2,8	35,9	40,1	17,9	12,1	13,6	22,1	31,2	4,3	28,6	33,9
3	Afyonkarahisar	44,7	2,1	42,9	46,6	10,8	11,5	8,4	13,3	39,9	2,7	37,7	42,0
4	Ağrı	48,0	3,7	44,5	51,6	10,1	14,4	7,3	13,0	43,2	4,5	39,4	46,9
5	Amasya	56,2	2,2	53,9	58,6	6,9	12,8	5,2	8,7	52,4	2,5	49,8	54,9
6	Ankara	44,9	1,5	43,6	46,2	13,6	4,8	12,4	14,9	38,8	1,9	37,4	40,2
7	Antalya	56,4	2,1	54,0	58,8	12,7	6,1	11,2	14,3	49,2	2,6	46,7	51,7
8	Artvin	64,0	2,3	61,1	66,9	5,6	15,0	3,9	7,2	60,4	2,6	57,3	63,5
9	Aydın	52,2	2,2	49,9	54,4	16,4	10,1	13,2	19,7	43,6	3,3	40,8	46,4
10	Balıkesir	47,6	2,2	45,5	49,6	9,1	9,7	7,4	10,8	43,2	2,6	41,0	45,5
11	Bilecik	52,0	2,3	49,6	54,4	8,5	19,4	6,3	11,7	47,6	2,9	44,9	50,3
12	Bingöl	43,3	3,3	40,4	46,1	17,8	14,2	12,8	22,7	35,6	5,1	32,0	39,1
13	Bitlis	42,9	2,5	40,8	45,0	14,3	14,8	10,2	18,5	36,8	3,8	34,0	39,5
14	Bolu	50,2	2,7	47,6	52,9	11,5	15,6	8,0	15,0	44,5	3,7	41,2	47,7
15	Burdur	59,1	2,4	56,4	61,9	5,1	20,2	3,1	7,1	56,1	2,7	53,1	59,1
16	Bursa	49,4	1,7	47,7	51,0	14,7	5,7	13,1	16,3	42,1	2,2	40,3	44,0
17	Çanakkale	50,1	2,1	48,1	52,2	7,3	12,1	5,6	9,1	46,5	2,5	44,2	48,7
18	Çankırı	50,3	2,8	47,5	53,0	9,5	13,3	7,0	12,0	45,5	3,4	42,4	48,5
19	Çorum	56,1	2,1	53,8	58,4	6,3	12,1	4,8	7,8	52,5	2,4	50,1	55,0
20	Denizli	55,5	2,1	53,2	57,7	13,2	11,5	10,3	16,2	48,1	3,0	45,3	50,9
21	Diyarbakır	32,7	2,5	31,1	34,3	20,6	10,6	16,3	24,8	26,0	4,2	23,8	28,1
22	Edirne	52,2	2,8	49,3	55,0	13,4	12,4	10,2	16,7	45,2	3,8	41,8	48,5
23	Elazığ	45,3	2,5	43,1	47,5	18,1	10,2	14,5	21,7	37,1	3,8	34,3	39,8
24	Erzincan	54,1	2,7	51,2	57,0	7,6	15,3	5,3	9,9	50,0	3,2	46,9	53,2
25	Erzurum	51,0	3,0	48,0	54,1	7,9	14,4	5,6	10,1	47,0	3,5	43,7	50,2
26	Eskişehir	44,1	2,4	42,0	46,1	15,2	8,8	12,6	17,8	37,4	3,3	35,0	39,7
27	Gaziantep	42,8	2,2	40,9	44,7	17,4	10,6	13,8	21,1	35,3	3,5	32,9	37,8
28	Giresun	59,3	2,1	56,8	61,8	6,5	11,4	5,1	8,0	55,4	2,4	52,8	58,0
29	Gümüşhane	62,4	2,4	59,5	65,3	4,4	17,8	2,8	5,9	59,6	2,6	56,6	62,7
30	Hakkari	38,2	3,2	35,8	40,7	19,7	11,2	15,3	24,0	30,7	4,9	27,8	33,7
31	Hatay	46,6	2,5	44,4	48,9	19,0	6,3	16,7	21,4	37,8	3,4	35,3	40,3
32	Isparta	52,3	3,0	49,3	55,3	10,5	11,0	8,2	12,7	46,8	3,6	43,6	50,1
33	Mersin	54,4	2,1	52,1	56,6	17,6	5,8	15,6	19,6	44,8	2,8	42,3	47,3
34	İstanbul	46,7	0,9	45,8	47,5	16,8	3,0	15,8	17,8	38,8	1,3	37,8	39,8
35	İzmir	46,6	2,0	44,8	48,4	16,2	6,3	14,3	18,2	39,0	2,7	37,0	41,1
36	Kars	54,9	2,4	52,3	57,5	7,4	17,7	4,9	10,0	50,8	3,0	47,9	53,8
37	Kastamonu	51,7	2,3	49,4	54,0	7,3	12,8	5,5	9,1	47,9	2,7	45,4	50,4
38	Kayseri	40,8	2,6	38,7	42,8	14,1	11,1	11,0	17,2	35,0	3,5	32,6	37,5
39	Kırklareli	52,6	2,4	50,1	55,1	13,6	11,7	10,6	16,8	45,4	3,3	42,4	48,4
40	Kırşehir	41,5	2,6	39,4	43,6	15,6	11,8	12,0	19,2	35,0	3,7	32,4	37,6
41	Kocaeli	47,0	2,0	45,2	48,9	17,0	6,4	14,9	19,2	39,0	2,7	36,9	41,1
42	Konya	51,6	1,5	50,1	53,2	10,8	7,1	9,3	12,3	46,1	1,9	44,3	47,8
43	Kütahya	45,5	2,1	43,7	47,4	9,1	12,5	6,9	11,4	41,4	2,6	39,2	43,5
44	Malatya	48,6	2,3	46,4	50,8	14,6	10,7	11,5	17,7	41,5	3,3	38,8	44,1
45	Manisa	46,4	2,1	44,5	48,2	11,7	11,0	9,1	14,2	41,0	2,7	38,8	43,2
46	Kahramanmaraş	47,2	2,2	45,2	49,3	16,0	7,6	13,8	18,4	39,7	3,0	37,3	42,0
47	Mardin	32,3	2,9	30,4	34,2	12,8	16,7	8,6	16,9	28,2	4,2	25,9	30,5
48	Muğla	54,3	2,3	51,9	56,8	12,1	12,2	9,2	15,0	47,8	3,1	44,8	50,7
49	Muş	41,4	2,6	39,3	43,5	16,2	11,5	12,6	19,9	34,7	3,8	32,1	37,3
50	Nevşehir	48,5	2,5	46,1	51,0	9,9	17,4	6,6	13,3	43,7	3,4	40,8	46,7
51	Niğde	45,1	2,3	43,1	47,1	13,8	13,3	10,2	17,4	38,9	3,4	36,3	41,5
52	Ordu	59,4	2,2	56,8	62,0	5,9	10,7	4,7	7,2	55,9	2,5	53,1	58,6
53	Rize	65,8	2,2	63,0	68,7	4,6	14,6	3,3	5,9	62,8	2,4	59,8	65,8
54	Sakarya	52,0	1,9	50,1	54,0	11,0	9,6	8,9	13,0	46,3	2,5	44,1	48,5
55	Samsun	55,6	2,1	53,3	57,9	7,3	9,6	6,0	8,7	51,6	2,4	49,1	54,0
56	Siirt	30,4	3,4	28,4	32,4	14,8	16,5	10,0	19,6	25,9	4,9	23,4	28,4
57	Sinop	52,5	2,2	50,2	54,7	10,4	11,4	8,1	12,7	47,0	2,6	44,6	49,6
58	Sivas	39,0	2,5	37,1	40,9	13,2	12,1	10,0	16,3	33,9	3,4	31,6	38,2
59	Tekirdağ	56,2	2,3	53,6	58,7	11,9	11,2	9,3	14,5	49,5	3,0	46,6	52,4
60	Tokat	53,5	2,3	51,2	55,9	5,9	12,3	4,6	7,3	50,4	2,5	47,9	52,9
61	Trabzon	59,7	2,2	57,2	62,2	6,6	10,0	5,3	7,9	55,8	2,4	53,1	58,4
62	Tunceli	46,0	5,2	41,4	50,7	18,6	12,5	14,1	23,2	37,4	6,9	32,4	42,5
63	Şanlıurfa	36,2	2,1	34,6	37,7	17,0	10,3	13,6	20,4	30,0	3,3	28,1	32,0
64	Uşak	45,4	2,3	43,4	47,5	12,0	12,2	9,2	14,9	39,9	3,1	37,5	42,4
65	Van	41,6	2,5	39,6	43,7	15,6	10,2	12,5	18,7	35,1	3,5	32,7	37,6
66	Yozgat	41,7	2,5	39,7	43,8	11,0	15,9	7,6	14,4	37,2	3,5	34,6	39,7
67	Zonguldak	57,3	2,5	54,5	60,2	7,3	11,4	6,7	8,9	53,1	2,8	50,2	56,1
68	Aksaray	45,8	2,5	43,5	48,0	13,1	15,4	9,2	17,1	39,8	3,7	36,9	42,7
69	Bayburt	59,2	2,7	56,1	62,2	4,5	24,2	2,3	6,6	56,5	3,0	53,2	59,8
70	**Karaman**	**56,6**	**2,0**	**54,4**	**58,8**	**7,5**	**14,1**	**5,4**	**9,5**	**52,4**	**2,4**	**49,9**	**54,9**
71	Kırıkkale	40,0	3,6	37,2	42,8	19,3	13,3	14,2	24,3	32,3	5,0	29,1	35,5
72	Batman	32,5	3,4	30,4	34,7	13,5	16,5	9,1	17,8	28,1	4,7	25,5	30,7
73	Şırnak	30,7	3,3	28,8	32,7	17,0	14,8	12,1	22,0	25,5	5,0	23,0	28,0
74	Bartın	57,2	2,7	54,3	60,2	6,4	15,2	4,5	8,4	53,6	3,0	50,4	56,7
75	Ardahan	60,6	3,4	56,5	64,6	4,2	41,6	0,8	7,6	58,0	3,7	53,8	62,3
76	Iğdır	48,5	3,5	45,2	51,8	12,6	12,9	9,4	15,7	42,4	4,4	38,7	46,0
77	Yalova	47,0	2,6	44,6	49,4	17,8	11,5	13,8	21,8	38,6	4,0	35,6	41,7
78	Karabük	53,5	2,7	50,7	56,3	6,4	12,5	6,4	10,5	49,0	3,1	46,0	52,0
79	Kilis	44,2	7,6	37,7	50,6	14,9	40,9	2,9	26,8	37,7	11,4	29,2	46,1
80	Osmaniye	43,8	2,4	41,7	45,9	19,4	9,0	16,0	22,9	35,3	3,7	32,7	37,9
81	Düzce	51,2	2,1	49,1	53,4	14,6	12,2	11,1	18,0	43,8	3,3	41,0	46,6

Kaynak: TÜİK, 2010-2011

NOT: Tablo, 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğünün güvenilir tahminler için yeterli olmadığı uyarısıyla TÜİK tarafından yayımlanmış olan verilere göre hazırlanmıştır.

Tablo 10. Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49	46,6	5
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7
Kırklareli	284	153	140	13	131	54	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	**176**	**88**	**81**	**6**	**88**	**49,9**	**46,4**	**7,1**
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK (2 Ekim 2011 itibariyle)

Tablo 11. Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (x1000)	Tarım (x1000)	Sanayi (x1000)	Hizmet (x1000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	355	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35	20,7	44,3
Bitlis	91	40	12	39	42,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43
Çanakkale	155	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	247	82	87	178	33,6	26,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17	37
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25	31	44
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2
Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52
Sinop	77	27	20	30	35,2	26	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50	14,4	35,6
Karaman	**81**	**32**	**20**	**29**	**39,7**	**25,1**	**35,2**
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30
Iğdır	66	32	8	25	49	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29	59,2
Karabük	67	10	18	39	15	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK (2 Ekim 2011 itibariyle)

Tablo 12. İBBS 'ye Göre Bölgeler Altında Yer Alan İller

KOD	DÜZEY 1	DÜZEY 2
TR1	**İstanbul**	İstanbul
TR2	**Batı Marmara**	
TR21		Tekirdağ, Edirne, Kırklareli
TR22		Balıkesir ,Çanakkale
TR3	**Ege**	
TR31	İzmir	İzmir
TR32		Aydın ,Denizli ,Muğla
TR33		Manisa, Afyon, Kütahya ,Uşak
TR4	**Doğu Marmara**	
TR41		Bursa, Eskişehir, Bilecik
TR42		Kocaeli ,Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova
TR5	**Batı Anadolu**	
TR51	Ankara	Ankara
TR52		Konya ,Karaman
TR6	**Akdeniz**	
TR61		Antalya, Isparta ,Burdur
TR62		Adana ,Mersin
TR63		Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye
TR7	**Orta Anadolu**	
TR71		Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir
TR72		Kayseri, Sivas, Yozgat
TR8	**Batı Karadeniz**	
TR81		Zonguldak, Karabük, Bartın
TR82		Kastamonu, Çankırı ,Sinop
TR83		Samsun, Tokat, Çorum, Amasya
TR9	**Doğu Karadeniz**	
TR90		Trabzon ,Ordu, Giresun ,Rize, Artvin, Gümüşhane
TRA	**Kuzeydoğu Anadolu**	
TRA1		Erzurum, Erzincan, Bayburt
TRA2		Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan
TRB1		Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli
TRB2		Van, Muş, Bitlis, Hakkari
TRC	**Güneydoğu Anadolu**	
TRC1		Gaziantep, Adıyaman, Kilis
TRC2		Şanlıurfa, Diyarbakır
TRC3		Mardin ,Batman, Şırnak, Siirt

Kaynak: TÜİK, 2013

Tablo 13. İŞKUR'a Başvurular (Değişim Oranı Bazlı Sıralama)

SIRA	YERLEŞİM YERİ	2012 YILI	2011 YILI	DEĞİŞİM
	TÜRKİYE	**2.296.325**	**1.398.355**	**64,2%**
1	ARTVİN	11.816	4.315	173,8%
2	KÜTAHYA	28.821	10.903	164,3%
3	BATMAN	26.440	10.076	162,4%
4	SİİRT	11.491	4.383	162,2%
5	ARDAHAN	5.275	2.049	157,4%
6	NİĞDE	9.451	3.919	141,2%
7	ÇANKIRI	8.083	3.361	140,5%
8	TUNCELİ	4.940	2.163	128,4%
9	SİNOP	9.377	4.174	124,7%
10	BARTIN	8.037	3.582	124,4%
11	BİTLİS	14.866	6.726	121,0%
12	ŞIRNAK	9.317	4.277	117,8%
13	KİLİS	6.307	2.910	116,7%
14	SİVAS	20.835	9.664	115,6%
15	IĞDIR	6.232	2.916	113,7%
16	GÜMÜŞHANE	6.004	2.922	105,5%
17	DÜZCE	14.647	7.157	104,7%
18	DİYARBAKIR	49.407	24.392	102,6%
19	BALIKESİR	41.966	20.724	102,5%
20	ISPARTA	15.480	7.842	97,4%
21	TOKAT	17.215	8.793	95,8%
22	ZONGULDAK	20.453	10.458	95,6%
23	ERZİNCAN	8.341	4.284	94,7%
24	KASTAMONU	10.780	5.631	91,4%
25	ERZURUM	20.134	10.654	89,0%
26	EDİRNE	11.638	6.187	88,1%
27	KARABÜK	8.599	4.594	87,2%
28	ÇORUM	15.995	8.623	85,5%
29	BAYBURT	3.682	1.992	84,8%
30	MALATYA	23.422	12.752	83,7%
31	BURSA	87.259	47.580	83,4%
32	AFYONKARAHİSAR	18.113	9.933	82,4%
33	MANİSA	43.980	24.173	81,9%
34	ADIYAMAN	27.043	14.915	81,3%
35	MERSİN	59.982	33.298	80,1%
36	KAHRAMANMARAŞ	29.039	16.149	79,8%
37	MUŞ	12.804	7.161	78,8%
38	HAKKARİ	8.273	4.630	78,7%
39	AYDIN	27.890	15.813	76,4%
40	BURDUR	7.715	4.397	75,5%

SIRA	YERLEŞİM YERİ	2012 YILI	2011 YILI	DEĞİŞİM
	TÜRKİYE	**2.296.325**	**1.398.355**	**64,2%**
41	ÇANAKKALE	13.937	8.075	72,6%
42	KARS	10.939	6.348	72,3%
43	İZMİR	104.304	60.691	71,9%
44	ŞANLIURFA	67.353	39.409	70,9%
45	DENİZLİ	30.380	17.826	70,4%
46	AMASYA	9.615	5.654	70,1%
47	MARDİN	12.904	7.605	69,7%
48	BOLU	9.651	5.745	68,0%
49	BİLECİK	7.877	4.730	66,5%
50	ELAZIĞ	20.372	12.242	66,4%
51	SAMSUN	38.490	23.216	65,8%
52	SAKARYA	34.590	20.897	65,5%
53	UŞAK	14.669	8.865	65,5%
54	YOZGAT	12.899	7.868	63,9%
55	BİNGÖL	9.152	5.585	63,9%
56	ADANA	69.324	42.425	63,4%
57	ORDU	16.582	10.231	62,1%
58	MUĞLA	25.372	15.856	60,0%
59	KAYSERİ	36.380	23.028	58,0%
60	**KARAMAN**	**9.822**	**6.225**	**57,8%**
61	KOCAELİ	59.122	37.569	57,4%
62	ANTALYA	64.787	41.456	56,3%
63	KONYA	37.225	23.887	55,8%
64	KIRIKKALE	10.964	7.075	55,0%
65	GAZİANTEP	48.737	31.680	53,8%
66	NEVŞEHİR	6.974	4.698	48,4%
67	ESKİŞEHİR	32.216	21.802	47,8%
68	ANKARA	130.430	88.599	47,2%
69	TRABZON	21.641	14.787	46,4%
70	KIRŞEHİR	7.936	5.467	45,2%
71	HATAY	40.932	28.344	44,4%
72	TEKİRDAĞ	32.409	22.522	43,9%
73	İSTANBUL	364.606	256.638	42,1%
74	YALOVA	7.197	5.101	41,1%
75	AKSARAY	8.244	5.892	39,9%
76	KIRKLARELİ	11.574	8.403	37,7%
77	RİZE	14.252	10.968	29,9%
78	GİRESUN	12.372	9.737	27,1%
79	AĞRI	11.765	9.447	24,5%
80	VAN	30.511	26.429	15,4%
81	OSMANİYE	16.670	14.861	12,2%

Kaynak: İŞKUR, 2013

Tablo 14. İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler (Değişim Oranı Bazlı Sıralama)

SIRA	YERLEŞİM YERİ	2012 YILI	2011 YILI	DEĞİŞİM
	TÜRKİYE	**2.372.262**	**1.844.965**	**28,6%**
1	ANTALYA	63.579	39.715	60,1%
2	BİTLİS	16.472	10.698	54,0%
3	ARTVİN	10.188	6.688	52,3%
4	ŞIRNAK	9.525	6.446	47,8%
5	ADIYAMAN	33.900	23.155	46,4%
6	TOKAT	16.254	11.140	45,9%
7	MARDİN	14.973	10.605	41,2%
8	BALIKESİR	38.719	27.476	40,9%
9	MERSİN	60.745	43.577	39,4%
10	SİİRT	11.269	8.099	39,1%
11	OSMANİYE	20.551	14.818	38,7%
12	SİNOP	7.269	5.260	38,2%
13	BATMAN	28.436	20.645	37,7%
14	BURSA	76.644	55.739	37,5%
15	MUĞLA	26.376	19.188	37,5%
16	İSTANBUL	331.700	243.702	36,1%
17	HAKKARİ	10.896	8.007	36,1%
18	KASTAMONU	11.097	8.165	35,9%
19	DİYARBAKIR	58.029	42.708	35,9%
20	ARDAHAN	5.392	3.986	35,3%
21	İZMİR	147.591	109.255	35,1%
22	MANİSA	41.011	30.480	34,6%
23	KARS	12.142	9.046	34,2%
24	TUNCELİ	5.040	3.782	33,3%
25	BARTIN	7.585	5.697	33,1%
26	ELAZIĞ	25.393	19.278	31,7%
27	ANKARA	153.839	117.667	30,7%
28	TEKİRDAĞ	31.719	24.376	30,1%
29	AYDIN	30.875	23.739	30,1%
30	GÜMÜŞHANE	4.414	3.397	29,9%
31	ISPARTA	15.289	11.795	29,6%
32	RİZE	17.353	13.485	28,7%
33	ERZURUM	20.899	16.248	28,6%
34	ORDU	16.141	12.564	28,5%
35	EDİRNE	10.629	8.276	28,4%
36	ÇANAKKALE	13.302	10.369	28,3%
37	NİĞDE	9.000	7.034	27,9%
38	BURDUR	7.193	5.659	27,1%
39	ŞANLIURFA	73.145	57.554	27,1%
40	BİLECİK	6.349	5.032	26,2%

SIRA	YERLEŞİM YERİ	2012 YILI	2011 YILI	DEĞİŞİM
	TÜRKİYE	**2.372.262**	**1.844.965**	**28,6%**
41	TRABZON	24.057	19.113	25,9%
42	ADANA	71.137	57.006	24,8%
43	KONYA	51.312	41.247	24,4%
44	KİLİS	6.370	5.128	24,2%
45	ZONGULDAK	20.649	16.623	24,2%
46	HATAY	51.864	42.096	23,2%
47	KAYSERİ	35.089	28.500	23,1%
48	BİNGÖL	11.969	9.747	22,8%
49	KOCAELİ	59.544	48.560	22,6%
50	KÜTAHYA	21.425	17.687	21,1%
51	YOZGAT	13.101	10.822	21,1%
52	AĞRI	13.303	11.010	20,8%
53	SİVAS	20.677	17.272	19,7%
54	AMASYA	9.391	7.886	19,1%
55	GİRESUN	15.663	13.158	19,0%
56	AFYONKARAHİSAR	18.064	15.293	18,1%
57	DENİZLİ	29.651	25.220	17,6%
58	KAHRAMANMARAŞ	27.457	23.385	17,4%
59	AKSARAY	8.442	7.211	17,1%
60	ÇORUM	16.101	13.778	16,9%
61	SAMSUN	38.866	33.404	16,4%
62	IĞDIR	5.612	4.835	16,1%
63	VAN	33.408	28.847	15,8%
64	BOLU	8.092	7.040	14,9%
65	UŞAK	15.880	13.825	14,9%
66	ÇANKIRI	6.329	5.522	14,6%
67	MUŞ	14.458	12.628	14,5%
68	SAKARYA	30.872	26.970	14,5%
69	ERZİNCAN	8.909	7.838	13,7%
70	ESKİŞEHİR	32.879	29.163	12,7%
71	YALOVA	8.116	7.234	12,2%
72	MALATYA	25.340	22.663	11,8%
73	GAZİANTEP	44.406	39.897	11,3%
74	NEVŞEHİR	7.224	6.500	11,1%
75	KARABÜK	8.908	8.035	10,9%
76	**KARAMAN**	**9.883**	**9.112**	**8,5%**
77	DÜZCE	10.854	10.322	5,2%
78	KIRKLARELİ	12.150	11.574	5,0%
79	BAYBURT	3.181	3.113	2,2%
80	KIRŞEHİR	6.942	6.803	2,0%
81	KIRIKKALE	13.764	14.348	-4,1%

Kaynak: İŞKUR, 2013

Tablo 15. İŞKUR Tarafından Alınan Açık İşler (Değişim Oranı Bazlı Sıralama)

SIRA	YERLEŞİM YERİ	2012 YILI	2011 YILI	DEĞİŞİM
	TÜRKİYE	**991.804**	**660.623**	**50,1%**
1	BATMAN	6.093	950	541,4%
2	SİİRT	3.401	904	276,2%
3	ŞANLIURFA	15.752	4.774	230,0%
4	BİTLİS	3.946	1.370	188,0%
5	KARS	3.617	1.298	178,7%
6	EDİRNE	6.368	2.428	162,3%
7	KONYA	20.446	7.799	162,2%
8	VAN	13.463	5.190	159,4%
9	ARDAHAN	2.653	1.025	158,8%
10	MANİSA	36.652	14.285	156,6%
11	MARDİN	2.484	996	149,4%
12	ADIYAMAN	4.955	2.008	146,8%
13	ARTVİN	4.638	1.894	144,9%
14	TOKAT	5.640	2.429	132,2%
15	SİNOP	4.269	1.850	130,8%
16	GÜMÜŞHANE	3.780	1.644	129,9%
17	ORDU	6.276	2.784	125,4%
18	SAMSUN	14.220	6.446	120,6%
19	**KARAMAN**	**3.938**	**1.795**	**119,4%**
20	TUNCELİ	2.116	1.016	108,3%
21	ERZİNCAN	3.927	1.910	105,6%
22	YALOVA	4.381	2.172	101,7%
23	ELAZIĞ	5.934	2.955	100,8%
24	NİĞDE	2.897	1.452	99,5%
25	ZONGULDAK	7.896	3.963	99,2%
26	MERSİN	17.488	8.971	94,9%
27	BOLU	4.290	2.210	94,1%
28	KARABÜK	3.792	1.966	92,9%
29	HAKKARİ	1.277	663	92,6%
30	HATAY	7.360	3.910	88,2%
31	SİVAS	11.420	6.087	87,6%
32	DİYARBAKIR	6.468	3.451	87,4%
33	ŞIRNAK	1.993	1.068	86,6%
34	IĞDIR	3.214	1.734	85,4%
35	İZMİR	37.365	20.455	82,7%
36	ISPARTA	8.046	4.530	77,6%
37	DENİZLİ	11.770	6.631	77,5%
38	AKSARAY	3.051	1.743	75,0%
39	ÇANAKKALE	5.798	3.326	74,3%
40	ÇANKIRI	5.685	3.284	73,1%

SIRA	YERLEŞİM YERİ	2012 YILI	2011 YILI	DEĞİŞİM
	TÜRKİYE	**991.804**	**660.623**	**50,1%**
41	SAKARYA	18.426	10.888	69,2%
42	BALIKESİR	17.259	10.329	67,1%
43	KÜTAHYA	10.761	6.496	65,7%
44	TEKİRDAĞ	29.870	18.040	65,6%
45	KAHRAMANMARAŞ	11.312	6.880	64,4%
46	RİZE	6.462	3.950	63,6%
47	KIRKLARELİ	5.794	3.598	61,0%
48	YOZGAT	3.550	2.221	59,8%
49	ERZURUM	4.967	3.169	56,7%
50	BARTIN	3.235	2.076	55,8%
51	DÜZCE	5.909	3.793	55,8%
52	GAZİANTEP	20.391	13.381	52,4%
53	KASTAMONU	3.591	2.400	49,6%
54	ANKARA	44.760	30.410	47,2%
55	ÇORUM	5.672	3.881	46,1%
56	AYDIN	12.330	8.462	45,7%
57	ADANA	26.693	18.477	44,5%
58	BİNGÖL	2.421	1.709	41,7%
59	KİLİS	2.292	1.619	41,6%
60	İSTANBUL	241.092	177.685	35,7%
61	MALATYA	8.241	6.077	35,6%
62	UŞAK	4.238	3.155	34,3%
63	KIRŞEHİR	5.565	4.210	32,2%
64	KIRIKKALE	4.376	3.327	31,5%
65	NEVŞEHİR	2.521	1.954	29,0%
66	GİRESUN	3.400	2.648	28,4%
67	AFYONKARAHİSAR	5.685	4.459	27,5%
68	BURDUR	3.493	2.741	27,4%
69	AMASYA	4.171	3.304	26,2%
70	OSMANİYE	4.800	3.826	25,5%
71	AĞRI	4.184	3.548	17,9%
72	BİLECİK	3.823	3.254	17,5%
73	TRABZON	5.953	5.474	8,8%
74	BURSA	39.816	36.962	7,7%
75	ANTALYA	42.829	40.673	5,3%
76	KAYSERİ	13.294	12.673	4,9%
77	MUŞ	2.938	2.879	2,0%
78	KOCAELİ	15.389	16.628	-7,5%
79	MUĞLA	10.929	12.195	-10,4%
80	BAYBURT	654	951	-31,2%
81	ESKİŞEHİR	9.959	14.855	-33,0%

Kaynak: İŞKUR, 2013

Tablo 16. İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmeler (Değişim Oranı Bazlı Sıralama)

SIRA	YERLEŞİM YERİ	2012 YILI	2011 YILI	DEĞİŞİM
	TÜRKİYE	**556.587**	**363.672**	**53,0%**
1	BATMAN	5.535	857	545,9%
2	SİVAS	6.863	1.727	297,4%
3	ŞANLIURFA	13.435	3.520	281,7%
4	SİİRT	3.176	859	269,7%
5	NİĞDE	2.575	721	257,1%
6	ARDAHAN	2.537	838	202,7%
7	GÜMÜŞHANE	2.981	1.015	193,7%
8	KARS	3.407	1.161	193,5%
9	SİNOP	3.717	1.302	185,5%
10	ARTVİN	3.916	1.380	183,8%
11	VAN	12.188	4.307	183,0%
12	BİTLİS	3.299	1.201	174,7%
13	MARDİN	2.305	851	170,9%
14	İZMİR	19.709	7.467	163,9%
15	ADIYAMAN	4.229	1.701	148,6%
16	TUNCELİ	2.084	854	144,0%
17	DENİZLİ	7.331	3.096	136,8%
18	MERSİN	9.479	4.083	132,2%
19	BOLU	3.601	1.606	124,2%
20	SAMSUN	10.915	4.967	119,8%
21	ÇANAKKALE	3.427	1.572	118,0%
22	DİYARBAKIR	5.471	2.617	109,1%
23	YALOVA	1.888	925	104,1%
24	KONYA	11.375	5.593	103,4%
25	IĞDIR	2.901	1.427	103,3%
26	HAKKARİ	1.215	618	96,6%
27	ÇANKIRI	3.769	1.965	91,8%
28	ORDU	3.796	2.045	85,6%
29	DÜZCE	4.034	2.177	85,3%
30	BARTIN	2.146	1.184	81,3%
31	**KARAMAN**	**2.593**	**1.432**	**81,1%**
32	KAHRAMANMARAŞ	7.919	4.431	78,7%
33	ZONGULDAK	3.551	2.036	74,4%
34	KIRŞEHİR	4.476	2.608	71,6%
35	ŞIRNAK	1.684	997	68,9%
36	ERZİNCAN	2.765	1.637	68,9%
37	YOZGAT	2.937	1.741	68,7%
38	EDİRNE	2.616	1.571	66,5%
39	MANİSA	11.321	6.806	66,3%
40	AKSARAY	2.689	1.645	63,5%

SIRA	YERLEŞİM YERİ	2012 YILI	2011 YILI	DEĞİŞİM
	TÜRKİYE	**556.587**	**363.672**	**53,0%**
41	TOKAT	3.250	2.002	62,3%
42	ERZURUM	4.313	2.674	61,3%
43	BALIKESİR	11.062	6.880	60,8%
44	ELAZIĞ	3.523	2.204	59,8%
45	ISPARTA	4.873	3.094	57,5%
46	SAKARYA	11.159	7.110	56,9%
47	HATAY	5.263	3.384	55,5%
48	KASTAMONU	1.798	1.178	52,6%
49	AMASYA	2.817	1.899	48,3%
50	GAZİANTEP	15.890	10.730	48,1%
51	ANKARA	30.637	21.573	42,0%
52	RİZE	4.075	2.907	40,2%
53	ÇORUM	4.343	3.102	40,0%
54	TEKİRDAĞ	7.331	5.238	40,0%
55	AFYONKARAHİSAR	4.481	3.227	38,9%
56	MALATYA	8.231	5.946	38,4%
57	BURSA	25.310	18.463	37,1%
58	İSTANBUL	99.982	73.346	36,3%
59	UŞAK	3.023	2.244	34,7%
60	KİLİS	2.027	1.521	33,3%
61	BİNGÖL	2.206	1.680	31,3%
62	BURDUR	2.515	1.931	30,2%
63	OSMANİYE	2.915	2.261	28,9%
64	ADANA	13.586	10.788	25,9%
65	GİRESUN	2.665	2.202	21,0%
66	NEVŞEHİR	1.774	1.480	19,9%
67	KÜTAHYA	5.468	4.570	19,6%
68	AYDIN	6.679	5.625	18,7%
69	KAYSERİ	9.111	7.695	18,4%
70	AĞRI	3.946	3.341	18,1%
71	BİLECİK	2.637	2.247	17,4%
72	KIRKLARELİ	2.412	2.082	15,9%
73	MUŞ	2.410	2.083	15,7%
74	KARABÜK	1.576	1.520	3,7%
75	KIRIKKALE	2.120	2.139	-0,9%
76	MUĞLA	3.377	3.775	-10,5%
77	KOCAELİ	10.111	12.150	-16,8%
78	TRABZON	3.238	3.937	-17,8%
79	ANTALYA	13.034	15.872	-17,9%
80	ESKİŞEHİR	5.089	8.104	-37,2%
81	BAYBURT	475	928	-48,8%

Kaynak: İŞKUR, 2013

Tablo 17. İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirmelerde Cinsiyet Baskınlığına Göre İllerin Sıralaması

2012 YILI	Erkek	Kadın	Toplam	Fark	İTİYBGİS*
TÜRKİYE 2012	390979	165608	556587	-225.371	ERKEK BASKIN
ORDU	1688	2108	3796	420	KADIN BASKIN
EDİRNE	1114	1502	2616	388	KADIN BASKIN
KIRKLARELİ	1051	1361	2412	310	KADIN BASKIN
KARAMAN	1222	1371	2593	149	KADIN BASKIN
TUNCELİ	1119	965	2084	-154	ERKEK BASKIN
YALOVA	1050	838	1888	-212	ERKEK BASKIN
BAYBURT	368	107	475	-261	ERKEK BASKIN
KARABÜK	977	599	1576	-378	ERKEK BASKIN
UŞAK	1714	1309	3023	-405	ERKEK BASKIN
DÜZCE	2269	1765	4034	-504	ERKEK BASKIN
TOKAT	1908	1342	3250	-566	ERKEK BASKIN
BARTIN	1379	767	2146	-612	ERKEK BASKIN
NEVŞEHİR	1238	536	1774	-702	ERKEK BASKIN
KASTAMONU	1262	536	1798	-726	ERKEK BASKIN
GİRESUN	1711	954	2665	-757	ERKEK BASKIN
BİLECİK	1702	935	2637	-767	ERKEK BASKIN
ÇANAKKALE	2099	1328	3427	-771	ERKEK BASKIN
ŞIRNAK	1234	450	1684	-784	ERKEK BASKIN
GÜMÜŞHANE	1886	1095	2981	-791	ERKEK BASKIN
HAKKARİ	1013	202	1215	-811	ERKEK BASKIN
MUĞLA	2109	1268	3377	-841	ERKEK BASKIN
ÇANKIRI	2338	1431	3769	-907	ERKEK BASKIN
ARDAHAN	1732	805	2537	-927	ERKEK BASKIN
TEKİRDAĞ	4135	3196	7331	-939	ERKEK BASKIN
TRABZON	2090	1148	3238	-942	ERKEK BASKIN
KIRIKKALE	1554	566	2120	-988	ERKEK BASKIN
DENİZLİ	4178	3153	7331	-1.025	ERKEK BASKIN
BURDUR	1799	716	2515	-1.083	ERKEK BASKIN
AKSARAY	1891	798	2689	-1.093	ERKEK BASKIN
ISPARTA	3030	1843	4873	-1.187	ERKEK BASKIN
AMASYA	2015	802	2817	-1.213	ERKEK BASKIN
RİZE	2645	1430	4075	-1.215	ERKEK BASKIN
NİĞDE	1927	648	2575	-1.279	ERKEK BASKIN
KİLİS	1654	373	2027	-1.281	ERKEK BASKIN
BOLU	2450	1151	3601	-1.299	ERKEK BASKIN
BİNGÖL	1775	431	2206	-1.344	ERKEK BASKIN
ERZİNCAN	2056	709	2765	-1.347	ERKEK BASKIN
IĞDIR	2150	751	2901	-1.399	ERKEK BASKIN
YOZGAT	2169	768	2937	-1.401	ERKEK BASKIN
ZONGULDAK	2487	1064	3551	-1.423	ERKEK BASKIN
AYDIN	4097	2582	6679	-1.515	ERKEK BASKIN
SİNOP	2670	1047	3717	-1.623	ERKEK BASKIN
MUŞ	2030	380	2410	-1.650	ERKEK BASKIN
ARTVİN	2799	1117	3916	-1.682	ERKEK BASKIN
OSMANİYE	2301	614	2915	-1.687	ERKEK BASKIN
SAMSUN	6411	4504	10915	-1.907	ERKEK BASKIN
KARS	2662	745	3407	-1.917	ERKEK BASKIN
MARDİN	2143	162	2305	-1.981	ERKEK BASKIN
ESKİŞEHİR	3557	1532	5089	-2.025	ERKEK BASKIN
BALIKESİR	6549	4513	11062	-2.036	ERKEK BASKIN
HATAY	3712	1551	5263	-2.161	ERKEK BASKIN
AFYONKARAHİSAR	3341	1140	4481	-2.201	ERKEK BASKIN
ELAZIĞ	2923	600	3523	-2.323	ERKEK BASKIN
KIRŞEHİR	3412	1064	4476	-2.348	ERKEK BASKIN
ADIYAMAN	3307	922	4229	-2.385	ERKEK BASKIN
MERSİN	5968	3511	9479	-2.457	ERKEK BASKIN
BİTLİS	2920	379	3299	-2.541	ERKEK BASKIN
AĞRI	3245	701	3946	-2.544	ERKEK BASKIN
SİİRT	2927	249	3176	-2.678	ERKEK BASKIN
ÇORUM	3549	794	4343	-2.755	ERKEK BASKIN
ERZURUM	3548	765	4313	-2.783	ERKEK BASKIN
KÜTAHYA	4102	1306	5408	-2.856	ERKEK BASKIN
DİYARBAKIR	4223	1248	5471	-2.975	ERKEK BASKIN
ANTALYA	8201	4833	13034	-3.368	ERKEK BASKIN
BATMAN	4511	1024	5535	-3.487	ERKEK BASKIN
SAKARYA	7383	3776	11159	-3.607	ERKEK BASKIN
SİVAS	5487	1376	6863	-4.111	ERKEK BASKIN
MALATYA	6394	1837	8231	-4.557	ERKEK BASKIN
MANİSA	7969	3352	11321	-4.617	ERKEK BASKIN
KOCAELİ	7447	2664	10111	-4.783	ERKEK BASKIN
İZMİR	12384	7325	19709	-5.059	ERKEK BASKIN
KAYSERİ	7505	1606	9111	-5.899	ERKEK BASKIN
KAHRAMANMARAŞ	6932	987	7919	-5.945	ERKEK BASKIN
KONYA	8674	2701	11375	-5.973	ERKEK BASKIN
ADANA	9996	3590	13586	-6.406	ERKEK BASKIN
ŞANLIURFA	10817	2618	13435	-8.199	ERKEK BASKIN
BURSA	17486	7824	25310	-9.662	ERKEK BASKIN
VAN	11038	1150	12188	-9.888	ERKEK BASKIN
GAZİANTEP	13795	2095	15890	-11.700	ERKEK BASKIN
ANKARA	21706	8931	30637	-12.775	ERKEK BASKIN
İSTANBUL	66610	33372	99982	-33.238	ERKEK BASKIN

2011 YILI	Erkek	Kadın	Toplam	Fark	İTİYBGİS*
TÜRKİYE 2011	261.964	101.708	363.672	-160.256	ERKEK BASKIN
SAMSUN	2.478	2.489	4.967	11	KADIN BASKIN
EDİRNE	815	756	1.571	-59	ERKEK BASKIN
YALOVA	535	390	925	-145	ERKEK BASKIN
KIRKLARELİ	1.127	955	2.082	-172	ERKEK BASKIN
ORDU	1.141	904	2.045	-237	ERKEK BASKIN
KARAMAN	841	591	1.432	-250	ERKEK BASKIN
TOKAT	1.138	864	2.002	-274	ERKEK BASKIN
HAKKARİ	453	165	618	-288	ERKEK BASKIN
BOLU	948	658	1.606	-290	ERKEK BASKIN
BİNGÖL	1.006	674	1.680	-332	ERKEK BASKIN
GÜMÜŞHANE	675	340	1.015	-335	ERKEK BASKIN
ZONGULDAK	1.192	844	2.036	-348	ERKEK BASKIN
DÜZCE	1.278	899	2.177	-379	ERKEK BASKIN
TUNCELİ	625	229	854	-396	ERKEK BASKIN
BARTIN	810	374	1.184	-436	ERKEK BASKIN
NİĞDE	580	141	721	-439	ERKEK BASKIN
KASTAMONU	823	355	1.178	-468	ERKEK BASKIN
BURDUR	1.208	723	1.931	-485	ERKEK BASKIN
SİNOP	896	406	1.302	-490	ERKEK BASKIN
BATMAN	688	169	857	-519	ERKEK BASKIN
ARDAHAN	689	149	838	-540	ERKEK BASKIN
UŞAK	1.398	846	2.244	-552	ERKEK BASKIN
ÇANAKKALE	1.066	506	1.572	-560	ERKEK BASKIN
GİRESUN	1.392	810	2.202	-582	ERKEK BASKIN
ISPARTA	1.844	1.250	3.094	-594	ERKEK BASKIN
BAYBURT	769	159	928	-610	ERKEK BASKIN
ŞIRNAK	812	185	997	-627	ERKEK BASKIN
SİİRT	758	101	859	-657	ERKEK BASKIN
ERZİNCAN	1.174	463	1.637	-711	ERKEK BASKIN
BİTLİS	975	226	1.201	-749	ERKEK BASKIN
KARS	960	201	1.161	-759	ERKEK BASKIN
AMASYA	1.333	566	1.899	-767	ERKEK BASKIN
MARDİN	809	42	851	-767	ERKEK BASKIN
NEVŞEHİR	1.128	352	1.480	-776	ERKEK BASKIN
IĞDIR	1.144	283	1.427	-861	ERKEK BASKIN
AKSARAY	1.283	362	1.645	-921	ERKEK BASKIN
ARTVİN	1.157	223	1.380	-934	ERKEK BASKIN
YOZGAT	1.345	396	1.741	-949	ERKEK BASKIN
KARABÜK	1.237	283	1.520	-954	ERKEK BASKIN
ÇANKIRI	1.466	499	1.965	-967	ERKEK BASKIN
TEKİRDAĞ	3.103	2.135	5.238	-968	ERKEK BASKIN
ELAZIĞ	1.630	574	2.204	-1.056	ERKEK BASKIN
BİLECİK	1.660	587	2.247	-1.073	ERKEK BASKIN
SİVAS	1.401	326	1.727	-1.075	ERKEK BASKIN
KİLİS	1.300	221	1.521	-1.079	ERKEK BASKIN
DENİZLİ	2.093	1.003	3.096	-1.090	ERKEK BASKIN
KIRIKKALE	1.657	482	2.139	-1.175	ERKEK BASKIN
ADIYAMAN	1.453	248	1.701	-1.205	ERKEK BASKIN
MUŞ	1.717	366	2.083	-1.351	ERKEK BASKIN
ERZURUM	2.072	602	2.674	-1.470	ERKEK BASKIN
OSMANİYE	1.878	383	2.261	-1.495	ERKEK BASKIN
DİYARBAKIR	2.082	535	2.617	-1.547	ERKEK BASKIN
KIRŞEHİR	2.091	517	2.608	-1.574	ERKEK BASKIN
AYDIN	3.664	1.961	5.625	-1.703	ERKEK BASKIN
MUĞLA	2.743	1.032	3.775	-1.711	ERKEK BASKIN
ÇORUM	2.423	679	3.102	-1.744	ERKEK BASKIN
TRABZON	2.880	1.057	3.937	-1.823	ERKEK BASKIN
AFYONKARAHİSAR	2.560	667	3.227	-1.893	ERKEK BASKIN
MERSİN	3.014	1.069	4.083	-1.945	ERKEK BASKIN
BALIKESİR	4.481	2.399	6.880	-2.082	ERKEK BASKIN
RİZE	2.525	382	2.907	-2.143	ERKEK BASKIN
HATAY	2.854	530	3.384	-2.324	ERKEK BASKIN
KAHRAMANMARAŞ	3.401	1.030	4.431	-2.371	ERKEK BASKIN
AĞRI	2.903	438	3.341	-2.465	ERKEK BASKIN
SAKARYA	4.825	2.285	7.110	-2.540	ERKEK BASKIN
KÜTAHYA	3.687	883	4.570	-2.804	ERKEK BASKIN
MANİSA	4.839	1.967	6.806	-2.872	ERKEK BASKIN
İZMİR	5.189	2.278	7.467	-2.911	ERKEK BASKIN
ŞANLIURFA	3.253	267	3.520	-2.986	ERKEK BASKIN
MALATYA	4.617	1.329	5.946	-3.288	ERKEK BASKIN
VAN	3.967	340	4.307	-3.627	ERKEK BASKIN
KONYA	4.642	951	5.593	-3.691	ERKEK BASKIN
ESKİŞEHİR	5.936	2.168	8.104	-3.768	ERKEK BASKIN
KAYSERİ	6.198	1.497	7.695	-4.701	ERKEK BASKIN
ADANA	7.945	2.843	10.788	-5.102	ERKEK BASKIN
ANTALYA	11.128	4.744	15.872	-6.384	ERKEK BASKIN
KOCAELİ	9.298	2.852	12.150	-6.446	ERKEK BASKIN
GAZİANTEP	9.285	1.445	10.730	-7.840	ERKEK BASKIN
BURSA	13.343	5.120	18.463	-8.223	ERKEK BASKIN
ANKARA	15.626	5.947	21.573	-9.679	ERKEK BASKIN
İSTANBUL	48.605	24.741	73.346	-23.864	ERKEK BASKIN

Kaynak: İŞKUR,2013

İTİYBGİS = İŞKUR tarafından işe yerleştirmede baskın cinsiyete göre illerin sıralaması

Tablo 18. İŞKUR'a Yapılan İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012

İLLER BAZINDA İŞSİZLİK SİGORTASI FAALİYETLERİ				
İLLER 2012	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURUSU	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAKEDEN SAYISI		
		İŞSİZLİK ÖDENEĞİ KESİLEN	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BİTEN	ÖDEMESİ DEVAM EDEN
TÜRKİYE	609.245	121.852	75.032	168.835
İSTANBUL	183.893	33.589	24.949	49.763
ANKARA	43.833	8.020	5.067	10.832
İZMİR	43.817	7.307	6.053	12.697
BURSA	34.741	6.933	4.566	9.849
ANTALYA	32.118	4.170	2.042	10.903
KOCAELİ	18.266	5.079	2.344	5.138
TEKİRDAĞ	14.631	3.277	1.553	3.599
ADANA	13.001	3.342	2.040	4.269
MANİSA	10.241	2.214	1.213	2.690
MUĞLA	10.014	1.055	610	3.229
KONYA	9.730	2.221	731	1.915
DENİZLİ	9.062	1.750	1.243	2.351
KAYSERİ	8.817	2.185	1.027	2.970
GAZİANTEP	8.430	2.338	1.124	2.254
MERSİN	7.941	1.874	1.162	2.898
SAKARYA	6.729	1.587	964	2.128
AYDIN	6.655	993	747	1.973
BALIKESİR	6.205	1.481	931	1.719
TRABZON	5.847	1.161	598	1.319
ESKİŞEHİR	5.751	1.387	630	1.552
KAHRAMANMARAŞ	5.347	1.772	582	1.203
HATAY	5.200	1.146	573	1.457
SAMSUN	5.008	1.308	897	1.776
DÜZCE	4.430	957	629	1.161
DİYARBAKIR	4.219	911	737	1.596
KÜTAHYA	4.130	975	304	958
ŞANLIURFA	3.717	650	429	847
ERZURUM	3.630	697	306	723
VAN	3.618	698	366	592
ZONGULDAK	3.480	854	413	881
KIRIKKALE	3.327	815	460	1.026
ELAZIĞ	3.323	675	283	838
SİVAS	3.307	848	352	1.028
ÇORUM	3.214	526	278	580
OSMANİYE	3.168	648	284	606
UŞAK	3.124	1.012	644	1.175
AFYONKARAHİSAR	3.098	782	404	1.135
MALATYA	3.066	596	396	854
BİLECİK	3.001	779	258	874
ÇANAKKALE	2.910	616	338	741
GİRESUN	2.825	597	425	711
ORDU	2.782	562	424	881
BOLU	2.578	491	224	558
EDİRNE	2.336	514	315	711
TOKAT	2.263	600	326	678
ADIYAMAN	2.199	398	337	543
BATMAN	2.162	564	304	599
ISPARTA	2.150	436	269	810
KASTAMONU	2.049	425	173	433
YALOVA	1.959	385	240	429
YOZGAT	1.884	363	196	532
ARTVİN	1.823	441	221	564
RİZE	1.707	325	214	502
KARABÜK	1.580	325	125	296
ERZİNCAN	1.576	373	90	488
NEVŞEHİR	1.543	409	118	468
AMASYA	1.489	422	176	420
SİNOP	1.462	344	182	441
KARAMAN	1.425	393	223	378
AKSARAY	1.349	383	148	354
MARDİN	1.315	306	171	338
BARTIN	1.304	323	146	406
KİLİS	1.268	353	173	286
ÇANKIRI	1.145	265	82	285
NİĞDE	1.094	287	141	336
BİNGÖL	1.058	242	165	273
KIRKLARELİ	994	250	117	261
BURDUR	960	241	111	283
GÜMÜŞHANE	878	233	58	169
SİİRT	788	197	84	188
KARS	750	216	71	194
BİTLİS	660	99	44	146
MUŞ	650	229	63	140
AĞRI	632	134	65	124
ŞIRNAK	553	79	81	86
HAKKARİ	505	94	39	84
TUNCELİ	397	67	41	99
IĞDIR	375	73	49	72
KIRŞEHİR	304	77	31	70
BAYBURT	219	71	10	66
ARDAHAN	216	48	13	36

Kaynak: İŞKUR,2013

Tablo 19. Karaman ve Türkiye Geneli İPTA Sonuçları, (İPTA 2013/1)

KARAMAN Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	31/12/2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	30/06/2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 31/12/2013	Net İstihdam Değişim Oranı 30/6/2014
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	18	1.265	68	159	-103	0	5,1	-8,1	0,0
İMALAT	118	13.436	567	788	373	519	4,1	2,8	3,9
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	4	106	0	13	12	-5	0,0	11,3	-4,7
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	1	31	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
İNŞAAT	80	1.227	51	115	41	-6	4,0	3,4	-0,5
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	113	1.973	77	117	37	80	3,8	1,9	4,1
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	28	414	10	25	31	3	2,4	7,5	0,7
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	25	418	14	45	38	0	3,2	9,0	0,0
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	1	17	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	8	132	0	6	2	9	0,0	1,5	6,8
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	14	464	23	39	16	16	4,7	3,5	3,5
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	8	395	13	31	11	2	3,1	2,9	0,6
EĞİTİM	14	299	7	7	0	1	2,3	0,0	0,3
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	13	586	5	28	9	0	0,9	1,5	0,0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	8	75	1	11	8	10	1,3	10,7	13,3
Genel Toplam:	**453**	**20.839**	**835**	**1.384**	**475**	**629**	**3,9**	**2,3**	**3,0**

TÜRKİYE Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	31/12/2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	30/06/2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 31/12/2013	Net İstihdam Değişim Oranı 30/6/2014
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3	1,9	2,9
İMALAT	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İNŞAAT	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6	5,4
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
EĞİTİM	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7	7,3
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	2	27	0	0	0	0	0	0	0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
Genel Toplam:	**4.111**	**165.943**	**7.017**	**9.896**	**5.126**	**4.929**	**4,1**	**3,1**	**3**

Kaynak: İPTA, 2013

Tablo 19. Genel İşgücü Göstergeleri Bölüm 1; 2008-2012 TR ve TR52

15+ Nüfus	YILLAR (x 1000 KİŞİ)						YILLAR						YILLAR BAZINDA ARTIŞ %				
Yerleşim Yeri Cinsiyet	2012	2011	2010	2009	2008		2012	2011	2010	2009	2008		2012-2011	2011-2010	2010-2009	2009-2008	
TR52 Kadın	823	821	814	803	808	Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus							0%	1%	1%	-1%	Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus
TÜRKİYE Kadın	27.773	27.273	26.740	26.317	25.855								2%	2%	2%	2%	
TR52 Erkek	790	787	778	770	776								0%	1%	1%	-1%	
TÜRKİYE Erkek	26.951	26.320	25.801	25.369	24.917								2%	2%	2%	2%	
TR52 TOPLAM	1.613	1.608	1.592	1.573	1.584								0%	1%	1%	-1%	
TÜRKİYE TOPLAM	54.724	53.593	52.541	51.686	50.772								2%	2%	2%	2%	
TR52 Kadın	610	601	576	560	585	İşgücüne dahil olmayan nüfus	74,1	73,2	70,8	69,7	72,4	İşgücüne dahil olmama oranı %	1%	4%	3%	-4%	İşgücüne dahil olmayan nüfus
TÜRKİYE Kadın	19.581	19.414	19.357	19.466	19.526		70,5	71,2	72,4	74,0	75,5		1%	0%	-1%	0%	
TR52 Erkek	214	211	197	183	187		27,1	26,8	25,3	23,8	24,1		1%	7%	8%	-2%	
TÜRKİYE Erkek	7.804	7.453	7.544	7.471	7.441		29,0	28,3	29,2	29,4	29,9		5%	-1%	1%	0%	
TR52 TOPLAM	824	812	773	743	772		51,1	50,5	48,6	47,2	48,7		1%	5%	4%	-4%	
TÜRKİYE TOPLAM	27.385	26.867	26.901	26.938	26.967		50,0	50,1	51,2	52,1	53,1		2%	0%	0%	0%	
TR52 Kadın	213	219	239	243	223	İşgücü	25,8	26,7	29,3	30,3	27,6	İşgücüne katılma oranı %	-3%	-8%	-2%	9%	İşgücü
TÜRKİYE Kadın	8.192	7.859	7.383	6.851	6.329		29,5	28,8	27,6	26,0	24,5		4%	6%	8%	8%	
TR52 Erkek	576	576	581	587	589		72,9	73,2	74,7	76,2	75,9		0%	-1%	-1%	0%	
TÜRKİYE Erkek	19.147	18.867	18.257	17.898	17.476		71,0	71,7	70,8	70,5	70,1		1%	3%	2%	2%	
TR52 TOPLAM	789	796	820	830	812		48,9	49,5	51,5	52,8	51,3		-1%	-3%	-1%	2%	
TÜRKİYE TOPLAM	27.339	26.725	25.641	24.748	23.805		50,0	49,9	48,8	47,9	46,9		2%	4%	4%	4%	
TR52 Kadın	195	200	215	215	193	İstihdam edilenler	23,7	24,4	26,5	26,8	23,9	İstihdam oranı %	-3%	-7%	0%	11%	İstihdam edilenler
TÜRKİYE Kadın	7.309	6.973	6.425	5.871	5.595		26,3	25,6	24,0	22,3	21,6		5%	9%	9%	5%	
TR52 Erkek	546	541	535	531	536		69,0	68,8	68,8	69,0	69,1		1%	1%	1%	-1%	
TÜRKİYE Erkek	17.512	17.137	16.170	15.406	15.598		65,0	65,1	62,7	60,7	62,6		2%	6%	5%	-1%	
TR52 TOPLAM	741	742	751	746	729		45,9	46,1	47,2	47,4	46,0		0%	-1%	1%	2%	
TÜRKİYE TOPLAM	24.821	24.110	22.594	21.277	21.194		45,4	45,0	43,0	41,2	41,7		3%	7%	6%	0%	
TR52 Kadın	100	112	117	105	98	Kayıtdışı İstihdam (Tarım)	99,0	98,2	98,3	98,1	100,0	Kayıtdışı İstihdam oranı % (Tarım)	-11%	-4%	11%	7%	Kayıtdışı İstihdam (Tarım)
TÜRKİYE Kadın	2.757	2.831	2.619	2.353	3.877		96,0	96,2	96,1	96,2	99,5		-3%	8%	11%	-39%	
TR52 Erkek	85	115	108	96	99		64,4	72,8	74,5	71,6	68,3		-26%	6%	13%	-3%	
TÜRKİYE Erkek	2.340	2.319	2.239	2.156	2.073		72,6	72,5	75,7	76,8	77,9		1%	4%	4%	4%	
TR52 TOPLAM	186	212	225	201	197		79,1	82,5	85,2	83,4	81,1		-12%	-6%	12%	2%	
TÜRKİYE TOPLAM	5.098	5.151	4.857	4.510	4.406		83,6	83,8	85,5	85,8	87,8		-1%	6%	8%	2%	
TR52 Kadın	41	45	53	58	51	Kayıtdışı İstihdam (Tarım dışı)	43,6	52,3	54,6	53,7	53,7	Kayıtdışı İstihdam oranı % (Tarım dışı)	-9%	-15%	-9%	14%	Kayıtdışı İstihdam (Sanayi)
TÜRKİYE Kadın	1.202	1.199	1.139	1.073	937		27,1	29,8	30,8	31,3	28,9		0%	5%	6%	15%	
TR52 Erkek	100	100	131	136	144		24,2	26,0	33,5	34,3	36,7		0%	-24%	-4%	-6%	
TÜRKİYE Erkek	3.387	3.790	3.776	3.746	3.877		23,7	27,2	28,6	29,7	30,0		-11%	0%	1%	-3%	
TR52 TOPLAM	141	160	184	194	195		27,8	33,0	37,7	38,4	40,1		-12%	-13%	-5%	-1%	
TÜRKİYE TOPLAM	4.589	4.988	4.915	4.819	4.814		24,5	27,8	29,1	30,1	29,8		-8%	1%	2%	0%	
TR52 Kadın	141	158	170	163	149	Kayıtdışı İstihdam TOPLAM	72,3	78,6	78,7	75,8	77,2	Kayıtdışı İstihdam oranı % TOPLAM	-11%	-7%	4%	9%	Kayıtdışı İstihdam TOPLAM
TÜRKİYE Kadın	3.959	4.030	3.758	3.426	3.270		52,7	57,8	58,5	58,4	58,4		-2%	7%	10%	5%	
TR52 Erkek	185	214	239	232	243		33,9	39,6	44,6	43,7	45,3		-14%	-10%	3%	-5%	
TÜRKİYE Erkek	5.727	6.109	6.015	5.902	5.950		32,7	35,6	37,2	38,3	38,1		-6%	2%	2%	-1%	
TR52 TOPLAM	326	372	408	395	392		44,0	50,1	54,3	52,9	53,8		-12%	-9%	3%	1%	
TÜRKİYE TOPLAM	9.686	10.139	9.772	9.328	9.220		39,0	42,1	43,3	43,8	43,5		-4%	4%	5%	1%	
TR52 Kadın	1	2	2	2	0	Kayıtlı İstihdam (Tarım)	1,0	1,8	1,7	1,9	0,0	Kayıtlı İstihdam oranı % (Tarım)	-50%	0%	0%	∞	Kayıtdışı İstihdam (Tarım)
TÜRKİYE Kadın	115	113	105	93	21		4,0	3,8	3,9	3,8	0,5		2%	8%	13%	343%	
TR52 Erkek	47	43	37	38	46		35,6	27,2	25,5	28,4	31,7		9%	16%	-3%	-17%	
TÜRKİYE Erkek	884	880	720	652	589		27,4	27,5	24,3	23,2	22,1		0%	22%	10%	11%	
TR52 TOPLAM	49	45	39	40	46		20,9	17,5	14,8	16,6	18,9		9%	15%	-3%	-13%	
TÜRKİYE TOPLAM	999	993	825	745	610		16,4	16,2	14,5	14,2	12,2		1%	20%	11%	22%	
TR52 Kadın	53	41	44	50	44	Kayıtlı İstihdam (Tarım dışı)	56,4	47,7	45,4	46,3	46,3	Kayıtlı İstihdam oranı % (Tarım dışı)	29%	-7%	-12%	14%	Kayıtdışı İstihdam (Sanayi)
TÜRKİYE Kadın	3.235	2.830	2.562	2.352	2.304		72,9	70,2	69,2	68,7	71,1		14%	10%	9%	2%	
TR52 Erkek	313	284	260	261	248		75,8	74,0	66,5	65,7	63,3		10%	9%	0%	5%	
TÜRKİYE Erkek	10.900	10.148	9.435	8.852	9.059		76,3	72,8	71,4	70,3	70,0		7%	8%	7%	-2%	
TR52 TOPLAM	366	325	304	311	291		72,2	67,0	62,3	61,6	59,9		13%	7%	-2%	7%	
TÜRKİYE TOPLAM	14.135	12.979	11.997	11.204	11.363		75,5	72,2	70,9	69,9	70,2		9%	8%	7%	-1%	
TR52 Kadın	54	43	46	52	44	Kayıtlı İstihdam TOPLAM	27,7	21,4	21,3	24,2	22,8	Kayıtlı İstihdam oranı % TOPLAM	26%	-7%	-12%	18%	Kayıtdışı İstihdam TOPLAM
TÜRKİYE Kadın	3.550	2.943	2.667	2.445	2.326		47,3	42,2	41,5	41,6	41,6		21%	10%	9%	5%	
TR52 Erkek	361	327	297	299	293		66,1	60,4	55,4	56,3	54,7		10%	10%	-1%	2%	
TÜRKİYE Erkek	11.785	11.028	10.155	9.504	9.648		67,3	64,4	62,8	61,7	61,9		7%	9%	7%	-1%	
TR52 TOPLAM	415	370	343	351	337		56,0	49,9	45,7	47,1	46,2		12%	8%	-2%	4%	
TÜRKİYE TOPLAM	15.134	13.971	12.822	11.949	11.974		61,0	57,9	56,7	56,2	56,5		8%	9%	7%	0%	

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 20. Genel İşgücü Göstergeleri Bölüm 2; 2008-2012 TR ve TR52

15+ Nüfus	YILLAR (x 1000 KİŞİ)						YILLAR						YILLAR BAZINDA ARTIŞ %				
Yerleşim Yeri Cinsiyet	2012	2011	2010	2009	2008		2012	2011	2010	2009	2008		2012-2011	2011-2010	2010-2009	2009-2008	
TR52 Kadın	-	-	-	-	14	Eksik istihdam	-	-	-	-	1,7	Eksik istihdam oranı %	-	-	-	-	Eksik istihdam
TÜRKİYE Kadın	-	-	-	-	132		-	-	-	-	0,5		-	-	-	-	
TR52 Erkek	-	-	-	-	69		-	-	-	-	8,9		-	-	-	-	
TÜRKİYE Erkek	-	-	-	-	647		-	-	-	-	2,6		-	-	-	-	
TR52 TOPLAM	-	-	-	-	82		-	-	-	-	5,2		-	-	-	-	
TÜRKİYE TOPLAM	-	-	-	-	779		-	-	-	-	1,5		-	-	-	-	
TR52 Kadın							-	-	-	-	6,2	Eksik istihdamda olanların işgücüne oranı %					
TÜRKİYE Kadın							-	-	-	-	2,1						
TR52 Erkek							-	-	-	-	11,6						
TÜRKİYE Erkek							-	-	-	-	3,7						
TR52 TOPLAM							-	-	-	-	10,1						
TÜRKİYE TOPLAM							-	-	-	-	3,3						
TR52 Kadın	9	19	35	25	-	Zamana bağlı eksik istihdam	1,1	2,3	4,3	3,1	-	Zamana bağlı eksik istihdam oranı %	-53%	-46%	40%	-	Zamana bağlı eksik istihdam
TÜRKİYE Kadın	162	192	232	191	-		0,6	0,7	0,9	0,7	-		-16%	-17%	21%	-	
TR52 Erkek	21	30	60	47	-		2,7	3,8	7,7	6,1	-		-30%	-50%	28%	-	
TÜRKİYE Erkek	332	425	522	482	-		1,2	1,6	2,0	1,9	-		-22%	-19%	8%	-	
TR52 TOPLAM	30	49	95	72	-		1,9	3,0	6,0	4,6	-		-39%	-48%	32%	-	
TÜRKİYE TOPLAM	494	617	754	673	-		0,9	1,2	1,4	1,3	-		-20%	-18%	12%	-	
TR52 Kadın	1	2	2	4	-	Yetersiz istihdam	0,1	0,2	0,2	0,5	-	Yetersiz istihdam oranı %	-50%	0%	-50%	-	Yetersiz istihdam
TÜRKİYE Kadın	64	67	60	56	-		0,2	0,2	0,2	0,2	-		-4%	12%	7%	-	
TR52 Erkek	8	11	19	28	-		1,0	1,4	2,4	3,6	-		-27%	-42%	-32%	-	
TÜRKİYE Erkek	285	324	352	351	-		1,1	1,2	1,4	1,4	-		-12%	-8%	0%	-	
TR52 TOPLAM	9	13	21	32	-		0,6	0,8	1,3	2,0	-		-31%	-38%	-34%	-	
TÜRKİYE TOPLAM	349	391	412	407	-		0,6	0,7	0,8	0,8	-		-11%	-5%	1%	-	
TR52 Kadın	93	86	97	108	95	Tarım dışı istihdam (sanayi+ hizmet)	43,7	39,3	40,6	44,4	42,6	Tarım dışı istihdamda olanların işgücüne oranı %	8%	-11%	-10%	14%	Tarım dışı istihdam (sanayi+ hizmet)
TÜRKİYE Kadın	4.437	4.029	3.701	3.425	3.242		54,2	51,3	50,1	50,0	51,2		10%	9%	8%	6%	
TR52 Erkek	413	399	391	397	392		71,7	69,3	67,3	67,6	66,6		4%	2%	-2%	1%	
TÜRKİYE Erkek	14.287	13.938	13.211	12.598	12.936		74,6	73,9	72,4	70,4	74,0		3%	6%	5%	-3%	
TR52 TOPLAM	506	485	488	505	487		64,1	60,9	59,5	60,8	60,0		4%	-1%	-3%	4%	
TÜRKİYE TOPLAM	18.724	17.967	16.911	16.023	16.177		68,5	67,2	66,0	64,7	68,0		4%	6%	6%	-1%	
TR52 Kadın	102	114	119	107	98	Tarım sektörü istihdam	47,9	52,1	49,8	44,0	43,9	Tarım sektöründe istihdamda olanların işgücüne oranı %	-11%	-4%	11%	9%	Tarım sektörü istihdam
TÜRKİYE Kadın	2.872	2.944	2.724	2.446	2.354		35,1	37,5	36,9	35,7	37,2		-2%	8%	11%	4%	
TR52 Erkek	133	143	145	134	144		23,1	24,8	25,0	22,8	24,4		-7%	-1%	8%	-7%	
TÜRKİYE Erkek	3.225	3.199	2.959	2.808	2.663		16,8	17,0	16,2	15,7	15,2		1%	8%	5%	5%	
TR52 TOPLAM	235	257	264	241	242		29,8	32,3	32,2	29,0	29,8		-9%	-3%	10%	0%	
TÜRKİYE TOPLAM	6.097	6.143	5.683	5.254	5.016		22,3	23,0	22,2	21,2	21,1		-1%	8%	8%	5%	
TR52 Kadın	17	19	23	28	30	İşsiz	8,2	8,8	9,7	11,6	13,6	İşsizlik oranı %	-11%	-17%	-18%	-7%	İşsiz
TÜRKİYE Kadın	883	885	959	979	734		10,8	11,3	13,0	14,3	11,6		0%	-8%	-2%	33%	
TR52 Erkek	30	35	46	56	53		5,3	6,1	7,9	9,5	9,0		-14%	-24%	-18%	6%	
TÜRKİYE Erkek	1.635	1.730	2.088	2.491	1.877		8,5	9,2	11,4	13,9	10,7		-5%	-17%	-16%	33%	
TR52 TOPLAM	48	54	69	84	83		6,1	6,8	8,4	10,1	10,2		-11%	-22%	-18%	1%	
TÜRKİYE TOPLAM	2.518	2.615	3.046	3.471	2.611		9,2	9,8	11,9	14,0	11,0		-4%	-14%	-12%	33%	
TR52 Kadın	-	18,75	22,75	26,66	29,18	Tarım dışı (sanayi+ hizmet) işsiz	-	17,9	19,0	19,8	23,5	Tarım dışı işsizlik oranı %	-	-18%	-15%	-9%	İşsiz
TÜRKİYE Kadın	-	867	937	960	716		-	17,7	20,2	21,9	18,1		-	-8%	-2%	34%	
TR52 Erkek	-	33,29	43,44	53,11	48,45		-	7,7	10,0	11,8	11,0		-	-23%	-18%	10%	
TÜRKİYE Erkek	-	1.670	2.009	2.400	1.814		-	10,7	13,2	16,0	12,3		-	-17%	-16%	32%	
TR52 TOPLAM	-	52	66	80	77		-	9,7	11,9	13,7	13,7		-	-21%	-18%	4%	
TÜRKİYE TOPLAM	-	2.543	2.938	3.375	2.546		-	12,4	14,8	17,4	13,6		-	-13%	-13%	33%	
TR52 Kadın	-	0,25	0,247	1,337	0,817	Tarım sektörü işsiz	-	0,2	0,2	1,2	0,8	Tarım sektörü işsizlik oranı %	-	1%	-82%	64%	İşsiz
TÜRKİYE Kadın	-	18	22	19	18		-	0,6	0,8	0,8	0,7		-	-17%	19%	6%	
TR52 Erkek	-	1,714	2,556	2,887	4,551		-	1,2	1,7	2,1	3,1		-	-33%	-11%	-37%	
TÜRKİYE Erkek	-	60	79	91	63		-	1,8	2,6	3,2	2,3		-	-24%	-14%	46%	
TR52 TOPLAM	-	2	3	4	6		-	0,7	1,2	1,6	2,3		-	-38%	-20%	-33%	
TÜRKİYE TOPLAM	-	72	108	96	65		-	1,2	1,9	1,8	1,3		-	-34%	13%	48%	

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 21-a. Nüfusun Cinsiyetler Bazında Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı; 2008-2012 TR ve Karaman

Nüfus	YILLAR						YILLAR BAZINDA ARTIŞ %				
Yerleşim Yeri Cinsiyet	2012	2011	2010	2009	2008		2012-2011	2011-2010	2010-2009	2009-2008	
Karaman Kadın	83.500	81.529	80.538	78.581	76.639	İl/İlçe Merkezi	2%	1%	2%	3%	İl/İlçe Merkezi
TÜRKİYE Kadın	29.100.201	28.532.131	27.913.500	27.217.732	26.664.917		2%	2%	3%	2%	
Karaman Erkek	82.064	80.958	79.296	77.351	75.183		1%	2%	3%	3%	
TÜRKİYE Erkek	29.348.230	28.853.575	28.308.856	27.589.487	26.946.806		2%	2%	3%	2%	
Karaman TOPLAM	**165.564**	**162.487**	**159.834**	**155.932**	**151.822**		**2%**	**2%**	**3%**	**3%**	
TÜRKİYE TOPLAM	58.448.431	57.385.706	56.222.356	54.807.219	53.611.723		2%	2%	3%	2%	
Karaman Kadın	35.076	35.914	36.663	38.222	39.276	Belde/Köy	-2%	-2%	-4%	-3%	Belde/Köy
TÜRKİYE Kadın	8.571.015	8.659.184	8.766.306	8.881.110	8.951.029		-1%	-1%	-1%	-1%	
Karaman Erkek	34.784	35.604	36.136	37.718	39.047		-2%	-1%	-4%	-3%	
TÜRKİYE Erkek	8.607.938	8.679.379	8.734.326	8.872.983	8.954.348		-1%	-1%	-2%	-1%	
Karaman TOPLAM	**69.860**	**71.518**	**72.799**	**75.940**	**78.323**		**-2%**	**-2%**	**-4%**	**-3%**	
TÜRKİYE TOPLAM	17.178.953	17.338.563	17.500.632	17.754.093	17.905.377		-1%	-1%	-1%	-1%	
Karaman Kadın	118.576	117.443	117.201	116.803	115.915	TOPLAM	1%	1%	0%	1%	TOPLAM
TÜRKİYE Kadın	37.671.216	37.191.315	36.679.806	36.098.842	35.615.946		1%	1%	2%	1%	
Karaman Erkek	116.848	116.562	115.432	115.069	114.230		0%	1%	0%	1%	
TÜRKİYE Erkek	37.956.168	37.532.954	37.043.182	36.462.470	35.901.154		1%	1%	2%	2%	
Karaman TOPLAM	**235.424**	**234.005**	**232.633**	**231.872**	**230.145**		**1%**	**1%**	**0%**	**1%**	
TÜRKİYE TOPLAM	75.627.384	74.724.269	73.722.988	72.561.312	71.517.100		1%	1%	2%	1%	

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 21-b. Nüfusun Cinsiyetler Bazında Yaş Gruplarına Göre Dağılımı; 2008-2012 TR ve Karaman

	2012					
	Yaş grubu	Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran
KARAMAN	0-14	57.669	24%	29.353	12%	28.316	12%
	15-19	20.942	9%	10.524	4%	10.418	4%
	20-24	18.211	8%	8.555	4%	9.656	4%
	25-34	37.054	16%	19.117	8%	17.937	8%
	35-54	60.056	26%	30.050	13%	30.006	13%
	55-64	19.647	8%	9.497	4%	10.150	4%
	65+	21.845	9%	9.752	4%	12.093	5%
	Toplam	235.424	100%	116.848	50%	118.576	50%
TÜRKİYE	0-14	18.857.179	25%	9.678.382	13%	9.178.797	12%
	15-19	6.405.552	8%	3.286.864	4%	3.118.688	4%
	20-24	6.186.089	8%	3.151.253	4%	3.034.836	4%
	25-34	12.815.605	17%	6.492.756	9%	6.322.849	8%
	35-54	19.533.856	26%	9.853.227	13%	9.680.629	13%
	55-64	6.147.100	8%	3.019.773	4%	3.127.327	4%
	65+	5.682.003	8%	2.473.913	3%	3.208.090	4%
	Toplam	75.627.384	100%	37.956.168	50%	37.671.216	50%

	2011					
	Yaş grubu	Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran
KARAMAN	0-14	58.446	25%	29.728	13%	28.718	12%
	15-19	20.546	9%	10.485	4%	10.061	4%
	20-24	18.595	8%	9.030	4%	9.565	4%
	25-34	36.878	16%	18.957	8%	17.921	8%
	35-54	58.626	25%	29.333	13%	29.293	13%
	55-64	19.510	8%	9.452	4%	10.058	4%
	65+	21.404	9%	9.577	4%	11.827	5%
	Toplam	234.005	100%	116.562	50%	117.443	50%
TÜRKİYE	0-14	18.886.575	25%	9.694.739	13%	9.191.836	12%
	15-19	6.317.583	8%	3.240.196	4%	3.077.387	4%
	20-24	6.224.591	8%	3.173.618	4%	3.050.973	4%
	25-34	12.801.867	17%	6.495.730	9%	6.306.137	8%
	35-54	18.982.036	25%	9.583.370	13%	9.398.666	13%
	55-64	6.020.902	8%	2.947.376	4%	3.073.526	4%
	65+	5.490.715	7%	2.397.925	3%	3.092.790	4%
	Toplam	74.724.269	100%	37.532.954	50%	37.191.315	50%

	2010					
	Yaş grubu	Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran
KARAMAN	0-14	59.317	25%	30.155	13%	29.162	13%
	15-19	20.516	9%	10.510	5%	10.006	4%
	20-24	18.507	8%	8.573	4%	9.934	4%
	25-34	36.654	16%	18.792	8%	17.862	8%
	35-54	57.799	25%	28.888	12%	28.911	12%
	55-64	18.790	8%	9.077	4%	9.713	4%
	65+	21.050	9%	9.437	4%	11.613	5%
	Toplam	232.633	100%	115.432	50%	117.201	50%
TÜRKİYE	0-14	18.878.582	26%	9.691.297	13%	9.187.285	12%
	15-19	6.277.307	9%	3.219.221	4%	3.058.086	4%
	20-24	6.267.787	9%	3.200.959	4%	3.066.828	4%
	25-34	12.647.889	17%	6.421.367	9%	6.226.522	8%
	35-54	18.567.420	25%	9.373.761	13%	9.193.659	12%
	55-64	5.756.267	8%	2.805.548	4%	2.950.719	4%
	65+	5.327.736	7%	2.331.029	3%	2.996.707	4%
	Toplam	73.722.988	100%	37.043.182	50%	36.679.806	50%

	2009					
	Yaş grubu	Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran
KARAMAN	0-14	60.299	26%	30.677	13%	29.622	13%
	15-19	20.328	9%	10.334	4%	9.994	4%
	20-24	19.549	8%	9.400	4%	10.149	4%
	25-34	36.281	16%	18.404	8%	17.877	8%
	35-54	57.566	25%	28.738	12%	28.828	12%
	55-64	17.404	8%	8.318	4%	9.086	4%
	65+	20.445	9%	9.198	4%	11.247	5%
	Toplam	231.872	100%	115.069	50%	116.803	50%
TÜRKİYE	0-14	18.859.334	26%	9.681.912	13%	9.177.422	13%
	15-19	6.234.620	9%	3.197.293	4%	3.037.327	4%
	20-24	6.280.117	9%	3.204.748	4%	3.075.369	4%
	25-34	12.419.892	17%	6.305.231	9%	6.114.661	8%
	35-54	18.377.154	25%	9.264.002	13%	9.113.152	13%
	55-64	5.306.781	7%	2.586.520	4%	2.720.261	4%
	65+	5.083.414	7%	2.222.764	3%	2.860.650	4%
	Toplam	72.561.312	100%	36.462.470	50%	36.098.842	50%

	2008					
	Yaş grubu	Toplam	Oran	Erkek	Oran	Kadın	Oran
KARAMAN	0-14	60.868	26%	31.084	14%	29.784	13%
	15-19	19.944	9%	10.137	4%	9.807	4%
	20-24	19.706	9%	9.576	4%	10.130	4%
	25-34	36.273	16%	18.336	8%	17.937	8%
	35-54	56.702	25%	28.172	12%	28.530	12%
	55-64	16.717	7%	7.924	3%	8.793	4%
	65+	19.935	9%	9.001	4%	10.934	5%
	Toplam	230.145	100%	114.230	50%	115.915	50%
TÜRKİYE	0-14	18.788.587	26%	9.646.960	13%	9.141.627	13%
	15-19	6.185.104	9%	3.171.917	4%	3.013.187	4%
	20-24	6.256.558	9%	3.187.625	4%	3.068.933	4%
	25-34	12.328.944	17%	6.239.809	9%	6.089.135	9%
	35-54	17.998.082	25%	9.056.656	13%	8.941.426	13%
	55-64	5.066.402	7%	2.458.706	3%	2.607.696	4%
	65+	4.893.423	7%	2.139.481	3%	2.753.942	4%
	Toplam	71.517.100	100%	35.901.154	50%	35.615.946	50%

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 22. Cinsiyetler Bazında Yaş Bağımlılığı: Çocuk, Yaşlı, Genel; 2008-2012 TR ve Karaman

TOPLAM Nüfus	YILLAR						YAŞ BAĞIMLILIK ORANLARI					
Yaş Bağımlığı Bakımından Nüfus	2012	2011	2010	2009	2008		2012	2011	2010	2009	2008	
Karaman Kadın	40.409	40.545	40.775	40.869	40.718	Çocuklar (0-14 yaş nüfusu) ve Yaşlılar (65+ yaş nüfus)	34%	35%	35%	35%	35%	Genel Yaş Bağımlılık Oranı
TÜRKİYE Kadın	12.386.887	12.284.626	12.183.992	12.038.072	11.895.569		33%	33%	33%	33%	33%	
Karaman Erkek	39.105	39.305	39.592	39.875	40.085		33%	34%	34%	35%	35%	
TÜRKİYE Erkek	12.152.295	12.092.664	12.022.326	11.904.676	11.786.441		32%	32%	32%	33%	33%	
Karaman TOPLAM	79.514	79.850	80.367	80.744	80.803		34%	34%	35%	35%	35%	
TÜRKİYE TOPLAM	24.539.182	24.377.290	24.206.318	23.942.748	23.682.010		32%	33%	33%	33%	33%	
Karaman Kadın	28.316	28.718	29.162	29.622	29.784	Çocuklar (0-14 yaş nüfusu)	24%	24%	25%	25%	26%	Çocuk Bağımlılık Oranı
TÜRKİYE Kadın	9.178.797	9.191.836	9.187.285	9.177.422	9.141.627		24%	25%	25%	25%	26%	
Karaman Erkek	29.353	29.728	30.155	30.677	31.084		25%	26%	26%	27%	27%	
TÜRKİYE Erkek	9.678.382	9.694.739	9.691.297	9.681.912	9.646.960		25%	26%	26%	27%	27%	
Karaman TOPLAM	57.669	58.446	59.317	60.299	60.868		24%	25%	25%	26%	26%	
TÜRKİYE TOPLAM	18.857.179	18.886.575	18.878.582	18.859.334	18.788.587		25%	25%	26%	26%	26%	
Karaman Kadın	12.093	11.827	11.613	11.247	10.934	Yaşlılar (65+ yaş nüfus)	10%	10%	10%	10%	9%	Yaşlı Bağımlılık Oranı
TÜRKİYE Kadın	3.208.090	3.092.790	2.996.707	2.860.650	2.753.942		9%	8%	8%	8%	8%	
Karaman Erkek	9.752	9.577	9.437	9.198	9.001		8%	8%	8%	8%	8%	
TÜRKİYE Erkek	2.473.913	2.397.925	2.331.029	2.222.764	2.139.481		7%	6%	6%	6%	6%	
Karaman TOPLAM	21.845	21.404	21.050	20.445	19.935		9%	9%	9%	9%	9%	
TÜRKİYE TOPLAM	5.682.003	5.490.715	5.327.736	5.083.414	4.893.423		8%	7%	7%	7%	7%	

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 23. Cinsiyetler Bazında Eğitim Seviyesine Göre Çalışma Yaşı Nüfusu; 2008-2012 TR ve Karaman

	YILLAR						YILLAR BAZINDA ARTIŞ %				
Çalışma Yaşı Nüfusu [15-64]	2012	2011	2010	2009	2008		2012-2011	2011-2010	2010-2009	2009-2008	
Karaman Kadın	1.678	2.129	2.748	3.644	4.351	Okuma yazma bilmeyenler	-21%	-23%	-25%	-16%	İl/İlçe Merkezi
TÜRKİYE Kadın	1.199.002	1.392.192	1.747.135	2.333.780	2.492.342		-14%	-20%	-25%	-6%	
Karaman Erkek	414	487	636	833	940		-15%	-23%	-24%	-11%	
TÜRKİYE Erkek	221.608	258.694	335.267	513.910	559.078		-14%	-23%	-35%	-8%	
Karaman TOPLAM	2.092	2.616	3.384	4.477	5.291		-20%	-23%	-24%	-15%	
TÜRKİYE TOPLAM	1.420.610	1.650.886	2.082.402	2.847.690	3.051.420		-14%	-21%	-27%	-7%	
Karaman Kadın	55.799	55.550	55.603	55.262	54.780	Lise altı	0%	0%	1%	1%	Belde/Köy
TÜRKİYE Kadın	15.587.880	15.271.783	14.857.744	14.329.827	13.943.076		2%	3%	4%	3%	
Karaman Erkek	47.781	47.732	47.430	48.044	47.569		0%	1%	-1%	1%	
TÜRKİYE Erkek	14.363.831	14.113.637	14.032.930	13.948.878	13.617.808		2%	1%	1%	2%	
Karaman TOPLAM	103.580	103.282	103.033	103.306	102.349		0%	0%	0%	1%	
TÜRKİYE TOPLAM	29.951.711	29.385.420	28.890.674	28.278.705	27.560.884		2%	2%	2%	3%	
Karaman Kadın	13.770	12.833	12.367	11.375	10.733	Lise ve deni meslek okulu	7%	11%	9%	6%	TOPLAM
TÜRKİYE Kadın	5.042.367	4.929.332	4.733.317	4.298.869	4.148.933		2%	4%	10%	4%	
Karaman Erkek	18.336	18.175	17.511	16.107	15.625		1%	4%	9%	3%	
TÜRKİYE Erkek	6.799.991	6.719.594	6.430.638	5.890.134	5.645.287		1%	4%	9%	4%	
Karaman TOPLAM	32.106	31.008	29.878	27.482	26.358		4%	4%	9%	4%	
TÜRKİYE TOPLAM	11.842.358	11.648.926	11.163.955	10.189.003	9.794.220		2%	4%	10%	4%	
Karaman Kadın	5.852	5.178	4.006	3.854	2.824	Yükseköğretim	13%	46%	4%	36%	TOPLAM
TÜRKİYE Kadın	2.670.328	2.456.308	2.019.871	1.894.426	1.487.989		9%	22%	7%	27%	
Karaman Erkek	9.789	9.160	7.765	7.358	6.138		7%	18%	6%	20%	
TÜRKİYE Erkek	3.544.950	3.350.782	2.841.093	2.638.299	2.195.579		6%	18%	8%	20%	
Karaman TOPLAM	15.641	14.338	11.771	11.212	8.962		9%	22%	5%	25%	
TÜRKİYE TOPLAM	6.215.278	5.807.090	4.860.964	4.532.725	3.683.568		7%	19%	7%	23%	
Karaman Kadın	78.865	77.802	77.826	77.481	77.604	TOPLAM	1%	1%	0%	0%	TOPLAM
TÜRKİYE Kadın	25.797.247	25.539.571	25.459.431	25.112.674	25.269.536		1%	0%	1%	-1%	
Karaman Erkek	78.778	78.638	77.984	77.768	77.934		0%	1%	0%	0%	
TÜRKİYE Erkek	26.477.250	26.252.619	26.253.458	25.995.151	26.140.310		1%	0%	1%	-1%	
Karaman TOPLAM	157.643	156.440	155.810	155.249	155.538		1%	0%	0%	0%	
TÜRKİYE TOPLAM	52.274.497	51.792.190	51.712.889	51.107.825	51.409.846		1%	0%	1%	-1%	

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 24. Cinsiyetler Bazında Göç Olgusu; 2008-2012 TR ve Karaman

Nüfus	YILLAR						YILLAR BAZINDA ARTIŞ %				
Yerleşim Yeri Cinsiyet	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008		2012-2011	2011-2010	2010-2009	2009-2008	
TÜRKİYE Kadın	1.168.663	1.215.651	1.182.440	1.113.845	1.120.423	ÜLKE İÇİ GENEL GÖÇ HAREKETİ	-4%	3%	6%	-1%	ÜLKE İÇİ GENEL GÖÇ HAREKETİ
TÜRKİYE Erkek	1.149.151	1.204.530	1.177.639	1.123.136	1.153.069		-5%	2%	5%	-3%	
TÜRKİYE TOPLAM	2.317.814	2.420.181	2.360.079	2.236.981	2.273.492		-4%	3%	6%	-2%	
Karaman Kadın	118.576	117.443	117.201	116.803	115.915	TOPLAM NÜFUS	1%	1%	0%	1%	TOPLAM NÜFUS
TÜRKİYE Kadın	37.671.216	37.191.315	36.679.806	36.098.842	35.615.946		1%	1%	2%	1%	
Karaman Erkek	116.848	116.562	115.432	115.069	114.230		0%	1%	0%	1%	
TÜRKİYE Erkek	37.956.168	37.532.954	37.043.182	36.462.470	35.901.154		1%	1%	2%	2%	
Karaman TOPLAM	235.424	234.005	232.633	231.872	230.145		1%	1%	0%	1%	
TÜRKİYE TOPLAM	75.627.384	74.724.269	73.722.988	72.561.312	71.517.100		1%	1%	2%	1%	
Karaman Kadın	4.482	3.852	3.735	3.956	4.416	Alınan Göç	16%	3%	-6%	-10%	Alınan Göç
Karaman Erkek	3.709	3.741	3.743	3.897	4.488		-1%	0%	-4%	-13%	
Karaman TOPLAM	8.191	7.593	7.478	7.853	8.904		8%	2%	-5%	-12%	
Karaman Kadın	4.144	4.736	4.575	4.314	4.099	Verilen Göç	-13%	4%	6%	5%	Verilen Göç
Karaman Erkek	3.922	4.629	4.352	4.110	4.046		-15%	6%	6%	2%	
Karaman TOPLAM	8.066	9.365	8.927	8.424	8.145		-14%	5%	6%	3%	
Karaman Kadın	338	-884	-840	-358	317	Net Göç	-138%	-140%	135%	-213%	Net Göç
Karaman Erkek	-213	-888	-609	-213	442		-76%	46%	186%	-148%	
Karaman TOPLAM	125	-1.772	-1.449	-571	759		-107%	22%	154%	-175%	
Karaman Kadın	2,9	-7,5	-7,2	-3,1	2,7	Net Göç Hızı (BİNDE)					
Karaman Erkek	-1,8	-7,6	-5,3	-1,9	3,9						
Karaman TOPLAM	0,5	-7,6	-6,2	-2,5	3,3						
TÜRKİYE Kadın	3,1	3,3	3,2	3,1	3,1	ÜLKE İÇİ GENEL GÖÇ HAREKETİ HIZI (YÜZDE)					
TÜRKİYE Erkek	3,0	3,2	3,2	3,1	3,2						
TÜRKİYE TOPLAM	3,1	3,2	3,2	3,1	3,2						

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 25. İŞKUR Göstergeleri; 2008-2012 TR ve Karaman

Yerleşim Yeri Cinsiyet	YILLAR						YILLAR BAZINDA ARTIŞ %				
	2012	2011	2010	2009	2008		2012-2011	2011-2010	2010-2009	2009-2008	
Karaman Kadın	4.287	2.952	2.368	2.498	1.111	Başvuru	45%	25%	-5%	125%	Başvuru
TÜRKİYE Kadın	820.061	538.149	458.620	512.780	347.539		52%	17%	-11%	48%	
Karaman Erkek	5.535	3.273	2.870	3.695	2.955		69%	14%	-22%	25%	
TÜRKİYE Erkek	1.476.264	868.570	759.316	922.244	928.135		70%	14%	-18%	-1%	
Karaman TOPLAM	**9.822**	**6.225**	**5.238**	**6.193**	**4.066**		**58%**	**19%**	**-15%**	**52%**	
TÜRKİYE TOPLAM	2.296.325	1.406.719	1.217.936	1.435.024	1.275.674		63%	16%	-15%	12%	
Karaman TOPLAM	3.938	1.795	1.014	571	764	Açık iş	119%	77%	78%	-25%	Açık iş
TÜRKİYE TOPLAM	**991.804**	**660.623**	**368.636**	**165.890**	**178.620**		**50%**	**79%**	**122%**	**-7%**	
Karaman Kadın	2.884	1.419	636	218	384	İşverene takdim	103%	123%	192%	-43%	İşverene takdim
TÜRKİYE Kadın	964.827	515.057	225.553	135.767	122.517		87%	128%	66%	11%	
Karaman Erkek	6.884	4.710	2.310	1.320	1.558		46%	104%	75%	-15%	
TÜRKİYE Erkek	2.297.548	1.521.580	866.567	580.999	618.280		51%	76%	49%	-6%	
Karaman TOPLAM	**9.768**	**6.129**	**2.946**	**1.538**	**1.942**		**59%**	**108%**	**92%**	**-21%**	
TÜRKİYE TOPLAM	3.262.375	2.036.637	1.092.120	716.766	740.797		60%	86%	52%	-3%	
Karaman Kadın	1.371	591	247	87	272	İşe yerleştirme	132%	139%	184%	-68%	İşe yerleştirme
TÜRKİYE Kadın	165.608	101.708	49.697	29.453	25.011		63%	105%	69%	18%	
Karaman Erkek	1.222	841	630	400	469		45%	33%	58%	-15%	
TÜRKİYE Erkek	390.979	261.964	155.534	88.825	84.584		49%	68%	75%	5%	
Karaman TOPLAM	**2.593**	**1.432**	**877**	**487**	**741**		**81%**	**63%**	**80%**	**-34%**	
TÜRKİYE TOPLAM	556.587	363.672	205.231	118.278	109.595		53%	77%	74%	8%	
Karaman Kadın	4.402	4.170	1.608	1.790	825	Kayıtlı İşsiz	6%	159%	-10%	117%	Kayıtlı İşsiz
TÜRKİYE Kadın	938.641	702.037	414.972	503.130	263.502		34%	69%	-18%	91%	
Karaman Erkek	5.481	4.942	3.519	4.000	2.731		11%	40%	-12%	46%	
TÜRKİYE Erkek	1.433.621	1.142.928	999.569	1.186.219	724.338		25%	14%	-16%	64%	
Karaman TOPLAM	**9.883**	**9.112**	**5.127**	**5.790**	**3.556**		**8%**	**78%**	**-11%**	**63%**	
TÜRKİYE TOPLAM	2.372.262	1.844.965	1.414.541	1.689.349	987.840		29%	30%	-16%	71%	
Karaman Kadın	321	167	127	150	136	İşsizlik ödeneği başvuru	92%	31%	-15%	10%	İşsizlik ödeneği başvuru
TÜRKİYE Kadın	168.006	126.231	112.678	133.535	98.929		33%	12%	-16%	35%	
Karaman Erkek	1.104	723	901	866	731		53%	-20%	4%	18%	
TÜRKİYE Erkek	441.239	315.007	314.317	412.577	268.937		40%	0%	-24%	53%	
Karaman TOPLAM	**1.425**	**890**	**1.028**	**1.016**	**867**		**60%**	**-13%**	**1%**	**17%**	
TÜRKİYE TOPLAM	609.245	441.238	426.995	546.112	367.866		38%	3%	-22%	48%	
Karaman TOPLAM	181	146	72	57	9	Kurs ve Program Sayısı	24%	103%	26%	533%	Kurs ve Program Sayısı
TÜRKİYE TOPLAM	**27.351**	**16.594**	**11.821**	**10.113**	**1.806**		**65%**	**40%**	**17%**	**460%**	
Karaman Kadın	2.102	1.131	771	313	37	Kurs ve Programlara Başvuru	86%	47%	146%	746%	Kurs ve Programlara Başvuru
TÜRKİYE Kadın	187.744	102.907	97.306	93.753	11.341		82%	6%	4%	727%	
Karaman Erkek	1.258	919	717	662	66		37%	28%	8%	903%	
TÜRKİYE Erkek	276.901	147.109	114.321	120.099	20.586		88%	29%	-5%	483%	
Karaman TOPLAM	**3.360**	**2.050**	**1.488**	**975**	**103**		**64%**	**38%**	**53%**	**847%**	
TÜRKİYE TOPLAM	464.645	250.016	211.627	213.852	31.927		86%	18%	-1%	570%	

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 26. MEB Göstergeleri Bölüm 1; 2008-2012 TR ve Karaman

OKULLAŞMA ORANI	YILLAR: BRÜT OKULLAŞMA ORANI (%)							YILLAR: NET OKULLAŞMA ORANI (%)						
	2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008		2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	
Karaman Kadın	37	37	41	41	-	-	Okul Öncesi	55	54	60	59	-	-	Okul Öncesi
TÜRKİYE Kadın	30	30	29	26	-	-		43	44	42	38	-	-	
Karaman Erkek	38	39	41	42	-	-		56	56	60	61	-	-	
TÜRKİYE Erkek	31	31	30	27	-	-		45	45	44	39	-	-	
Karaman TOPLAM	37	38	41	41	-	-		55	55	60	60	-	-	
TÜRKİYE TOPLAM	31	31	30	27	-	-		44	44	43	39	-	-	
Karaman Kadın	105	106	105	104	102	-	İlköğretim (İlkokul + Ortaokul)	99	99	98	98	96	-	İlköğretim (İlkokul + Ortaokul)
TÜRKİYE Kadın	109	109	108	106	103	103		99	99	98	98	96	96	
Karaman Erkek	104	106	105	104	102	-		99	98	98	98	96	-	
TÜRKİYE Erkek	107	108	107	107	105	106		99	99	99	98	97	99	
Karaman TOPLAM	105	106	105	104	102	-		99	99	98	98	96	-	
TÜRKİYE TOPLAM	108	108	108	106	104	105		99	99	98	98	96	97	
Karaman Kadın	105	-	-	-	-	-	İlkokul	98	-	-	-	-	-	İlkokul
TÜRKİYE Kadın	108	-	-	-	-	-		99	-	-	-	-	-	
Karaman Erkek	105	-	-	-	-	-		99	-	-	-	-	-	
TÜRKİYE Erkek	107	-	-	-	-	-		99	-	-	-	-	-	
Karaman TOPLAM	105	-	-	-	-	-		99	-	-	-	-	-	
TÜRKİYE TOPLAM	108	-	-	-	-	-		99	-	-	-	-	-	
Karaman Kadın	105	-	-	-	-	-	Ortaokul	95	-	-	-	-	-	Ortaokul
TÜRKİYE Kadın	109	-	-	-	-	-		93	-	-	-	-	-	
Karaman Erkek	104	-	-	-	-	-		95	-	-	-	-	-	
TÜRKİYE Erkek	106	-	-	-	-	-		93	-	-	-	-	-	
Karaman TOPLAM	104	-	-	-	-	-		95	-	-	-	-	-	
TÜRKİYE TOPLAM	108	-	-	-	-	-		93	-	-	-	-	-	
Karaman Kadın	102	94	90	82	73	-	Ortaöğretim (Lise)	77	71	69	65	58	-	Ortaöğretim (Lise)
TÜRKİYE Kadın	94	89	85	79	72	81		69	66	64	62	56	56	
Karaman Erkek	95	90	88	82	76	-		72	68	67	65	60	-	
TÜRKİYE Erkek	100	96	94	89	81	94		71	69	68	68	61	61	
Karaman TOPLAM	99	92	89	82	75	-		74	70	68	65	59	-	
TÜRKİYE TOPLAM	97	93	90	84	77	88		70	67	66	65	59	59	
Karaman Kadın	62	57	56	50	48	-	Genel Ortaöğretim	46	43	42	40	39	-	Genel Ortaöğretim
TÜRKİYE Kadın	53	52	50	47	45	-		36	37	37	36	34	-	
Karaman Erkek	57	55	54	52	50	-		38	38	39	38	37	-	
TÜRKİYE Erkek	53	52	52	49	46	-		33	34	35	35	33	-	
Karaman TOPLAM	60	56	55	51	49	-		42	40	40	39	38	-	
TÜRKİYE TOPLAM	53	52	51	48	45	-		34	35	36	36	34	-	
Karaman Kadın	38	37	34	31	25	-	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim	33	29	27	25	20	-	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim
TÜRKİYE Kadın	41	38	35	32	28	-		33	30	27	26	22	-	
Karaman Erkek	40	35	34	31	26	-		32	31	29	27	23	-	
TÜRKİYE Erkek	47	44	43	40	35	-		38	35	34	33	28	-	
Karaman TOPLAM	39	36	34	31	25	-		33	30	28	26	21	-	
TÜRKİYE TOPLAM	44	41	39	36	31	-		36	32	30	29	25	-	

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 27. MEB Göstergeleri Bölüm 2; 2008-2012 TR ve Karaman

KAYITLI ÖĞRENCİ SAYISI DÖNEM BAŞI	YILLAR							YILLARA GÖRE ARTIŞ (%)					
	2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008		2012-2011	2011-2010	2010-2009	2009-2008	2008-2007	
Karaman Kadın	662	538	528	529	550	634	İlköğretim (Okul öncesi eğitim sonrası İlk 8 yıl) (Köy)	23%	2%	0%	-4%	-13%	İlköğretim (Okul öncesi eğitim sonrası İlk 8 yıl) (Köy)
TÜRKİYE Kadın	190.851	142.579	147.393	160.064	155.610	179.254		34%	-3%	-8%	3%	-13%	
Karaman Erkek	700	562	570	587	560	665		25%	-1%	-3%	5%	-16%	
TÜRKİYE Erkek	198.914	150.650	154.696	168.025	166.523	192.684		32%	-3%	-8%	1%	-14%	
Karaman TOPLAM	1.362	1.100	1.098	1.116	1.110	1.299		24%	0%	-2%	1%	-15%	
TÜRKİYE TOPLAM	389.765	293.229	302.089	328.089	322.133	371.938		33%	-3%	-8%	2%	-13%	
Karaman Kadın	1.879	1.565	1.362	1.412	1.223	1.421	İlköğretim (Okul öncesi eğitim sonrası İlk 8 yıl) (Şehir)	20%	15%	-4%	15%	-14%	İlköğretim (Okul öncesi eğitim sonrası İlk 8 yıl) (Şehir)
TÜRKİYE Kadın	667.024	479.752	462.762	476.090	438.074	467.755		39%	4%	-3%	9%	-6%	
Karaman Erkek	2.011	1.628	1.502	1.453	1.408	1.496		24%	8%	3%	3%	-6%	
TÜRKİYE Erkek	699.829	512.569	492.606	506.581	468.332	503.615		37%	4%	-3%	8%	-7%	
Karaman TOPLAM	3.890	3.193	2.864	2.865	2.631	2.917		22%	11%	0%	9%	-10%	
TÜRKİYE TOPLAM	1.366.853	992.321	955.368	982.671	906.406	971.370		38%	4%	-3%	8%	-7%	
Karaman Kadın	2.541	2.103	1.890	1.941	1.773	2.055	İlköğretim (Okul öncesi eğitim sonrası İlk 8 yıl) (TOPLAM	21%	11%	-3%	9%	-14%	İlköğretim (Okul öncesi eğitim sonrası İlk 8 yıl) (TOPLAM
TÜRKİYE Kadın	857.875	622.331	610.155	636.154	593.684	647.009		38%	2%	-4%	7%	-8%	
Karaman Erkek	2.711	2.190	2.072	2.040	1.968	2.161		24%	6%	2%	4%	-9%	
TÜRKİYE Erkek	898.743	663.219	647.302	674.606	634.855	696.299		36%	2%	-4%	6%	-9%	
Karaman TOPLAM	5.252	4.293	3.962	3.981	3.741	4.216		22%	8%	0%	6%	-11%	
TÜRKİYE TOPLAM	1.756.618	1.285.550	1.257.457	1.310.760	1.228.539	1.343.308		37%	2%	-4%	7%	-9%	
Karaman Kadın	64	72	44	71	67	54	Genel Ortaöğretim (Köy)	-11%	64%	-38%	6%	24%	Genel Ortaöğretim (Köy)
TÜRKİYE Kadın	11.349	11.465	11.756	13.049	14.348	14.835		-1%	-2%	-10%	-9%	-3%	
Karaman Erkek	56	56	53	80	68	53		0%	6%	-34%	18%	28%	
TÜRKİYE Erkek	12.031	12.287	13.353	14.849	17.929	18.580		-2%	-8%	-10%	-17%	-4%	
Karaman TOPLAM	120	128	97	151	135	107		-6%	32%	-36%	12%	26%	
TÜRKİYE TOPLAM	23.380	23.752	25.109	27.898	32.277	33.415		-2%	-5%	-10%	-14%	-3%	
Karaman Kadın	1.086	997	1.062	852	804	798	Genel Ortaöğretim (Şehir)	9%	-6%	25%	6%	1%	Genel Ortaöğretim (Şehir)
TÜRKİYE Kadın	228.213	241.916	244.569	246.384	239.314	221.340		-6%	-1%	-1%	3%	8%	
Karaman Erkek	891	996	1.066	833	887	814		-11%	-7%	28%	-6%	9%	
TÜRKİYE Erkek	225.230	248.228	257.597	257.703	268.941	246.456		-9%	-4%	0%	-4%	9%	
Karaman TOPLAM	1.977	1.993	2.128	1.685	1.691	1.612		-1%	-6%	26%	0%	5%	
TÜRKİYE TOPLAM	453.443	490.144	502.166	504.087	508.255	467.796		-7%	-2%	0%	-1%	9%	
Karaman Kadın	1.150	1.069	1.106	923	871	852	Genel Ortaöğretim (TOPLAM)	8%	-3%	20%	6%	2%	Genel Ortaöğretim (TOPLAM)
TÜRKİYE Kadın	239.562	253.381	256.325	259.433	253.662	236.175		-5%	-1%	-1%	2%	7%	
Karaman Erkek	947	1.052	1.119	913	955	867		-10%	-6%	23%	-4%	10%	
TÜRKİYE Erkek	237.261	260.515	270.950	272.552	286.870	265.036		-9%	-4%	-1%	-5%	8%	
Karaman TOPLAM	2.097	2.121	2.225	1.836	1.826	1.719		-1%	-5%	21%	1%	6%	
TÜRKİYE TOPLAM	476.823	513.896	527.275	531.985	540.532	501.211		-7%	-3%	-1%	-2%	8%	
Karaman Kadın	-	-	-	-	-	-	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (Köy)	-	-	-	-	-	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (Köy)
TÜRKİYE Kadın	10.643	9.231	8.089	7.148	8.839	8.102		15%	14%	13%	-19%	9%	
Karaman Erkek	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
TÜRKİYE Erkek	16.454	15.067	12.918	12.271	15.757	15.104		9%	17%	5%	-22%	4%	
Karaman TOPLAM	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
TÜRKİYE TOPLAM	27.097	24.298	21.007	19.419	24.596	23.206		12%	16%	8%	-21%	6%	
Karaman Kadın	943	743	593	708	628	583	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (Şehir)	27%	25%	-16%	13%	8%	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (Şehir)
TÜRKİYE Kadın	282.853	225.059	198.192	193.927	188.902	168.101		26%	14%	2%	3%	12%	
Karaman Erkek	1.082	830	733	770	766	698		30%	13%	-5%	1%	10%	
TÜRKİYE Erkek	341.784	275.712	251.583	253.708	262.885	242.445		24%	10%	-1%	-3%	8%	
Karaman TOPLAM	2.025	1.573	1.326	1.478	1.394	1.281		29%	19%	-10%	6%	9%	
TÜRKİYE TOPLAM	624.637	500.771	449.775	447.635	451.787	410.546		25%	11%	0%	-1%	10%	
Karaman Kadın	943	743	593	708	628	583	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (TOPLAM	27%	25%	-16%	13%	8%	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (TOPLAM
TÜRKİYE Kadın	293.496	234.290	206.281	201.075	197.741	176.203		25%	14%	3%	2%	12%	
Karaman Erkek	1.082	830	733	770	766	698		30%	13%	-5%	1%	10%	
TÜRKİYE Erkek	358.238	290.779	264.501	265.979	278.642	257.549		23%	10%	-1%	-5%	8%	
Karaman TOPLAM	2.025	1.573	1.326	1.478	1.394	1.281		29%	19%	-10%	6%	9%	
TÜRKİYE TOPLAM	651.734	525.069	470.782	467.054	476.383	433.752		24%	12%	1%	-2%	10%	

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 28. MEB Göstergeleri Bölüm 3; 2008-2012 TR ve Karaman

MEZUN ÖĞRENCİ SAYISI DÖNEM SONU	YILLAR							YILLARA GÖRE ARTIŞ (%)					
	2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008		2012-2011	2011-2010	2010-2009	2009-2008	2008-2007	
Karaman Kadın	-	416	451	399	444	476	8. Sınıfı Bitiren Öğrenci Sayısı (Köy)	-	-8%	13%	-10%	-7%	8. Sınıfı Bitiren Öğrenci Sayısı (Köy)
TÜRKİYE Kadın	-	114.615	111.053	106.439	108.653	116.368		-	3%	4%	-2%	-7%	
Karaman Erkek	-	411	409	399	479	484		-	0%	3%	-17%	-1%	
TÜRKİYE Erkek	-	128.079	126.188	123.464	128.149	137.726		-	1%	2%	-4%	-7%	
Karaman TOPLAM	-	827	860	798	923	960		-	-4%	8%	-14%	-4%	
TÜRKİYE TOPLAM	-	242.694	237.241	229.903	236.802	254.094		-	2%	3%	-3%	-7%	
Karaman Kadın	-	1.742	1.684	1.575	1.583	1.521	8. Sınıfı Bitiren Öğrenci Sayısı (Şehir)	-	3%	7%	-1%	4%	8. Sınıfı Bitiren Öğrenci Sayısı (Şehir)
TÜRKİYE Kadın	-	484.510	471.548	451.862	444.332	442.378		-	3%	4%	2%	0%	
Karaman Erkek	-	1.737	1.790	1.730	1.627	1.647		-	-3%	3%	6%	-1%	
TÜRKİYE Erkek	-	524.943	517.684	504.173	499.028	497.289		-	1%	3%	1%	0%	
Karaman TOPLAM	-	3.479	3.474	3.305	3.210	3.168		-	0%	5%	3%	1%	
TÜRKİYE TOPLAM	-	1.009.453	989.232	956.035	943.360	939.667		-	2%	3%	1%	0%	
Karaman Kadın	-	2.158	2.135	1.974	2.027	1.997	8. Sınıfı Bitiren Öğrenci Sayısı (TOPLAM	-	1%	8%	-3%	2%	8. Sınıfı Bitiren Öğrenci Sayısı (TOPLAM
TÜRKİYE Kadın	-	599.125	582.601	558.301	552.985	558.746		-	3%	4%	1%	-1%	
Karaman Erkek	-	2.148	2.199	2.129	2.106	2.131		-	-2%	3%	1%	-1%	
TÜRKİYE Erkek	-	653.022	643.872	627.637	627.177	635.015		-	1%	3%	0%	-1%	
Karaman TOPLAM	-	4.306	4.334	4.103	4.133	4.128		-	-1%	6%	-1%	0%	
TÜRKİYE TOPLAM	-	1.252.147	1.226.473	1.185.938	1.180.162	1.193.761		-	2%	3%	0%	-1%	
Karaman Kadın	-	51	48	34	56	4	Genel Ortaöğretim (Köy)	-	6%	41%	-39%	1300%	Genel Ortaöğretim (Köy)
TÜRKİYE Kadın	-	7.267	7.838	7.862	7.851	3.554		-	-7%	0%	0%	121%	
Karaman Erkek	-	48	36	51	35	7		-	33%	-29%	46%	400%	
TÜRKİYE Erkek	-	7.435	8.073	8.616	7.381	5.204		-	-8%	-6%	17%	42%	
Karaman TOPLAM	-	99	84	85	91	11		-	18%	-1%	-7%	727%	
TÜRKİYE TOPLAM	-	14.702	15.911	16.478	15.232	8.758		-	-8%	-3%	8%	74%	
Karaman Kadın	-	679	712	727	728	337	Genel Ortaöğretim (Şehir)	-	-5%	-2%	0%	116%	Genel Ortaöğretim (Şehir)
TÜRKİYE Kadın	-	193.334	195.957	197.832	189.242	94.422		-	-1%	-1%	5%	100%	
Karaman Erkek	-	558	651	714	715	372		-	-14%	-9%	0%	92%	
TÜRKİYE Erkek	-	172.512	180.196	185.168	161.970	110.326		-	-4%	-3%	14%	47%	
Karaman TOPLAM	-	1.237	1.363	1.441	1.443	709		-	-9%	-5%	0%	104%	
TÜRKİYE TOPLAM	-	365.846	376.153	383.000	351.212	204.748		-	-3%	-2%	9%	72%	
Karaman Kadın	-	730	760	761	784	341	Genel Ortaöğretim (TOPLAM)	-	-4%	0%	-3%	130%	Genel Ortaöğretim (TOPLAM)
TÜRKİYE Kadın	-	200.601	203.795	205.694	197.093	97.976		-	-2%	-1%	4%	101%	
Karaman Erkek	-	606	687	765	750	379		-	-12%	-10%	2%	98%	
TÜRKİYE Erkek	-	179.947	188.269	193.784	169.351	115.530		-	-4%	-3%	14%	47%	
Karaman TOPLAM	-	1.336	1.447	1.526	1.534	720		-	-8%	-5%	-1%	113%	
TÜRKİYE TOPLAM	-	380.548	392.064	399.478	366.444	213.506		-	-3%	-2%	9%	72%	
Karaman Kadın	-	-	-	-	-	-	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (Köy)	-	-	-	-	-	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (Köy)
TÜRKİYE Kadın	-	6.050	5.090	4.132	3.560	986		-	19%	23%	16%	261%	
Karaman Erkek	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
TÜRKİYE Erkek	-	8.262	8.040	6.498	5.187	2.846		-	3%	24%	25%	82%	
Karaman TOPLAM	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
TÜRKİYE TOPLAM	-	14.312	13.130	10.630	8.747	3.832		-	9%	24%	22%	128%	
Karaman Kadın	-	487	461	301	190	111	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (Şehir)	-	6%	53%	58%	71%	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (Şehir)
TÜRKİYE Kadın	-	150.594	136.844	111.051	83.253	40.721		-	10%	23%	33%	104%	
Karaman Erkek	-	560	474	322	187	146		-	18%	47%	72%	28%	
TÜRKİYE Erkek	-	167.248	164.474	141.735	90.450	63.682		-	2%	16%	57%	42%	
Karaman TOPLAM	-	1.047	935	623	377	257		-	12%	50%	65%	47%	
TÜRKİYE TOPLAM	-	317.842	301.318	252.786	173.703	104.403		-	5%	19%	46%	66%	
Karaman Kadın	-	487	461	301	190	111	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (TOPLAM	-	6%	53%	58%	71%	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim (TOPLAM
TÜRKİYE Kadın		156.644	141.934	115.183	86.813	41.707			10%	23%	33%	108%	
Karaman Erkek	-	560	474	322	187	146		-	18%	47%	72%	28%	
TÜRKİYE Erkek	-	175.510	172.514	148.233	95.637	66.528		-	2%	16%	55%	44%	
Karaman TOPLAM	-	1.047	935	623	377	257		-	12%	50%	65%	47%	
TÜRKİYE TOPLAM	-	332.154	314.448	263.416	182.450	108.235		-	6%	19%	44%	69%	

Kaynak: TÜİK,2013

Tablo 29. MEB Göstergeleri Bölüm 4; 2008-2012 TR ve Karaman

Okul Sayısı	YILLAR							YILLARA GÖRE ARTIŞ (%)					
	2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008		2012-2011	2011-2010	2010-2009	2009-2008	2008-2007	
Karaman TOPLAM	60	72	83	96	84	87	Okul Öncesi (Köy)	-17%	-13%	-14%	14%	-3%	Okul Öncesi (Köy)
TÜRKİYE TOPLAM	11.491	12.938	12.801	12.547	10.410	9.553		-11%	1%	2%	21%	9%	
Karaman TOPLAM	66	65	61	59	62	59	Okul Öncesi (Şehir)	2%	7%	3%	-5%	5%	Okul Öncesi (Şehir)
TÜRKİYE TOPLAM	15.706	15.687	14.805	14.134	13.243	12.953		0%	6%	5%	7%	2%	
Karaman TOPLAM	126	142	144	155	146	146	Okul Öncesi (TOPLAM)	-11%	-1%	-7%	6%	0%	Okul Öncesi (TOPLAM)
TÜRKİYE TOPLAM	27.197	28.625	27.606	26.681	23.653	22.506		-5%	4%	3%	13%	5%	
Karaman TOPLAM	102	-	-	-	-	-	İlkokul (Köy)	-	-	-	-	-	İlkokul (Köy)
TÜRKİYE TOPLAM	18.683	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
Karaman TOPLAM	43	-	-	-	-	-	İlkokul (Şehir)	-	-	-	-	-	İlkokul (Şehir)
TÜRKİYE TOPLAM	10.486	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
Karaman TOPLAM	145	-	-	-	-	-	İlkokul (TOPLAM)	-	-	-	-	-	İlkokul (TOPLAM)
TÜRKİYE TOPLAM	29.169	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
Karaman TOPLAM	25	-	-	-	-	-	Ortaokul (Köy)	-	-	-	-	-	Ortaokul (Köy)
TÜRKİYE TOPLAM	6.613	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
Karaman TOPLAM	43	-	-	-	-	-	Ortaokul (Şehir)	-	-	-	-	-	Ortaokul (Şehir)
TÜRKİYE TOPLAM	10.374	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
Karaman TOPLAM	68	-	-	-	-	-	Ortaokul (TOPLAM)	-	-	-	-	-	Ortaokul (TOPLAM)
TÜRKİYE TOPLAM	16.987	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
Karaman TOPLAM	-	110	111	118	120	123	İköğretim (Köy)	-	-1%	-6%	-2%	-2%	İköğretim (Köy)
TÜRKİYE TOPLAM	-	19.817	20.717	21.470	22.266	22.838		-	-4%	-4%	-4%	-3%	
Karaman TOPLAM	-	57	57	55	54	53	İköğretim (Şehir)	-	0%	4%	2%	2%	İköğretim (Şehir)
TÜRKİYE TOPLAM	-	12.291	12.080	11.840	11.503	11.255		-	2%	2%	3%	2%	
Karaman TOPLAM	-	167	168	173	174	176	İköğretim (TOPLAM)	-	-1%	-3%	-1%	-1%	İköğretim (TOPLAM)
TÜRKİYE TOPLAM	-	32.108	32.797	33.310	33.769	34.093		-	-2%	-2%	-1%	-1%	
Karaman TOPLAM	5	5	6	6	7	8	Ortaöğretim TOPLAM (Köy)	0%	-17%	0%	-14%	-13%	Ortaöğretim TOPLAM (Köy)
TÜRKİYE TOPLAM	818	803	822	794	844	864		2%	-2%	4%	-6%	-2%	
Karaman TOPLAM	41	39	38	34	33	32	Ortaöğretim TOPLAM (Şehir)	5%	3%	12%	3%	3%	Ortaöğretim TOPLAM (Şehir)
TÜRKİYE TOPLAM	9.600	8.869	8.459	8.119	7.831	7.416		8%	5%	4%	4%	6%	
Karaman TOPLAM	46	44	44	40	40	40	Ortaöğretim (TOPLAM)	5%	0%	10%	0%	0%	Ortaöğretim (TOPLAM)
TÜRKİYE TOPLAM	10.418	9.672	9.281	8.913	8.675	8.280		8%	4%	4%	3%	5%	
Karaman TOPLAM	5	5	6	6	7	8	Ortaöğretim-GENEL (Köy)	0%	-17%	0%	-14%	-13%	Ortaöğretim-GENEL (Köy)
TÜRKİYE TOPLAM	390	410	450	472	508	524		-5%	-9%	-5%	-7%	-3%	
Karaman TOPLAM	18	18	18	15	15	16	Ortaöğretim-GENEL (Şehir)	0%	0%	20%	0%	-6%	Ortaöğretim-GENEL (Şehir)
TÜRKİYE TOPLAM	3.824	3.761	3.652	3.595	3.545	3.306		2%	3%	2%	1%	7%	
Karaman TOPLAM	23	23	24	21	22	24	Ortaöğretim-GENEL (TOPLAM)	0%	-4%	14%	-5%	-8%	Ortaöğretim-GENEL (TOPLAM)
TÜRKİYE TOPLAM	4.214	4.171	4.102	4.067	4.053	3.830		1%	2%	1%	0%	6%	
Karaman TOPLAM	-	-	-	-	-	-	Ortaöğretim-MESLEKİ ve TEKNİK (Köy)	-	-	-	-	-	Ortaöğretim-MESLEKİ ve TEKNİK (Köy)
TÜRKİYE TOPLAM	428	393	372	322	336	340		9%	6%	16%	-4%	-1%	
Karaman TOPLAM	23	21	20	19	18	16	Ortaöğretim MESLEKİ ve TEKNİK (Şehir)	10%	5%	5%	6%	13%	Ortaöğretim MESLEKİ ve TEKNİK (Şehir)
TÜRKİYE TOPLAM	5.776	5.108	4.807	4.524	4.286	4.110		13%	6%	6%	6%	4%	
Karaman TOPLAM	23	21	20	19	18	16	Ortaöğretim-MESLEKİ ve TEKNİK (TOPLAM)	10%	5%	5%	6%	13%	Ortaöğretim-MESLEKİ ve TEKNİK (TOPLAM)
TÜRKİYE TOPLAM	6.204	5.501	5.179	4.846	4.622	4.450		13%	6%	7%	5%	4%	

Kaynak: TÜİK,2013

TÜRKİYE İŞ KURUMU
KARAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres:
Tahsin Ünal Mahallesi 8. Sokak No:14
İrtibat: Boratav Ersin GÜLEÇ
Tel: 0 338 2123136 /7756
www.iskur.gov.tr